SÚDNY DVOR
EURÓPSKEJ ÚNIE

VÝROČNÁ SPRÁVA **2015**
SÚDNA ČINNOSŤ

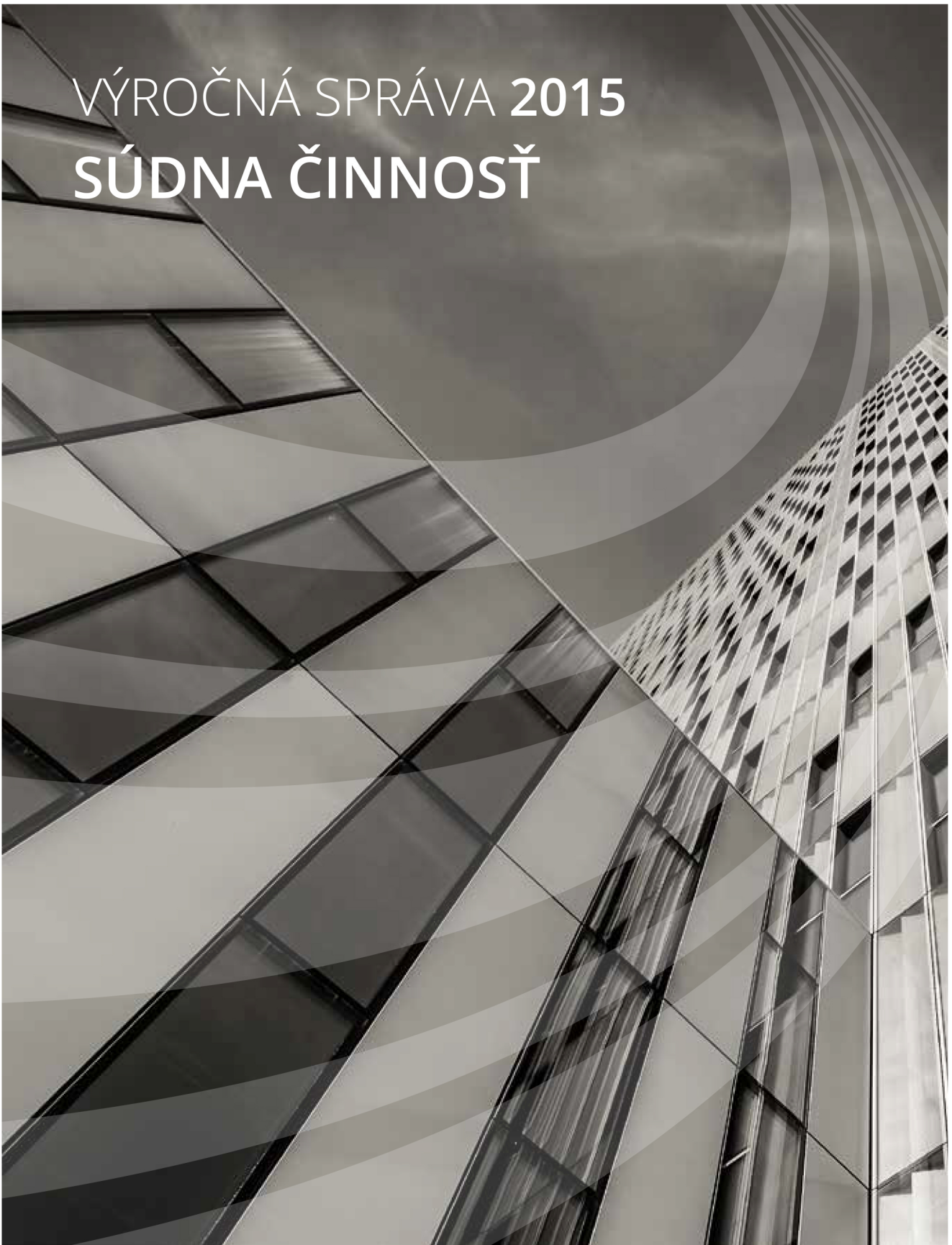

SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE

VÝROČNÁ SPRÁVA **2015**

SÚDNA ČINNOSŤ

Prehľad súdnej činnosti Súdneho dvora,
Všeobecného súdu a Súdu pre verejnú službu Európskej únie

Luxemburg, 2016

www.curia.europa.eu

SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE

SÚDNY DVOR
2925 LUXEMBURG
LUXEMBURSKO
TEL. +352 4303 1

VŠEOBECNÝ SÚD
2925 LUXEMBURG
LUXEMBURSKO
TEL. +352 4303 1

SÚD PRE VEREJNÚ SLUŽBU
2925 LUXEMBURG
LUXEMBURSKO
TEL. +352 4303 1

Internetová stránka Súdneho dvora: http://www.curia.europa.eu

Redakčná uzávierka: 1. januára 2016

Reprodukcia je povolená s uvedením zdroja. Fotografie môžu byť reprodukované len v kontexte tejto publikácie. Na akékoľvek iné použitie je potrebné vyžiadať si súhlas Súdneho dvora Európskej únie.

Množstvo iných informácií o Európskej únii je prístupné na internete prostredníctvom servera Europa (http://europa.eu).

Luxemburg: Súdny dvor EÚ / Riaditeľstvo pre komunikáciu / Oddelenie elektronických publikácií a médií
Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie

Print ISBN 978-92-829-2235-4 ISSN 2467-0952 doi:10.2862/994274 QD-AP-16-001-SK-C
PDF ISBN 978-92-829-2140-1 ISSN 2467-1185 doi:10.2862/119769 QD-AP-16-001-SK-N

© Európska únia, 2016

Fotografie © Georges Fessy
Fotografie na obale © Gediminas Karbauskis

Printed in Luxembourg

Vytlačené na papieri bielenom bez jednoprvkového chlóru (ECF)

OBSAH

Predslov predsedu Súdneho dvora **Koena Lenaertsa** 04

KAPITOLA I **SÚDNY DVOR**

A | Vývoj a činnosť Súdneho dvora v roku 2015 08

B | Judikatúra Súdneho dvora v roku 2015 12

C | Zloženie Súdneho dvora 66

1. Zmeny v zložení Súdneho dvora v roku 2015 67

2. Protokolárne poriadky 68

3. Bývalí členovia Súdneho dvora 71

D | Súdne štatistiky Súdneho dvora 74

KAPITOLA II **VŠEOBECNÝ SÚD**

A | Činnosť Všeobecného súdu v roku 2015 104

B | Zloženie Všeobecného súdu 156

1. Zmeny v zložení Všeobecného súdu v roku 2015 157

2. Protokolárny poriadok 158

3. Bývalí členovia Všeobecného súdu 160

C | Súdne štatistiky Všeobecného súdu 162

KAPITOLA III **SÚD PRE VEREJNÚ SLUŽBU**

A | Činnosť Súdu pre verejnú službu v roku 2015 184

B | Zloženie Súdu pre verejnú službu 194

1. Zmeny v zložení Súdu pre verejnú službu v roku 2015 195

2. Protokolárny poriadok 196

3. Bývalí členovia Súdu pre verejnú službu 198

C | Súdne štatistiky Súdu pre verejnú službu 200

Koen LENAERTS
predseda Súdneho dvora Európskej únie

Uplynulý rok mal pre inštitúciu osobitný rozmer spojený so skončením funkcie Vassiliosa Skourisa po viac ako šestnásťročnom pôsobení ako sudca na Súdnom dvore a výnimočných dvanástich rokoch, počas ktorých zastával post predsedu inštitúcie.

Tieto posledné mesiace boli bohaté na udalosti, ktoré sprevádzali vzdanie úcty môjmu predchodcovi, či už v rámci ceremoniálu odovzdávania Liber amicorum, ktorý sa na jeho počesť konal 8. júna 2015, v rámci slávnostného zasadnutia 7. októbra 2015 alebo počas menej formálnych stretnutí.

V rámci tohto úvodu by som však nášmu bývalému predsedovi rád znovu vyjadril vďaku tak vo vlastnom mene, ako aj v mene všetkých členov a zamestnancov inštitúcie. Predsedu Skourisa si budeme všetci pamätať ako človeka, ktorý vždy vedel vytvoriť podmienky na úspešnú realizáciu rozšírení, ktoré sa zapísali do nedávnej histórie našej inštitúcie, najmä „veľkého rozšírenia“ v roku 2004. Rovnako by som chcel oceniť jeho bezchybnú oddanosť, pokiaľ ide o základný prínos Súdneho dvora Európskej únie k právnej jednote a právnemu štátu v Únii, ako aj k zvýšeniu úrovne základných práv európskych občanov, za ktorý bola inštitúcii v máji 2015 v Stuttgarte udelená 50. Cena Theodora Heussa.

Z hľadiska štatistických údajov bol rok 2015 poznačený mimoriadne vysokým tempom súdnej činnosti inštitúcie. Celkovo bolo v uplynulom roku na všetky tri súdy podaných 1 711 vecí, čo v histórii inštitúcie predstavuje ich najvyšší počet za jeden rok. Konkrétne počet vecí podaných tento rok na Súdny dvor po prvýkrát prekročil symbolickú hranicu 700 vecí (713). Okrem toho dosiahla ročná produktivita inštitúcie – s 1 755 vecami ukončenými v roku 2015 – bezprecedentnú úroveň.

V tomto kontexte inštitúcia, ktorá uvítala tento vývoj svedčiaci o dôvere vnútroštátnych súdov a osôb podliehajúcich súdnej právomoci prejavenej súdom Únie, tiež ocenila skutočnosť, že legislatívne orgány Európskej únie prijali reformu súdnej architektúry Súdneho dvora Európskej únie. Prijatie tejto reformy je výsledkom ukončenia dlhotrvajúceho legislatívneho procesu, ktorý sa začal v roku 2011, a inštitúcii vďaka zdvojnásobeniu počtu sudcov Všeobecného súdu v troch etapách naplánovaných až do roku 2019 umožní pokračovať v plnení jeho úlohy v službe európskych subjektov podliehajúcich súdnej právomoci pri dodržaní cieľov kvalitného a účinného súdnictva. To je tiež účelom nového rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2015 a posilní možnosti tohto súdu rozhodovať o predložených veciach v primeranej lehote a pri dodržaní požiadaviek spravodlivého súdneho konania.

Napokon sme boli v roku 2015 okrem odchodu pána predsedu Skourisa svedkami odchodu ďalších troch členov Súdneho dvora v rámci jeho čiastočnej obmeny, ako aj odchodu jedného člena Všeobecného súdu. Očakáva sa tiež príchod ďalších dvoch generálnych advokátov, ktorý je završením výkonu rozhodnutia Rady z júna 2013 o zvýšení počtu generálnych advokátov na Súdnom dvore.

Okrem inštitucionálneho rozvoja by som rád pripomenul, že v rámci oslavy 800. výročia podpisu Magny Charty libertatum anglickým kráľom Jánom I. mal Súdny dvor Európskej únie počas jedného týždňa v októbri minulého roka jedinečnú možnosť sprístupniť verejnosti jeden z originálnych výtlačkov tejto charty, ktorá je skutočným svetovým zdrojom inšpirácie mnohých základných dokumentov zakotvujúcich demokratické hodnoty a ľudské práva a slobody.

Táto správa čitateľovi poskytuje kompletnú prezentáciu vývoja a činnosti inštitúcie v roku 2015. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch je podstatná časť venovaná stručnému a zároveň komplexnému náčrtu samotnej súdnej činnosti Súdneho dvora, Všeobecného súdu a Súdu pre verejnú službu. Túto analýzu dopĺňajú štatistické údaje každého zo súdov.

Pri tejto príležitosti by som chcel zo srdca poďakovať kolegom zo všetkých troch súdov, ako aj všetkým zamestnancom inštitúcie za vynikajúcu prácu, ktorú v uplynulom roku odviedli.

KAPITOLA I
SÚDNY DVOR

A | VÝVOJ A ČINNOSŤ SÚDNEHO DVORA V ROKU 2015

Predkladateľ: predseda Súdneho dvora **Koen LENAERTS**

Táto prvá kapitola súhrnným spôsobom predstavuje činnosť Súdneho dvora počas roka 2015. V prvej časti (A) po prvé podáva prehľad o vývoji súdu v uplynulom roku a po druhé obsahuje štatistickú analýzu, ktorá preukazuje vývoj pracovného zaťaženia Súdneho dvora, ako aj priemernú dĺžku konaní. Druhá časť (B) obsahuje, tak ako každý rok, zásadný vývoj judikatúry rozdelenej podľa oblastí, tretia časť (C) podrobne uvádza zloženie Súdneho dvora počas príslušného obdobia a štvrtá časť (D) je venovaná štatistikám týkajúcim sa súdneho roka 2015.

1.1. Na slávnostnom zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 7. októbra 2015, predovšetkým pri príležitosti čiastočnej obmeny Súdneho dvora, sa inštitúcia rozlúčila s pánom Vassiliosom Skourisom, ktorý ukončil svoje viac ako šestnásťročné pôsobenie ako sudca Súdneho dvora, pričom dvanásť rokov zastával post predsedu Súdneho dvora Európskej únie.

Tejto slávnostnej udalosti predchádzalo sympózium na tému „Súdny dvor Európskej únie počas predsedníctva Vassiliosa Skourisa“, ktoré sa uskutočnilo 8. júna 2015 na podnet iniciačného výboru, ktorému predsedal podpredseda Súdneho dvora Antonio Tizzano. Pri tejto príležitosti podali svedectvo viaceré osobnosti, ktoré udržiavali vzťahy s inštitúciou v rokoch 2003 až 2015, najmä vysokí štátni úradníci, ako aj zástupcovia európskych inštitúcií, a čestným predsedom udalosti bol Jean-Marc Sauvé, podpredseda francúzskej Conseil d'État a predseda Výboru podľa článku 255. Na záver sympózia bola pánovi Skourisovi odovzdaná Liber amicorum zhromažďujúca príspevky členov a bývalých členov Súdneho dvora, ktorí svoju funkciu vykonávali počas jeho predsedníctva.

1.2. Pokiaľ ide o inštitucionálne fungovanie Súdneho dvora, udalosťou, ktorá poznačila rok 2015, bolo nesporne prijatie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2015/2422 zo 16. decembra 2015, ktorým sa mení Protokol č. 3 o štatúte Súdneho dvora Európskej únie (Ú. v. EÚ L 341, s. 14), ktoré nadobudlo účinnosť 25. decembra 2015. V kontexte narastajúceho objemu a komplexnosti súdnej agendy, zmeny, ktoré toto nariadenie vnieslo do štatútu inštitúcie v dôsledku návrhu, ktorý predložila v marci 2011 a prispôsobila v októbri 2014, predstavujú podstatnú reformu súdnej architektúry Únie. Táto reforma má rozhodujúci význam pre trvalé štrukturálne posilnenie celkovej účinnosti súdneho systému Únie v záujme osôb podliehajúcich súdnej moci.

Reforma sa uskutoční v troch štádiách, ktoré postupne, až do roku 2019, povedú k zdvojnásobeniu celkového počtu sudcov Všeobecného súdu: 12 nových sudcov vstúpi do funkcie začiatkom roka 2016 po ukončení výberových konaní a vymenovaní, pri čiastočnej obmene Všeobecného súdu v septembri 2016 vzrastie počet sudcov o 7 v dôsledku integrácie Súdu pre verejnú službu do Všeobecného súdu a napokon pri následnej čiastočnej obmene Všeobecného súdu v septembri 2019 sa počet sudcov zvýši o 9, čím ich celkový počet dosiahne číslo 56. V rámci tohto procesu musia členské štáty dohliadnuť na zabezpečenie rovnosti v zastúpení žien a mužov medzi členmi Všeobecného súdu. Inštitúcii bola predložená požiadavka, aby pravidelne predkladala správu o vykonávaní reformy, najmä na záver každej z troch fáz jej uskutočňovania.

Cieľom reformy je predovšetkým umožniť Všeobecnému súdu trvale znížiť počet prejednávaných vecí, čo povedie ku skráteniu priemernej dĺžky konaní pred Všeobecným súdom. Takisto to zjednoduší súdnu architektúru Únie, pričom sa posilní jej celková efektivita a zlepší koherencia jej judikatúry, keďže povinnosť zabezpečiť jednotný výklad pravidiel práva v rámci odvolaní pripadne Súdnemu dvoru ako jedinému súdnemu orgánu.

Na margo tejto dôležitej inštitucionálnej reformy treba ešte zdôrazniť, že 7. októbra 2015 sa ujali svojich funkcií ďalší dvaja generálni advokáti, a to Michal Bobek a Henrik Saugmandsgaard Øe. Ich príchod na Súdny dvor

finalizuje vykonanie rozhodnutia Rady 2013/336/EÚ z 25. júna 2013, ktorým sa zvyšuje počet generálnych advokátov Súdneho dvora Európskej únie (Ú. v. EÚ L 179, s. 92).

2. Zo štatistických údajov Súdneho dvora za rok 2015 vo všeobecnosti vyplýva udržanie vysokej produktivity a efektivity, ale najmä pokračujúca tendencia nárastu súdnej agendy.

Celkový počet vecí podaných na Súdny dvor v roku 2015 sa tak zvýšil na 713 (hrubý počet, bez ohľadu na spojenie vecí z dôvodu vzájomnej súvislosti), čo predstavuje, pokiaľ ide o počet nových vecí podaných za jeden rok, najvyššie číslo v histórii Súdneho dvora.[1] Vysvetlenie tohto výnimočného počtu predstavujúceho zvýšenie o 15 % oproti roku 2014 (622) spočíva vo výraznom zvýšení počtu odvolaní [215 odvolaní, čo predstavuje skoro zdvojnásobenie ich počtu z roku 2014 (111) a najvyšší počet v histórii Súdneho dvora] a veľmi vysokého počtu návrhov na začatie prejudiciálneho konania, ktoré boli predložené Súdnemu dvoru [436, čo hneď po roku 2013 (450) predstavuje druhý najvyšší počet]. Naopak počet žalôb sa v porovnaní s rokom 2014 (48 oproti 74 v roku 2014) výrazne znížil, čo predstavuje výrazne znižujúcu sa tendenciu pozorovanú za posledné roky. Okrem toho boli v roku 2015 podané tri žiadosti o stanovisko.

Súdny dvor v roku 2015 ukončil 616 vecí (hrubý počet bez ohľadu na spojenie vecí, čistý počet 570), čo predstavuje celkové zníženie oproti roku 2014 (hrubý počet 719, čistý počet 632), čiastočne pripísateľné nižšiemu počtu vecí podaných v roku 2014 (622), a v dôsledku toho aj nižšiemu počtu vecí určených na rozhodovanie v priebehu uplynulého roka. Spomedzi ukončených vecí bol v 399 veciach vynesený rozsudok a 171 vecí viedlo k vydaniu uznesenia.

Počet prejednávaných vecí k 31. decembru 2015 predstavuje 884 (hrubý počet bez ohľadu na spojenie vecí, čistý počet 831), čo predstavuje zvýšenie oproti situácii na konci roka 2014 (787 v hrubom počte), ale presne zodpovedá situácii k 31. decembru 2013 a s rozdielom dvoch vecí situácii k 31. decembru 2012 (886 v hrubom počte).

Pokiaľ ide o dĺžku konaní v roku 2015, štatistické údaje sú veľmi pozitívne. Priemerná dĺžka vybavenia návrhov na začatie prejudiciálneho konania predstavuje 15,3 mesiaca, čo sa približuje rekordnému počtu z roku 2014 (15 mesiacov). Pokiaľ ide o žaloby, táto dĺžka bola v roku 2015 17,6 mesiaca, čo predstavuje podstatné zníženie oproti predchádzajúcim rokom (medzi 19,7 mesiaca a 24,3 mesiaca v období rokov 2011 – 2014). Čo sa týka priemernej dĺžky vybavenia odvolaní, v roku 2015 predstavovala 14 mesiacov, a teda dosiahla najnižšiu hodnotu za posledné roky.

Tieto údaje sú výsledkom nepretržitej pozornosti, ktorú Súdny dvor venuje svojej pracovnej záťaži. Okrem reforiem pracovných metód, ku ktorým došlo v posledných rokoch, zlepšenie efektívnosti práce Súdneho dvora v súvislosti s prejednávaním vecí spočíva aj vo využívaní rôznych procesných prostriedkov, ktoré má Súdny dvor k dispozícii na urýchlenie vybavenia určitých vecí (naliehavé prejudiciálne konanie, skrátené súdne konanie, prednostné prejednanie veci, zjednodušené konanie a možnosť rozhodovať bez návrhov generálneho advokáta).

Naliehavé prejudiciálne konanie bolo tento rok navrhované v 11 veciach a určená komora rozhodla, že podmienky požadované článkom 107 a nasl. rokovacieho poriadku boli splnené v 5 z nich. Tieto veci boli skončené s priemernou dĺžkou konania 1,9 mesiaca.

Skrátené súdne konanie bolo navrhnuté v 18 prípadoch, ale podmienky stanovené rokovacím poriadkom boli splnené len v jednom z nich. Okrem toho bolo v 7 veciach rozhodnuté o ich prednostnom prejednaní.

Súdny dvor navyše uplatnil zjednodušené konanie podľa článku 99 rokovacieho poriadku na zodpovedanie určitých prejudiciálnych otázok. Celkovo 37 vecí tak bolo skončených uznesením (35) na základe tohto ustanovenia.

1| S výnimkou 1 324 vecí podaných v roku 1979. Toto nezvyčajne vysoké číslo možno vysvetliť podaním veľkého počtu žalôb o neplatnosť, ktoré mali rovnaký predmet.

Napokon Súdny dvor často využil možnosť, ktorú mu poskytuje článok 20 štatútu, rozhodnúť bez návrhov generálneho advokáta, ak prejednanie veci nenastoľuje novú právnu otázku. V roku 2015 tak bolo bez návrhov vyhlásených približne 43 % rozsudkov.

Pokiaľ ide o rozdelenie vecí podľa rozhodovacích komôr Súdneho dvora, uvádza sa, že z celkového počtu vecí skončených rozsudkom alebo uznesením vo veci samej v roku 2015 veľká komora rozhodla približne 8 % vecí, päťčlenné komory 58 % a trojčlenné komory približne 34 % vecí. V porovnaní s predchádzajúcim rokom možno konštatovať stabilný podiel vecí prejednávaných veľkou komorou (8,7 % v roku 2014) a mierne zvýšenie podielu vecí prejednávaných päťčlennými komorami (55 % v roku 2014). Pokiaľ ide o veci skončené uznesením vo veci samej, 76 % bolo rozhodnutých v trojčlenných komorách, 18 % v päťčlenných komorách a 6 % predstavujú uznesenia prijaté podpredsedom Súdneho dvora.

Podrobnejšie informácie o štatistických údajoch za súdny rok 2015 nájde čitateľ v časti D tejto kapitoly.

B | JUDIKATÚRA SÚDNEHO DVORA V ROKU 2015

I. ZÁKLADNÉ PRÁVA

V roku 2015 sa Súdny dvor viackrát vyjadril k základným právam v právnom poriadku Únie. Niektoré rozhodnutia sú uvedené v tejto výročnej správe.[2] Spomedzi týchto rozhodnutí treba osobitnú pozornosť venovať trom.

Po prvé treba pripomenúť rozsudok ***Delvigne*** (C-650/13, EU:C:2015:648), vyhlásený 6. októbra 2015 veľkou komorou Súdneho dvora. V tomto rozsudku sa Súdny dvor zaoberal otázkou, *či členský štát môže stanoviť všeobecné, neurčité a automatické odňatie občianskych a politických práv, ktoré sa vzťahuje aj na právo občanov Únie voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu*. Vo veci samej bol francúzsky štátny príslušník právoplatne odsúdený v trestnom konaní za závažný trestný čin, pričom mu bol uložený vedľajší a doživotný trest straty občianskych práv. Pravidlo stanovujúce automatické uplatnenie tohto vedľajšieho trestu bolo po odsúdení žalobcu vo veci samej zmenené. Keďže sa však nové pravidlo neuplatňovalo na odsúdenia, ktoré sa stali právoplatné pred nadobudnutím jeho účinnosti, žalobca vo veci samej poukázal na nerovnosť zaobchádzania a vnútroštátny súd požiadal Súdny dvor o výklad článkov 39 a 49 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta základných práv") vzhľadom na odňatie práva voliť.

Pokiaľ ide o uplatniteľnosť Charty základných práv na spor vo veci samej, Súdny dvor vo svojom rozsudku usúdil, že situácia občana Únie, ktorému je určené rozhodnutie o vyškrtnutí zo zoznamov voličov, ktoré prijali orgány členského štátu a ktoré má za následok stratu práva voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu, patrí do pôsobnosti práva Únie. Akt z roku 1976 o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu[3] výslovným a presným spôsobom nestanovuje, ktoré osoby majú toto právo, v dôsledku čoho podľa v súčasnosti platného práva Únie patrí vymedzenie osôb majúcich uvedené právo do právomoci každého členského štátu, ktorý musí vykonávať zákonodarnú činnosť v súlade s právom Únie. Konkrétne členské štáty sú pri výkone tejto právomoci viazané povinnosťou zaistiť, aby boli voľby poslancov Európskeho parlamentu všeobecné, priame, slobodné a s tajným hlasovaním. Preto treba považovať vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá stanovuje odňatie práva voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu občanom Únie, ktorí boli odsúdení v trestnom konaní, za opatrenie, ktorým sa vykonáva právo Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty základných práv.

Pokiaľ ide o meritum veci, Súdny dvor konštatoval, že je zjavné, že také odňatie práva voliť, o aké ide vo veci samej, predstavuje obmedzenie výkonu práva voliť zaručeného v článku 39 ods. 2 Charty základných práv. Článok 52 ods. 1 Charty však pripúšťa, že výkon takýchto práv môže byť obmedzený, ak sú tieto obmedzenia stanovené zákonom a rešpektujú podstatu týchto práv a slobôd, ako aj zásadu proporcionality. V tejto veci je odňatie práva voliť stanovené zákonom. Okrem toho toto obmedzenie neohrozuje samotné právo voliť zakotvené v článku 39 ods. 2 Charty základných práv, pretože jeho účinkom je vylúčiť niektoré osoby zo skupiny osôb majúcich právo voliť vo voľbách do Parlamentu, a to za osobitných podmienok a z dôvodu ich správania. Navyše takéto obmedzenie sa zdá byť primerané, pretože na jednej strane zohľadňuje povahu a závažnosť

2| Uvedené rozsudky sú tieto: rozsudok z 29. apríla 2015, *Léger* (C-528/13, EU:C:2015:288), uvedený v oddiele XVII „Verejné zdravie", rozsudok zo 16. júla 2015, *Lanigan* (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474), uvedený v oddiele X „Justičná spolupráca v trestných veciach", rozsudok zo 16. júla 2015, *Coty Germany* (C-580/13, EU:C:2015:485), uvedený v pododdiele XIV.1 „Duševné vlastníctvo", rozsudok z 8. septembra 2015, *Taricco a i.* (C-105/14, EU:C:2015:555), uvedený v oddiele XIII „Daňové ustanovenia", rozsudok zo 6. októbra 2015, *Schrems* (C-362/14, EU:C:2015:650), uvedený v pododdiele XIV.2 „Ochrana osobných údajov", rozsudok zo 17. decembra 2015, *Imtech Marine Belgium* (C-300/14, EU:C:2015:825), uvedený v pododdiele IX.3 „Európsky exekučný titul".

3| Akt Rady o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu, pripojený k rozhodnutiu 76/787/ESUO, EHS, Euratom z 20. septembra 1976 (Ú. v. ES L 278, s. 1), zmenený a doplnený rozhodnutím Rady 2002/772/ES, Euratom z 25. júna a 23. septembra 2002 (Ú. v. ES L 283, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 137).

spáchaného trestného činu, ako aj dĺžku trestu a na druhej strane vnútroštátne právo poskytuje osobe, ktorej sa týka odňatie práva voliť, možnosť podať návrh na zrušenie tohto obmedzenia a dosiahnuť ho.

Napokon Súdny dvor uvádza, že pravidlo spätného uplatnenia miernejšieho trestného zákona uvedené v článku 49 ods. 1 poslednej vete Charty základných práv svojou povahou nebráni dotknutej vnútroštátnej právnej úprave, keďže táto právna úprava sa obmedzuje na zachovanie odňatia práva voliť automaticky vyplývajúceho z odsúdenia v trestnom konaní len v prípade právoplatných odsúdení, o ktorých bolo rozhodnuté v poslednom stupni podľa predchádzajúcej prísnejšej právnej úpravy.

Po druhé v rozsudku ***ČEZ Razpredelenie Bălgarija*** (C-83/14, EU:C:2015:480), vyhlásenom 16. júla 2015, Súdny dvor rozhodujúci ako veľká komora podal výklad *smernice 2000/43, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod*[4], a konštatoval, že táto smernica bráni praxi spočívajúcej v umiestňovaní elektromerov v neprístupnej výške v mestských častiach obývaných prevažne Rómami, keďže tie isté elektromery sú v iných častiach toho istého mesta umiestnené v obvyklej výške. Vec sama sa týka bulharského štátneho príslušníka prevádzkujúceho obchod s potravinami v uvedenej mestskej časti, ktorá je obývaná prevažne osobami rómskeho pôvodu. Uvedený bulharský štátny príslušník, hoci sám nebol rómskeho pôvodu, sa domnieval, že bol obeťou diskriminácie z dôvodu spornej praxe podniku dodávajúceho elektrinu.

Súdny dvor vo svojom rozsudku najskôr pripomenul, že vzhľadom na cieľ smernice 2000/43 a povahu práv, ktoré má chrániť, ako aj okolnosť, že táto smernica je len vyjadrením zásady rovnosti zaobchádzania, ktorá je jednou zo všeobecných zásad práva Únie zakotvenou v článku 21 Charty základných práv, nemožno pôsobnosť uvedenej smernice vymedziť reštriktívne. V dôsledku toho, keďže inštalácia elektromeru predstavuje príslušenstvo spojené s dodávkou elektriny, je potrebné dodržať uvedenú zásadu v zmysle článku 3 ods. 1 smernice.

Pokiaľ ide o ustanovenia smernice 2000/43, ktorých sa týkajú prejudiciálne otázky, Súdny dvor na jednej strane uvádza, že sporná prax môže predstavovať „diskrimináciu na základe etnického pôvodu“ najmä v zmysle článku 1 a článku 2 ods. 1 smernice, pretože uvedený pojem sa má uplatniť bez ohľadu na spoločné opatrenie, ktoré sa týka osôb, ktoré majú určitý etnický pôvod, alebo osôb, ktoré nemajú taký pôvod, ale spoločne s prvou uvedenou skupinou osôb znášajú menej priaznivé zaobchádzanie alebo znevýhodnenie vyplývajúce z tohto opatrenia. Okrem toho na základe samotnej skutočnosti, že v mestskej časti dotknutej vo veci samej bývajú aj obyvatelia, ktorí nemajú rómsky pôvod, nemožno vylúčiť, že sporná prax bola zavedená s prihliadnutím na rómsky pôvod, ktorý je spoločný pre väčšinu obyvateľov tejto mestskej časti.

Na druhej strane Súdny dvor uvádza, že v prípade, ak by vnútroštátny súd nepovažoval spornú prax za priamu diskrimináciu na základe etnického pôvodu, mohla by táto prax predstavovať nepriamu diskrimináciu. V tejto súvislosti Súdny dvor pripomenul, že na rozdiel od priamej diskriminácie môže k nepriamej diskriminácii dôjsť na základe opatrenia, ktoré je síce formulované neutrálne, to znamená odkazom na iné kritériá, ktoré nesúvisia s chránenou vlastnosťou, ale napriek tomu dochádza k znevýhodneniu predovšetkým osôb, ktoré majú túto vlastnosť. V prejednávanej veci prax, ktorá bola spochybnená v konaní vo veci samej, za predpokladu, že by sa uplatňovala výlučne s cieľom reagovať na zneužívanie, ku ktorému dochádzalo v dotknutej mestskej časti, vychádzala zo zjavne neutrálnych kritérií, pričom mala oveľa významnejší dopad na osoby rómskeho pôvodu. Táto prax tak spôsobila nevýhodu najmä pre tieto osoby vo vzťahu k iným osobám, ktoré nemajú taký etnický pôvod.

4| Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Ú. v. ES L 180, s. 22; Mim. vyd. 20/001, s. 23).

Okrem toho sporné opatrenie možno objektívne odôvodniť potrebou zaistiť bezpečnosť elektrickej siete a riadnu evidenciu spotreby elektriny len pod podmienkou, že uvedené opatrenie neprekročí hranice toho, čo je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie týchto legitímnych cieľov, a zásahy, ktoré spôsobí, nebudú neprimerané sledovaným cieľom. Takým prípadom nie je, ak sa konštatuje, že buď existujú iné primerané a menej obmedzujúce opatrenia, ktoré umožnia dosiahnuť uvedené ciele, alebo – ak také opatrenia neexistujú – uvedené opatrenie neprimerane zasahuje do oprávneného záujmu konečných odberateľov elektriny bývajúcich v dotknutej mestskej časti na tom, aby mali prístup k dodávke elektriny za podmienok, ktoré nemajú urážlivý alebo stigmatizujúci charakter a umožnia im pravidelne kontrolovať spotrebu elektriny.

Po tretie Súdny dvor 17. decembra 2015 v rozsudku ***WebMindLicenses*** (C-419/14, EU:C:2015:832)[5] konštatoval, že právo Únie nebráni tomu, aby *vnútroštátny daňový orgán mohol* na účely stanovenia existencie zneužitia práva v oblasti dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) *použiť* voči zdaniteľnej osobe *dôkazy zhromaždené v rámci súbežne vedeného a doposiaľ neukončeného konania trestnoprávnej povahy*, napríklad prostredníctvom odpočúvania telekomunikačnej prevádzky a zaistenia elektronickej pošty, a to pod podmienkou, že získanie takýchto dôkazov v rámci uvedeného konania trestnoprávnej povahy a ich použitie v rámci správneho konania neporušuje práva zaručené právom Únie a najmä základné práva.

V tejto veci Súdny dvor najskôr pripomenul, že práve v súlade s pravidlami dokazovania podľa vnútroštátneho práva treba overiť, či boli splnené podmienky zneužitia práva, pokiaľ tieto pravidlá neovplyvňujú účinnosť práva Únie. Súdny dvor spresnil, že dorubenie DPH v nadväznosti na konštatovanie zneužitia práva predstavuje vykonanie smernice o „DPH“[6] a článku 345 ZFEÚ, a teda práva Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty základných práv.

Súdny dvor tak spresnil, že vnútroštátny súd, ktorý preskúmava zákonnosť rozhodnutia o dorubení DPH založeného na takýchto dôkazoch, musí podľa článkov 7 a 47 a článku 52 ods. 1 Charty, overiť na jednej strane, či investigatívne prostriedky použité v rámci súbežne vedeného konania sú upravené zákonom a nevyhnutné pre toto konanie, a na druhej strane, či použitie dôkazov získaných takýmito prostriedkami uvedeným správnym orgánom je tiež povolené zákonom a nevyhnutné. Okrem toho mu prináleží overiť, či v súlade so všeobecnou zásadou dodržiavania práva na obhajobu mala zdaniteľná osoba v rámci správneho konania možnosť prístupu k týmto dôkazom a byť v súvislosti s nimi vypočutá. Pokiaľ vnútroštátny súd konštatuje, že táto zdaniteľná osoba nemala takúto možnosť alebo že tieto dôkazy boli získané alebo použité v rozpore s článkom 7 Charty základných práv týkajúcim sa rešpektovania súkromného a rodinného života, musí vnútroštátny súd tieto dôkazy vylúčiť a uvedené rozhodnutie zrušiť, ak sa z tohto dôvodu stane nepodložené. Tieto dôkazy treba vylúčiť aj vtedy, ak tento súd nie je oprávnený preskúmať, či boli získané v rámci konania trestnoprávnej povahy v súlade s právom Únie, alebo sa na základe už vykonaného preskúmania trestnoprávnym súdom v rámci kontradiktórneho konania nemôže aspoň o takomto súlade uistiť.

5| Na účely predstavenia časti tohto rozsudku týkajúcej sa daní pozri oddiel XIII „Daňové ustanovenia“.

6| Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, s. 1).

II. OBČIANSTVO ÚNIE

Spomedzi rozhodnutí Súdneho dvora týkajúcich sa európskeho občianstva treba upozorniť na dva rozsudky. Tieto rozsudky sa týkajú jednak práva štátnych príslušníkov tretích krajín na pobyt a jednak práva štátnych príslušníkov iných členských štátov na dávky sociálneho zabezpečenia.

Rozsudok ***Singh a i.*** (C-218/14, EU:C:2015:476), ktorý 16. júla 2015 vyhlásila veľká komora, sa týka *podmienok zachovania práva štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občana Únie, na pobyt v prípade rozvodu*. Spor vo veci samej sa týkal troch štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí po uzavretí manželstva s občiankami Únie majúcimi pobyt a pracujúcimi v Írsku získali na základe článku 7 ods. 2 smernice 2004/38[7] právo na pobyt v tomto členskom štáte ako manželia sprevádzajúci alebo pripájajúci sa k občanovi Únie v hostiteľskom členskom štáte. Manželstvá trvali aspoň tri roky, z čoho aspoň jeden rok v hostiteľskom členskom štáte, avšak v každom prípade manželky napokon opustili írske územie pred podaním žiadostí o rozvod. V tomto kontexte bola Súdnemu dvoru položená otázka, či mohlo byť právo troch manželov, ktorí sú cudzinci, na pobyt v Írsku zachované na základe článku 13 ods. 2 smernice 2004/38.

Súdny dvor najskôr pripomenul, že štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občana Únie, sa môžu odvolávať na právo na pobyt iba v hostiteľskom členskom štáte, kde má tento občan bydlisko. Súdny dvor následne usúdil, že pokiaľ občan Únie odíde z členského štátu, v ktorom má jeho manželský partner, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny, bydlisko, aby sa usadil v inom členskom štáte alebo v tretej krajine, a to pred začatím rozvodového konania, nie sú viac splnené podmienky podľa článku 7 ods. 2 smernice 2004/38. Odchodom občana Únie tak odvodené právo štátneho príslušníka tretej krajiny na pobyt skončí pred začatím rozvodového konania a nemôže sa teda naďalej zachovať na základe článku 13 ods. 2 prvého pododseku písm. a) tejto smernice. Aby si totiž štátny príslušník tretej krajiny zachoval svoje právo na pobyt na základe tohto posledného uvedeného ustanovenia, musí mať jeho manželský partner, ktorý je občanom Únie, bydlisko v hostiteľskom členskom štáte v súlade s článkom 7 ods. 1 smernice 2004/38 až do dňa začatia rozvodového konania. V tomto prípade, keďže manželky, ktoré sú občiankami Únie, opustili írske územie pred začatím rozvodových konaní, ich manželskí partneri, ktorí sú cudzinci, tak stratili svoje právo na pobyt.

Súdny dvor však pripomenul, že v takom prípade môže vnútroštátne právo poskytovať širšiu ochranu štátnym príslušníkom tretích krajín tak, že im umožní pokračovať v pobyte na území hostiteľského členského štátu.

V rozsudku ***Alimanovic*** (C-67/14, EU:C:2015:597) z 15. septembra 2015 Súdny dvor rozhodujúci ako veľká komora stanovil, že právo Únie nebráni *právnej úprave členského štátu, podľa ktorej štátni príslušníci iných členských štátov, ktorí sú uchádzačmi o zamestnanie, sú* šesť mesiacov po ukončení svojho posledného zamestnania *vylúčení z poberania niektorých „osobitných nepríspevkových peňažných dávok", ktoré tiež predstavujú „sociálnu pomoc"*, hoci sú tieto dávky zaručené pre štátnych príslušníkov tohto členského štátu, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii. Vo veci samej išlo o odmietnutie zo strany nemeckých orgánov poskytnúť rodinným príslušníkom švédskych štátnych príslušníkov, z ktorých niektorí pracovali v Nemecku približne jedenásť mesiacov, jednak príspevky na zabezpečenie existenčného minima pre dlhodobo nezamestnaných a jednak sociálne príspevky pre poberateľov neschopných pracovať.

7| Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

Súdny dvor najskôr uviedol, že dávky, o ktoré išlo v konaní vo veci samej, sú osobitnými nepríspevkovými peňažnými dávkami v zmysle článku 70 ods. 2 nariadenia č. 883/2004[8], ako aj sociálnou pomocou v zmysle článku 24 ods. 2 smernice 2004/38, pretože ich prevažujúcou funkciou je zabezpečiť aspoň minimálne životné potreby nevyhnutné pre život v súlade s ľudskou dôstojnosťou.

Pokiaľ ide o poskytnutie týchto dávok, Súdny dvor, ktorý odkázal na rozsudok *Dano*[9], najskôr pripomenul, že občan Únie sa môže odvolávať na rovnosť zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi hostiteľského členského štátu len vtedy, keď je jeho pobyt na území hostiteľského členského štátu v súlade s podmienkami podľa smernice 2004/38. Súdny dvor preto spresnil, že aby bolo možné určiť, či možno na základe výnimky v článku 24 ods. 2 smernice 2004/38 odmietnuť sociálnu pomoc, je potrebné overiť uplatniteľnosť zásady rovnosti zaobchádzania stanovenej v článku 24 ods. 1 tejto smernice medzi občanmi Únie, ktorí majú právo na pobyt na území hostiteľského členského štátu podľa tejto smernice, a štátnymi príslušníkmi tohto členského štátu. Je preto potrebné overiť zákonnosť pobytu dotknutého občana Únie na území hostiteľského členského štátu. V tejto veci mohlo byť žalobcom vo veci samej priznané právo na pobyt v hostiteľskom členskom štáte na základe dvoch ustanovení smernice 2004/38, a to konkrétne na základe článku 7 ods. 3 písm. c), ktorý stanovuje možnosť, aby si občan, ktorý je riadne zaregistrovaný ako nedobrovoľne nezamestnaný po tom, čo sa skončila jeho pracovná zmluva na dobu určitú, a ktorý sa zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom úrade práce, zachoval štatút pracovníka najmenej šesť mesiacov, a článku 14 ods. 4 písm. b), ktorý stanovuje, že občan Únie, ktorý vstúpil na územie hostiteľského členského štátu, aby tam hľadal zamestnanie, nesmie byť z tohto štátu vyhostený, pokiaľ je schopný predložiť dôkaz, že si sústavne hľadá zamestnanie a že má skutočnú šancu zamestnať sa.

V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že uvedení žalobcovia nemali v čase, keď im boli odmietnuté dotknuté dávky, viac štatút stanovený v článku 7 smernice 2004/38 a že aj keď mohli založiť právo na pobyt na uvedenom článku 14 ods. 4 písm. b) uvedenej smernice, hostiteľský členský štát sa mohol odvolať na výnimku v článku 24 ods. 2 tejto smernice, podľa ktorej uvedený členský štát nie je povinný udeliť nárok na sociálnu pomoc počas prvých troch mesiacov pobytu ani prípadne počas dlhšieho obdobia stanoveného v článku 14 ods. 4 písm. b).

Navyše Súdny dvor spresnil, že hoci smernica 2004/38 vyžaduje, aby členský štát vzal do úvahy individuálnu situáciu dotknutej osoby, ak má v úmysle rozhodnúť o vyhostení alebo konštatovať, že táto osoba predstavuje v rámci jej pobytu neprimeranú záťaž pre systém sociálnej pomoci, takéto individuálne preskúmanie sa nevyžaduje v prípade ako vo veci samej, keďže smernica 2004/38 stanovujúca postupný systém zachovania štatútu pracovníka, ktorý je zameraný na zabezpečenie práva na pobyt a prístupu k sociálnym dávkam, sama zohľadňuje rôzne faktory, ktoré charakterizujú individuálnu situáciu každého žiadateľa o sociálnu dávku, a najmä trvanie výkonu pracovnej činnosti.

8| Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72).

9| Rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 2014, *Dano* (C-333/13, EU:C:2014:2358). Pozri tiež: Výročná správa za rok 2014, s. 19.

III. INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

1. PRÁVNY ZÁKLAD AKTOV ÚNIE

V sporoch týkajúcich sa voľby vhodného právneho základu aktov inštitúcií[10] treba venovať pozornosť trom rozsudkom. Prvý sa týka bývalého postupu uplatňovaného na prijímanie rozhodnutí SVV, druhý súvisí s opatreniami prijatými v rámci politiky rybolovu a tretí sa týka opatrení prijatých na základe článku 349 ZFEÚ.

V spojených veciach, v ktorých bol vydaný rozsudok ***Parlament/Rada*** (C-317/13 a C-679/13, EU:C:2015:223), vyhlásený 16. apríla 2015, Súdny dvor zrušil *rozhodnutia Rady 2013/129 a 2013/496 o podrobení nových psychoaktívnych látok, 4-metylamfetamínu a 5-(2-aminopropyl)indolu, kontrole v rámci celej Únie*[11]. Tieto rozhodnutia boli prijaté bez konzultácie Parlamentu.

V týchto veciach Parlament uplatnil námietku nezákonnosti v súvislosti s článkom 8 ods. 3 rozhodnutia 2005/387/SVV[12], ktorý predstavuje právny základ napadnutých rozhodnutí, z dôvodu, že sa tento základ odchyľuje od postupov stanovených Zmluvami na účely prijatia týchto rozhodnutí tým, že nestanovuje povinnosť konzultácie s Parlamentom. V tejto súvislosti Súdny dvor najskôr pripomenul, že vzhľadom na to, že pravidlá tvorby vôle inštitúcií Únie sú stanovené Zmluvami a členské štáty ani samotné inštitúcie nimi nemôžu disponovať, iba Zmluvy môžu v osobitných prípadoch splnomocniť niektorú inštitúciu na zmenu rozhodovacieho postupu, ktorý stanovujú. Pokiaľ by sa inštitúcii priznala možnosť vytvárať odvodené právne základy, či už v zmysle sprísnenia alebo v zmysle zjednodušenia podmienok prijímania aktu, bola by jej tým priznaná normotvorná právomoc prekračujúca medze toho, čo stanovujú Zmluvy. Táto zásada sa uplatňuje nielen na prijatie legislatívnych aktov, ale aj na právne základy upravené v akte sekundárneho práva, ktoré umožňujú prijatie opatrení na vykonanie tohto aktu sprísnením alebo zjednodušením spôsobov prijatia takýchto opatrení upravených v Zmluvách.

Podľa Súdneho dvora sa zákonnosť článku 8 ods. 3 rozhodnutia 2005/387/SVV má v tejto veci posudzovať vzhľadom na ustanovenia, ktorými sa v čase prijatia tohto rozhodnutia a teda pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy riadil výkon všeobecných aktov v oblasti policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach, t. j. vzhľadom na článok 34 ods. 2 písm. c) ZEÚ a článok 39 ods. 1 ZEÚ, z ktorých vyplýva, že Rada v danej oblasti rozhoduje kvalifikovanou väčšinou po konzultácii s Parlamentom. Vzhľadom na to, že text sekundárneho práva sa má v čo najväčšej možnej miere vykladať v zmysle jeho súladu s ustanoveniami Zmlúv, uvedený článok 8 ods. 3 sa má vykladať v súlade s článkom 39 ods. 1 ZEÚ tak, že Rade umožňuje prijať akt na účely podrobenia novej psychoaktívnej látky kontrolným opatreniam až po konzultáciách s Parlamentom. V dôsledku toho bolo tvrdenie Parlamentu zamietnuté.

Následne na účely zamietnutia tvrdenia Parlamentu, podľa ktorého je článok 8 ods. 3 rozhodnutia 2005/387 nezlučiteľný s procesnými pravidlami uplatniteľnými po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy, Súdny dvor, ktorý vychádzal z článku 9 protokolu o prechodných ustanoveniach, usúdil, že ustanovenie aktu, ktorý bol riadne prijatý na základe Zmluvy o EÚ pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy, stanovujúce podrobnosti

10 | Ďalšie dva rozsudky spomenuté v tejto správe, súvisiace s európskym patentom, sa vzťahujú najmä na spory týkajúce sa právneho základu: rozsudky z 5. mája 2015, ***Španielsko/Rada*** (C-146/13, EU:C:2015:298, a C-147/13, EU:C:2015:299), uvedené v pododdiele XIV.1 „Duševné vlastníctvo".

11 | Rozhodnutie Rady 2013/129/EÚ zo 7. marca 2013 o podrobení 4-metylamfetamínu kontrolným opatreniam (Ú. v. EÚ L 72, s. 11). Vykonávacie rozhodnutie Rady 2013/496/EÚ zo 7. októbra 2013 o podrobení 5-(2-aminopropyl)indolu kontrolným opatreniam (Ú. v. EÚ L 272, s. 44).

12 | Rozhodnutie Rady 2005/387/SVV z 10. mája 2005 o výmene informácií, hodnotení rizika a kontrole nových psychoaktívnych látok (Ú. v. EÚ L 127, s. 32).

prijatia opatrení na vykonanie tohto aktu naďalej napriek podstatným zmenám a doplneniam, ktoré zaviedla Zmluva do oblasti policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach, vyvoláva svoje právne účinky, pokým nebolo zrušené, vyhlásené za neplatné, zmenené alebo doplnené, a umožňuje prijatie vykonávacích opatrení na základe postupu, ktorý vymedzuje. Skutočnosť, že článok 8 ods. 3 rozhodnutia 2005/387 sprísňuje alebo zjednodušuje postupy prijatia vykonávacích opatrení vo vzťahu k postupu upravenému na tento účel v Zmluve o FEÚ, by tak nemala znamenať, že toto ustanovenie predstavuje nezákonný sekundárny právny základ, ktorého uplatnenie by malo byť odmietnuté na základe výnimky.

Hoci tvrdenia Parlamentu týkajúce sa zákonnosti právneho základu boli zamietnuté, žalobe o neplatnosť sa vyhovelo z dôvodu, že riadna konzultácia Parlamentu stanovená pravidlami Únie predstavuje podstatnú formálnu náležitosť, ktorej nedodržanie má v tomto prípade za následok neplatnosť napadnutých rozhodnutí. Aby však nebola ohrozená účinnosť kontrol psychoaktívnych látok dotknutých týmito rozhodnutiami, Súdny dvor zachoval účinky týchto zrušených rozhodnutí až do nadobudnutia účinnosti nových aktov, ktoré ich majú nahradiť.

Dňa 1. decembra 2015 v spojených veciach, v ktorých bol vyhlásený rozsudok ***Parlament a Komisia/Rada*** (C-124/13 a C-125/13, EU:C:2015:790), Súdny dvor rozhodujúci ako veľká komora vyhovel žalobám podaným Parlamentom a Komisiou a smerujúcim k zrušeniu *nariadenia č. 1243/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 1342/2008, ktorým sa ustanovuje dlhodobý plán pre populácie tresky a na ne zameraný rybolov*[13]. Nariadenie č. 1243/2012 bolo prijaté Radou na základe článku 43 ods. 3 ZFEÚ, ktorý ju oprávňuje prijať opatrenia týkajúce sa určovania a prideľovania rybolovných možností. Podľa jediného žalobného dôvodu uvedeného Parlamentom a Komisiou však toto nariadenie malo byť prijaté v súlade s riadnym legislatívnym postupom podľa článku 43 ods. 2 ZFEÚ, pretože také viacročné plány, o aké išlo v tomto prípade, predstavujú nástroje „potrebné“ na dosiahnutie cieľov politiky rybolovu.

Súdny dvor na úvod pripomenul svoju skoršiu judikatúru[14], podľa ktorej prijatie opatrení, ktoré vyžadujú politické rozhodnutie, v rozsahu, v akom predpokladá posúdenie ich potreby na účely sledovania cieľov týkajúcich sa spoločných politík, musí byť vyhradené pre normotvorcu Únie, ktorý rozhoduje na základe článku 43 ods. 2 ZFEÚ. Naopak v súlade s článkom 43 ods. 3 ZFEÚ si prijatie opatrení týkajúcich sa určovania a prideľovania rybolovných možností takéto posúdenie nevyžaduje, keďže takéto opatrenia sú predovšetkým technickej povahy a treba ich vnímať ako vykonanie ustanovení prijatých na základe článku 43 ods. 2 ZFEÚ. Pôsobnosť článku 43 ods. 3 ZFEÚ sa tak môže vzťahovať na opatrenia, ktoré sa neobmedzujú na určovanie a prideľovanie rybolovných možností, ak tieto opatrenia nevyžadujú politické rozhodnutie vyhradené pre normotvorcu Únie.

Súdny dvor následne preskúmal, či mohli byť zmeny a doplnenia, ktoré prinieslo nariadenie č. 1243/2012, prijaté na základe článku 43 ods. 3 ZFEÚ. V tejto súvislosti konštatoval, že uvedené zmeny a doplnenia sa neobmedzujú len na to, aby zabezpečili výhradné určovanie a účinné prideľovanie rybolovných možností, ale ich cieľom je aj prispôsobiť všeobecný mechanizmus určovania celkových povolených výlovov a obmedzení rybolovného úsilia, aby vylúčili nedostatky vyplývajúce z uplatnenia skorších pravidiel, ktoré by narušili dosiahnutie cieľov viacročného plánu. Podľa Súdneho dvora tieto zmeny a doplnenia teda definujú právny rámec, v ktorom sú stanovené a pridelené rybolovné možnosti. Zakladajú sa tak na politickom rozhodnutí s dlhodobým dosahom na viacročný plán, takže mali byť prijaté na základe článku 43 ods. 2 ZFEÚ.

Vzhľadom na významné dôvody právnej istoty Súdny dvor rozhodol zachovať účinky tohto nariadenia až do nadobudnutia účinnosti nového nariadenia, ktoré bude založené na primeranom právnom základe a bude prijaté v primeranej lehote, ktorá neprekročí dvanásť mesiacov od 1. januára 2016.

13 | Nariadenie Rady (EÚ) č. 1243/2012 z 19. decembra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1342/2008, ktorým sa ustanovuje dlhodobý plán pre populácie tresky a na ne zameraný rybolov (Ú. v. EÚ L 352, s. 10).

14 | Rozsudok Súdneho dvora z 26. novembra 2014, *Parlament a Komisia/Rada* (C-103/12 a C-165/12, EU:C:2014:2400).

V spojených veciach, v ktorých bol vydaný rozsudok ***Parlament a Komisia/Rada*** (C-132/14 až C-136/14, EU:C:2015:813), vyhlásený 15. decembra 2015, Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora zamietol žaloby podané Parlamentom vo veciach C-132/14 a C-136/14 a Komisiou vo veciach C-133/14 až C-135/14, ktorými sa navrhuje *zrušiť nariadenie č. 1385/2013*[15], *ako aj smernice 2013/64*[16] *a 2013/62*[17], *ktorými sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia sekundárneho práva v nadväznosti na zmenu štatútu Mayotte zo zámorskej krajiny a územia na najvzdialenejší región v zmysle článku 349 ZFEÚ*.

Parlament a Komisia na podporu svojich žalôb uviedli jediný žalobný dôvod založený na skutočnosti, že Rada tým, že prijala napadnuté akty na základe článku 349 ZFEÚ, zvolila nesprávny právny základ. V tejto súvislosti Súdny dvor konštatoval, že zo znenia článku 349 ZFEÚ vyplýva, že toto ustanovenie umožňuje Rade prijať osobitné opatrenia v rôznych oblastiach, ktoré majú zohľadniť štrukturálnu hospodársku a sociálnu situáciu najvzdialenejších regiónov, ktorá je ovplyvnená určitým počtom faktorov uvedených v prvom odseku tohto článku, čo spolu negatívne pôsobí na rozvoj týchto území. Na účely zamietnutia tvrdenia Komisie, podľa ktorého sa tento článok uplatňuje len vtedy, keď ide o odchýlenie sa od uplatnenia ustanovení primárneho práva na najvzdialenejšie regióny a nie o prispôsobenie aktov sekundárneho práva osobitnej situácii týchto regiónov, Súdny dvor po tom, čo uviedol, že viaceré oblasti spomenuté v článku 349 druhom odseku ZFEÚ sú v podstate upravené ustanoveniami sekundárneho práva, spresnil, že tento článok zmocňuje Radu, aby prijala osobitné opatrenia na účely stanovenia podmienok na uplatnenie nielen ustanovení Zmlúv, ale tiež ustanovení sekundárneho práva na tieto regióny. Okrem toho na účely zamietnutia argumentácie Parlamentu, podľa ktorej článok 349 ZFEÚ nezmocňuje Radu, aby prijala opatrenia, ktorých jediným cieľom je odložiť uplatnenie niektorých ustanovení práva Únie na uvedené regióny, Súdny dvor zdôraznil, že zo znenia a z cieľov článku 349 ZFEÚ vyplýva, že nemožno vylúčiť, že odklad úplnej účinnosti ustanovenia práva Únie sa môže ukázať ako najvhodnejšie opatrenie na zohľadnenie štrukturálnej hospodárskej a sociálnej situácie najvzdialenejšieho regiónu.

Súdny dvor tak v nadväznosti na preskúmanie cieľov a obsahu každého z napadnutých aktov usúdil, že opatrenia, ktoré sú v nich uvedené, boli prijaté pri zohľadnení štrukturálnej hospodárskej a sociálnej situácie na Mayotte v zmysle článku 349 prvého odseku ZFEÚ a v súlade s článkom 349 tretím odsekom ZFEÚ predstavujú súvislosť s osobitnými charakteristikami a obmedzeniami, ktoré sú vlastné tomuto regiónu. V dôsledku toho Komisia a Parlament nemôžu oprávnene tvrdiť, že napadnuté akty nemohli mať ako právny základ článok 349 ZFEÚ.

2. PRÁVOMOCI INŠTITÚCIÍ

Pokiaľ ide o veci týkajúce sa právomocí inštitúcií[18], možno uviesť tri rozsudky vydané veľkou komorou. Všetky sa týkajú Komisie a súvisia so stiahnutím návrhu nariadenia počas legislatívneho postupu, s predložením pripomienok v mene Únie pred medzinárodným súdnym orgánom, ako aj s delegovanými a vykonávacími právomocami tejto inštitúcie.

15 | Nariadenie Rady (EÚ) č. 1385/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 850/98 a (ES) č. 1224/2009 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, (EÚ) č. 1379/2013 a (EÚ) č. 1380/2013 z dôvodu zmeny štatútu Mayotte vo vzťahu k Európskej únii (Ú. v. EÚ L 354, s. 86).

16 | Smernica Rady 2013/64/EÚ zo 17. decembra 2013, ktorou sa menia smernice Rady 91/271/EHS a 1999/74/ES a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2006/7/ES, 2006/25/ES a 2011/24/EÚ z dôvodu zmeny štatútu Mayotte vo vzťahu k Európskej únii (Ú. v. EÚ L 353, s. 8).

17 | Smernica Rady 2013/62/EÚ zo 17. decembra 2013, ktorou sa mení smernica 2010/18/EÚ, ktorou sa vykonáva revidovaná Rámcová dohoda o rodičovskej dovolenke uzavretá medzi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a ETUC z dôvodu zmeny štatútu Mayotte vo vzťahu k Európskej únii (Ú. v. EÚ L 353, s. 7).

18 | Ďalší rozsudok uvedený v tejto správe sa týka najmä právomocí inštitúcií: rozsudok z 28. apríla 2015, ***Komisia/Rada*** (C-28/12, EU:C:2015:282), uvedený v oddiele XXI „Medzinárodné dohody".

Dňa 14. apríla 2015 Súdny dvor rozsudkom ***Rada/Komisia*** (C-409/13, EU:C:2015:217) zamietol žalobu o neplatnosť podanú Radou proti *rozhodnutiu Komisie, ktorým Komisia stiahla svoj návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o makrofinančnej pomoci tretím krajinám*.[19] V tejto žalobe Rada podporovaná desiatimi členským štátmi najmä tvrdila jednak, že stiahnutie uvedeného návrhu Komisiou predstavovalo prekročenie právomocí, ktoré sú jej zverené Zmluvami, narušujúce inštitucionálnu rovnováhu, a jednak, že Komisia porušila zásadu lojálnej spolupráce.

Súdny dvor vo svojom rozsudku usúdil, že z ustanovení článku 17 ods. 2 ZEÚ v spojení s článkami 289 ZFEÚ a 293 ZFEÚ vyplýva, že právomoc Komisie v rámci riadneho legislatívneho postupu sa neobmedzuje na predloženie návrhu a následne na podporovanie kontaktov a hľadanie priblíženia stanovísk Parlamentu a Rady. Rovnako ako v zásade prináleží Komisii rozhodnúť, či predloží legislatívny návrh, a prípadne určiť jeho predmet, účel a obsah, Komisia má až do prijatia rozhodnutia Rady právomoc zmeniť a doplniť svoj návrh, či dokonca ho v prípade potreby stiahnuť. Z tejto možnosti stiahnuť návrh však nemôže pre túto inštitúciu vyplývať právo veta počas legislatívneho postupu, ktoré by bolo v rozpore so zásadou zverenia právomocí a zásadou inštitucionálnej rovnováhy.

Podľa Súdneho dvora, pokiaľ zmeny a doplnenia zamýšľané Parlamentom a Radou skresľujú návrh legislatívneho aktu v smere, ktorý bráni uskutočneniu cieľov sledovaných týmto návrhom a v dôsledku toho ho zbavuje dôvodu jeho existencie, Komisia má právo stiahnuť ho. V tejto veci Súdny dvor rozhodol, že stiahnutie návrhu je dôvodné v rozsahu, v akom na účely prijatia každého rozhodnutia o poskytnutí makrofinančnej pomoci Rada a Parlament zamýšľali nahradiť vykonávaciu právomoc Komisie uplatnením riadneho legislatívneho postupu. Uplatnenie postupu stanoveného v článku 289 ods. 1 ZFEÚ však narušuje nielen uskutočnenie hlavného cieľa návrhu spočívajúceho v ukončení tohto rozhodovacieho postupu s cieľom urýchliť prijímanie rozhodnutí a zlepšiť účinnosť politiky v oblasti makrofinančnej pomoci, ale takisto je v rozpore s cieľom, ktorý v záujme konzistentnosti spočíva v zosúladení postupu poskytovania makrofinančnej pomoci s postupom vzťahujúcim sa na iné nástroje Únie v oblasti vonkajšej pomoci. Keďže právomoc Komisie stiahnuť návrh je neoddeliteľná od práva na iniciatívu, ktoré je tejto inštitúcii zverené, a je začlenená do výkonu tohto práva prostredníctvom článku 17 ods. 2 ZEÚ v spojení s článkami 289 ZFEÚ a 293 ZFEÚ, Súdny dvor ďalej usúdil, že v tejto veci nemôže ísť o porušenie zásady demokracie zakotvenej v článku 10 ods. 1 a 2 ZEÚ.

Súdny dvor spresnil, že Komisia však môže stiahnuť svoj návrh až po tom, čo v duchu lojálnej spolupráce, ktorá podľa článku 13 ods. 2 ZEÚ musí vládnuť vzťahom medzi inštitúciami Únie v rámci riadneho legislatívneho postupu, riadne zohľadnila obavy Parlamentu a Rady, ktoré sú dôvodom ich vôle zmeniť a doplniť jej návrh. V tejto veci nedošlo k nijakému porušeniu zásady lojálnej spolupráce, keďže Rada a Parlament neupustili od zachovania riadneho legislatívneho postupu pri prijímaní rozhodnutí o poskytnutí makrofinančnej pomoci, hoci vedeli o možnosti stiahnutia tohto návrhu z dôvodu opakovaných a dôvodných upozornení zo strany Komisie v tomto smere.

Rozsudkom ***Rada/Komisia*** (C-73/14, EU:C:2015:663), vyhláseným 6. októbra 2015, Súdny dvor zamietol žalobu o neplatnosť podanú Radou proti *rozhodnutiu Komisie o podaní písomného vyjadrenia v mene Únie na Medzinárodný tribunál pre morské právo (ďalej len „ITLOS“) vo veci, v ktorej tento tribunál rozhodoval o žiadosti o vydanie posudku podanej Subregionálnou komisiou pre rybolov*[20]. Rada podporovaná viacerými členskými štátmi vo svojej žalobe v podstate tvrdila, že mala obsah uvedeného vyjadrenia predbežne schváliť v súlade s článkom 16 ods. 1 druhou vetou ZEÚ, ktorý Rade zveruje funkciu tvorby politík Únie.

19 | Pokiaľ ide o prípustnosť žaloby, Súdny dvor v tomto rozsudku rozhodol, že rozhodnutie Komisie o stiahnutí legislatívneho návrhu môže predstavovať akt, ktorý môže byť predmetom žaloby o neplatnosť, keďže ukončením legislatívneho postupu začatého predložením návrhu takéto rozhodnutie bráni Parlamentu a Rade vykonávať ich legislatívnu funkciu podľa článku 14 ods. 1 ZEÚ a článku 16 ods. 1 ZEÚ tak, ako by chceli.

20 | Subregionálna komisia pre rybolov je medzivládna organizácia pre spoluprácu v oblasti rybolovu zriadená dohovorom z 29. marca 1995, ktorej členmi sú Kapverdská republika, Gambijská republika, Guinejská republika, Guinejsko-bissauská republika, Mauritánska islamská republika, Senegalská republika a Sierraleonská republika.

Na podporu svojej žaloby Rada uviedla prvý žalobný dôvod založený na porušení zásady zverenia právomocí uvedenej v článku 13 ods. 2 ZEÚ. V tejto súvislosti Súdny dvor najskôr uviedol, že žiadosť o vydanie posudku, o ktorú ide v tejto veci, patrí prinajmenšom čiastočne do oblasti ochrany morských biologických zdrojov v rámci spoločnej politiky rybného hospodárstva, ktorá podľa článku 3 ods. 1 písm. d) ZFEÚ predstavuje oblasť výlučnej právomoci Únie, a že Únia ako zmluvná strana Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve,[21] na základe ktorého bol zriadený ITLOS, mala právomoc zúčastniť sa na konaní o vydaní posudku pred týmto súdom.

Súdny dvor na účely zamietnutia tvrdenia niektorých členských štátov, podľa ktorého sa článok 335 ZFEÚ týkajúci sa zastupovania Únie Komisiou pred vnútroštátnymi súdmi nevzťahuje na konania pred medzinárodnými súdnymi orgánmi, pripomenul, že toto ustanovenie, hoci sa podľa svojho znenia obmedzuje na členské štáty, je vyjadrením všeobecnej zásady, podľa ktorej má Únia právnu spôsobilosť, pričom ju na tento účel zastupuje Komisia. Článok 335 ZFEÚ tak poskytuje tejto inštitúcii základ na zastupovanie Únie pred ITLOS. Okrem toho Súdny dvor na účely rozhodnutia o neuplatniteľnosti článku 218 ods. 9 ZFEÚ, podľa ktorého má Rada právomoc najmä, pokiaľ ide o pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie „v rámci" orgánu zriadeného medzinárodnou dohodou, zdôraznil, že táto vec sa týka definovania pozície, ktorá sa má v mene Únie vyjadriť „pred" medzinárodným súdnym orgánom, ktorý bol požiadaný o posudok, ktorého prijímanie patrí výlučne do právomoci a zodpovednosti členov tohto orgánu, ktorí na tento účel konajú úplne nezávisle vo vzťahu k účastníkom konania. Napokon Súdny dvor po tom, čo usúdil, že predmetom písomného vyjadrenia v mene Únie, ktoré spočíva v návrhu odpovedí na otázky položené vo veci rybolovu, nie je tvoriť politiku v tejto oblasti v zmysle článku 16 ods. 1 druhej vety ZEÚ, ale prezentovať pred ITLOS súhrn právnych pripomienok, ktorých cieľom je umožniť tomuto súdnemu orgánu prípadne vydať na základe znalosti veci posudok k otázkam, ktoré mu boli položené, rozhodol, že Komisia neporušila toto ustanovenie, a preto zamietol prvý žalobný dôvod.

Súdny dvor na účely zamietnutia druhého žalobného dôvodu Rady, podľa ktorého Komisia porušila zásadu lojálnej spolupráce, a po tom, čo uviedol, že táto zásada ukladá Komisii v prípadoch, keď má v úmysle vyjadriť pozície v mene Únie pred medzinárodným súdnym orgánom, povinnosť predchádzajúcej konzultácie s Radou, konštatoval, že v tejto veci Komisia pred tým, ako predložila pozíciu Únie ITLOS, predložila Rade niekoľkokrát prepracovaný pracovný dokument s cieľom zohľadniť pripomienky vyjadrené v rámci dvoch pracovných skupín Rady.

Rozsudkom ***Komisia/Parlament a Rada*** (C-88/14, EU:C:2015:499), vyhláseným 16. júla 2015, Súdny dvor zamietol žalobu podanú Komisiou a smerujúcu k *zrušeniu článku 1 bodov 1 a 4 nariadenia č. 1289/2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti*[22], v rozsahu, v akom tieto ustanovenia zverujú Komisii delegovanú právomoc v zmysle článku 290 ods. 1 ZFEÚ a nie vykonávaciu právomoc v zmysle článku 291 ods. 2 ZFEÚ.

V tomto rozsudku Súdny dvor poskytol spresnenia týkajúce sa rozlišovania medzi zverením delegovanej právomoci a zverením vykonávacej právomoci. V tejto súvislosti pripomenul, že z článku 290 ods. 1 ZFEÚ vyplýva, že legislatívnym aktom možno delegovať na Komisiu právomoc prijímať všeobecne záväzné nelegislatívne akty, ktoré dopĺňajú alebo menia určité nepodstatné prvky legislatívneho aktu, pod podmienkou, že ciele, obsah, rozsah a trvanie delegovania právomoci sú výslovne vymedzené v legislatívnych aktoch priznávajúcich takéto

21 | Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve, podpísaný v Montego Bay 10. decembra 1982, ktorý nadobudol účinnosť 16. novembra 1994, bol schválený v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 98/392/ES z 23. marca 1998 o uzatvorení Dohovoru Organizácie Spojených národov z 10. decembra 1982 o morskom práve a Dohody z 28. júla 1994 o vykonávaní jeho časti XI Európskym spoločenstvom (Ú. v. ES L 179, s. 1; Mim. vyd. 04/003, s. 260).

22 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1289/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. EÚ L 347, s. 74).

delegovanie, z čoho vyplýva, že priznanie delegovanej právomoci sa týka prijatia pravidiel, ktoré patria do takého právneho rámca, ktorý definuje základný legislatívny akt. Naproti tomu v rámci výkonu vykonávacej právomoci, ktorá jej bola zverená článkom 291 ods. 2 ZFEÚ, sa od dotknutej inštitúcie vyžaduje spresnenie obsahu legislatívneho aktu, aby sa zabezpečilo jeho vykonávanie za jednotných podmienok vo všetkých členských štátoch. V tomto rámci Komisia pri výkone vykonávacej právomoci na rozdiel od právomocí, ktoré má v rámci výkonu delegovanej právomoci, nemôže meniť ani dopĺňať legislatívny akt, a to ani v jeho nepodstatných prvkoch. Následne Súdny dvor zdôraznil, že ani existencia, ani rozsah voľnej úvahy zverenej Komisii legislatívnym aktom nie sú relevantné na účely stanovenia, či sa na akt, ktorý má byť prijatý, uplatňuje článok 290 ZFEÚ alebo článok 291 ZFEÚ. Zo znenia článku 290 ods. 1 ZFEÚ totiž vyplýva, že zákonnosť voľby normotvorcu Únie priznať delegovanú právomoc Komisii závisí výlučne od toho, či akty, ktoré má táto inštitúcia prijať na základe tohto zverenia právomoci, majú všeobecnú pôsobnosť a či dopĺňajú alebo menia nepodstatné prvky legislatívneho aktu.

V tejto veci Súdny dvor usúdil, že normotvorca Únie zveril Komisii právomoc zmeniť v zmysle článku 290 ods. 1 ZFEÚ normatívny obsah nariadenia č. 539/2001[23], a to najmä prílohu II tohto nariadenia, ktorá obsahuje zoznam krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od vízovej povinnosti. V tejto súvislosti účinkom aktu prijatého na základe článku 1 ods. 4 písm. f) nariadenia č. 539/2001, zmeneného a doplneného nariadením č. 1289/2013, je opätovné zavedenie vízovej povinnosti počas obdobia dvanástich alebo osemnástich mesiacov voči všetkým štátnym príslušníkom tretej krajiny uvedenej na zozname v prílohe II tohto nariadenia, a to na pobyty, ktoré sú podľa článku 1 ods. 2 uvedeného nariadenia oslobodené od takejto povinnosti. Vo vzťahu k všetkým týmto štátnym príslušníkom je teda účinkom aktu prijatého na základe článku 1 ods. 4 písm. f) nariadenia č. 539/2001 zmena, hoci len dočasná, normatívneho obsahu dotknutého legislatívneho aktu. Účinky aktu prijatého na základe tohto ustanovenia sú totiž s výnimkou ich dočasnej povahy vo všetkých ohľadoch zhodné s účinkami vyplývajúcimi z formálneho presunu názvu dotknutej tretej krajiny z prílohy II nariadenia č. 539/2001 v znení zmien a doplnení do jeho prílohy I, ktorá obsahuje zoznam krajín, ktorých štátni príslušníci podliehajú vízovej povinnosti.

3. PRÍSTUP K DOKUMENTOM

Rozsudkom ***ClientEarth/Komisia*** (C-612/13 P, EU:C:2015:486), vyhláseným 16. júla 2015, Súdny dvor čiastočne vyhovel odvolaniu podanému združením ClientEarth proti rozsudku Všeobecného súdu, ktorým tento súd zamietol *žalobu smerujúcu k zrušeniu výslovného rozhodnutia Komisie o odmietnutí prístupu k celému obsahu štúdií týkajúcich sa súladu právnych predpisov jednotlivých členských štátov s právom Únie v oblasti životného prostredia*.[24] Tento rozsudok predstavoval pre Súdny dvor príležitosť, aby spresnil svoju judikatúru v súvislosti s výnimkou z práva na prístup, ktorá sa týka ochrany účelu vyšetrovania v zmysle článku 4 ods. 2 tretej zarážky nariadenia č. 1049/2001[25].

V prvom rade Súdny dvor rozhodol, že štúdie vypracované externým dodávateľom na žiadosť a v mene Komisie s konkrétnym cieľom preveriť stav procesu prebratia jednotlivých smerníc v určitom počte členských štátov patria pod pojem vyšetrovanie v zmysle uvedeného článku 4 ods. 2. Takéto štúdie sú totiž súčasťou nástrojov, ktoré má Komisia k dispozícii, aby dohliadala na uplatňovanie práva Únie s cieľom odhaliť prípadné nesplnenie povinnosti prebrať smernice zo strany členských štátov a prípadne rozhodnúť o začatí konania o nesplnení povinnosti proti uvedeným členským štátom.

23 | Nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. ES L 81, s. 1).

24 | Rozsudok Všeobecného súdu z 13. septembra 2013, *ClientEarth/Komisia* (T-111/11, EU:T:2013:482).

25 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331).

V druhom rade Súdny dvor pripomenul, že na účely odmietnutia prístupu k dokumentu sa dotknutá inštitúcia môže oprieť o všeobecné domnienky, ktoré sa uplatňujú na určité kategórie dokumentov, ako sú najmä dokumenty v správnom spise týkajúce sa vyšetrovania v oblasti nesplnenia povinnosti, a že podobné úvahy možno uplatniť na žiadosti o zverejnenie týkajúce sa dokumentov rovnakej povahy. V tejto veci podľa Súdneho dvora Všeobecný súd správne rozhodol, že Komisia bola vo všeobecnosti oprávnená domnievať sa, že zverejnením celej prvej kategórie sporných štúdií, t. j. tých, ktoré v deň prijatia výslovného rozhodnutia o odmietnutí ich úplného sprístupnenia už boli založené do spisu týkajúceho sa fázy pred podaním žaloby v konaní o nesplnení povinnosti, ktorá sa začala tým, že sa dotknutému členskému štátu zaslala podľa článku 258 prvého odseku ZFEÚ výzva, by sa narušila ochrana cieľov vyšetrovania. Takéto zverejnenie by totiž mohlo pozmeniť charakter a priebeh tejto fázy konania o nesplnení povinnosti členského štátu tým, že by skomplikovalo proces vyjednávania medzi Komisiou a dotknutým členským štátom, ako aj hľadanie vzájomne prijateľného riešenia umožňujúceho ukončiť vytýkané nesplnenie povinnosti. Skutočnosť, že uvedené štúdie vypracoval externý podnik a že tieto štúdie neodzrkadľujú stanovisko Komisie, nemôže podľa Súdneho dvora vyvrátiť túto analýzu.

Naproti tomu Súdny dvor usúdil, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď pripustil, že Komisia mohla oprávnene rozšíriť pôsobnosť domnienky dôvernosti na druhú kategóriu štúdií, a to tých, ktoré v čase prijatia výslovného rozhodnutia o odmietnutí prístupu neviedli k zaslaniu výzvy. Na jednej strane takéto odôvodnenie je nezlučiteľné s požiadavkou striktného výkladu a uplatňovania tejto domnienky. Na druhej strane v prípade, že Komisia nezašle členskému štátu výzvu, potom by v čase prijatia výslovného rozhodnutia o odmietnutí prístupu bolo neisté, či by sa na základe predmetných štúdií začala fáza pred podaním žaloby v konaní o nesplnení povinnosti. V dôsledku toho Komisii v takom prípade prináleží preskúmať prípad od prípadu, či štúdie patriace do tejto druhej kategórie môžu byť sprístupnené v celom rozsahu.

IV. PRÁVO ÚNIE A VNÚTROŠTÁTNE PRÁVO

V rozsudku ***Ferreira da Silva a i.*** (C-160/14, EU:C:2015:565), vyhlásenom 9. septembra 2015, ktorý súvisí s vecou týkajúcou sa „prevodu závodu“ v zmysle smernice 2001/23 o zachovaní práv zamestnancov pri prevodoch podnikov[26], Súdny dvor konštatoval, že *právo Únie, a najmä zásady stanovené v oblasti zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú jednotlivcom z dôvodu porušenia práva Únie, ktorého sa dopustil vnútroštátny súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva*, sa majú vykladať v tom zmysle, že im odporujú vnútroštátne právne predpisy, ktoré ako predchádzajúcu podmienku žaloby o náhradu škody vyžadujú zrušenie rozhodnutia spôsobujúceho ujmu, ktoré vydal tento súd, pričom takéto zrušenie je prakticky vylúčené.

S prihliadnutím na rozhodujúcu úlohu, ktorú zohráva súdna moc pri ochrane práv prislúchajúcich jednotlivcovi na základe pravidiel práva Únie, by bola ohrozená plná účinnosť týchto ustanovení a oslabená ochrana z nich vyplývajúcich práv, ak by jednotlivec za určitých podmienok nemohol získať nijaké odškodnenie v prípade porušenia jeho práv v dôsledku porušenia práva Únie, ktoré sa zakladá na rozhodnutí súdu členského štátu rozhodujúceho v poslednom stupni a ktoré v danej veci spočíva v nesplnení povinnosti obrátiť sa na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania.[27] Pokiaľ sú teda splnené podmienky na uplatnenie zodpovednosti štátu, štát musí napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátnych pravidiel, pričom podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnych právnych úpravách nemôžu byť menej výhodné než podmienky týkajúce sa

26 | Smernica Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov (Ú. v. ES L 82, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 98).

27 | Na účely predstavenia časti rozsudku týkajúcej sa tohto aspektu pozri pododdiel V.1 „Návrh na začatie prejudiciálneho konania“.

podobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity).

Prekážku účinného uplatňovania práva Únie a najmä základnej zásady zodpovednosti štátu za porušenie práva Únie, ktorá je súčasťou systému Zmlúv, na ktorých je založená Únia, nemožno ani odôvodniť zásadou právnej sily rozhodnutej veci, pretože konanie o určenie zodpovednosti štátu nemá nevyhnutne ten istý predmet a tých istých účastníkov ako konanie, v ktorom bolo vydané rozhodnutie, s ktorým je spojená právna sila rozhodnutej veci. Okrem toho zásada právnej istoty nemohla v nijakom prípade neutralizovať zásadu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú jednotlivcom porušeniami práva Únie, ktoré sú mu pripísateľné.

V dôsledku toho, keďže vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, môže nadmerne sťažiť získanie náhrady škody spôsobenej porušením práva Únie, pretože prípady opätovného preskúmania predmetného súdneho rozhodnutia sú veľmi obmedzené, a vzhľadom na odpoveď Súdneho dvora vo veci[28] má štát povinnosť nahradiť žalobcom vo veci samej škodu.

V. SÚDNA AGENDA ÚNIE

1. NÁVRH NA ZAČATIE PREJUDICIÁLNEHO KONANIA

V rozsudku ***Kernkraftwerke Lippe-Ems*** (C-5/14, EU:C:2015:354), vydanom 4. júna 2015, Súdny dvor vysvetlil zásady týkajúce sa *skĺbenia prejudiciálneho konania s incidenčným konaním o preskúmaní ústavnosti*.[29] Vo veci samej vnútroštátny súd rozhodoval najmä o otázke platnosti nemeckej právnej úpravy stanovujúcej daň z používania jadrového paliva na účely priemyselnej výroby elektriny. Tejto právnej úpravy sa však týkala otázka zlučiteľnosti s nemeckou ústavou v rámci súbežného konania na Bundesverfassungsgericht.

Súdny dvor vo svojom rozsudku pripomenul, že článok 267 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý má pochybnosti o zlučiteľnosti vnútroštátnej právnej úpravy tak s právom Únie, ako aj s ústavou dotknutého členského štátu, nie je zbavený možnosti ani prípadne oslobodený od povinnosti obrátiť sa na Súdny dvor s otázkami týkajúcimi sa výkladu alebo platnosti tohto práva z dôvodu, že na vnútroštátnom súde, ktorý je poverený výkonom preskúmania ústavnosti, prebieha incidenčné konanie o preskúmaní ústavnosti tej istej právnej úpravy.

Na jednej strane vnútroštátne súdy majú totiž najširšiu možnosť obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa domnievajú, že v rámci konania, ktoré pred nimi prebieha, vzniknú otázky týkajúce sa výkladu alebo posúdenia platnosti ustanovení práva Únie vyžadujúceho si rozhodnutie z ich strany. Na druhej strane účinnosť práva Únie by bola ohrozená a potrebný účinok článku 267 ZFEÚ by bol oslabený, ak by sa vnútroštátny súd z dôvodu, že prebieha incidenčné konanie o preskúmaní ústavnosti, nemohol obrátiť na Súdny dvor s prejudiciálnymi otázkami a okamžite uplatniť právo Únie v súlade s rozhodnutím alebo judikatúrou Súdneho dvora. Napokon existencia vnútroštátneho procesného pravidla nemôže mať vplyv na možnosť vnútroštátnych súdov obrátiť sa na Súdny

28 | Vec sa týkala výkladu smernice 2001/23/ES, už citovanej v poznámke pod čiarou 26, ktorá stanovuje, že práva a povinnosti prevádzateľa vyplývajúce z pracovnej zmluvy alebo z pracovnoprávneho vzťahu, ktorý existoval ku dňu prevodu, sa z dôvodu tohto prevodu prevedú na nadobúdateľa. V tomto rozsudku Súdny dvor poskytol výklad pojmu „prevod závodu“ v tom zmysle, že tento pojem sa vzťahuje na situáciu, keď dochádza k zrušeniu podniku pôsobiaceho na trhu s chartrovými letmi jeho väčšinovým akcionárom, ktorý je sám podnikom pôsobiacim v odvetví leteckej dopravy, a v ktorej následne tento naposledy uvedený podnik preberá práva a povinnosti zrušeného podniku vyplývajúce zo zmlúv o nájme lietadiel a zo zmlúv o chartrových letoch, ktorých plnenie prebieha, vykonáva činnosť, ktorú predtým uskutočňoval zrušený podnik, opäť prijme do zamestnania niektorých zamestnancov, ktorí dovtedy pracovali v tomto podniku, pričom im pridelí rovnaké úlohy, aké predtým vykonávali, a prevezme drobný hmotný majetok uvedeného podniku.

29 | Na účely predstavenia časti tohto rozsudku týkajúcej sa daní pozri oddiel XIII „Daňové ustanovenia“.

dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania v prípade, že majú, tak ako vo veci samej, pochybnosti o výklade práva Únie.

Pokiaľ ide o účinok konania začatého pred Bundesverfassungsgericht na relevantnosť výkladu práva Únie na účely rozhodnutia sporu vo veci samej, Súdny dvor pripomenul, že vzhľadom na to, že tento spor a prejudiciálne otázky sa nezávisle od otázky ústavnosti ustanovení sporných vo veci samej týkajú zlučiteľnosti vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá upravuje výber dane z používania jadrového paliva, s právom Únie, nezdá sa zjavné, že požadovaný výklad nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, že ide o hypotetický problém alebo že Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené.

V rozsudku ***Ferreira da Silva a i.*** (C-160/14, EU:C:2015:565), ktorý už bol spomenutý[30], Súdny dvor preskúmal *povinnosť vnútroštátnych súdnych orgánov, proti ktorých rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok, podať na Súdny dvor* návrh na začatie prejudiciálneho konania v prípade, že súdy nižšieho stupňa posúdili určité ustanovenie práva Únie odlišne. V tejto veci išlo o pojem „prevod závodu" v zmysle smernice 2001/23.

Súdny dvor v tejto súvislosti uviedol, že nepochybne samotná existencia protichodných rozhodnutí ostatných vnútroštátnych súdov nemôže byť v zásade rozhodujúcim prvkom, ktorý môže uložiť povinnosť stanovenú v článku 267 treťom odseku ZFEÚ. Za okolností, ktoré sa vyznačujú protichodnými smermi v judikatúre na vnútroštátnej úrovni v súvislosti s pojmom obsiahnutým v ustanovení práva Únie a zároveň opakujúcimi sa problémami pri výklade tohto ustanovenia v jednotlivých členských štátoch, sa vnútroštátny súd, proti ktorého rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, musí obrátiť na Súdny dvor, aby tak zabránil riziku, že dôjde k nesprávnemu výkladu práva Únie.

2. ŽALOBA O NEPLATNOSŤ

Rozsudkom ***T & L Sugars a Sidul Açúcares/Komisia*** (C-456/13 P, EU:C:2015:284), vyhláseným 28. apríla 2015, Súdny dvor rozhodujúci ako veľká komora zamietol odvolanie podané odvolateľkami, ktoré sa domáhali *zrušenia rozsudku Všeobecného súdu*[31]*, ktorým tento súd najmä zamietol ako neprípustnú žalobu o neplatnosť podanú dvomi podnikmi so sídlom v Únii, zaoberajúcimi sa rafináciou dovážaného trstinového cukru, proti nariadeniam, ktoré prijala Komisia* v sektore cukru, a to proti nariadeniu č. 222/2011, ktorým sa ustanovujú mimoriadne opatrenia, pokiaľ ide o uvoľnenie cukru a izoglukózy mimo kvóty na trh Únie počas hospodárskeho roka 2010/2011[32], a nariadeniu č. 293/2011[33], ako aj vykonávaciemu nariadeniu č. 302/2011, ktorým sa otvára mimoriadna dovozná colná kvóta na ten istý hospodársky rok[34], a nariadeniu č. 393/2011[35].

30 | Tento rozsudok je predstavený v oddiele IV „Právo Únie a vnútroštátne právo".

31 | Rozsudok Všeobecného súdu zo 6. júna 2013, ***T & L Sugars a Sidul Açúcares/Komisia*** (T-279/11, EU:T:2013:299).

32 | Nariadenie Komisie (EÚ) č. 222/2011 z 3. marca 2011, ktorým sa ustanovujú mimoriadne opatrenia, pokiaľ ide o uvoľnenie cukru a izoglukózy mimo kvóty na trh Únie pri zníženom poplatku za nadbytočné množstvo počas hospodárskeho roka 2010/2011 (Ú. v. EÚ L 60, s. 6).

33 | Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 293/2011 z 23. marca 2011, ktorým sa stanovuje prideľovací koeficient, zamietajú sa ďalšie žiadosti a ukončuje sa obdobie na predkladanie žiadostí pre dostupné množstvá cukru mimo kvóty, ktoré sa majú predať na trhu Únie pri zníženom poplatku za nadbytočné množstvo (Ú. v. EÚ L 79, s. 8).

34 | Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 302/2011 z 28. marca 2011, ktorým sa otvára mimoriadna dovozná colná kvóta na určité množstvá cukru na hospodársky rok 2010/2011 (Ú. v. EÚ L 81, s. 8).

35 | Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 393/2011 z 19. apríla 2011, ktorým sa ustanovuje prideľovací koeficient na vydávanie dovozných povolení na výrobky z cukru v rámci určitých colných kvót, na ktoré sa podali žiadosti od 1. do 7. apríla 2011, a ktorým sa pozastavuje podávanie žiadostí o tieto povolenia (Ú. v. EÚ L 104, s. 39).

Odvolateľky prostredníctvom jedného z odvolacích dôvodov uvedených na podporu svojho odvolania najmä tvrdili, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že žaloby sú neprípustné na základe zistenia, podľa ktorého opatrenia prijaté vnútroštátnymi orgánmi v rámci sporných nariadení predstavujú vykonávacie opatrenia v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ.

Súdny dvor, ktorý sa vyjadril k tomuto odvolaciemu dôvodu, uviedol, že odvolateľky neboli priamo dotknuté nariadeniami č. 222/2011 a 293/2011, pretože jednak nemajú postavenie výrobcov cukru vyžadované spornými nariadeniami a jednak nie sú priamo dotknuté v ich právnom postavení uvedenými nariadeniami. Súdny dvor dospel k záveru, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď neprípustnosť žaloby založil na skutočnosti, že tieto nariadenia vyžadujú vykonávacie opatrenia v zmysle článku 263 štvrtého odseku poslednej časti vety ZFEÚ bez toho, aby preskúmal, či boli odvolateľky priamo dotknuté uvedenými nariadeniami. Keďže však v rámci odvolacieho konania bolo preukázané, že odvolateľky neboli priamo dotknuté napadnutými nariadeniami, Súdny dvor usúdil, že toto nesprávne právne posúdenie nemôže spôsobiť zrušenie rozsudku Všeobecného súdu.

Následne, pokiaľ ide o nariadenia č. 302/2011 a 393/2011, Súdny dvor konštatoval, že tieto nariadenia vyvolávajú právne účinky vo vzťahu k odvolateľkám iba prostredníctvom aktov prijatých vnútroštátnymi orgánmi v nadväznosti na podanie žiadostí o osvedčenie. Rozhodnutia vnútroštátnych orgánov týkajúce sa vydania takýchto osvedčení, ktoré na dotknuté subjekty uplatňujú koeficienty stanovené právnou úpravou Únie, ako aj rozhodnutia týkajúce sa odmietnutia vydať takéto osvedčenia v plnom rozsahu či sčasti preto predstavujú vykonávacie opatrenia v zmysle článku 263 štvrtého odseku poslednej časti vety ZFEÚ. Tento záver nie je spochybnený údajnou mechanickou povahou opatrení prijatých na vnútroštátnej úrovni, keďže toto kritérium je v rámci preskúmania prípustnosti v zmysle tohto ustanovenia irelevantné.

3. KONANIE O NARIADENÍ PREDBEŽNÉHO OPATRENIA

Uznesením vydaným 23. apríla 2015 vo veci ***Komisia/Vanbreda Risk & Benefits*** [C-35/15 P(R), EU:C:2015:275] podpredseda Súdneho dvora v rámci konania o odvolaní zrušil uznesenie predsedu Všeobecného súdu vydané 4. decembra 2014[36], ktorým predseda Všeobecného súdu vyhovel *návrhu na odklad výkonu rozhodnutia Komisie o odmietnutí ponuky, ktorú predložil uchádzač v nadväznosti na verejné obstarávanie* týkajúce sa služieb poistenia majetku a osôb, a zadaní tejto zákazky inej spoločnosti. Vo svojom uznesení predseda Všeobecného súdu zmiernil podmienku naliehavosti, keď konštatoval, že pre vylúčeného uchádzača je zložité preukázať riziko vzniku nenapraviteľnej ujmy.[37] Usúdil tak, že treba zmierniť podmienku týkajúcu sa naliehavosti v oblasti verejného obstarávania v tom zmysle, že vážna ujma, ktorá ale nie je nenapraviteľná, môže postačovať na preukázanie naliehavosti, ak je preukázaný *fumus boni iuris* mimoriadne vážny. Predseda Všeobecného súdu založil svoj záver na všeobecnej zásade práva Únie vyplývajúcej z práva na účinný prostriedok nápravy, zakotveného v článku 47 Charty základných práv.

Vo svojom uznesení podpredseda Súdneho dvora uviedol, že hoci je smernica 89/665 o verejnom obstarávaní[38] určená členským štátom a nevzťahuje sa teda ako taká na inštitúcie Únie, nič to nemení na tom, že keďže konkretizuje všeobecnú zásadu práva na účinný prostriedok nápravy v osobitnej oblasti verejného obstarávania,

36 | Uznesenie predsedu Všeobecného súdu zo 4. decembra 2014, *Vanbreda Risk & Benefits/Komisia* (T-199/14 R, EU:T:2014:1024).

37 | Toto uznesenie predsedu Všeobecného súdu je podrobne predstavené na stranách 163 a 164 Výročnej správy za rok 2014.

38 | Smernica Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmavania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác (Ú. v. ES L 395, s. 33; Mim. vyd. 06/001 s. 246), zmenená a doplnená smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/66/ES z 11. decembra 2007 (Ú. v. ES L 335, s. 31; Mim. vyd. 17/001, s. 230).

je potrebné ju zohľadniť, pokiaľ ide o zákazky zadávané samotnou Úniou. Podľa ustanovení uvedenej smernice je povinnosť členských štátov stanoviť vo svojom vnútroštátnom práve možnosť, aby osoba, ktorá je poškodená rozhodnutím prijatým na konci postupu verejného obstarávania, žiadala o nariadenie predbežných opatrení v súlade s článkom 2 ods. 1 smernice 89/665, obmedzená na obdobie od prijatia tohto rozhodnutia do dátumu uzatvorenia zmluvy. V dôsledku toho predseda Všeobecného súdu nesprávne usúdil, že vylúčený uchádzač musí mať možnosť dosiahnuť priznanie predbežných opatrení, pričom neobmedzil toto konštatovanie na obdobie predchádzajúce uzatvoreniu zmluvy verejným obstarávateľom s úspešným uchádzačom. V súlade s tým, čo stanovuje uvedená smernica, zmiernenie podmienky naliehavosti v oblasti verejného obstarávania sa uplatní len vtedy, ak je návrh na nariadenie predbežných opatrení podaný vylúčeným uchádzačom pred uzatvorením zmluvy s úspešným uchádzačom. Okrem toho toto časové obmedzenie samo osebe podlieha dvojitej podmienke, po prvé tomu, aby pred uzatvorením zmluvy bola dodržaná desaťdňová odkladná lehota stanovená v článku 171 ods. 1 nariadenia č. 1268/2012[39], a po druhé tomu, aby vylúčený uchádzač mal k dispozícii dostatočné informácie na vykonanie svojho práva podať návrh na nariadenie predbežných opatrení v tejto lehote.

V tejto veci podpredseda konečným rozhodnutím zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu, že desaťdňová odkladná lehota bola dodržaná pred uzatvorením zmluvy medzi Komisiou a ďalším uchádzačom a že k uzatvoreniu predmetnej zmluvy došlo predtým, ako uchádzač podal žalobu o neplatnosť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia[40].

VI. POĽNOHOSPODÁRSTVO

V rozsudku ***Zuchtvieh-Export*** (C-424/13, EU:C:2015:259), vydanom 23. apríla 2015, mal Súdny dvor príležitosť rozhodnúť o *rozsahu ochrany zvierat počas ich prepravy do tretích krajín, ktorú stanovuje právo Únie*. Predmetom veci samej bola preprava hovädzieho dobytka z Kemptenu (Nemecko) do Andižanu (Uzbekistan), v prípade ktorej orgán miesta odoslania vyžadoval zmenu plánovania cesty, aby boli ustanovenia nariadenia č. 1/2005[41] dodržané aj v prípade úseku cesty, ktorý sa uskutočňuje mimo územia Únie. Práve v tomto kontexte položil vnútroštátny súd Súdnemu dvoru otázku, či sa ustanovenia tohto nariadenia, ktoré v článku 14 ods. 1 stanovujú podmienky týkajúce sa plánu prepravy, ako aj oprávnenia orgánu miesta odoslania vyžadovať prípadne zmeny, uplatňujú v prípade prepravy z členského štátu do tretej krajiny aj na úsek cesty, ktorý sa uskutočňuje mimo územia Únie.

Súdny dvor, ktorý na túto otázku odpovedal kladne, uviedol, že článok 14 nariadenia č. 1/2005 nepodriaďuje prepravy zvierat z územia Únie do tretích krajín režimu osobitného povolenia, ktorý by sa odlišoval od režimu uplatniteľného na prepravu, ktorá sa uskutočňuje v rámci Únie. V dôsledku toho, aby mohol príslušný orgán miesta odoslania povoliť takúto prepravu zvierat, musí organizátor cesty predložiť plán prepravy, ktorý je pravdivý a preukazuje, že ustanovenia nariadenia budú dodržané vrátane úseku uvedenej cesty, ktorý sa uskutoční mimo územia Únie. Z plánovania cesty vyplývajúceho z plánu prepravy musí byť zrejmé, že plánovaná preprava bude v súlade najmä s technickými pravidlami týkajúcimi sa intervalov napájania, kŕmenia, ako aj dĺžky trvania cesty a času odpočinku. V opačnom prípade je príslušný orgán oprávnený vyžadovať zmenu plánu tak, aby počas celej cesty bolo zaručené dodržiavanie týchto ustanovení.

39 | Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 362, s. 1).

40 | V ďalších veciach týkajúcich sa návrhov nariadenie predbežného opatrenia v oblasti verejného obstarávania mal predseda Všeobecného súdu príležitosť uplatniť podmienky týkajúce sa zmiernenia podmienky naliehavosti, tak ako ich vymedzil podpredseda Súdneho dvora. Pozri uznesenia z 15. júna 2015, *Close a Cegelec/Parlament* (T-259/15 R, EU:T:2015:378), body 37 až 47, a zo 17. júla 2015, *GSA a SGI/Parlament* (T-321/15 R, EU:T:2015:522), body 27 až 29.

41 | Nariadenie Rady (ES) č. 1/2005 z 22. decembra 2004 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností a o zmene a doplnení smerníc 64/432/EHS a 93/119/ES a nariadenia (ES) č. 1255/97 (Ú. v. EÚ L 3, 2005, s. 1).

V rozsudku ***Scotch Whisky Association a i.*** (C-333/14, EU:C:2015:845), vydanom 23. decembra 2015, sa Súdny dvor vyjadril k výkladu *nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov*[42] a k *pojmu opatrenia s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenia* v zmysle článkov 34 ZFEÚ a 36 ZFEÚ a *ich odôvodneniu*.

Súdny dvor, ktorý bol v prejudiciálnom konaní požiadaný, aby odpovedal na niektoré otázky uvedené v rámci sporu súvisiaceho s platnosťou vnútroštátnej právnej úpravy a návrhu dekrétu týkajúcich sa stanovenia minimálnej ceny jednotky alkoholu pre maloobchodný predaj alkoholických nápojov, najskôr uviedol, že článok 167 ods. 1 písm. b) nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov síce stanovuje, že členské štáty nemôžu povoliť stanovenie cien, no je to len v rámci definovania pravidiel uvádzania na trh týkajúcich sa regulácie ponuky. Aj keď takáto vnútroštátna právna úprava môže narušiť nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov, keďže je v rozpore so zásadou voľného určovania predajných cien poľnohospodárskych výrobkov na základe voľnej hospodárskej súťaže, na ktorej je toto nariadenie založené, uvedené nariadenie nebráni stanoveniu minimálnej ceny jednotky alkoholu pre maloobchodný predaj vín, ak toto opatrenie je skutočne vhodné na zabezpečenie cieľa ochrany zdravia a života ľudí a ak s prihliadnutím na ciele spoločnej poľnohospodárskej politiky a na riadne fungovanie spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie uvedeného cieľa.

Následne Súdny dvor konštatoval, že predmetná vnútroštátna právna úprava predstavuje opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenie v zmysle článku 34 ZFEÚ, pretože tým, že bráni tomu, aby sa nižšia nadobúdacia cena dovážaných výrobkov mohla odraziť na predajnej cene pre spotrebiteľa, môže predstavovať prekážku prístupu predmetných výrobkov na vnútroštátny trh. Hoci je táto právna úprava vo všeobecnosti vhodná na zníženie spotreby alkoholu a osobitne vhodná na zníženie jeho nebezpečnej alebo škodlivej spotreby, nevzťahuje sa na ňu výnimka upravená v článku 36 ZFEÚ, ak zdravie a život ľudí môžu byť chránené rovnako účinným spôsobom prostredníctvom opatrení, ktoré menej obmedzujú obchod v Únii, a najmä zvýšením zdanenia alkoholických nápojov. Vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či ide o taký prípad.

V tejto veci, pokiaľ ide o preskúmanie dodržania zásady proporcionality vnútroštátnym súdom, Súdny dvor uviedol, že keďže predmetná vnútroštátna právna úprava nenadobudla účinnosť, uvedený súd musí vychádzať zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase prijímania rozhodnutia. Vnútroštátnemu súdu totiž prináleží preskúmať, či dôkazy predložené dotknutým členským štátom umožňujú dôvodne usúdiť, že výnimka zo zásady voľného pohybu tovarov vyhovuje zásade proporcionality. Toto preskúmanie sa teda neobmedzuje iba na informácie, ktoré mal vnútroštátny zákonodarca k dispozícii pri prijímaní takéhoto opatrenia.[43]

VII. SLOBODY POHYBU

1. VOĽNÝ POHYB PRACOVNÍKOV

Dňa 24. februára 2015 v rozsudku ***Sopora*** (C-512/13, EU:C:2015:108) sa Súdny dvor rozhodujúci ako veľká komora vyjadril k *výkladu článku 45 ZFEÚ* v rámci sporu medzi nemeckým štátnym príslušníkom a holandským daňovým orgánom vo veci zamietnutia návrhu dotknutej osoby smerujúceho k získaniu paušálneho oslobodenia náhrady za skutočné extrateritoriálne výdavky v súvislosti so zamestnaním, ktoré vykonáva v Holandsku, od

42| Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/01 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, s. 671).

43| Ďalší rozsudok spomenutý v tejto správe sa týka poľnohospodárstva: rozsudok z 1. decembra 2015, *Parlament a Komisia/Rada* (C-124/13 a C-125/13, EU:C:2015:790), uvedený v pododdiele III.1 „Právny základ aktov Únie“.

dane. Vo veci samej uvedený daňový orgán usúdil, že pracovník nemal nárok na toto oslobodenie, pretože nesplnil podmienku stanovenú vnútroštátnou právnou úpravou, podľa ktorej musel dlhšie ako dve tretiny z obdobia 24 mesiacov pred začiatkom svojho zamestnania v Holandsku bývať vo vzdialenosti viac ako 150 kilometrov od holandskej hranice.

Vo svojom rozsudku Súdny dvor najskôr spresnil, že vzhľadom na znenie článku 45 ods. 2 ZFEÚ, ktorého cieľom je odstránenie akejkoľvek formy diskriminácie „medzi pracovníkmi členských štátov" založenej na štátnej príslušnosti, v spojení s článkom 26 ZFEÚ sloboda pohybu pracovníkov zakazuje aj diskrimináciu medzi pracovníkmi nerezidentmi, ak vedie k neodôvodnenému zvýhodňovaniu štátnych príslušníkov určitých členských štátov vo vzťahu k iným štátnym príslušníkom. Pokiaľ ide o vnútroštátnu právnu úpravu, o ktorú ide vo veci samej, Súdny dvor uviedol, že všetci pracovníci nerezidenti, ktorých bydlisko sa nachádza vo vzdialenosti viac ako 150 kilometrov od holandskej hranice alebo v kratšej vzdialenosti od hranice, môžu využiť sporné oslobodenie od dane, zatiaľ čo administratívne zjednodušenie deklarovania týchto extrateritoriálnych výdavkov, ktoré vyplýva z paušálnej úpravy, sa uplatňuje len na pracovníkov s bydliskom vo vzdialenosti viac ako 150 kilometrov od tejto hranice.

V tejto súvislosti Súdny dvor usúdil, že na účely priznania paušálneho oslobodenia samotné stanovenie limitov v súvislosti so vzdialenosťou vo vzťahu k bydlisku pracovníkov a limitu na priznané oslobodenie pri zohľadnení hranice členského štátu, v ktorom sa nachádza miesto výkonu práce, a daňového základu ako východiskového bodu, aj keď to nevyhnutne vykazuje približnú povahu, nemôže ako také predstavovať nepriamu diskrimináciu alebo iné obmedzenie voľného pohybu pracovníkov, keďže na jednej strane cieľom tohto opatrenia je uľahčiť voľný pohyb pracovníkov s bydliskom v iných členských štátoch, ktorým môžu vzniknúť dodatočné náklady, a na druhej strane pracovníci s bydliskom menej ako 150 km od hraníc môžu využívať rovnaké oslobodenie po predložení príslušných dôkazov. Situácia by však bola odlišná, ak by boli uvedené limity stanovené takým spôsobom, že by táto paušálna úprava systematicky viedla k čistej nadmernej kompenzácii skutočne vynaložených extrateritoriálnych výdavkov.

2. SLOBODA USADIŤ SA A SLOBODNÉ POSKYTOVANIE SLUŽIEB

Pokiaľ ide o oblasť slobody usadiť sa a slobodného poskytovania služieb, možno uviesť tri rozsudky. Prvý sa týka požiadaviek zakázaných smernicou o službách, druhý povinnosti transparentnosti pri udeľovaní koncesií na služby a tretí prináša spresnenia v súvislosti s niektorými pojmami podľa smernice týkajúcej sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb.

V rozsudku ***Rina Services a i.*** (C-593/13, EU:C:2015:399), vyhlásenom 16. júna 2015, Súdny dvor rozhodujúci ako veľká komora poskytol najmä spresnenia týkajúce sa *vzťahu medzi ustanoveniami Zmluvy a smernice 2006/123*[44] ***o službách na vnútornom trhu (ďalej len „smernica o službách")***. Základom tohto rozsudku je spor, v rámci ktorého skupina spoločností spochybnila súlad talianskej právnej úpravy stanovujúcej, že sídlo spoločnosti, ktorá má postavenie certifikačnej organizácie, musí byť na vnútroštátnom území, s právom Únie.

Vo svojom rozsudku Súdny dvor konštatoval, že požiadavka týkajúca sa miesta sídla certifikačnej organizácie, o ktorú ide vo veci samej, patrí medzi požiadavky, ktoré sú zakázané článkom 14 smernice o službách a ktoré nemožno odôvodniť.

Podľa Súdneho dvora, ak by sa členským štátom umožnilo odôvodniť na základe ustanovenia primárneho práva požiadavku zakázanú článkom 14 tejto smernice, zbavilo by to tento článok všetkého užitočného účinku, pričom

44 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, s. 36).

v konečnom dôsledku by to poprelo cielenú harmonizáciu, ktorú táto smernica vykonáva. Ako totiž vyplýva z odôvodnenia 6 smernice o službách, prekážky slobody usadiť sa nemožno odstrániť len priamym uplatnením článku 49 ZFEÚ najmä z dôvodu veľmi zložitého riešenia jednotlivých prípadov prekážok tejto slobody. Ak by sa pripustilo, že požiadavky „zakázané" podľa článku 14 tejto smernice môžu byť predsa len odôvodnené na základe primárneho práva, znamenalo by to opätovne zaviesť takéto preskúmanie v každom jednotlivom prípade podľa Zmluvy o FEÚ pre všetky obmedzenia slobody usadiť sa. Zákaz bez možnosti odôvodnenia má pritom za cieľ zabezpečiť systematické a rýchle odstránenie niektorých obmedzení slobody usadiť sa, ktoré sa podľa normotvorcu Únie a judikatúry Súdneho dvora považujú za obmedzenia, ktoré závažným spôsobom ovplyvňujú riadne fungovanie vnútorného trhu.

Hoci článok 3 ods. 3 smernice o službách zachováva uplatniteľnosť Zmluvy o FEÚ, ktorej článok 52 ods. 1 umožňuje členským štátom, aby na základe jedného z tam uvedených dôvodov odôvodnili vnútroštátne opatrenia, ktoré predstavujú obmedzenie slobody usadiť sa, neznamená to, že normotvorca Únie nemôže pri prijímaní takého aktu sekundárneho práva, akým je smernica o službách, konkretizujúceho základnú slobodu, obmedziť niektoré výnimky, a to tým viac, ak predmetné ustanovenie sekundárneho práva iba preberá ustálenú judikatúru, podľa ktorej je taká požiadavka, akou je požiadavka týkajúca sa miesta sídla, nezlučiteľná so základnými slobodami, ktorých sa hospodárske subjekty môžu dovolávať.

Dňa 17. decembra 2015 v rozsudku ***UNIS a Beaudout Père et Fils*** (C-25/14 a C-26/14, EU:C:2015:821) sa Súdny dvor vyjadril k *povinnosti transparentnosti vyplývajúcej z článku 56 ZFEÚ*. Spory vo veciach samých súviseli s dvomi ministerskými nariadeniami, ktoré sa v odvetví určitej činnosti týkali rozšírenia pôsobnosti kolektívnych dohôd, určujúcich inštitúciu sociálneho zabezpečenia ako jedinú organizáciu spravujúcu jeden alebo viacero doplnkových režimov sociálneho zabezpečenia alebo náhrady nákladov na zdravotnú starostlivosť, na všetkých zamestnávateľov a zamestnancov.

Vo svojom rozsudku Súdny dvor najskôr pripomenul, že pokiaľ ide o udelenie koncesie na služby, ktoré vyžaduje zásah vnútroštátnych orgánov, povinnosť transparentnosti sa nevzťahuje na akékoľvek plnenie, ale len na plnenia, ktoré majú nepochybný cezhraničný význam, a to z dôvodu, že objektívne môžu byť zaujímavé pre hospodárske subjekty usadené v iných členských štátoch, než je štát, do ktorého patrí orgán, ktorý ich udeľuje.

Súdny dvor následne uviedol, že pokiaľ je cieľom zásahu orgánu verejnej moci vytvorenie výlučného práva v prospech určitého hospodárskeho subjektu, musí byť pri ňom v zásade dodržaná povinnosť transparentnosti vyplývajúca z článku 56 ZFEÚ. Skutočnosť, že uvedený zásah spočíva v rozšírení pôsobnosti dohody uzatvorenej v nadväznosti na kolektívne vyjednávanie medzi zastupiteľskými organizáciami zamestnávateľov a zamestnancov určitého odvetvia činnosti, nemá za následok vyňatie tohto zásahu spod požiadaviek transparentnosti vyplývajúcich z článku 56 ZFEÚ. Okrem toho povinnosť transparentnosti síce automaticky neukladá povinnosť vyhlásiť verejné obstarávanie, vyžaduje však primeraný stupeň zverejnenia umožňujúci sprístupnenie konkurencii, ako aj kontrolu nestrannosti zadávacieho konania. V tomto prípade však ani skutočnosť, že kolektívne zmluvy a dohody a dodatky k nim sú uložené na správnom orgáne a možno sa s nimi oboznámiť na internete, ani uverejnenie stanoviska, podľa ktorého sa plánuje začatie konania o rozšírení takéhoto dodatku, v úradnom vestníku, ani možnosť akejkoľvek dotknutej osoby oznámiť svoje pripomienky v nadväznosti na toto uverejnenie nepredstavujú, a to ani ak sú posudzované spoločne, primeraný stupeň zverejnenia umožňujúci zabezpečiť, aby mohli dotknuté subjekty v súlade s cieľmi povinnosti transparentnosti prejaviť svoj záujem, pokiaľ ide o správu režimu sociálneho zabezpečenia dotknutého vo veciach samých, predtým, ako bude úplne nestranne prijaté rozhodnutie o rozšírení. Dotknuté osoby totiž majú na oznámenie svojich pripomienok iba pätnásťdňovú lehotu, čo je výrazne menej než lehoty – s výnimkou naliehavých prípadov – upravené v pravidlách

sekundárneho práva týkajúcich sa koordinácie postupov zadávania verejných zákaziek[45], ktoré v tejto veci nie sú uplatniteľné, no môžu v tejto súvislosti slúžiť ako referenčný rámec.

Súdny dvor preto rozhodol, že povinnosť transparentnosti, ktorá vyplýva z článku 56 ZFEÚ, bráni rozhodnutiu orgánov verejnej moci o rozšírení pôsobnosti kolektívnych dohôd, o ktoré ide vo veci samej. Súdny dvor však obmedzil časové účinky svojho rozsudku z dôvodu situácie zamestnávateľov a zamestnancov, ktorí na základe sporných rozšírených kolektívnych zmlúv podpísali zmluvu o doplnkovom sociálnom zabezpečení patriacu do obzvlášť citlivého sociálneho kontextu.

V rozsudku z 21. októbra 2015, ***New Media Online*** (C-347/14, EU:C:2015:709), sa Súdny dvor vyjadril k *výkladu pojmov „audiovizuálna mediálna služba“ a „program“ v zmysle článku 1 smernice 2010/13*[46]. V spore vo veci samej spoločnosť prevádzkujúca on-line denník spochybnila rozhodnutie rakúskeho telekomunikačného orgánu kvalifikovať časť služieb ako „audiovizuálnu mediálnu službu na požiadanie“, ktorá podlieha oznamovacej povinnosti regulačným orgánom upravenej relevantnou vnútroštátnou právnou úpravou. Hoci internetová stránka tejto spoločnosti obsahuje najmä písané novinové články, v čase skutkových okolností umožňovala poddoména prístup k viac ako 300 videám s rôznym obsahom, z ktorých väčšina nesúvisela s článkami nachádzajúcimi sa na stránke denníka.

Súdny dvor najskôr poskytol spresnenia týkajúce sa pojmu „program“ v zmysle článku 1 ods. 1 písm. b) smernice 2010/13. V tejto súvislosti najmä uviedol, že cieľ tejto smernice spočíva v uplatnení rovnakých pravidiel na aktérov uchádzajúcich sa o tých istých divákov v obzvlášť konkurenčnom mediálnom svete a v zabránení tomu, aby audiovizuálne mediálne služby na požiadanie, mohli nekalo konkurovať tradičnej televízii. V tomto prípade Súdny dvor konštatoval, že vo veci samej časť videí dostupných v poddoméne videá denníka konkuruje informačným službám ponúkaným regionálnymi vysielateľmi, ako aj hudobným kanálom, športovým kanálom a zábavným vysielaniam, a možno ju teda kvalifikovať ako „program“ v zmysle uvedenej smernice.

Následne Súdny dvor usúdil, že pri posúdení hlavného účelu služby sprístupnenia videí ponúkaných v rámci elektronickej verzie denníka treba preskúmať, či služba ako taká má samostatný obsah a funkciu vo vzťahu k obsahu a funkcii novinárskej činnosti prevádzkovateľa internetovej stránky, a nie je neoddeliteľným doplnkom tejto činnosti, predovšetkým z dôvodu vzájomného prepojenia audiovizuálnej ponuky s textovou ponukou. Hoci elektronickú verziu denníka nemožno považovať za audiovizuálnu službu, ak jej audiovizuálne prvky sú vedľajším doplnkom, naďalej pretrváva, že audiovizuálna služba nesmie byť systematicky vylúčená z rozsahu pôsobnosti smernice 2010/13 iba z dôvodu, že dotknutým prevádzkovateľom internetovej stránky je vydavateľ on-line denníka. Prístup, ktorý by všeobecným spôsobom vylučoval z rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice služby prevádzkované vydavateľmi on-line denníkov z dôvodu ich multimediálnej povahy bez vykonania posúdenia „hlavného účelu“ dotknutej služby jednotlivo podľa prípadu, by totiž dostatočným spôsobom nezohľadňoval rôznorodosť možných situácií a spájal by sa s rizikom, že prevádzkovatelia skutočne poskytujúci audiovizuálne mediálne služby by mohli využiť multimediálny informačný portál, aby obišli právnu úpravu, ktorá sa na ne v tejto oblasti vzťahuje.

45 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132), zmenená a doplnená nariadením Komisie (EÚ) č. 1251/2011 z 30. novembra 2011 (Ú. v. EÚ L 319, s. 43).

46 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (Ú. v. EÚ L 95, s. 1).

VIII. KONTROLY NA HRANICIACH, AZYL A PRISŤAHOVALECTVO

1. POHYB CEZ HRANICE

Vo svojom rozsudku ***Španielsko/Parlament a Rada*** (C-44/14, EU:C:2015:554), vyhlásenom 8. septembra 2015, Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora zamietol žalobu o neplatnosť podanú Španielskym kráľovstvom proti *článku 19 nariadenia „Eurosur" o výmene informácií a spolupráci s Írskom a so Spojeným kráľovstvom*[47]. Podľa žalujúceho štátu je toto ustanovenie v rozpore s článkami 4 a 5 Schengenského protokolu[48], keďže nad rámec článku 4 tohto protokolu zavádza *ad hoc* postup pre účasť Írska a Spojeného kráľovstva na tomto nariadení prostredníctvom dohôd o spolupráci.

Súdny dvor najskôr zdôraznil, že hoci sa podľa článku 4 Schengenského protokolu a rozhodnutí 2000/365[49] a 2002/192[50] Írsko a Spojené kráľovstvo zúčastňujú na niektorých ustanoveniach schengenského acquis, táto účasť sa nevzťahuje na ustanovenia tohto acquis týkajúce sa prekračovania vonkajších hraníc. Írsko alebo Spojené kráľovstvo sa teda môžu zúčastňovať na platných ustanoveniach schengenského acquis týkajúcich sa tejto oblasti alebo prijímania návrhov a podnetov so základom v tomto acquis a týkajúcich sa tejto oblasti až potom, ako dotknutý členský štát podal na tento účel žiadosť, ktorú následne Rada prijala rozhodnutím v súlade s postupom stanoveným v článku 4 Schengenského protokolu. Z toho vyplýva, že normotvorca Únie nemôže platne zaviesť iný postup, ako je postup stanovený v článku 4 tohto protokolu, či už v zmysle jeho sprísnenia alebo zjednodušenia, s cieľom povoliť účasť Írska alebo Spojeného kráľovstva na takýchto ustanoveniach alebo prijímaní takýchto návrhov a podnetov. Rovnako tak normotvorca Únie nemôže upraviť možnosť, aby členské štáty uzatvárali medzi sebou dohody s takýmto účinkom.

Následne, pokiaľ ide o článok 19 nariadenia „Eurosur", ktorý umožňuje zaviesť spoluprácu na účely výmeny informácií týkajúcich sa prekračovania vonkajších hraníc, a to na základe dvojstranných alebo viacstranných dohôd medzi Írskom alebo Spojeným kráľovstvom a jedným alebo viacerými susednými členskými štátmi, Súdny dvor preskúmal, či túto spoluprácu možno kvalifikovať ako „účasť" v zmysle článku 4 Schengenského protokolu. V tejto súvislosti uviedol, že dohody uvedené v článku 19 nariadenia „Eurosur" umožňujú vykonávať obmedzenú formu spolupráce medzi Írskom a Spojeným kráľovstvom a jedným alebo viacerými susednými členskými štátmi bez toho, aby viedli k tomu, že tieto dva štáty sa dostanú do rovnocennej situácie s ostatnými členskými štátmi. Tieto dohody totiž nemôžu v prípade Írska a Spojeného kráľovstva platne upravovať práva alebo povinnosti porovnateľné s právami a povinnosťami ostatných členských štátov v rámci systému „Eurosur" alebo jeho podstatnej časti.

Na účely zamietnutia tvrdenia žalujúceho štátu, podľa ktorého treba za „účasť" v zmysle článku 4 Schengenského protokolu považovať aj veľmi obmedzenú formu spolupráce, Súdny dvor na jednej strane usúdil, že na systém zavedený v článkoch 4 a 5 Schengenského protokolu nemožno nahliadať tak, že jeho cieľom je donútiť Írsko a Spojené kráľovstvo zúčastňovať sa na schengenskom acquis ako celku, vylučujúc akúkoľvek formu obmedzenej

47 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1052/2013 z 22. októbra 2013, ktorým sa zriaďuje európsky systém hraničného dozoru (EUROSUR) (Ú. v. EÚ L 295, s. 11).

48 | Protokol (č. 19) o schengenskom acquis začlenenom do rámca Európskej únie, ktorý je pripojený k Zmluvám (Ú. v. EÚ C 326, 2012, s. 290).

49 | Rozhodnutie Rady 2000/365/ES z 29. mája 2000, ktoré sa týka požiadavky Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského acquis (Ú. v. ES L 131, s. 43).

50 | Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského acquis (Ú. v. ES L 64, s. 20; Mim. vyd. 19/004, s. 211).

spolupráce s týmito členskými štátmi. Na druhej strane podľa Súdneho dvora výklad uvedeného článku 4 v tom zmysle, že sa nepoužije na obmedzené formy spolupráce, nespochybňuje potrebný účinok tohto článku, keďže tento výklad neumožňuje Írsku ani Spojenému kráľovstvu získať práva porovnateľné s právami ostatných členských štátov, pokiaľ ide o platné ustanovenia schengenského acquis, ani sa zúčastňovať na prijímaní návrhov a podnetov vychádzajúcich z ustanovení tohto acquis bez získania predchádzajúceho súhlasu s účasťou na dotknutých ustanoveniach na základe jednomyseľného rozhodnutia Rady.

V dôsledku toho, keďže obmedzené formy spolupráce nepredstavujú formu účasti v zmysle článku 4 Schengenského protokolu, Súdny dvor rozhodol, že článok 19 nariadenia „Eurosur" nemožno chápať v tom zmysle, že upravuje možnosť členských štátov uzatvárať dohody, ktoré Írsku alebo Spojenému kráľovstvu umožňujú zúčastňovať sa na platných ustanoveniach schengenského acquis patriacich do oblasti prekračovania vonkajších hraníc.

2. PRISŤAHOVALECKÁ POLITIKA

V rozsudku ***K a A*** (C-153/14, EU:C:2015:453), vydanom 9. júla 2015, Súdny dvor poskytol výklad *článku 7 ods. 2 prvého pododseku smernice 2003/86 o práve na zlúčenie rodiny*[51] v kontexte spochybňujúcom vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá podmieňuje zlúčenie rodiny zložením základnej integračnej skúšky. Spory vo veci samej sa týkali dvoch štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa odvolávali na zdravotné a psychické problémy, ktoré im zabránili zúčastniť sa uvedenej skúšky. Hoci vnútroštátna právna úprava stanovila výnimky pre žiadateľov, ktorí nie sú dlhodobo schopní absolvovať skúšku v dôsledku mentálneho alebo telesného postihnutia, alebo pre prípady, keď by zamietnutie žiadosti viedlo k vážnej nespravodlivosti, vnútroštátne orgány v tejto veci zamietli žiadosti dvoch dotknutých štátnych príslušníkov o udelenie povolenia na prechodný pobyt.

Súdny dvor v tejto súvislosti na úvod uviedol, že členské štáty môžu od štátnych príslušníkov tretích krajín požadovať, aby predtým, než sa uvedeným štátnym príslušníkom udelí povolenie na vstup a pobyt na ich území na účely zlúčenia rodiny, zložili integračnú skúšku, ktorá zahŕňa posúdenie základných znalostí jazyka, ako aj spoločnosti dotknutého členského štátu a s ktorou sú spojené rôzne výdavky. V rámci iných prípadov zlúčenia rodiny, než sú prípady týkajúce sa utečencov a ich rodinných príslušníkov, článok 7 ods. 2 prvý pododsek smernice 2003/86 totiž nebráni tomu, aby členské štáty podriadili udelenie povolenia na vstup na svoje územie rešpektovaním určitých predbežných integračných opatrení.

Prostriedky zavedené vnútroštátnou právnou úpravou, ktorá preberá článok 7 ods. 2 prvý pododsek smernice 2003/86, však musia byť vhodné na dosiahnutie cieľov sledovaných touto právnou úpravou a nesmú ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutné na ich dosiahnutie. Tieto opatrenia sú teda legitímne iba vtedy, pokiaľ umožňujú uľahčenie integrácie rodinných príslušníkov. Z toho hľadiska zloženie integračnej skúšky na základnej úrovni v zásade umožňuje zabezpečiť získanie znalostí, ktoré sa zdajú užitočné pre vytvorenie väzieb s hostiteľským členským štátom.

Kritérium proporcionality však vyžaduje, aby podmienky uplatnenia takej povinnosti nešli nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa, ktorým je zlúčenie rodiny. Tieto podmienky uplatnenia nesmú znemožňovať alebo neprimerane sťažiť výkon práva na zlúčenie rodiny. Takým prípadom je, keď uvedené podmienky neumožňujú zohľadniť mimoriadne okolnosti, ktoré objektívne bránia tomu, aby dotknuté osoby mohli zložiť túto skúšku, a stanovujú príliš vysokú sumu výdavkov súvisiacich s takou skúškou.

51 | Smernica Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny (Ú. v. EÚ L 251, s. 12; Mim. vyd. 19/006, s. 224).

V rozsudku ***Skerdjan Celaj*** (C-290/14, EU:C:2015:640), vyhlásenom 1. októbra 2015, Súdny dvor podal výklad *smernice 2008/115 (smernica „o návrate“)*[52] v rámci veci týkajúcej sa albánskeho štátneho príslušníka nachádzajúceho sa na talianskom území, ktorému boli určené rozhodnutie o vyhostení a rozhodnutie o odsune, pričom mu bol uložený zákaz vstupu v dĺžke troch rokov. Dotknutá osoba sa po tom, čo opustila talianske územie, opäť na toto územie vrátila v rozpore s uvedeným zákazom, v dôsledku čoho boli začaté trestné konania smerujúce k jej odsúdeniu na základe talianskej právnej úpravy, podľa ktorej sa trestom odňatia slobody potrestá každý štátny príslušník tretej krajiny, ktorý neoprávnene vstúpi na talianske územie v rozpore so zákazom vstupu.

Súdny dvor vo svojom rozsudku zdôraznil, že okolnosti vo veci samej sa zjavne líšia od okolností, keď voči štátnym príslušníkom tretích krajín s neoprávneným pobytom prebiehalo prvé konanie o návrate.[53] Súdny dvor následne po tom, čo opakovane uviedol, že cieľom smernice 2008/115 nie je v celom rozsahu zosúladiť právne predpisy členských štátov týkajúce sa pobytu cudzincov, rozhodol, že táto smernica nebráni tomu, aby za takých okolností, o aké ide vo veci samej, boli štátnym príslušníkom tretích krajín uložené trestné sankcie podľa vnútroštátnych pravidiel trestného konania.

Súdny dvor pritom tiež uviedol, že uloženie trestných sankcií je podmienené jednak tým, že zákaz vstupu určený uvedenému štátnemu príslušníkovi musí byť v súlade s článkom 11 smernice 2008/115 o zákaze vstupu, a jednak dodržaním tak základných práv, ako aj prípadne dohovoru o právnom postavení utečencov[54].

IX. SÚDNA SPOLUPRÁCA V OBČIANSKYCH VECIACH

1. SÚDNA PRÁVOMOC V OBČIANSKYCH A OBCHODNÝCH VECIACH

Dňa 13. mája 2015 v rozsudku ***Gazprom*** (C-536/13, EU:C:2015:316) mal Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora príležitosť vyjadriť sa k *pôsobnosti nariadenia č. 44/2001*[55] *a najmä k rozsahu vylúčenia rozhodcovského konania*. V spore vo veci samej súd členského štátu odmietol uznať a vykonať rozhodcovské rozhodnutie, ktorým bola jednému z účastníkov konania uložená povinnosť, aby okrem iného vzal späť niektoré návrhy, ktoré pred uvedeným súdom podal, alebo ich obmedzil.

Súdny dvor najskôr pripomenul, že vydanie súdneho príkazu súdom členského štátu, ktorým sa zakazuje osobe začať iné konanie než rozhodcovské, ako aj pokračovať v konaní na súdoch v inom členskom štáte, ktorý je príslušný podľa nariadenia č. 44/2001, nie je v súlade s týmto nariadením.[56]

52| Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, s. 98).

53| Rozsudok Súdneho dvora z 28. apríla 2011, ***El Dridi*** (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268); rozsudok Súdneho dvora zo 6. decembra 2011, ***Achughbabian*** (C-329/11, EU:C:2011:807). V týchto rozsudkoch, ktoré sa týkali prvého konania o návrate, Súdny dvor rozhodol, že spoločné normy a postupy stanovené smernicou 2008/115/ES by boli narušené, keby dotknutý členský štát po tom, ako bolo určené, že ide o neoprávnený pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, pred výkonom alebo dokonca pred samotným prijatím rozhodnutia o návrate viedol trestné stíhanie, ktoré môže viesť k trestu odňatia slobody počas konania o návrate, keďže takéto opatrenie by mohlo oddialiť odsun.

54| Dohovor o právnom postavení utečencov, podpísaný v Ženeve 28. júla 1951 (Ženevský dohovor), ***Zbierka zmlúv Organizácie spojených národov***, zv. 189, s. 150, č. 2545 (1954).

55| Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

56| Rozsudok Súdneho dvora z 10. februára 2009, *Allianz a Generali Assicurazioni Generali* (C-185/07, EU:C:2009:69).

V takom prípade, akým je prejednávaná vec, ktorý sa týka rozhodcovského rozhodnutia, Súdny dvor usúdil, že keďže rozhodcovské konanie nepatrí do pôsobnosti nariadenia č. 44/2001, predmetný príkaz, ktorý vydal rozhodcovský súd, neobsahuje porušenie zásady vzájomného uznávania prostredníctvom zásahu súdu jedného členského štátu do príslušnosti súdu iného členského štátu, pričom táto zásada je základom nariadenia č. 44/2001. V dôsledku toho toto nariadenie nebráni tomu, aby súd členského štátu uznal a vykonal také rozhodcovské rozhodnutie, o aké ide vo veci samej, ani tomu, aby uznanie a výkon takého rozhodnutia odmietol. Prípadné obmedzenie právomoci priznanej súdu členského štátu, ktorému bol predložený paralelný spor, rozhodnúť o vlastnej príslušnosti by mohlo vyplynúť len z procesného práva tohto členského štátu a prípadne z Newyorského dohovoru[57], ktoré upravujú túto oblasť vylúčenú z pôsobnosti uvedeného nariadenia.

V rozsudku ***El Madjoub*** (C-322/14, EU:C:2015:334), vydanom 21. mája 2015, Súdny dvor podal výklad *článku 23 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 týkajúceho sa podmienok uzatvorenia dohody o voľbe právomoci elektronickou cestou.* Spor vo veci samej sa týkal predaja automobilu prostredníctvom internetovej stránky. Všeobecné obchodné podmienky dostupné na tejto stránke obsahovali dohodu o voľbe právomoci v prospech súdu nachádzajúceho sa v jednom členskom štáte. Okno obsahujúce uvedené všeobecné obchodné podmienky sa neotváralo automaticky pri registrácii ani počas každého nákupu, pričom kupujúci musel označiť osobitné políčko, aby vyjadril súhlas s týmito podmienkami. Súdny dvor mal rozhodnúť o tom, či platnosť doložky o voľbe právomoci je spochybnená v prípade uplatnenia techniky vyjadrenia súhlasu kliknutím.

Po prvé, pokiaľ ide o skutočnosť súhlasu účastníkov zmluvy, ktorá je jedným z cieľov článku 23 ods. 2 uvedeného nariadenia, Súdny dvor konštatoval, že kupujúci vo veci samej výslovne vyjadril vyznačením príslušného políčka na internetovej stránke dotknutého predávajúceho súhlas so spornými všeobecnými obchodnými podmienkami. Po druhé Súdny dvor rozhodol, že z gramatického výkladu článku 23 ods. 2 tohto nariadenia vyplýva, že tento článok vyžaduje, aby sa poskytla „možnosť" dlhodobo zaznamenať dohodu o voľbe právomoci, bez ohľadu na otázku, či znenie všeobecných podmienok bolo kupujúcim skutočne dlhodobo zaznamenané po tom alebo predtým, ako označil políčko vyjadrujúce jeho súhlas s uvedenými podmienkami. V tejto súvislosti Súdny dvor uviedol, že účelom tohto ustanovenia je zblížiť niektoré formy elektronických prenosov s písomnou formou s cieľom zjednodušiť uzatváranie zmlúv elektronickou cestou, keďže prenos dotknutých informácií sa uskutočňuje rovnako, ak sú tieto informácie dostupné prostredníctvom obrazovky. Na to, aby elektronický prenos mohol poskytnúť rovnaké záruky, najmä čo sa týka dôkazu, stačí, aby bolo „možné" uložiť a vytlačiť informácie pred uzatvorením zmluvy. V dôsledku toho, keďže technika vyjadrenia súhlasu kliknutím umožňuje tlač a uloženie znenia dotknutých všeobecných obchodných podmienok pred uzatvorením zmluvy, skutočnosť, že internetová stránka, ktorá obsahuje tieto podmienky, sa neotvára automaticky pri registrácii na internetovej stránke a pri každom nákupe, nemôže spochybniť platnosť dohody o voľbe právomoci. Taká technika vyjadrenia súhlasu sa preto považuje za komunikáciu elektronickou cestou v zmysle článku 23 ods. 2 nariadenia č. 44/2001.

2. SÚDNA PRÁVOMOC V MANŽELSKÝCH VECIACH A VO VECIACH RODIČOVSKÝCH PRÁV A POVINNOSTÍ

Dňa 21. októbra 2015 v rozsudku ***Ivanova Gogova*** (C-215/15, EU:C:2015:710), prijatom podľa pravidiel skráteného súdneho konania, Súdny dvor preskúmal *pôsobnosť nariadenia č. 2201/2003[58], ako aj podmienky existencie dohody o právomoci v zmysle článku 12 ods. 3 písm. b) tohto nariadenia*. Vec sama sa týka sporu medzi rodičmi dieťaťa s bulharskou štátnou príslušnosťou v súvislosti s obnovením platnosti cestovného pasu dieťaťa. Podľa bulharského práva je na také obnovenie potrebný súhlas oboch rodičov. Vzhľadom na to, že

57 | Dohovor o uznaní a výkone cudzích rozhodcovských rozhodnutí, podpísaný v New Yorku 10. júna 1958, (***Zbierka zmlúv Organizácie spojených národov***, zv. 330, s. 3).

58 | Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 243).

otec s bydliskom v Taliansku nevyjadril svoj súhlas, matka bývajúca s dieťaťom tiež v Taliansku sa obrátila na bulharské súdy, aby vyriešili tento názorový rozdiel a povolili vydanie cestovné pasu. Položené otázky sa teda týkali toho, či sa na túto situáciu uplatní uvedené nariadenie na účely založenia súdnej právomoci. Navyše z dôvodu nemožnosti doručiť žalovanému žalobu, ktorou sa začalo toto konanie, rozhodujúci súd určil zástupcu ***ad litem*** na účely zastupovania žalovaného. Keďže uvedený zástupca nespochybnil právomoc tohto súdu, bola položená otázka, či v danej veci išlo o prípad dohody o právomoci podľa článku 12 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 2201/2003.

Súdny dvor usúdil, že žaloba vo veci samej patrí do vecnej pôsobnosti nariadenia č. 2201/2003, pretože toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych veciach, konkrétne na nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností, a že pojem rodičovské práva a povinnosti je predmetom širokej definície, ktorá zahŕňa všetky práva a povinnosti týkajúce sa osoby alebo majetku dieťaťa, ktoré nadobudla fyzická osoba alebo právnická osoba rozsudkom, zo zákona alebo na základe dohody, ktorá má právne účinky.

Pokiaľ ide v tomto prípade o existenciu dohody o právomoci v zmysle článku 12 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 2201/2003, Súdny dvor poukázal na potrebu, aby v tejto súvislosti všetci účastníci konania prijali právomoc rozhodujúceho súdu. Hoci takéto prijatia predpokladá, aby žalovaný v každom prípade vedel o priebehu konania, nemožno ho vyvodiť zo správania zástupcu ***ad litem*** v neprítomnosti žalovaného.

Dňa 19. novembra 2015 v rozsudku ***P*** (C-455/15 PPU, EU:C:2015:763) mal Súdny dvor príležitosť vyjadriť sa k *rozsahu pojmu verejný poriadok v zmysle článku 23 písm. a) nariadenia č. 2201/2003 ako dôvodu neuznania rozsudkov týkajúcich sa rodičovských práv a povinností,* a to v rámci skúmania právomoci súdu členského štátu pôvodu. Spor vo veci samej sa týkal možnosti švédskeho súdu odmietnuť uznanie rozsudku, ktorým litovský súd rozhodol o opatrovníckom práve k dieťaťu, z dôvodu verejného poriadku. Táto vec sa týkala dieťaťa, ktoré pred svojím premiestnením do Litvy malo obvyklý pobyt vo Švédsku, čo predstavuje dôvod, pre ktorý sa švédsky súd domnieval, že má jediný právomoc rozhodnúť o bydlisku a opatrovníckom práve k dieťaťu.

Súdny dvor najskôr zdôraznil, že pri uplatnení ustanovenia o verejnom poriadku, ktoré sa nachádza v článku 23 písm. a) nariadenia č. 2201/2003, je potrebné prihliadnuť k najlepšiemu záujmu dieťaťa a toto uplatnenie je prípustné len v prípade, že s prihliadnutím na tento záujem by uznaním rozhodnutia došlo k zjavnému porušeniu právnej normy, ktorá je považovaná za podstatnú pre právny poriadok, v ktorom sa žiada o uznanie, alebo základného práva. Prípadné porušenie pravidla o právomoci teda nepredstavuje dôvod verejného poriadku, ktorý odôvodňuje odmietnutie uznania.

Súdny dvor sa následne zaoberal otázkou, či dôvod odmietnutia uznania rozsudku v zmysle toho istého ustanovenia možno založiť na skutočnosti, že vnútroštátny súd, ktorý vydal sporné rozhodnutie, určil svoju právomoc bez toho, aby preskúmal, či súd iného členského štátu, ku ktorému má dieťa osobitnú väzbu, bol vo vhodnejšej situácii na prejednanie veci v súlade s článkom 15 uvedeného nariadenia. V tejto súvislosti, keďže článok 24 uvedeného nariadenia zakazuje akékoľvek skúmanie právomoci súdu členského štátu pôvodu a neodkazuje na článok 15 nariadenia, tento posledný uvedený článok predstavuje podľa Súdneho dvora ustanovenie o výnimke, ktoré neoprávňuje súd iného členského štátu skúmať právomoc tohto prvého súdu.

Napokon Súdny dvor rozhodol, že prípadný problém týkajúci sa neoprávneného zadržiavania dieťaťa by sa nemal riešiť odmietnutím uznania rozsudku na základe článku 23 písm. a) nariadenia č. 2201/2003, ale prípadne uplatnením osobitného postupu stanoveného v článku 11 tohto nariadenia a podľa podmienok stanovených na tento účel.

3. EURÓPSKY EXEKUČNÝ TITUL

V rozsudku ***Imtech Marine Belgium*** (C-300/14, EU:C:2015:825), vydanom 17. decembra 2015, Súdny dvor podal po prvýkrát výklad *článku 19 ods. 1 nariadenia č. 805/2004*[59] *týkajúceho sa minimálnych pravidiel na preskúmanie rozhodnutia pre zmeškanie.* V spore vo veci samej belgický súd uložil spoločnosti so sídlom v inom členskom štáte v neprítomnosti povinnosť zaplatiť navrhovateľovi dlžnú sumu. Tento súd však zamietol žiadosť navrhovateľa o osvedčenie rozsudku ako európskeho exekučného titulu z dôvodu, že belgická právna úprava nevyhovuje niektorým minimálnym procesným pravidlám stanoveným nariadením č. 805/2004, a to najmä v rozsahu, v akom lehota na podanie opravného prostriedku týkajúca sa konania o preskúmaní môže uplynúť skôr, ako by mohol dlžník tento opravný prostriedok uplatniť.

Súdny dvor v tejto súvislosti rozhodol, že článok 19 nariadenia č. 805/2004 neukladá členským štátom povinnosť prispôsobiť ich vnútroštátnu legislatívu minimálnym procesným pravidlám, ktoré stanovuje, a tým ani povinnosť zaviesť osobitné konanie o preskúmaní, pričom jediným dôsledkom neexistencie konania o preskúmaní je, že rozhodnutie nemožno osvedčiť ako európsky exekučný titul.

Na účely osvedčenia rozhodnutia pre zmeškanie ako európskeho exekučného titulu musí rozhodujúci súd preskúmať, či jeho vnútroštátne právo vrátane prepisov, ktoré existovali pred nadobudnutím účinnosti nariadenia, skutočne a bez výnimky umožňuje požiadať o preskúmanie dotknutého rozhodnutia. V rámci tohto preskúmania musí tento súd overiť, či na účely rešpektovania práva dlžníka na obranu a práva na spravodlivý proces, ktoré zaručuje článok 47 ods. 2 Charty základných práv, opravné prostriedky stanovené vnútroštátnym právom umožňujú úplné preskúmanie rozhodnutia tak z právnej, ako aj z vecnej stránky. Konkrétne tieto opravné prostriedky musia dlžníkovi umožniť požiadať o preskúmanie nad rámec bežných lehôt stanovených vnútroštátnym právom na podanie námietky alebo odvolania proti rozhodnutiu, a to tak v prípade vyššej moci, ako aj v prípade výnimočných okolností nezávislých od vôle dlžníka, a bez zavinenia na jeho strane.

Napokon vzhľadom na súdnu povahu európskeho exekučného titulu Súdny dvor objasnil rozlišovanie medzi osvedčením „v pravom zmysle slova" a formálnym úkonom vydania osvedčenia o európskom exekučnom titule. Hoci uvedený formálny úkon vydania osvedčenia nemusí nevyhnutne vykonať súd, neplatí to v prípade osvedčenia v pravom zmysle slova, ktoré si vyžaduje komplexné posúdenia podliehajúce právnej kvalifikácii zo strany súdu.

4. DORUČOVANIE SÚDNYCH A MIMOSÚDNYCH PÍSOMNOSTÍ V OBČIANSKYCH A OBCHODNÝCH VECIACH

Pozornosť si zaslúžia tri rozsudky, v ktorých bol podaný výklad ustanovení nariadenia č. 1393/2007[60]. Prvý prináša spresnenia týkajúce sa pojmu občianske a obchodné veci a konania alebo nečinnosti pri výkone verejnej moci, druhý sa týka odmietnutia prevziať písomnosť, ktorá má byť doručená, a tretí sa zaoberá pojmom mimosúdna písomnosť.

Dňa 11. júna 2015 Súdny dvor v rozsudku ***Fahnenbrock*** (C-226/13, C-245/13, C-247/13 a C-578/13, EU:C:2015:383) podal výklad *pojmov občianske a obchodné veci, ako aj pojmu zodpovednosť štátu za konanie*

59 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky (Ú. v. EÚ L 143, s. 15; Mim. vyd. 19/007, s. 38).

60 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 (Ú. v. EÚ L 324, s. 79).

alebo nečinnosť pri výkone jeho verejnej moci („acta iure imperii") v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007. V sporoch vo veci samej nemecké súdy rozhodovali o žalobách z dôvodu porušenia práv držby a vlastníckych práv, na zmluvné plnenie a o náhradu škody, ktoré proti Grécku podali vlastníci gréckych štátnych dlhopisov so sídlom v Nemecku. Títo vlastníci sa cítili byť poškodení tým, že podľa nich ich Grécko v marci 2012 donútilo, aby vymenili svoje cenné papiere za nové štátne dlhopisy s podstatne nižšou nominálnou hodnotou, a to na základe zákona prijatého s cieľom vyrovnať sa s vážnou finančnou krízou. Nijaký z dotknutých subjektov neprijal ponuku Grécka na výmenu. V rámci postupu doručovania súdnych žalôb Grécku vznikla otázka, či tieto žaloby patria medzi občianske alebo obchodné veci v zmysle nariadenia č. 1393/2007 alebo či ich predmetom je konanie alebo nečinnosť štátu pri výkone jeho verejnej moci.

Súdny dvor po tom, čo potvrdil samostatnú povahu pojmu „občianske alebo obchodné veci", podal výklad tohto pojmu na základe cieľov a systému uvedeného nariadenia. Pokiaľ ide o ciele nariadenia, Súdny dvor určil, že toto nariadenie sleduje ciele rýchlosti doručovania súdnych písomností. Keďže otázku, či spor spadá pod občianske a obchodné veci, treba vyriešiť ešte predtým, než sa účastníkom konania – s výnimkou žalobcu – doručí uvedená písomnosť, dotknutý súd sa musí obmedziť na prvé preskúmanie nevyhnutne čiastkových informácií, ktoré má k dispozícii. Na účely rozhodnutia o uplatniteľnosti uvedeného nariadenia preto stačí, aby súd, ktorému bola vec predložená, rozhodol, že nie je zjavné, že pred ním podaná žaloba nepatrí do oblasti občianskych alebo obchodných vecí.

Pokiaľ ide o otázku, či orgán verejnej moci vykonával v prejednávanej veci právomoci verejnej moci, takže nariadenie č. 1393/2007 by nebolo uplatniteľné, Súdny dvor najskôr poznamenal, že vydávanie dlhopisov nevyhnutne nepredpokladá výkon právomocí, ktoré presahujú rámec pravidiel uplatniteľných vo vzťahoch medzi jednotlivcami. Okrem toho, pokiaľ ide o možnosť výmeny cenných papierov, ktorú stanovuje vnútroštátna právna úprava, na jednej strane skutočnosť, že táto možnosť sa zaviedla zákonom, sama osebe nie je rozhodujúca pre prijatie záveru, že štát vykonal svoju verejnú moc, a na druhej strane nie je zjavné, že by prijatie tohto zákona priamo a bezprostredne viedlo k zmenám finančných podmienok dotknutých cenných papierov a spôsobilo tak údajnú škodu žalobcom. Súdny dvor prijal záver, že žaloby vo veci samej v zásade patria do pôsobnosti uvedeného nariadenia, a preto musia byť doručené podľa pravidiel tohto nariadenia.

Dňa 16. septembra 2015 v rozsudku ***Alpha Bank Cyprus*** (C-519/13, EU:C:2015:603) Súdny dvor skúmal *podmienky, za ktorých musí byť adresát písomnosti, ktorá má byť doručená, informovaný o svojom práve odmietnuť prevziať túto písomnosť, ako aj dôsledky absencie takého informovania*. Vec sama sa týkala sporov medzi cyperskou bankou a viacerými účastníkmi s bydliskom v Spojenom kráľovstve. Vzhľadom na to, že títo účastníci boli žalovaní na cyperskom súde, viaceré dokumenty im boli doručené v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 1393/2007. Odporcovia však žiadali o zrušenie doručenia, pričom najmä tvrdili, že vzorové tlačivo obsahujúce uvedenú informáciu a nachádzajúce sa v prílohe II uvedeného nariadenia im nebolo doručené.

V tejto súvislosti Súdny dvor na úvod pripomenul, že v rámci systému zavedeného týmto nariadením sa odosielanie písomností v zásade uskutočňuje medzi „odosielajúcimi orgánmi" a „prijímajúcimi orgánmi", ktoré určili členské štáty. V súlade s článkom 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 prináleží „prijímajúcim orgánom" oboznámiť adresáta s tým, že môže odmietnuť prevziať písomnosť, pokiaľ nie je napísaná v jednom z jazykov uvedených v tomto ustanovení alebo preložená do takého jazyka. Naproti tomu uvedené orgány nemajú povinnosť vyjadriť sa k otázkam hmotnej povahy, ako sú otázky, ktorému jazyku či ktorým jazykom adresát písomnosti rozumie a či má byť k písomnosti pripojený preklad do jedného z jazykov uvedených v článku 8 ods. 1 uvedeného nariadenia.

Následne Súdny dvor uviedol, že nariadenie č. 1393/2007 neobsahuje nijakú výnimku z používania najmä vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto nariadenia. Aby mohlo právo odmietnuť prevziať písomnosť, ktorá sa má doručiť, potrebným spôsobom vyvolávať účinky, musí byť písomne oznámené adresátovi písomnosti. V systéme zavedenom nariadením č. 1393/2007 sa mu táto informácia poskytuje prostredníctvom

uvedeného vzorového tlačiva. V dôsledku toho prijímajúci orgán je povinný za každých okolností a bez toho, aby mal v tejto súvislosti možnosť voľnej úvahy, informovať adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť ju prevziať, pričom musí na tento účel systematicky používať vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007.

Absencia informovania adresáta písomnosti prostredníctvom vzorového tlačiva však nespôsobuje neplatnosť postupu doručenia. Vyslovenie takejto neplatnosti by bolo nezlučiteľné s cieľom sledovaným nariadením, ktorý spočíva v úprave priameho, rýchleho a účinného spôsobu doručovania. V dôsledku toho musí existovať možnosť napraviť opomenutie informovania prostredníctvom vzorového tlačiva. Prijímajúcemu orgánu preto prináleží bezodkladne informovať adresátov písomnosti o ich práve odmietnuť ju prevziať, a to tak, že im doručí predmetné vzorové tlačivo.

Dňa 11. novembra 2015 sa Súdny dvor v rozsudku ***Tecom Mican a Arias Domínguez*** (C-223/14, EU:C:2015:744) vyjadril k *pojmu mimosúdna písomnosť v zmysle článku 16 nariadenia č. 1393/2007*. Spor vo veci samej, ktorý prebiehal na španielskom súde, sa týka zamietnutia žaloby podanej proti odmietnutiu španielskeho súdneho tajomníka doručiť nemeckému zastúpenému výzvu španielskeho obchodného zástupcu, ktorý sa okrem iného domáhal zaplatenia náhrady pri výpovedi v nadväznosti na ukončenie zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorá bola medzi nimi uzatvorená. Dôvodom tohto zamietnutia bolo, že predmetnú výzvu nebolo možné považovať za „mimosúdnu písomnosť", ktorú by bolo možné „doručiť" v zmysle článku 16 nariadenia č. 1393/2007.

V tejto súvislosti Súdny dvor pripomenul, že pojem mimosúdna písomnosť musí mať širokú koncepciu, a teda nemôže byť obmedzený len na písomnosti vydané v rámci súdneho konania.[61] Súdny dvor, ktorý vychádzal z dohovoru prijatého Radou v roku 1997, ktorý poslúžil ako zdroj inšpirácie pri vypracovaní nariadenia č. 1348/2000[62], ako aj z glosára vypracovaného Komisiou v súlade s článkom 17 písm. b) tohto nariadenia, na tento účel konštatoval, že členské štáty pod dohľadom Komisie rôznymi spôsobmi definovali písomnosti, ktoré považujú za písomnosti, ktoré je možné doručovať na základe uvedeného nariadenia, pričom do kategórie mimosúdnych písomností zahrnuli nielen písomnosti pochádzajúce od orgánov verejnej moci alebo úradnej osoby, ale tiež súkromné písomnosti, ktoré majú v danom právnom poriadku osobitný význam. Pojem mimosúdna písomnosť uvedený v článku 16 nariadenia č. 1393/2007 preto zahŕňa súkromné písomnosti, ktorých úradné doručenie ich adresátovi s bydliskom alebo sídlom v cudzine je nevyhnutné na uplatnenie, preukázanie alebo zachovanie práva alebo právneho nároku v občianskej alebo obchodnej veci.

Súdny dvor následne potvrdil, že žalobca si môže vybrať nielen jeden alebo druhý spôsob odosielania stanovený nariadením č. 1393/2007, ale môže tiež využiť súčasne alebo postupne oba alebo viacej týchto spôsobov, ktoré považuje za najvhodnejšie a najprimeranejšie.

61 | Rozsudok z 25. júna 2009, *Roda Golf & Beach Resort* (C-14/08, EU:C:2009:395).

62 | Nariadenie Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (Ú. v. ES L 160, s. 37; Mim. vyd. 19/001, s. 227).

X. JUSTIČNÁ SPOLUPRÁCA V TRESTNÝCH VECIACH

V rozsudku ***Lanigan*** (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474), vyhlásenom 16. júla 2015 v rámci naliehavého prejudiciálneho konania, Súdny dvor skúmal dôsledky nedodržania lehôt, v ktorých je členský štát povinný prijať konečné rozhodnutie o *výkone európskeho zatykača vydaného iným členským štátom v súlade s ustanoveniami článkov 15 a 17 rámcového rozhodnutia 2002/584/JAI*[63]. Vo veci samej šlo o európsky zatykač vydaný britskými orgánmi, ktorý sa týkal osoby zatknutej v Írsku na základe uvedeného európskeho zatykača, ktorá nesúhlasila so svojim vydaním britským orgánom a bola vzatá do väzby v Írsku, kým sa neprijme rozhodnutie vo vzťahu k nej. Z dôvodu viacerých odročení najmä z dôvodu prekážok konania bola situácia osoby, ktorej sa týkal zatykač, preskúmaná oneskorene a trvalo to až do okamihu, keď dotknutá osoba poukázala na to, že prekročenie lehôt stanovených v rámcovom rozhodnutí (konkrétne 60 dní odo dňa jej zatknutia s možnosťou predĺženia o ďalších 30 dní) zakazovalo pokračovať v postupe vykonávania zatykača. V tomto kontexte sa vnútroštátny súd Súdneho dvora pýtal, či mu nedodržanie týchto lehôt ešte umožňuje rozhodnúť o vykonávaní európskeho zatykača a či dotknutú osobu možno ponechať vo väzbe napriek tomu, že celková dĺžka jej obdobia väzby prekračuje uvedené lehoty.

Najskôr, pokiaľ ide o prijatie rozhodnutia o vykonaní európskeho zatykača, sa Súdny dvor domnieva, že samotné uplynutie lehôt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutia vo vzťahu k tomuto vykonaniu nemôže zbaviť vykonávajúci členský štát jeho povinnosti uskutočniť postup vykonávania a prijať rozhodnutie o jeho vykonaní. Iný výklad by totiž mohol ohroziť cieľ zrýchlenia a zjednodušenia súdnej spolupráce sledovaný rámcovým rozhodnutím a nútiť členský štát, ktorý vydal zatykač, aby vydal druhý európsky zatykač s cieľom umožniť uskutočnenie nového postupu odovzdávania v lehotách stanovených rámcovým rozhodnutím.

Ďalej Súdny dvor rozhodol, že článok 12 uvedeného rámcového rozhodnutia v spojení s článkom 17 tohto rozhodnutia a so zreteľom na článok 6 Charty základných práv nebráni ponechaniu vo väzbe v súlade s právnymi predpismi vykonávajúceho členského štátu, aj keď celková dĺžka väzby tejto osoby prekročí lehoty stanovené článkom 17, pokiaľ táto dĺžka nie je neprimeraná so zreteľom na znaky konania vedeného vo veci samej. Súdny dvor spresnil, že ak vykonávajúci súdny orgán rozhodne, že väzbu tejto osoby ukončí, je povinný prijať v súvislosti s jej dočasným prepustením všetky potrebné opatrenia na zabránenie jej úteku a zabezpečiť, aby materiálne podmienky potrebné na jej účinné odovzdanie boli splnené, kým sa neprijme konečné rozhodnutie o vykonaní európskeho zatykača.

Dňa 15. októbra 2015 v rozsudku ***Covaci*** (C-216/14, EU:C:2015:686) Súdny dvor rozhodol o rozsahu určitých práv v rámci trestných konaní, najmä *práva na tlmočenie a na preklad základných dokumentov v zmysle smernice 2010/64*[64]*, ako aj práva na informácie v zmysle smernice 2012/13*[65]. Spor vo veci samej sa týkal trestného konania začatého prokuratúrou proti rumunskému štátnemu príslušníkovi, v súvislosti s ktorým tento orgán žiadal súd o vydanie trestného rozkazu. V rámci tohto konania vnútroštátne orgány v súlade s vnútroštátnymi predpismi upravujúcimi konanie týkajúce sa trestného rozkazu požadovali, aby bol trestný rozkaz doručený dotknutej osobe prostredníctvom jej splnomocnencov a navyše, aby jej prípadné písomné vyhlásenia, vrátane podania odporu voči trestnému rozkazu, boli formulované v nemeckom jazyku. Podľa nemeckej právnej úpravy však odsúdená osoba môže dosiahnuť kontradiktórne prejednanie sporu len prostredníctvom podania odporu proti uvedenému rozkazu pred uplynutím dvojtýždňovej lehoty od jeho doručenia splnomocnencom odsúdenej osoby. Navyše po uplynutí tejto lehoty sa predbežný rozkaz stáva právoplatným.

63 | Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. EÚ L 190, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34, a Ú. v. EÚ L 81, s. 24), zmenené a doplnené rámcovým rozhodnutím 2009/299/SVV z 26. februára 2009 o posilnení procesných práv osôb, podpore uplatňovania zásady vzájomného uznávania, pokiaľ ide o rozhodnutia vydané v neprítomnosti dotknutej osoby na konaní (Ú. v. EÚ L 81, s. 24).

64 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 280, s. 1).

65 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, s. 1).

Pokiaľ ide o právo na preklad základných dokumentov podľa článku 3 smernice 2010/64, Súdny dvor sa domnieval, že tento článok sa týka len písomného prekladu do jazyka, ktorému rozumie dotknutá osoba, určitých dokumentov napísaných v jazyku konania príslušnými orgánmi a že tento článok preto v zásade nezahŕňa písomný preklad do jazyka konania takého dokumentu, ako je odpor podaný voči trestnému rozkazu.

S prihliadnutím na tieto úvahy Súdny dvor rozhodol, že články 1 až 3 smernice 2010/64 nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá v rámci trestného konania neumožňuje osobe, ktorej sa trestný rozkaz týka, podať voči nemu písomný odpor v inom jazyku, ako je jazyk konania, hoci ho táto osoba neovláda, a to pod podmienkou, že príslušné orgány sa v súlade s článkom 3 ods. 3 uvedenej smernice nedomnievajú, že tento odpor vzhľadom na dotknuté konanie a okolnosti prejednávanej veci predstavuje základný dokument.

Pokiaľ ide o právo na informácie v rámci trestných konaní, podľa Súdneho dvora z výkladu článku 3 v spojení s článkom 6 smernice 2012/13 vyplýva, že právo na informácie podozrivých alebo obvinených osôb sa týka minimálne dvoch samostatných práv, konkrétne jednak práva na informácie o určitých právach v trestnom konaní a jednak práva na informácie o obvinení vznesenom voči nim. Tieto práva sa uplatňujú tiež v situácii osoby uvedenej v trestnom rozkaze predstavujúcom predbežné rozhodnutie vydané na návrh prokuratúry za menej závažné porušenie, ktoré bolo vydané bez pojednávania či kontradiktórneho prejednania sporu a ktoré nenadobudne právoplatnosť pred uplynutím lehoty stanovej na podanie odporu voči nemu.

Nakoniec Súdny dvor rozhodol, že článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 a 3 smernice 2012/13 nebránia právnej úprave členského štátu, ktorá v rámci trestného konania ukladá obvinenej osobe bez trvalého pobytu na území členského štátu povinnosť určiť splnomocnenca na doručenie trestného rozkazu, ktorý sa jej týka, pod podmienkou, že táto osoba má k dispozícii celú lehotu stanovenú na podanie odporu voči uvedenému rozkazu.

XI. DOPRAVA

V oblasti dopravy rozsudok ***Wucher Helicopter a Euro-Aviation Versicherung*** (C-6/14, EU:C:2015:122), vyhlásený 26. februára 2015, poskytol Súdnemu dvoru príležitosť vykladať *pojem „cestujúci" v zmysle nariadenia č. 785/2004 o požiadavkách na poistenie leteckých dopravcov a prevádzkovateľov lietadiel*[66], *ako aj v zmysle Montrealského dohovoru*[67]. Spor vo veci samej sa týkal odškodnenia znalca v oblasti odstrelu lavín za škodu, ktorú utrpel v rámci svojej práce počas letu vrtuľníkom. Dopravca, ktorý sa domnieval, že uvedený znalec nebol cestujúci, odmietal toto odškodnenie.

V prvom rade sa Súdny dvor domnieval, že osoba na palube vrtuľníka leteckého dopravcu Únie prepravovaná na základe zmluvy uzatvorenej medzi zamestnávateľom tejto osoby a týmto leteckým dopravcom na účely plnenia osobitnej úlohy, akou je otvoriť dvere vrtuľníka a potom ich držať otvorené, aby umožnila osobe oprávnenej na odstrel výbušnín zhodiť nálož, je cestujúcim v zmysle článku 3 písm. g) nariadenia č. 785/2004. Pokiaľ totiž uvedená osoba na palube vrtuľníka nevykonáva úlohy súvisiace s riadením lietadla, jednak nepatrí do kategórie člena letovej posádky, a jednak ani skutočnosť, že jej úlohou je otvoriť dvere na pokyn pilota, neumožňuje kvalifikovať ju za člena palubného personálu, keďže pilot je totiž za každých okolností oprávnený vydávať pokyny všetkým osobám na palube lietadla.

66 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 785/2004 z 21. apríla 2004 o požiadavkách na poistenie leteckých dopravcov a prevádzkovateľov lietadiel (Ú. v. EÚ L 138, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 160).

67 | Dohovor o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu uzavretý v Montreale 28. mája 1999, podpísaný Európskym spoločenstvom 9. decembra 1999 na základe článku 300 ods. 2 ES a schválený v jeho mene rozhodnutím Rady 2001/539/ES z 5. apríla 2001 (Ú. v. ES L 194, s. 38; Mim. vyd. 07/005, s. 491).

V druhom rade, po pripomenutí svojej právomoci na výklad Montrealského dohovoru, keďže je neoddeliteľnou súčasťou právneho poriadku Únie, Súdny dvor rozhodol, že osoba, ktorá spadá pod pojem cestujúci v zmysle článku 3 písm. g) nariadenia č. 785/2004, spadá aj pod pojem cestujúci v zmysle článku 17 Montrealského dohovoru, ak táto osoba bola prepravená na základe zmluvy o preprave v zmysle článku 3 uvedeného dohovoru. Hoci totiž podľa článku 3 ods. 1 a 2 Montrealského dohovoru je postavenie cestujúceho viazané na vydanie individuálneho alebo kolektívneho prepravného dokumentu, z článku 3 ods. 5 uvedeného dohovoru však tiež vyplýva, že nedodržanie ustanovení predchádzajúcich tomuto odseku 5 nemá vplyv na existenciu alebo platnosť zmluvy o preprave. Ak teda existuje zmluva o preprave a ak sú splnené ostatné podmienky na uplatnenie uvedeného dohovoru, je tento dohovor uplatniteľný bez ohľadu na formu zmluvy o preprave.

XII. HOSPODÁRSKA SÚŤAŽ

1. KARTELY

V rozsudku ***InnoLux/Komisia*** (C-231/14 P, EU:C:2015:451), vyhlásenom 9. júla 2015, Súdny dvor na základe odvolania proti rozsudku Všeobecného súdu[68], ktorým Všeobecný súd čiastočne potvrdil rozhodnutie Komisie o existencii kartelu na svetovom trhu s displejmi z tekutých kryštálov (LCD), rozhodol o *spôsoboch výpočtu súm pokút za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, najmä pokiaľ ide o určenie „hodnoty predajov"* relevantných pre výpočet uvedený v bode 13 usmernení k metóde stanovovania pokút[69].

Keďže LCD dotknuté kartelom boli zabudované do konečných výrobkov predávaných v Európskom hospodárskom priestore (EHP) dcérskymi spoločnosťami žalujúceho podniku so sídlom mimo územia EHP, Všeobecný súd najmä rozhodol, že Komisia oprávnene zohľadnila hodnotu uvedených predajov na účely výpočtu sumy pokuty. Na podporu svojho odvolania žalujúci podnik uvádza, že tieto predaje nesúviseli so sporným porušením.

Súdny dvor potvrdil výklad prijatý Všeobecným súdom, pričom uviedol, že by bolo v rozpore s cieľom sledovaným článkom 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003[70], keby vertikálne integrovaní účastníci kartelu mohli iba z dôvodu, že zabudovali výrobky, ktoré sú predmetom porušenia, do hotových výrobkov mimo územia EHP, vylúčiť z vypočítania pokuty časť hodnoty predaja týchto hotových výrobkov uskutočneného v EHP. Vertikálne integrované podniky totiž môžu mať prospech z dohody o horizontálnom stanovení cien nielen pri predaji výrobku, ktorý je predmetom porušenia, nezávislým tretím osobám, ale aj na trhu na výstupe pri spracovaných výrobkoch, do zloženia ktorých vstupujú výrobky, ktorých sa týka porušenie.

Súdny dvor v nadväznosti na to potvrdil konštatovanie Všeobecného súdu, podľa ktorého predaj hotových výrobkov napriek tomu, že sa neuskutočnil na trhu výrobku dotknutého porušením, skreslil hospodársku súťaž v EHP. Vylúčenie tohto predaja pri stanovovaní pokuty by navyše viedlo k umelému zníženiu hospodárskeho významu porušenia a k uloženiu pokuty bez skutočného vzťahu s pôsobnosťou predmetného kartelu na tomto území.

Súdny dvor navyše zdôraznil, že Komisia bola oprávnená uplatniť článok 101 ZFEÚ na predmetný kartel, ktorý sa týkal vnútorných predajov uskutočnených mimo územia EHP, pretože jeho účastníci tento kartel na celosvetovej úrovni vykonávali v EHP tým, že na tomto území uskutočňovali priamy predaj LCD tretím podnikom. Za týchto

68 | Rozsudok Všeobecného súdu z 27. februára 2014, *InnoLux/Komisia* (T-91/11, EU:T:2014:92). Pozri tiež Výročnú správu 2014, s. 133 a 134).

69 | Usmernenia k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2).

70 | Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Ú. v. ES L 1, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205).

podmienok je dôležité, aby hodnota zohľadňovaných predajov odzrkadľovala hospodársky význam porušenia a relatívnu dôležitosť odvolateľky v rámci neho, čo v prejednávanej veci odôvodňovalo zohľadnenie predajov dotknutých hotových výrobkov.

2. ZNEUŽITIE DOMINANTNÉHO POSTAVENIA

V rozsudku ***Huawei Technologies*** (C-170/13, EU:C:2015:477), vyhlásenom 16. júla 2015, Súdny dvor rozhodoval o otázke, či a za akých podmienok *podanie žaloby pre porušenie práv majiteľom patentu nevyhnutného pre normu predstavuje zneužitie dominantného postavenia*. Žalobkyňa vo veci samej je spoločnosť s celosvetovým rozmerom pôsobiaca v odvetví telekomunikácií, majiteľka európskeho patentu, ktorý oznámila organizácii pre normalizáciu European Telecommunications Standards Institute (ETSI) ako patent nevyhnutný pre normu vypracovanú ETSI. V súlade s procesnými pravidlami ETSI prijala táto spoločnosť záväzok, že udelí licencie tretím osobám za podmienok FRAND (fair, reasonable and non-discriminatory). Uvedená spoločnosť síce takéto licencie neudelila, ale konštatovala, že konkurenčné podniky uvádzajú na trh výrobky vybavené softvérom, na ktorý sa vzťahuje uvedená norma, bez platenia poplatku majiteľovi patentu, pričom podala na vnútroštátny súd žalobu pre porušenie práv potom, ako začala rokovania s porušovateľmi práv v snahe dosiahnuť dohodu. Vnútroštátny súd sa pýta, či takúto žalobu možno kvalifikovať ako zneužitie dominantného postavenia.

V tomto ohľade Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ ide o žalobu o zdržanie sa konania alebo o uloženie povinnosti stiahnuť výrobky z trhu, nepredstavuje zneužitie dominantného postavenia v prípade, ak v prvom rade pred podaním uvedenej žaloby majiteľ patentu upozornil údajného porušovateľa práv na skutočnosti, ktoré sa mu vytýkajú, a po tom, čo údajný porušovateľ práv vyjadril svoju vôľu uzatvoriť licenčnú zmluvu za podmienok FRAND, mu predložil konkrétny a písomný návrh na licenciu, pričom spresnil najmä poplatok a spôsoby jeho výpočtu, a v druhom rade, ak sa porušovateľ práva, ktorý pokračuje v používaní dotknutého patentu, starostlivo, v súlade s obchodnými zvyklosťami v danej oblasti a v dobrej viere nezaoberal s týmto návrhom. Súdny dvor zdôraznil, že pokiaľ údajný porušovateľ práv neprijme návrh majiteľa patentu, môže sa odvolávať na zneužívajúcu povahu takejto žaloby len v prípade, že majiteľovi patentu predloží v čo najkratšom čase a písomne konkrétny protinávrh zodpovedajúci podmienkam FRAND.

Ďalej Súdny dvor rozhodol, že za takýchto okolností zákaz zneužitia dominantného postavenia nebráni podniku v dominantnom postavení podať žalobu smerujúcu k získaniu účtovných údajov týkajúcich sa predchádzajúcich používaní tohto patentu alebo k náhrade škody z dôvodu týchto používaní. Takáto žaloba totiž nemá priamy vplyv na uvedenie výrobkov, ktoré vyrábajú konkurenti, na trh alebo ich udržiavanie na trhu.

V rozsudku ***Post Danmark*** (C-23/14, EU:C:2015:651), vyhlásenom 6. októbra 2015, Súdny dvor vykladal *pravidlá v oblasti zneužitia dominantného postavenia týkajúce sa vernostných zliav*. Predmetom sporu vo veci samej bol systém zliav uplatňovaný podnikom v dominantnom postavení na trhu distribúcie poštových zásielok príjemcom v Dánsku. Pre tento systém bolo charakteristické rozpätie zliav od 6 % do 16 %, podmienenosť v tom zmysle, že na konci referenčného obdobia podnik v dominantnom postavení uskutočňoval úpravu zľavy, a retroaktívnosť v tom zmysle, že ak sa pôvodne stanovené množstvo zásielok prekročilo, zľava určená na konci roku sa uplatnila na všetky zásielky predložené počas dotknutého obdobia a nie len na zásielky prekračujúce pôvodné predpokladané množstvo.

Najskôr na účely overenia, či tieto zľavy mohli mať účinok vylúčenia z trhu, Súdny dvor poukázal na to, že z dôvodu retroaktívnej povahy uvedených zliav, môže byť tlak vyvíjaný na zmluvných partnerov podniku v dominantnom postavení osobitne silný. Týmto spôsobom má aj pomerne malá zmena predaja výrobkov neprimerané účinky na zmluvných partnerov dominantného podniku, a to tým viac, ak je predmetný systém, tak

ako v prejedávanej veci, založený na pomerne dlhom referenčnom období. Takýto systém zliav teda umožňuje dotknutému podniku ľahšie si zaviazať svojich zákazníkov a prilákať zákazníkov svojich konkurentov.

Pokiaľ ide o rozsah dominantného postavenia poštového podniku, Súdny dvor poukázal na to, že extrémne veľký podiel na trhu stavia podnik, ktorý ho má, do situácie sily, čo z neho robí nevyhnutného partnera a zaručuje mu nezávislosť správania. Keďže hospodárska súťaž na trhu je už citeľne obmedzená, dotknutý systém zliav sťažuje využívanie služieb konkurenčných podnikov zákazníkmi a vyvoláva protisúťažný účinok vylúčenia z trhu. Rovnako skutočnosť, že takýto systém pokrýva väčšinu zákazníkov môže predstavovať užitočný nepriamy dôkaz o rozsahu tejto praktiky a jej vplyve na trh.

Pokiaľ ide o uplatnenie kritéria rovnako efektívneho konkurenta ako je podnik v dominantnom postavení, Súdny dvor určil, že nie je možné vyvodiť právnu povinnosť systematicky vychádzať z tohto kritéria na účely konštatovania zneužívajúcej povahy takého systému zliav, o aký ide vo veci samej. Podľa Súdneho dvora v situácii, ktorá je charakteristická skutočnosťou, že podnik v dominantnom postavení pokrýva veľmi veľkú časť trhu, a štrukturálnymi výhodami, ktoré tomuto podniku vyplývali najmä zo zákonného monopolu, ktorý sa týkal 70 % zásielok na relevantnom trhu, nie je uplatnenie kritéria rovnako efektívneho konkurenta relevantné v rozsahu, v akom štruktúra trhu prakticky znemožňuje existenciu takto efektívneho konkurenta.

Nakoniec sa Súdny dvor domnieval, že aby mohol spadať do pôsobnosti článku 82 ES (článku 102 ZFEÚ), musí byť protisúťažný účinok takéhoto systému zliav pravdepodobný bez toho, aby bolo nevyhnutné preukázať jeho závažnosť alebo citeľnosť.

3. KONANIE O UPLATNENÍ PRAVIDIEL HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Dňa 18. júna 2015 v rozsudku ***Deutsche Bahn a i./Komisia*** (C-583/13 P, EU:C:2015:404) Súdny dvor rozhodol o ***zárukách, ktoré vymedzujú inšpekčné právomoci Komisie v konaní o uplatnení pravidiel hospodárskej súťaže***. Spor sa týkal troch rozhodnutí Komisie, ktorými Komisia nariadila podniku vykonávajúcemu činnosti v sektore železničnej dopravy, aby sa podriadil inšpekciám týkajúcim sa rôznych zneužití dominantného postavenia. Všeobecný súd[71] zamietol žalobu o neplatnosť smerujúcu proti týmto rozhodnutiam. Vo svojom rozsudku o odvolaní Súdny dvor čiastočne zrušil rozsudok Všeobecného súdu z dôvodu porušenia práv podniku na obhajobu.

Súdny dvor začal tým, že potvrdil časť rozsudku Všeobecného súdu s konštatovaním, že ani zásada nedotknuteľnosti obydlia, ani zásada účinnej súdnej ochrany neboli porušené, a to ani z dôvodu, že Komisia nemala predchádzajúce súdne povolenie, ani preto, že súdne preskúmanie súdom Únie sa vykonáva až ***a posteriori***. Práve intenzita tohto preskúmania, ktorá sa musí týkať všetkých skutkových a právnych okolností a umožniť primeranú nápravu v prípade zistenia nezrovnalosti, je rozhodujúca pri posúdení dodržania uvedených zásad, a nie okamih, kedy k nemu dochádza. Súd Únie, pokiaľ rozhoduje o žalobe o neplatnosť podanej voči rozhodnutiu o inšpekcii, však vykonáva právne, ako aj vecné preskúmanie a má právomoc posúdiť dôkazy, ako aj zrušiť napadnuté rozhodnutie. Navyše podniky, ktorým bolo určené rozhodnutie o inšpekcii, môžu spochybniť zákonnosť tohto rozhodnutia, a to od okamihu oznámenia rozhodnutia, čo znamená, že podnik na to, aby mohol podať žalobu o neplatnosť na súdy Únie, nemusí čakať, kým Komisia prijme konečné rozhodnutie o údajnom porušení pravidiel v oblasti hospodárskej súťaže.

Súdny dvor okrem toho uviedol, že hoci si účinnosť inšpekcie vyžaduje, aby Komisia pred inšpekciou poskytla povereným zamestnancom všetky informácie, ktoré im umožnia pochopiť povahu a rozsah prípadného

71 | Rozsudok Všeobecného súdu zo 6. septembra 2013, ***Deutsche Bahn a i./Komisia*** (T-289/11, T-290/11 a T-521/11, EU:T:2013:404).

porušenia pravidiel v oblasti hospodárskej súťaže, všetky tieto informácie, ako aj pôsobnosť inšpekcie sa však musia vzťahovať len k predmetu inšpekcie nariadenej na základe rozhodnutia. Keďže úradníci Komisie v prejednávanej veci dostali predchádzajúcu informáciu týkajúcu sa existencie ďalšej samostatnej sťažnosti a pristúpili k zabaveniu dokumentov, ktoré nespadali do pôsobnosti rozhodnutia o inšpekcii, Komisia porušila povinnosť odôvodnenia a práva dotknutého podniku na obhajobu.

4. ŠTÁTNA POMOC

Dňa 16. júla 2015 bol vyhlásený rozsudok ***BVVG*** (C-39/14, EU:C:2015:470) v rámci prejudiciálneho konania začatého na návrh nemeckého súdu, ktorý sa Súdneho dvora pýtal, *či pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré na zabezpečenie ochrany záujmov poľnohospodárskych podnikov zakazuje subjektu prepojenému so štátom predať poľnohospodársky pozemok vo verejnom obstarávaní záujemcovi s najvyššou ponukou,* ak sa príslušný miestny orgán domnieva, že táto najvyššia ponuka je v hrubom nepomere k odhadovanej hodnote uvedeného pozemku, je možné považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

V tomto kontexte Súdny dvor potom, ako pripomenul, že predaj pozemkov alebo budov podniku uskutočnený verejnými orgánmi môže zahŕňať prvky štátnej pomoci, najmä ak sa neuskutočňuje za trhovú cenu, spresnil, že ak vnútroštátna právna úprava stanovuje pravidlá výpočtu, ktoré sú určené na odhad trhovej hodnoty pozemkov určených na predaj verejnými orgánmi, uplatnenie uvedených pravidiel, aby bolo v súlade s článkom 107 ZFEÚ, musí viesť vo všetkých prípadoch k cene, ktorá sa čo najviac blíži trhovej hodnote. Viaceré metódy však môžu viesť k určeniu ceny, ktorá zodpovedá trhovej hodnote.

V tomto ohľade metóda predaja uchádzačovi s najlepšou ponukou v rámci otvoreného a transparentného verejného obstarávania neviazaného na ďalšie podmienky už v niektorých veciach umožnila domnievať sa, že trhová cena zodpovedá najvyššej ponuke. Nemožno však vylúčiť, že za určitých okolností metóda predaja uchádzačovi s najlepšou ponukou neumožňuje dospieť k cene zodpovedajúcej trhovej hodnote predmetnej nehnuteľnosti, čo môže odôvodniť zohľadnenie aj iných faktorov než ceny. Tak to môže byť najmä v prípade, ak sa najvyššia ponuka ukáže ako jasne vyššia tak v porovnaní s akoukoľvek inou cenou navrhnutou v rámci verejného obstarávania, ako aj s odhadovanou trhovou cenou nehnuteľnosti z dôvodu jej zjavne špekulatívnej povahy. Za týchto podmienok by metóda predaja uchádzačovi s najlepšou ponukou nemohla odzrkadľovať trhovú hodnotu predmetného pozemku.

Preto podľa Súdneho dvora pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré umožňuje príslušnému vnútroštátnemu orgánu za týchto okolností vylúčiť predloženú ponuku, ktorá je podľa neho neprimeraná, a odmietnuť z tohto dôvodu povoliť predaj poľnohospodárskeho pozemku, ku ktorému sa táto ponuka vzťahuje, nemožno označiť za štátnu pomoc, pokiaľ jeho uplatnenie umožňuje dospieť k cene, ktorá je najbližšie k trhovej hodnote predmetného pozemku.

XIII. DAŇOVÉ USTANOVENIA

V oblasti daňových ustanovení je potrebné poukázať na štyri rozsudky. Prvý sa týka zdaňovania používania jadrového paliva a tri ďalšie sa týkajú DPH.

V rozsudku ***Kernkraftwerke Lippe-Ems*** (C-5/14, EU:C:2015:354)[72] vyhlásenom 4. júna 2015 Súdny dvor preskúmal otázku, či *smernica 2003/96 o zdaňovaní energetických výrobkov a elektriny*[73] *a smernica 2008/118 o všeobecnom systéme spotrebných daní* [74]*, ako aj článok 107 ZFEÚ alebo ustanovenia Zmluvy o ESAE* bránia tomu, aby členský štát zaviedol daň z používania jadrového paliva na účely priemyselnej výroby elektriny.

Svojím rozsudkom Súdny dvor odpovedal, že právo Únie nebráni tejto dani.

V prvom rade sa Súdny dvor domnieval, že vzhľadom na to, že toto palivo nie je uvedené na taxatívnom zozname energetických výrobkov stanovenom smernicou 2003/96, nemôže spadať pod oslobodenie od dane stanovené pre niektoré z týchto výrobkov, ktoré okrem toho nemožno uplatniť analogicky. V tomto ohľade Súdny dvor v podstate pripustil, že môže dochádzať k súčasnému výberu dane zo spotreby elektrickej energie a dane uplatňovanej na zdroje výroby tejto energie, ktoré nie sú energetickými výrobkami v zmysle smernice 2003/96.

V druhom rade sa Súdny dvor domnieval, že smernica 2008/118 nebráni ani spornej dani, keďže priamo ani nepriamo nezdaňuje spotrebu elektriny, ani spotrebu iného výrobku podliehajúceho spotrebnej dani, a že teda nepredstavuje ani spotrebnú daň z elektriny, ani ďalšiu nepriamu daň z tohto výrobku v zmysle smernice. V tomto kontexte Súdny dvor najmä poukázal na to, že sa nezdá, že by medzi používaním jadrového paliva a spotrebou elektriny vyrábanej reaktorom jadrovej elektrárne existovala priama a neoddeliteľná súvislosť.

V treťom rade túto daň z jadrového paliva nemožno kvalifikovať ani ako štátnu pomoc zakázanú článkom 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže nemá selektívnu povahu. V štvrtom rade, pokiaľ ide o zmluvu Euratom, Súdny dvor sa domnieval, že dosiahnutie cieľov tejto zmluvy od členských štátov nevyžaduje, aby zachovali alebo zvýšili úrovne používania jadrového paliva a nezakazuje im zdaňovať toto používanie, čoho dôsledkom by bola skutočnosť, že by toto používanie bolo drahšie a tým menej príťažlivé.

Dňa 16. júla 2015 v rozsudku ***Larentia + Minerva a Marenave Schiffahrt*** (C-108/14 a C-109/14, EU:C:2015:496) Súdny dvor vykladal *články 4 a 17 šiestej smernice*[75]*, ktoré sa týkajú jednak pojmu zdaniteľná osoba podliehajúca dani z pridanej hodnoty (DPH) a jednak práva na odpočet.* Vo veciach samých šlo o spory medzi dvoma holdingovými spoločnosťami a nemeckými daňovými úradmi v súvislosti s podmienkami pre odpočet DPH, ktorú holdingové spoločnosti zaplatili na vstupe za nadobudnutie kapitálu použitého na kúpu podielov v dcérskych spoločnostiach, ktoré boli založené ako osobné spoločnosti, a ktorým následne poskytli plnenia podliehajúce DPH.

Vo svojom rozsudku Súdny dvor najskôr pripomenul, že na to, aby bolo možné odpočítať DPH na základe článku 17 šiestej smernice, musia plnenia uskutočňované na vstupe priamo a bezprostredne súvisieť s plneniami na výstupe, pri ktorých vzniká právo na odpočet. V tomto ohľade spresnil, že právo na odpočet v prospech zdaniteľnej osoby je prípustné aj pri absencii priamej a bezprostrednej súvislosti medzi konkrétnym plnením

72 | Pokiaľ ide o časť tohto rozsudku týkajúcu sa prejudiciálneho konania, pozri časť V.1 „Návrh na začatie prejudiciálneho konania".

73 | Smernica Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (Ú. v. EÚ L 283, s. 51; Mim. vyd. 09/001, s. 405).

74 | Smernica Rady 2008/118/ES zo 16. decembra 2008 o všeobecnom systéme spotrebných daní a o zrušení smernice 92/12/EHS (Ú. v. EÚ L 9, 2009, s. 12).

75 | Šiesta smernica Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2006/69/ES z 24. júla 2006 (Ú. v. EÚ L 221, s. 9).

na vstupe a jedným alebo viacerými plneniami na výstupe zakladajúcimi právo na odpočet, ak náklady na predmetné služby tvoria súčasť všeobecných nákladov zdaniteľnej osoby a sú ako také podstatnými prvkami tvoriacimi cenu tovarov alebo služieb, ktoré poskytuje. Takéto náklady totiž priamo a bezprostredne súvisia s celkovou hospodárskou činnosťou zdaniteľnej osoby. Súdny dvor preto rozhodol, že výdavky v súvislosti s nadobudnutím podielov v dcérskych spoločnostiach vynaložené holdingovou spoločnosťou, ktorá sa zapája do ich riadenia a pri tejto príležitosti vykonáva hospodársku činnosť, treba posúdiť tak, že patria k hospodárskej činnosti tejto spoločnosti a DPH zaplatená z týchto výdavkov zakladá právo na odpočet v celom rozsahu. Naopak samotné vlastníctvo podielov v dcérskych spoločnostiach nepredstavuje hospodársku činnosť. Preto v prípade, že sa holdingová spoločnosť zapája do riadenia len niektorých zo svojich dcérskych spoločností, DPH zaplatená z výdavkov vynaložených v súvislosti s nadobudnutím podielov v jej dcérskych spoločnostiach sa môže odpočítať len pomerne z výdavkov, ktoré prináležia k jej hospodárskej činnosti, v súlade s kritériami prerozdelenia medzi hospodárskymi a nehospodárskymi činnosťami definovanými členskými štátmi s prihliadnutím na dodržanie účelu a systematiky šiestej smernice.

Pokiaľ ide o pojem zdaniteľná osoba, Súdny dvor rozhodol, že článok 4 ods. 4 druhý pododsek šiestej smernice bráni tomu, aby vnútroštátne právo vyhradzovalo možnosť vzniku skupiny osôb, ktoré možno na účely DPH považovať za jedinú zdaniteľnú osobu, len na osoby s právnou subjektivitou, ktoré sú k daňovému subjektu tejto skupiny vo vzťahu podriadenosti, s výnimkou prípadu, keď tieto požiadavky predstavujú nevyhnutné a primerané opatrenie vo vzťahu k týmto cieľom, ktorými je predchádzať zneužívajúcemu konaniu alebo správaniu alebo bojovať proti daňovým podvodom a únikom. V tomto ohľade Súdny dvor spresnil, že vzhľadom na neexistenciu nepodmienečnej povahy, toto ustanovenie nemožno považovať za ustanovenie s priamym účinkom.

Dňa 8. septembra 2015 v rozsudku ***Taricco a i.*** (C-105/14, EU:C:2015:555) Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora rozhodol o návrh na začatie prejudiciálneho konania s otázkou, či právo Únie bráni *vnútroštátnej právnej úprave premlčania stíhania v oblasti trestného práva, podľa ktorej sa premlčacia doba trestných činov v oblasti DPH v prípade jej prerušenia predĺži iba o štvrtinu pôvodnej doby*. Vnútroštátny súd sa s konštatovaním, že táto právna úprava vedie k beztrestnosti osôb, ktoré sa dopustili trestných činov v oblasti DPH, pýtal Súdneho dvora, či takáto vnútroštátna právna úprava nebráni účinnému boju proti podvodom v oblasti DPH, čo je v rozpore so smernicou 2006/112, ako aj vo všeobecnosti s právom Únie.

Súdny dvor odpovedal, že takáto vnútroštátna právna úprava môže ohroziť splnenie záväzkov uložených členským štátom článkom 325 ods. 1 a 2 ZFEÚ, ak by táto vnútroštátna úprava v značnom počte prípadov závažných podvodov poškodzujúcich finančné záujmy Únie bránila uloženiu účinných a odstrašujúcich trestov, alebo pokiaľ by stanovila dlhšie premlčacie doby pre prípady podvodov poškodzujúcich finančné záujmy dotknutého členského štátu, než pre prípady podvodov poškodzujúcich finančné záujmy Únie, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Na účely odôvodnenia tohto záveru Súdny dvor pripomenul, že v oblasti DPH členské štáty nemajú len všeobecnú povinnosť prijať všetky opatrenia, aby zabezpečili, že splatná DPH bude vyberaná v plnej výške, ale musia aj bojovať proti podvodom. Ďalej článok 325 ZFEÚ ukladá členským štátom povinnosť bojovať proti protiprávnym konaniam poškodzujúcim finančné záujmy Únie prostredníctvom odstrašujúcich a účinných opatrení a osobitne im ukladá povinnosť prijať rovnaké opatrenia na zamedzenie podvodov poškodzujúcich finančné záujmy Únie, aké prijímajú na zamedzenie podvodov poškodzujúcich ich vlastné finančné záujmy. Súdny dvor dodal, že hoci členské štáty majú voľnosť pri výbere sankcií uplatniteľných v prípade podvodov v oblasti DPH, trestné sankcie môžu byť nevyhnutné v rámci účinného a odstrašujúceho boja proti niektorým závažným prípadom podvodov v oblasti DPH.

V súvislosti s dôsledkami konštatovania vnútroštátnym súdom porušenia článku 325 ZFEÚ Súdny dvor vyhlásil, že vnútroštátny súd má povinnosť zabezpečiť plný účinok týchto noriem, pričom v prípade potreby

neuplatní vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa premlčania bez toho, aby musel požadovať alebo čakať na ich predchádzajúce zrušenie zákonodarnou cestou alebo akýmkoľvek iným ústavným postupom. Súdny dvor tiež spresnil, že v tomto poslednom prípade musí vnútroštátny súd dohliadať na to, aby základné práva dotknutých osôb boli rešpektované. V tomto ohľade by takéto neuplatnenie vnútroštátneho práva neznamenalo porušenie práv obvinených, ktoré sú zaručené článkom 49 Charty základných práv, ktorý zakotvuje zásady zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov.

Dňa 17. decembra 2015 v rozsudku ***WebMindLicenses*** (C-419/14, EU:C:2015:832)[76] Súdny dvor spresnil *výklad nariadenia č. 904/2010 o administratívnej spolupráci a boji proti podvodom v oblasti DPH*[77] v rámci veci, v ktorej bol prevod know-how spoločnosti so sídlom v Maďarsku na spoločnosť so sídlom v Portugalsku považovaný za nezodpovedajúci skutočnému hospodárskemu konaniu, takže bolo potrebné sa domnievať, že miestom využívania uvedeného know-how bolo územie Maďarska.

Súdny dvor rozhodol, že právo Únie sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade konštatovania zneužitia práva, ktoré viedlo k určeniu miesta poskytovania služieb v inom členskom štáte ako v tom, v ktorom by bolo určené, ak by k tomuto zneužitiu práva nedošlo, skutočnosť, že DPH bola zaplatená v tomto druhom členskom štáte v súlade s právnou úpravou tohto štátu, netvorí prekážku tomu, aby sa rozhodlo o dorubení tejto dane v členskom štáte miesta, v ktorom toto poskytnutie služby v skutočnosti prebehlo.

Súdny dvor tiež spresnil, že nariadenie č. 904/2010 sa má vykladať v tom zmysle, že daňový orgán jedného členského štátu, ktorý preskúmava vznik povinnosti zaplatiť DPH za plnenia, za ktoré už bola zaplatená DPH v iných členských štátoch, je povinný zaslať žiadosť o informácie daňovým orgánom týchto iných členských štátov, pokiaľ je táto žiadosť vhodná, respektíve nevyhnutná na určenie, či vznikla povinnosť zaplatiť DPH v prvom členskom štáte.

XIV. APROXIMÁCIA PRÁVNYCH PREDPISOV

1. DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

V oblasti duševného vlastníctva je potrebné poukázať na štyri rozhodnutia. Prvé dve sa týkajú platnosti nariadení prijatých v rámci systému zavedenému Dohovorom o udeľovaní európskych patentov, tretie sa týka smernice 2001/29 o autorskom práve a štvrté sa týka odmietnutia poskytnúť informácie o vlastníkovi bankového účtu, ktorý obchoduje so sfalšovaným tovarom.

Dňa 5. mája 2015 Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora dvoma rozsudkami ***Španielsko/Rada*** (C-146/13, EU:C:2015:298, a C-147/13, EU:C:2015:299) rozhodol o dvoch nariadeniach, ktoré boli súčasťou „balíka jednotného patentu“ týkajúceho sa priznania jednotnej ochrany patentu na základe Dohovoru o udeľovaní európskych patentov (ďalej len „EPD“)[78] na celom území členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami tohto dohovoru a zúčastňujú sa na posilnenej spolupráci na európskom patente vydanom v súlade s uvedeným dohovorom Európskym patentovým úradom (ďalej len „EPÚ“).

76 | Pokiaľ ide o časť tohto rozsudku týkajúcu sa základných práv, pozri časť I „Základné práva“.

77 | Nariadenie Rady (EÚ) č. 904/2010 zo 7. októbra 2010 o administratívnej spolupráci a boji proti podvodom v oblasti dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 268, s. 1).

78 | Dohovor o udeľovaní európskych patentov, podpísaný v Mníchove 5. októbra 1973, s účinnosťou od 7. októbra 1977.

Španielske kráľovstvo podalo dve žaloby, z ktorých prvá smerovala proti nariadeniu č. 1257/2012 týkajúcemu sa vytvorenia jednotnej patentovej ochrany[79] a druhá proti nariadeniu č. 1260/2012 týkajúcemu sa pravidiel uplatniteľných na režim prekladov[80].

Vo veci C-146/13 Španielske kráľovstvo tvrdí, že správne konanie, ktoré predchádza vydaniu európskeho patentu, sa vymyká akémukoľvek súdnemu preskúmaniu, ktoré by zaručovalo správne a jednotné uplatňovanie práva Únie, ako aj ochranu základných práv. Súdny dvor odmietol túto argumentáciu s poukázaním na skutočnosť, že nariadenie č. 1257/2012 nemá za cieľ stanoviť, a to ani čiastočne, podmienky vydávania európskych patentov, ktoré sú upravené výlučne EPD, ani nezačleňuje postup vydávania európskych patentov stanovený v EPD do práva Únie. Nariadenie sa totiž obmedzuje na jednej strane na určenie podmienok, za ktorých môže byť európskemu patentu, udelenému EPÚ podľa pravidiel a postupov ustanovených v EPD, priznaný na žiadosť jeho majiteľa jednotný účinok, a na druhej strane na definovanie tohto jednotného účinku.

Španielske kráľovstvo tiež tvrdilo, že článok 118 prvý odsek ZFEÚ nepredstavuje vhodný právny základ na prijatie nariadenia č. 1257/2012 z dôvodu, že toto nariadenie nezabezpečuje jednotnú ochranu práv duševného vlastníctva v Únii a že v tomto ohľade neharmonizuje právne úpravy členských štátov. V tomto ohľade Súdny dvor konštatoval, že článok 118 ZFEÚ nutne nevyžaduje, aby normotvorca Únie vykonal úplnú a vyčerpávajúcu harmonizáciu všetkých aspektov práva duševného vlastníctva. V prejednávanej veci je jednotná patentová ochrana spôsobilá zamedziť rozdielom v rozsahu patentovej ochrany v zúčastnených členských štátoch a v dôsledku toho smeruje k jednotnej ochrane v zmysle článku 118 prvého odseku ZFEÚ. Táto jednotnosť vyplýva z určenia jediného vnútroštátneho práva uplatniteľného na území všetkých zúčastnených členských štátov, ktorého hmotnoprávne ustanovenia určujú akty, proti ktorým patent poskytuje ochranu, ako aj jeho charakteristiky ako predmetu vlastníctva.

Vo veci C-147/13 Španielske kráľovstvo tvrdí, že nariadenie č. 1260/2012 zaviedlo jazykový režim, ktorý je na ujmu osobám, ktorých jazyk nie je jedným z úradných jazykov EPÚ, t. j. nemčina, angličtina alebo francúzština. V tomto ohľade Súdny dvor zdôraznil, že odkazy na použitie jazykov Únie v Zmluvách nemožno považovať za prejav všeobecnej zásady práva Únie, podľa ktorej všetko, čo by mohlo ovplyvniť záujmy občana Únie, musí byť spísané v jeho jazyku za každých okolností. V rámci vypracovania režimu prekladov európskych patentov je rozdielne zaobchádzanie s úradnými jazykmi Únie vhodné a primerané na dosiahnutie legitímneho cieľa sledovaného nariadením 1260/2012, ktorým je vytvoriť jednotný a zjednodušený režim prekladov a ktorý skutočne umožní zjednodušiť prístup k patentovej ochrane najmä pre malé a stredné podniky znížením nákladov súvisiacich s požiadavkami na preklad.

Okrem iného, na rozdiel od toho, čo tvrdí Španielske kráľovstvo, Súdny dvor vyhlásil, že článok 118 druhý odsek ZFEÚ predstavuje správny právny základ pre nariadenie č. 1260/2012, najmä pre jeho článok 4 týkajúci sa prekladu v prípade sporu, keďže toto nariadenie má za cieľ vytvoriť zjednodušený a jednotný režim prekladov pre európsky patent a jazykový režim uvedeného patentu je vymedzený všetkými ustanoveniami uvedeného nariadenia. Osobitne článok 4 tohto nariadenia sa týka priamo tohto jazykového režimu a nemôže byť, pokiaľ ide o právny základ, oddelený od ostatných ustanovení tohto nariadenia.

Dňa 5. marca 2015 v rozsudku ***Copydan Båndkopi*** (C-463/12, EU:C:2015:144) Súdny dvor rozhodoval o *povinnosti zaplatenia poplatku za rozmnoženinu na súkromné použitie určeného na financovanie primeranej kompenzácie podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29*[81]. Spor vo veci samej sa týkal spoločnosti uvádzajúcej

79 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1257/2012 zo 17. decembra 2012, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely vytvorenia jednotnej patentovej ochrany (Ú. v. EÚ L 361, s. 1).

80 | Nariadenie Rady (EÚ) č. 1260/2012 zo 17. decembra 2012, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely vytvorenia jednotnej patentovej ochrany so zreteľom na platný režim prekladov (Ú. v. EÚ L 361, s. 89).

81 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230).

na trh mobilné telefóny, ktorá namietala proti povinnosti platiť takýto poplatok organizácii správy autorských práv z titulu dovozu pamäťových kariet pre mobilné telefóny.

Podľa Súdneho dvora článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že takáto primeraná kompenzácia na základe výnimky z práva na vyhotovenie rozmnoženiny pre rozmnoženiny na súkromné použitie sa uplatní na multifunkčné nosiče, ako sú pamäťové karty mobilných telefónov, bez ohľadu na to, či hlavnou funkciou týchto nosičov je alebo nie je vyhotovovanie takýchto rozmnožení, a to pod podmienkou, že niektorá, hoci len druhotná funkcia uvedených nosičov umožňuje, aby ich na tento účel používali ich majitelia. Súdny dvor však jednak spresnil, že skutočnosť, či ide o hlavnú alebo druhotnú funkciu, a relatívna miera schopnosti nosiča vyhotovovať rozmnoženiny môžu mať vplyv na výšku primeranej kompenzácie, ktorú je nutné zaplatiť, a jednak, že pokiaľ by sa ujma spôsobená nositeľom práv považovala za minimálnu, nemusela by z dôvodu poskytnutia uvedenej funkcie vzniknúť nijaká povinnosť platiť túto kompenzáciu.

Ďalej sa Súdny dvor domnieval, že článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 za určitých podmienok nebráni, aby vnútroštátna právna úprava ukladala povinnosť platiť poplatok za rozmnoženinu na súkromné použitie výrobcom a dovozcom, ktorí predávajú pamäťové karty mobilných telefónov podnikateľom, pričom vedia, že tieto karty sú určené na ďalší predaj, no nevedia, či sú koncovými nadobúdateľmi týchto kariet súkromné osoby alebo podnikatelia.[82] Súdny dvor sa tiež domnieval, že uvedený článok v určitých prípadoch umožňuje členským štátom upraviť výnimku z platenia primeranej kompenzácie, ak je ujma spôsobená nositeľom práv minimálna.

Nakoniec Súdny dvor rozhodol, že hoci smernica 2001/29 nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje primeranú kompenzáciu na základe výnimky z práva na vyhotovenie rozmnoženiny v prípade rozmnožení chránených diel, ktoré vyhotovila fyzická osoba zo zariadenia alebo pomocou zariadenia, ktoré patrí tretej osobe, bráni právnej úprave, ktorá stanovuje takúto kompenzáciu v prípade rozmnožení vyhotovených z nelegálnych zdrojov.

V rozsudku ***Coty Germany*** (C-580/13, EU:C:2015:485) vyhlásenom 16. júla 2015 Súdny dvor rozhodoval o *otázke, či článok 8 ods. 3 písm. e) smernice 2004/48*[83] *bráni právnej úprave, ktorá dovoľuje bankovej inštitúcii odvolať sa na bankové tajomstvo* s cieľom odmietnuť poskytnúť informácie o mene a adrese vlastníka účtu, ktorý obchoduje s falšovaným tovarom. Spor vo veci samej sa týkal nemeckej spoločnosti, ktorá je majiteľom práv duševného vlastníctva, a žalovala nemeckú banku vo veci jej odmietnutia poskytnúť uvedenej spoločnosti informácie týkajúce sa vlastníka bankového účtu na internetovej aukčnej platforme, prostredníctvom ktorej sa falšovaný tovar predával.

Ako uviedol Súdny dvor, táto vec sa týka nevyhnutného zosúladenia požiadaviek súvisiacich s ochranou rôznych základných práv, konkrétne na jednej strane práva na účinný prostriedok nápravy a práva duševného vlastníctva a na druhej strane práva na ochranu osobných údajov. V tomto ohľade Súdny dvor rozhodol, že článok 8 ods. 3 písm. e) smernice 2004/48 bráni vnútroštátnemu ustanoveniu, ktoré bankovej inštitúcii neobmedzene a nepodmienene dovoľuje, aby s odvolaním sa na bankové tajomstvo odmietla poskytnúť informácie podľa článku 8 ods. 1 písm. c) tejto smernice o mene a adrese vlastníka účtu.

82| Súdny dvor stanovil nasledujúce podmienky. Je potrebné, aby zavedenie takéhoto systému bolo odôvodnené praktickými ťažkosťami; aby osoby povinné platiť poplatok boli oslobodené od povinnosti platiť uvedený poplatok, ak preukážu, že pamäťové karty mobilných telefónov dodali iným než fyzickým osobám na zjavne odlišné účely, než je rozmnožovanie na súkromné použitie, pričom toto oslobodenie nemôže byť obmedzené len na prípady dodania podnikateľom, ktorí sú zaregistrovaní v organizácii poverenej správou týchto poplatkov; a aby uvedený systém upravoval nárok na vrátenie poplatku za rozmnoženinu na súkromné použitie, ktorý je účinný a nadmerne nesťažuje vrátenie zaplateného poplatku, pričom tento poplatok možno vrátiť len koncovému nadobúdateľovi takejto pamäťovej karty, ktorý musí na tento účel podať žiadosť uvedenej organizácii.

83| Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, s. 45; Mim. vyd. 17/002, s. 32).

Takáto neobmedzená a nepodmienená možnosť totiž bráni tomu, aby postupy stanovené v smernici 2004/48 a opatrenia prijaté príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, najmä pokiaľ tieto orgány chcú nariadiť poskytnutie nevyhnutných informácií podľa článku 8 ods. 1 tejto smernice, mohli náležite zohľadniť špecifické charakteristiky každého práva duševného vlastníctva a ak je to potrebné, úmyselnú alebo neúmyselnú povahu porušenia. Preto, v rámci článku 8 smernice 2004/48, hoci takáto povinnosť dodržiavať bankové tajomstvo zaručuje právo osôb na ochranu osobných údajov, môže naopak závažne narušiť účinný výkon základného práva na účinný prostriedok nápravy a v konečnom dôsledku základného práva duševného vlastníctva, ktoré majú nositelia týchto práv. Súdny dvor teda rozhodol, že takáto právna úprava nedodržuje požiadavku zabezpečiť náležitú rovnováhu medzi rôznymi základnými právami, ktoré sú zvažované v článku 8 smernice 2004/48.

Spresnil však, že vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil, či v dotknutom vnútroštátnom poriadku existujú ďalšie prostriedky nápravy, ktoré by príslušným súdnym orgánom umožnili nariadiť poskytnutie nevyhnutných informácií o totožnosti osôb, na ktoré sa vzťahuje článok 8 ods. 1 smernice 2004/48, v závislosti od špecifických charakteristík každého jednotlivého prípadu.

2. OCHRANA OSOBNÝCH ÚDAJOV

Vo veci, ktorá viedla k rozsudku ***Schrems*** (C-362/14, EU:C:2015:650), vyhlásenému 6. októbra 2015, Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora preskúmal *právomoci Komisie a vnútroštátnych dozorných orgánov v súvislosti s prenosom osobných údajov prevádzkovateľom spracúvajúcim osobné údaje do tretích štátov*. Súdnemu dvoru bol predložený návrh na výklad článku 25 ods. 6 smernice 95/46[84], na základe ktorého môže Komisia konštatovať, že tretia krajina zaisťuje primeranú úroveň ochrany prenesených údajov, ako aj v podstate návrh na určenie platnosti rozhodnutia 2000/520[85] prijatého Komisiou na základe uvedeného článku 25 ods. 6 smernice 95/46. Vec sama sa týkala sporu medzi pánom Schremsom, používateľom sociálnej siete, a írskym dozorným orgánom, ktorého predmetom bolo odmietnutie tohto orgánu vyšetriť sťažnosť podanú pánom Schremsom v súvislosti s prenosom osobných údajov používateľov uvedenej sociálnej siete írskou dcérskou spoločnosťou tejto siete do Spojených štátov amerických. Pán Schrems sa domnieva, že postupy tejto krajiny neposkytujú dostatočnú ochranu pred sledovaním údajov prenesených do tejto krajiny jej štátnymi orgánmi. Írsky dozorný orgán zamietol sťažnosť najmä z dôvodu, že Komisia v uvedenom rozhodnutí stanovila, že v rámci systému „bezpečného prístavu“[86] Spojené štáty zabezpečujú primeranú úroveň ochrany prenesených osobných údajov.

Súdny dvor sa domnieval, že činnosť spočívajúca v prenose osobných údajov z členského štátu do tretej krajiny ako taká predstavuje spracovanie osobných údajov v zmysle článku 2 písm. b) smernice 95/46 uskutočnené na území členského štátu. V dôsledku toho má každý vnútroštátny dozorný orgán právomoc nezávisle overiť či prenos osobných údajov z členského štátu, ktorému podlieha, do tretej krajiny spĺňa požiadavky stanovené touto smernicou. Podľa Súdneho dvora, pokiaľ existuje také rozhodnutie Komisie, ako je rozhodnutie 2000/520, ktoré konštatuje, že tretia krajina zaisťuje primeranú úroveň ochrany prenesených údajov, takéto rozhodnutie nemôže zbavovať osoby, ktorých údaje boli alebo by mohli byť prenesené do tretej krajiny, práva zaručeného v článku 8 ods. 1 a 3 Charty základných práv obrátiť sa na dozorné orgány so žiadosťou týkajúcou sa ochrany ich práv a slobôd pri spracovaní týchto údajov. Takáto žiadosť sa teda musí považovať za vyžadujúcu preskúmanie zlučiteľnosti rozhodnutia Komisie s ochranou súkromia a slobôd a základných práv osôb, pričom úlohou orgánu,

84 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355).

85 | Rozhodnutie Komisie 2000/520/ES z 26. júla 2000 v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES o primeranosti ochrany poskytovanej zásadami „bezpečného prístavu“ a súvisiacimi často kladenými otázkami vydanými Ministerstvom obchodu USA (Ú. v. EÚ L 215, s. 7; Mim. vyd. 16/001, s. 119).

86 | Systém bezpečného prístavu zahŕňa skupinu zásad týkajúcich sa ochrany osobných údajov, ktoré americké podniky môžu dobrovoľne dodržiavať.

ktorému bola táto žiadosť predložená, je preskúmať ju so všetkou požadovanou náležitou starostlivosťou. V tomto ohľade sa spresnilo, že pokiaľ sa uvedený orgán domnieva, že žiadosť je nedôvodná, žiadateľ musí mať možnosť spochybniť takéto rozhodnutie na vnútroštátnych súdoch. Za opačného predpokladu, keď uvedený orgán považuje vznesené výhrady za dôvodné, ten istý orgán musí mať možnosť obrátiť sa na súdne orgány. Z toho vyplýva, že vnútroštátny zákonodarca musí stanoviť prostriedky nápravy umožňujúce vnútroštátnemu orgánu uplatniť výhrady, ktoré považuje za dôvodné, na vnútroštátnych súdoch, aby tieto podali, ak majú rovnaké pochybnosti ako tento orgán, pokiaľ ide o platnosť rozhodnutia Komisie, návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor na účely preskúmania platnosti tohto rozhodnutia.

Potom, ako Súdny dvor pripomenul, že má ako jediný právomoc konštatovať neplatnosť aktu Únie, preskúmal platnosť rozhodnutia Komisie 2000/520. V tomto rámci uviedol, že primeranosť úrovne ochrany ponúkanej treťou krajinou v zmysle článku 25 smernice 95/46 predpokladá, aby táto tretia krajina skutočne zaručuje z dôvodu jej vnútroštátneho práva alebo medzinárodných dohôd, ktoré podpísala, úroveň ochrany slobôd a základných práv, ktorá je v podstate rovnocenná úrovni ochrany zaručenej v rámci Únie podľa smernice 95/46 v spojení s Chartou základných práv. Preto Komisii prináleží, aby posúdila obsah platnej právnej úpravy tejto krajiny a keďže táto právna úprava sa môže meniť, Komisia musí po prijatí rozhodnutia na základe článku 25 ods. 6 smernice 95/46 pravidelne overovať úroveň ochrany tretej krajiny, aby sa uistila, že ostáva primeraná. V tomto ohľade Súdny dvor zdôraznil, že voľná úvaha Komisie je obmedzená, takže musí pristúpiť k prísnemu preskúmaniu požiadaviek vyplývajúcich z článku 25 smernice 95/46. Súdny dvor však poukázal na to, že Komisia v rozhodnutí 2000/520 neuviedla, či Spojené štáty americké skutočne zaisťujú primeranú úroveň ochrany z dôvodu svojho vnútroštátneho práva alebo svojich medzinárodných dohôd. Komisia totiž nekonštatovala dodržanie požiadaviek stanovených článkom 25 smernice americkými štátnymi orgánmi, v dôsledku čoho rozhodnutie umožnilo zasahovanie do základných práv osôb, ktorých údaje sú alebo budú prenesené do tejto krajiny. V dôsledku toho bolo uvedené rozhodnutie vyhlásené za neplatné.

Ďalej, keďže rozhodnutie 2000/520 zbavuje vnútroštátne dozorné orgány právomocí, ktoré im vyplývajú zo smernice 95/46 v prípade, keď určitá osoba uvedie skutočnosti spôsobilé spochybniť zlučiteľnosť rozhodnutia Komisie, Súdny dvor rozhodol, že Komisia prekročila právomoc, ktorá jej bola zverená normotvorcom, a preto vyhlásil rozhodnutie za neplatné.

V rozsudku ***Weltimmo*** (C-230/14, EU:C:2015:639) vyhlásenom 1. októbra 2015 Súdny dvor rozhodol najmä o *určení práva uplatniteľného na spracovanie osobných údajov v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. a) smernice 95/46, ako aj o určení príslušného dozorného orgánu a rozsahu jeho právomocí*. V prejednávanej veci prevádzkovateľ spracúvajúci osobné údaje, spoločnosť registrovaná na Slovensku, ktorá prevádzkuje internetové stránky s inzerátmi na nehnuteľnosti nachádzajúce sa v Maďarsku, z týchto stránok nevymazala osobné údaje inzerentov napriek ich žiadosti v tomto zmysle a oznámila tieto údaje spoločnostiam zaoberajúcim sa vymáhaním pohľadávok, aby dosiahla úhradu nezaplatených faktúr. Na základe sťažností inzerentov sa maďarský dozorný orgán vyhlásil za príslušný na rozhodovanie a uložil slovenskej spoločnosti pokutu za porušenie maďarského zákona, ktorým sa preberá smernica 95/46.

Vo svojom rozsudku Súdny dvor rozhodol, že článok 4 ods. 1 písm. a) smernice 95/46 umožňuje uplatnenie právnej úpravy týkajúcej sa ochrany osobných údajov iného členského štátu, ako je členský štát, v ktorom je prevádzkovateľ spracúvajúci tieto údaje zapísaný, pokiaľ tento prevádzkovateľ na území prvého členského štátu vykonáva prostredníctvom stálej prevádzkarne hoci aj minimálnu skutočnú a efektívnu činnosť. Podľa Súdneho dvora je potrebné zhodnotiť tak mieru stability prevádzkarne, ako aj to, či skutočne vykonáva činnosti v tomto inom členskom štáte s ohľadom na špecifickú povahu dotknutých ekonomických činností a poskytovaných služieb, a to obzvlášť v prípade podnikov, ktoré ponúkajú služby výlučne na internete. V tejto súvislosti by prítomnosť jediného zástupcu mohla za určitých okolností postačovať na kvalifikovanie stálej prevádzkarne, ak tento zástupca koná dostatočne stabilne prostredníctvom prostriedkov nevyhnutných na poskytovanie konkrétnych predmetných služieb v dotknutom členskom štáte. V prejednávanej veci sa s výhradou overení prislúchajúcich

vnútroštátnemu súdu konštatovalo, že v rozsahu, v akom vykonávaná činnosť spočíva v prevádzkovaní niekoľkých internetových stránok v maďarskom jazyku s inzerátmi na nehnuteľnosti nachádzajúce sa v Maďarsku, a keďže uvedená spoločnosť má svojho zástupcu v Maďarsku, táto realitná spoločnosť vykonáva v Maďarsku skutočnú a efektívnu činnosť.

Pokiaľ ide o príslušnosť a právomoci dozorného orgánu, ktorý začal konať v súlade s článkom 28 ods. 4 smernice 95/46, Súdny dvor sa domnieval, že tento orgán môže vykonávať svoje vyšetrovacie právomoci bez ohľadu na uplatniteľné právo a dokonca ešte pred zistením, ktoré vnútroštátne právo je na dotknuté spracovanie údajov uplatniteľné. Ak však dôjde k záveru, že uplatniteľné je právo iného členského štátu, nemôže ukladať sankcie mimo územia svojho členského štátu. V takejto situácii musí v súlade s povinnosťou spolupráce uloženou článkom 28 ods. 6 tejto smernice požiadať dozorný orgán tohto iného členského štátu, aby rozhodol o prípadnom porušení tohto práva a uložil sankcie, ak to uvedené právo dovoľuje, pričom sa môže prípadne opierať o informácie, ktoré mu poskytol dozorný orgán prvého členského štátu.

3. CHEMICKÉ LÁTKY

V rozsudku ***FDC a FMB*** (C-106/14, EU:C:2015:576), vyhlásenom 10. septembra 2015, Súdny dvor rozhodol o výklade nariadenia REACH[87] v *súvislosti s povinnosťou oznámiť prítomnosť látok kvalifikovaných ako vzbudzujúce veľké obavy vo „výrobkoch", z ktorých sa skladajú zložené výrobky*, pokiaľ presahuje 0,1 % v dotknutom výrobku, Európskej chemickej agentúre a oznámiť adresátom výrobkov a spotrebiteľom dostatočné informácie v tomto ohľade. Spor vo veci samej medzi Francúzskym štátom a dvoma francúzskymi federáciami podnikov sa týkal rozsahu uvedenej povinnosti v kontexte dovozu výrobkov zložených z viacerých výrobkov.

Súdny dvor najskôr konštatoval, že nariadenie, ktoré vo svojom článku 3 ods. 3 definuje pojem „výrobok" ako predmet, ktorý počas výroby dostáva konkrétny tvar, povrch alebo prevedenie, ktoré určuje jeho funkciu vo väčšej miere ako jeho chemické zloženie, neobsahuje nijaké ustanovenie, ktoré by osobitne upravovalo situáciu zloženého výrobku obsahujúceho viaceré výrobky. V dôsledku toho sa kvalifikácia „výrobku" naďalej uplatňuje na každý predmet zodpovedajúci uvedeným kritériám, ktorý vstupuje do zloženia zloženého výrobku, okrem prípadu, ak sa po skončení výrobného procesu tento predmet stane odpadom alebo stratí tvar, povrch alebo prevedenie, ktoré určujú jeho funkciu vo väčšej miere ako jeho chemické zloženie.

Ďalej Súdny dvor vyhlásil, že oznamovacia povinnosť prináleží výrobcovi, pokiaľ ide o výrobky, ktorých výrobu alebo zostavenie osobne zabezpečuje. Táto povinnosť sa však naopak nevzťahuje na výrobok, ktorý, i keď bol použitý týmto výrobcom na vstupe, bol vyrobený treťou osobou. Preto v prípade, že sa po svojej výrobe tento výrobok následne použije na vstupe iným výrobcom ako zložka pri výrobe zloženého výrobku, tento druhý výrobca nie je povinný za seba oznámiť prítomnosť dotknutej látky v tomto výrobku. Takéto oznámenie by bolo zopakovaním toho, ktoré už uskutočnil výrobca tohto výrobku.

Oznamovacia povinnosť prináleží tiež dovozcovi výrobku zloženého z viacerých výrobkov. Oznamovania povinnosť vo vzťahu k adresátom a spotrebiteľom výrobku sa uplatňuje na každú osobu patriacu do dodávateľského reťazca, pokiaľ táto osoba sprístupňuje výrobok tretej strane.

87 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, s. 1), nariadením Komisie (EÚ) č. 366/2011 zo 14. apríla 2011 (Ú. v. EÚ L 101, s. 12).

XV. HOSPODÁRSKA A MENOVÁ POLITIKA

V rozsudku ***Gauweiler a i.*** (C-62/14, EU:C:2015:400), vyhlásenom 16. júna 2015, Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora rozhodol o *platnosti rozhodnutí Rady guvernérov Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB") týkajúcich sa „programu OMT"*[88], oprávňujúcich Európsky systém centrálnych bánk (ďalej len „ESCB"), za určitých podmienok, na nákup štátnych dlhopisov členských štátov eurozóny na sekundárnom trhu.

Cieľom tohto programu nákupu štátnych dlhopisov, ktorý bol v čase podania žaloby oznámený v tlačovom komuniké a nebol ešte vykonaný, bolo napraviť narušenie mechanizmu uplatňovania menovej politiky spôsobené osobitnou situáciou štátnych dlhopisov vydaných niektorými členskými štátmi a udržať jednotnosť menovej politiky.

V tomto kontexte, s cieľom preskúmať, či uvedený program predstavuje akt ***ultra vires*** a či ohrozuje nemeckú ústavnú identitu sa Bundesverfassungsgericht Súdneho dvora pýtal najmä na obmedzenia mandátu ECB v oblasti menovej politiky, ako je definovaný článkom 119 ZFEÚ a článkom 127 ods. 1 a 2 ZFEÚ, ako aj s článkami 17 až 24 Protokolu o ESCB a ECB. Ďalej nemecký ústavný súd vyzval Súdny dvor, aby overil, či je tento program zlučiteľný so zákazom menového financovania prostredníctvom cenných papierov, ktorý je zakotvený v článku 123 ZFEÚ.

Súdny dvor začal tvrdením že na základe článku 3 ods. 1 písm. c) ZFEÚ a článku 119 ods. 2 ZFEÚ má Únia výlučnú právomoc pri vymedzení a vedení jednotnej menovej politiky a že táto právomoc sa vykonáva prostredníctvom ESCB nezávisle, ale pod dohľadom súdu Únie.

Pokiaľ ide o právomoci ESCB Súdny dvor rozhodol, že s ohľadom na ciele programu OMT a na prostriedky stanovené na jeho dosiahnutie, takýto program patrí do oblasti menovej politiky. Cieľom tohto programu je totiž udržanie riadneho uplatňovania menovej politiky a súčasne jednotnosti tejto politiky, teda cieľ, ktorý možno prepojiť s cieľom udržania cenovej stability ako hlavným cieľom menovej politiky Únie. Zhoršené fungovanie mechanizmu uplatňovania menovej politiky však môže znefunkčniť rozhodnutia ESCB v časti eurozóny a v dôsledku toho spochybniť jednotu menovej politiky. Ďalej, pokiaľ ide o prostriedky zamýšľané na účely dosiahnutia uvedených cieľov, menové operácie na sekundárnom trhu so štátnymi dlhopismi patria medzi nástroje menovej politiky uvedené v článku 18 ods. 1 Protokolu o ESCB a ECB. Ani skutočnosť, že stabilita eurozóny závisí od menovej politiky, ani selektívna povaha programu OMT, ani okolnosť, že uplatňovanie takéhoto programu je podmienené úplným dodržiavaním programov makroekonomickej konsolidácie Európskeho nástroja finančnej stability (ďalej len „EFSF") alebo Európskeho mechanizmu pre stabilitu (ďalej len „ESM"), nemôžu samy osebe zmeniť tento záver. Vzhľadom na túto poslednú okolnosť Súdny dvor zdôraznil, že nadobúdanie štátnych dlhopisov na sekundárnom trhu má rôznu povahu v závislosti od toho, či ho vykonáva ESM alebo ESCB v dôsledku odlišnosti cieľov sledovaných jedným alebo druhým z nich.

Súdny dvor následne dospel k záveru, že predmetný program neporušuje zásadu proporcionality. V tomto ohľade Súdny dvor priznal ESCB širokú mieru voľnej úvahy pri uplatňovaní takéhoto programu, a to z dôvodu, že musí uskutočniť voľby technickej povahy a vykonať komplexné predpovede a hodnotenia. Pokiaľ teda ide o spôsobilosť programu OMT dosiahnuť ciele sledované ESCB, Súdny dvor poukázal na to, že nadobúdanie štátnych dlhopisov členských štátov dotknutých úrokovými sadzbami, ktoré ECB považuje za extrémne, na sekundárnom trhu môže prispieť k zníženiu týchto sadzieb rozptýlením neopodstatnených obáv z rozpadu eurozóny. ESCB bol teda oprávnený domnievať sa, že takýto vývoj úrokových sadzieb môže uľahčiť uplatňovanie menovej politiky ESCB a dodržanie jednotnosti tejto politiky. Čo sa týka nevyhnutnosti predmetného programu,

88 | Rozhodnutia Rady guvernérov Európskej centrálnej banky zo 6. septembra 2012 o niektorých technických charakteristikách týkajúcich sa menových operácií Eurosystému na sekundárnom trhu so štátnymi dlhopismi.

keďže jednak záväzky, ktoré môže ECB prebrať v okamihu uplatňovania takéhoto programu, sú ohraničené a obmedzené, a jednak sa takýto program môže uplatňovať, iba pokiaľ situácia niektorých z týchto štátov už opodstatnila zásah ESM, ktorý stále pretrváva, tento program by mohol byť platne prijatý ESCB bez predchádzajúceho stanovenia kvantitatívnej hranice jeho uplatňovania, keďže takáto hranica by navyše mohla oslabiť účinnosť tohto programu. Nakoniec ESCB vyvážil rôzne prítomné dotknuté záujmy tak, aby sa vyhlo možnosti vzniku zjavne neprimeraných ťažkostí vo vzťahu k cieľom dotknutého programu.

Pokiaľ ide o zákaz menového financovania členských štátov na základe článku 123 ZFEÚ, Súdny dvor spresnil, že ESCB by nemal platne nadobúdať štátne dlhopisy na sekundárnom trhu za podmienok, ktoré by v praxi viedli pri jeho zásahu k rovnakým dôsledkom ako priame nadobudnutie štátnych dlhopisov od orgánov, úradov a agentúr členských štátov, čím by sa ohrozila účinnosť zákazu stanoveného v článku 123 ods. 1 ZFEÚ. Keďže cieľom tohto ustanovenia je viesť členské štáty k dodržiavaniu zdravej rozpočtovej politiky vyhýbaním sa tomu, aby menové financovanie verejného deficitu viedlo k príliš vysokému zadlženiu alebo príliš vysokým deficitom členských štátov, ECB musí sprevádzať nadobúdanie štátnych dlhopisov na sekundárnom trhu dostatočnými zárukami na zosúladenie svojho zásahu s týmito požiadavkami. Preto, pokiaľ ide o taký program, ako bol oznámený v tlačovom komuniké, zásah ESCB by v praxi mohol mať rovnaké dôsledky, ak by subjekty schopné nadobudnúť štátne dlhopisy na primárnom trhu mali istotu, že ESCB uskutoční odkúpenie týchto dlhopisov v lehote a za podmienok umožňujúcich týmto subjektom konať de facto ako sprostredkovatelia ESCB pri priamom nadobudnutí uvedených dlhopisov od orgánov, úradov a agentúr dotknutého členského štátu. Keďže však ESCB zamýšľa na jednej strane dodržať minimálnu dobu medzi vydaním cenného papiera na primárnom trhu a jeho odkúpením na sekundárnom trhu a na druhej strane vylúčiť predchádzajúce oznámenie svojho rozhodnutia uskutočniť takéto odkúpenie alebo oznámenie objemu zamýšľaného odkúpenia, tieto záruky umožňujú vyhnúť sa tomu, aby boli podmienky vydania štátnych dlhopisov pozmenené istotou, že tieto dlhopisy budú po svojom vydaní odkúpené ESCB.

XVI. SOCIÁLNA POLITIKA

1. DOČASNÍ AGENTÚRNI PRACOVNÍCI

Dňa 17. marca 2015 v rozsudku ***AKT*** (C-533/13, EU:C:2015:173) Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora rozhodol o *povinnosti preskúmania obmedzení alebo zákazov využívania dočasných agentúrnych pracovníkov podľa článku 4 ods. 1 smernice 2008/104*[89]. Spor vo veci samej sa týkal vnútroštátnej kolektívnej zmluvy, ktorá obsahovala obmedzenie používania dočasných agentúrnych pracovníkov. Súdnemu dvoru bola predložená otázka, či uvedené ustanovenie práva Únie ukladá orgánom členských štátov vrátane vnútroštátnych súdov povinnosť neuplatňovať akékoľvek ustanovenie vnútroštátneho práva obsahujúce zákazy alebo obmedzenia týkajúce sa využívania dočasných agentúrnych pracovníkov, ktoré nie sú odôvodnené dôvodmi všeobecného záujmu v zmysle uvedeného článku 4 ods. 1.

Podľa Súdneho dvora sa článok 4 ods. 1 smernice 2008/104[90] musí vo svojom kontexte chápať tak, že vymedzuje rámec, v ktorom má prebiehať legislatívna činnosť členských štátov v oblasti zákazov alebo obmedzení týkajúcich sa využitia dočasných agentúrnych pracovníkov, a nie tak, že stanovuje povinnosť prijať konkrétnu právnu úpravu v tejto oblasti, pričom členské štáty ich môžu zrušiť alebo upraviť, aby mohli byť odôvodnené

89 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/104/ES z 19. novembra 2008 o dočasnej agentúrnej práci (Ú. v. EÚ L 327, s. 9).

90 | Podľa tohto ustanovenia „zákazy alebo obmedzenia využívania dočasnej agentúrnej práce sú odôvodnené len všeobecným záujmom v súvislosti s ochranou dočasných agentúrnych pracovníkov, požiadavkami zdravia a bezpečnosti pri práci alebo potrebou zabezpečiť riadne fungovanie trhu práce a predchádzanie zneužívaniu“.

v zmysle tohto ustanovenia. Článok 4 ods. 1 sa teda vzťahuje len na príslušné orgány členských štátov a ukladá im povinnosť preskúmania s cieľom zabezpečiť odôvodnenosť prípadných zákazov a obmedzení týkajúcich sa dočasnej agentúrnej práce, pričom vnútroštátnym súdom neukladá povinnosť neuplatňovať akékoľvek ustanovenie vnútroštátneho práva obsahujúce zákazy alebo obmedzenia týkajúce sa využívania dočasných agentúrnych pracovníkov, ktoré nie sú odôvodnené dôvodmi všeobecného záujmu v zmysle tohto ustanovenia.

2. ORGANIZÁCIA PRACOVNÉHO ČASU

Dňa 10. septembra 2015 v rozsudku ***Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras*** (C-266/14, EU:C:2015:578) Súdny dvor spresnil *pojem „pracovný čas" v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 2003/88 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času*[91], *v kontexte pracovníkov, ktorí nemajú stále alebo obvyklé* ***pracovisko***. Spor vo veci samej sa týkal pracovníkov zamestnaných spoločnosťou vykonávajúcou činnosť montáže a údržby bezpečnostných systémov, ktorí nemali stále pracovisko v dôsledku zavretia regionálnych pobočiek podniku, ktorý ich zamestnáva. Všetci títo pracovníci majú služobné auto, ktorým sa denne presúvajú z miesta svojho bydliska do zariadení klientov podniku, pričom vedia, že čas každodenného presunu medzi miestom bydliska a zariadeniami prvého a posledného klienta sa nezapočítava do pracovného času. Vnútroštátny súd sa teda Súdneho dvora pýta, či čas presunu týchto pracovníkov medzi bydliskom a klientmi predstavuje „pracovný čas".

Vo svojom rozsudku Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ takí pracovníci, ako sú pracovníci v situácii dotknutej vo veci samej, nemajú stále alebo obvyklé pracovisko, čas presunu, ktorý títo zamestnanci venujú denným presunom medzi svojím bydliskom a zariadeniami ich prvého a posledného klienta určeného ich zamestnávateľom, predstavuje pracovný čas v zmysle smernice 2003/88. Tento záver vyplýva z uplatnenia Súdnym dvorom troch zložiek pojmu „pracovný čas" uvedených v článku 2 ods. 1 tejto smernice.

Po prvé, vzhľadom na skutočnosť, že presuny pracovníkov k zákazníkom určeným zamestnávateľom sú nevyhnutným prostriedkom pre výkon ich technických plnení v zariadeniach ich klientov, sa Súdny dvor domnieval, že pracovníci, ktorý nemajú stále alebo obvyklé pracovisko, vykonávajú svoje činnosti alebo funkcie počas celej doby presunov. V opačnom prípade by sa zamestnávateľ mohol domáhať toho, že len čas, ktorý uplynul pri výkone montáže a údržby bezpečnostných systémov patrí pod pojem „pracovný čas" v zmysle článku 2 bodu 1 smernice 2003/88, čoho dôsledkom by bolo skreslenie tohto pojmu a ohrozenie cieľa ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov.

Po druhé, pokiaľ pracovníci počas týchto presunov podliehajú pokynom svojho zamestnávateľa, ktorý môže zmeniť poradie klientov alebo zrušiť či pridať schôdzku, nemajú možnosť voľne disponovať svojím časom a venovať sa svojim vlastným záujmom. V dôsledku toho sú v čase týchto presunov k dispozícii zamestnávateľovi.

Po tretie sa Súdny dvor domnieval, že ak pracovník, ktorý už nemá stále pracovisko, vykonáva svoje povinnosti počas presunu ku klientovi alebo od klienta, bude sa tento pracovník tiež považovať za pracovníka, ktorý pracuje počas tejto cesty. Keďže sú presuny neoddeliteľnou súčasťou postavenia pracovníka, ktorý nemá stále alebo obvyklé pracovisko, miesto výkonu práce nemôže byť obmedzené na miesta fyzickej prítomnosti týchto pracovníkov u klientov ich zamestnávateľa.

91 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (Ú. v. EÚ L 299, s. 9; Mim. vyd. 05/004, s. 381).

3. HROMADNÉ PREPÚŠŤANIE

V rozsudkoch ***USDAW a Wilson*** (C-80/14, EU:C:2015:291), ***Lyttle a i.*** (C-182/13, EU:C:2015:317) a ***Rabal Cañas*** (C-392/13, EU:C:2015:318), vyhlásených 30. apríla a 13. mája 2015, Súdny dvor objasnil *pojem „zariadenie" a metódu výpočtu počtu prepustených pracovníkov podľa článku 1 ods. 1 prvého odseku písm. a) smernice 98/59*[92]. V prejednávanej veci v kontexte sociálnych plánov pracovníci prepustení vo viacerých zariadeniach toho istého podniku, ktorí sa domnievali, že v ich prípade došlo k hromadnému prepúšťaniu, podali žaloby proti svojim zamestnávateľom z dôvodu, že procesu prepúšťania nepredchádzala porada v zmysle článku 2 uvedenej smernice.

V týchto troch rozsudkoch Súdny dvor spresnil, že pojem „zariadenie", ktorý je kritériom umožňujúcim určiť existenciu hromadného prepúšťania a v dôsledku toho uplatniteľnosť smernice, je pojmom práva Únie, ktorý nie je možné definovať odkazom na právne úpravy členských štátov. V tomto ohľade Súdny dvor uviedol, že keď „podnik" zahŕňa viac subjektov, „zariadenie" v zmysle článku 1 ods. 1 prvého pododseku písm. a) smernice 98/59 predstavuje ten subjekt, ku ktorému na účely plnenia svojej úlohy patria zamestnanci dotknutí prepúšťaním. Toto ustanovenie teda na účely vyhodnotenia, či ide o hromadné prepúšťanie, vyžaduje, aby sa zohľadnilo prepúšťanie, ku ktorému došlo v každom zariadení posudzovanom samostatne. Výklad, podľa ktorého toto ustanovenie vyžaduje zohľadniť celkový počet prepustení vo všetkých zariadeniach jedného podniku, by totiž určite výrazne zvýšil počet zamestnancov, ktorí by mali nárok na ochranu podľa smernice 98/59, čo by však bolo v rozpore s inými cieľmi smernice, konkrétne s cieľom zaručiť porovnateľnú ochranu práv zamestnancov v rôznych členských štátoch a s cieľom priblížiť náklady, ktoré z týchto ochranných právnych predpisov vyplývajú pre podniky Únie.

V dôsledku toho v rozsudkoch *USDAW aWilson a Lyttle* ***a i.*** Súdny dvor rozhodol, že článok 1 ods. 1 prvý pododsek písm. a) bod ii) smernice 98/59 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje povinnosť informovať zamestnancov a poradiť sa s nimi v prípade, že počas obdobia 90 dní má dôjsť k prepusteniu aspoň 20 zamestnancov konkrétneho zariadenia podniku, nie však vtedy, keď celkový počet prepustení vo všetkých alebo niektorých zariadeniach podniku dosiahne alebo prekročí počas toho istého obdobia limit 20 zamestnancov. Naopak v rozsudku ***Rabal Cañas*** Súdny dvor rozhodol, že článok 1 ods. 1 prvý pododsek písm. a) smernice 98/59 bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá ustanovuje za jedinú referenčnú jednotku podnik, a nie zariadenie, keď sa v dôsledku uplatňovania tohto kritéria bráni postupu informovania a porád upravenému v článkoch 2 až 4 tejto smernice, zatiaľ čo ak by sa za referenčnú jednotku použilo zariadenie, predmetné prepúšťanie by sa muselo považovať za „hromadné prepúšťanie" vzhľadom na definíciu uvedenú v článku 1 ods. 1 prvom pododseku písm. a) uvedenej smernice.

V rozsudku ***Rabal Cañas*** v súvislosti s otázkou týkajúcou sa ***zohľadnenia zmlúv uzatvorených na dobu určitú alebo určitú úlohu*** Súdny dvor uviedol, že vylúčenie takýchto zmlúv z pôsobnosti smernice 98/59 jednoznačne vyplýva zo znenia a štruktúry smernice. Takéto zmluvy totiž nezanikajú na podnet zamestnávateľa, ale podľa ustanovení, ktoré obsahujú, alebo podľa uplatniteľného práva, a to k dátumu, ku ktorému uplynie doba, na ktorú boli uzatvorené, alebo k dátumu splnenia dotknutej úlohy, takže na účely konštatovania, že došlo k „hromadnému prepúšťaniu" v zmysle smernice, nemožno zohľadniť individuálne skončenia takýchto pracovných zmlúv.

Ďalej, pokiaľ ide o otázku týkajúcu sa dôvodu hromadného prepúšťania, Súd dvor poukázal na to, že smernica stanovuje výlučne kvalitatívne kritérium, podľa ktorého musí byť dôvod prepúšťania taký, že sa „nevzťahuje na jednotlivých príslušných zamestnancov". Stanovenie ďalších požiadaviek by obmedzovalo pôsobnosť tejto smernice a mohlo by mať negatívny vplyv na cieľ uvedenej smernice, ktorý spočíva v ochrane pracujúcich

92 | Smernica Rady 98/59/ES z 20. júla 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa hromadného prepúšťania (Ú. v. ES L 225, s. 16; Mim. vyd. 05/003, s. 327).

v prípade hromadného prepúšťania. Súdny dvor preto vyhlásil, že na účely konštatovania existencie hromadného prepúšťania vyplývajúceho zo zmlúv uzatvorených na dobu určitú alebo určitú úlohu nie je nevyhnutné, aby dôvod takéhoto kolektívneho prepúšťania vyplýval z jedného súboru hromadných zmlúv uzatvorených na tú istú dobu alebo tú istú úlohu.[93]

XVII. VEREJNÉ ZDRAVIE

V oblasti verejného zdravia Súdny dvor vyhlásil 29. apríla 2015 jeden rozsudok, ktorý si zaslúži osobitnú pozornosť. Rozsudkom ***Léger*** (C-528/13, EU:C:2015:288) spresnil kritérium trvalého vylúčenia z možnosti darovať krv v nadväznosti na sexuálne správanie vystavujúce riziku nákazy závažnými infekčnými chorobami prenášanými krvou. V konaní vo veci samej bolo francúzskemu štátnemu príslušníkovi odmietnuté darovať krv z dôvodu, že mal pohlavný styk s mužom a že francúzske právo stanovovalo trvalú kontraindikáciu darovania krvi v prípade mužov, ktorí mali takéto vzťahy.

V prvom rade Súdny dvor vyhlásil, že vnútroštátnemu súdu prináleží, aby stanovil, či v prípade mužov, ktorí majú pohlavný styk s inými mužmi, existuje vysoké riziko nákazy závažnými infekčnými chorobami prenášanými krvou v zmysle bodu 2.1 prílohy III smernice 2004/33[94]. Na účely tejto analýzy by mal vnútroštátny súd zohľadniť epidemiologickú situáciu dotknutého členského štátu a overiť, či so zreteľom na súčasný stav medicínskych, vedeckých a epidemiologických poznatkov sú tieto údaje naďalej spoľahlivé a relevantné.

V druhom rade Súdny dvor zdôraznil, že za predpokladu, že vnútroštátny súd dospeje k záveru, že muži majúci pohlavný styk s inými mužmi sú vystavení vysokému riziku nákazy takými chorobami ako HIV (vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti), otázkou je, či trvalá kontraindikácia darovania krvi je v súlade so základným právami Únie a najmä zásadou zákazu diskriminácie na základe sexuálnej orientácie zaručenou v článku 21 ods. 1 Charty základných práv.

Na to, aby trvalá kontraindikácia darovania krvi, ktorá by vo vzťahu k homosexuálom mohla predstavovať diskrimináciu na základe sexuálnej orientácie, bola odôvodnená, musí spĺňať podmienky stanovené v článku 52 ods. 1 Charty základných práv. V tomto ohľade, čo sa týka cieľa všeobecného záujmu v zmysle uvedeného článku 52 ods. 1, Súdny dvor uviedol, že trvalé vylúčenie z možnosti darovať krv vedie k zníženiu na minimum rizika prenosu nákazlivej choroby na príjemcov. Toto vylúčenie prispieva k všeobecnému cieľu zaručiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia, ktorý predstavuje cieľ uznaný Úniou v článku 152 ES, predovšetkým v odseku 4 písm. a) a odseku 5 tohto článku, ako aj v článku 35 druhej vete Charty základných práv, ktoré vyžadujú, aby sa pri tvorbe a uskutočňovaní všetkých politík a činností Únie zabezpečila vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia. Pokiaľ ide o rešpektovanie zásady proporcionality, Súdny dvor v takej veci, ako je vec sama, uviedol, že takáto zásada je dodržaná len vtedy, ak vysokú úroveň ochrany zdravia príjemcov nemožno zabezpečiť inými a menej obmedzujúcimi účinnými spôsobmi detekcie HIV než trvalým zákazom darovania krvi pre celú skupinu mužov, ktorí mali opakovane pohlavný styk s mužmi. V tejto súvislosti prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil, či existujú účinné spôsoby detekcie HIV na zabránenie prenosu takého vírusu na príjemcov. V prípade, že by takéto techniky neexistovali, je vnútroštátny súd povinný overiť, či neexistujú menej obmedzujúce metódy než trvalé vylúčenie z darovania krvi, najmä či dotazník a osobný pohovor s kvalifikovaným zdravotníckym personálom môžu umožniť presnejšie identifikovať správanie predstavujúce riziko pre zdravie príjemcov.

93 | Ešte jeden rozsudok spomenutý v tejto správe sa týka sociálnej politiky: rozsudok z 9. septembra 2015 *Ferreira da Silva e Brito a i.* (C-160/14, EU:C:2015:565), opísaný v častiach IV „Právo Únie a vnútroštátne právo“ a V.1 „Návrh na začatie prejudiciálneho konania“.

94 | Smernica Komisie č. 2004/33/ES z 22. marca 2004, ktorou sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/98/ES týkajúca sa určitých technických požiadaviek na krv a zložky krvi (Ú. v. EÚ L 91, s. 25).

XVIII. OCHRANA SPOTREBITEĽOV

Vo veciach, v ktorých bol vydaný rozsudok ***Unicaja Banco a Caixabank*** (C-482/13, C-484/13, C-485/13 aC-487/13, EU:C:2015:21), vyhlásený 21. januára 2015, Súdny dvor vykladal *článok 6 ods. 1 smernice 93/13 o nekalých podmienkach*[95] *v kontexte konaní o nútenom výkone rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej hypotékou v súvislosti s núteným výkonom viacerých hypotekárnych záložných práv.* V týchto veciach bola spochybnená španielska právna úprava, podľa ktorej vnútroštátny súd rozhodujúci v konaní o výkone rozhodnutia má dať prepočítať sumy, ktoré sú dlžné podľa podmienky zmluvy o hypotekárnom úvere, pokiaľ tieto zmluvy o hypotekárnom úvere stanovujú úroky z omeškania, ktorých sadzba je trikrát vyššia než zákonná sadza, na základe uplatnenia sadzby úrokov z omeškania, ktorá nepresahuje toto maximum.

V tejto súvislosti sa Súdny dvor domnieval, že článok 6 ods. 1 smernice 93/13 nebráni takejto právnej úprave, pokiaľ jej uplatnenie nemá vplyv na posúdenie nekalej povahy takej zmluvnej podmienky zo strany uvedeného vnútroštátneho súdu a nebráni tomu, aby tento súd zrušil uvedenú zmluvnú podmienku, ak dospeje k rozhodnutiu o jej „nekalej" povahe. Keď totiž vnútroštátny súd rozhoduje o zmluvnej podmienke týkajúcej sa úrokov z omeškania, ktorých sadzba je nižšia než sadzba stanovená vnútroštátnym právom, skutočnosť, že maximálna výška je stanovená podľa zákona, nebráni uvedenému súdu v tom, aby posúdil prípadnú nekalú povahu tejto podmienky. Naopak, keď je sadzba úrokov z omeškania stanovená v zmluvnej podmienke zmluvy o hypotekárnom úvere vyššia, než je sadzba stanovená vnútroštátnym právom, a má byť podľa tohto práva znížená, táto okolnosť nemôže brániť vnútroštátnemu súdu, aby so zreteľom na smernicu 93/13 mohol okrem tohto opatrenia zníženia vyvodiť všetky dôsledky z prípadnej nekalej povahy zmluvnej podmienky, ktorá stanovuje túto sadzbu, prípadne aby túto podmienku aj zrušil.

Rozsudkom ***ERSTE Bank Hungary*** (C-32/14, EU:C:2015:637), vyhláseným 1. októbra 2015, Súdny dvor spresnil výklad *článku 6 ods. 1 a článku 7 ods. 1 smernice 93/13* vo veci týkajúcej sa vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá umožňuje notárovi vyznačiť na zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom doložku vykonateľnosti alebo odmietnuť jej odstránenie, hoci nedošlo k preskúmaniu súdnymi orgánmi. Spor vo veci samej sa týkal návrhu na zrušenie odmietnutia notára odstrániť takúto doložku vykonateľnosti pripojenú k notárskej zápisnici o uznaní dlhu, ktorú podpísal maďarský spotrebiteľ na základe zmluvy o úvere a zmluvy o zriadení hypotekárneho záložného práva uzavretej s bankou.

Súdny dvor uviedol, že smernica 93/13 nestanovuje, či je potrebné rozšíriť na notára oprávnenie vykonávať právomoci, ktoré patria priamo do oblasti súdnej moci, v prípade, keď vnútroštátna právna úprava priznáva notárovi právomoc opatriť notársku zápisnicu týkajúcu sa zmluvy doložkou vykonateľnosti a následne túto doložku zrušiť. V prípade neexistencie harmonizácie vnútroštátnych mechanizmov núteného výkonu a úlohy určenej notárom v rámci tohto núteného výkonu v práve Únie však právnemu poriadku každého členského štátu prináleží, aby na základe zásady procesnej autonómie také pravidlá zaviedol, avšak pod podmienkou dodržania zásady ekvivalencie a efektivity. S ohľadom na zásadu efektivity Súdny dvor rozhodol, že smernica 93/13 v sporoch, v ktorých proti sebe stoja predajca alebo dodávateľ a spotrebiteľ, ukladá vnútroštátnemu súdu, ktorý o týchto sporoch rozhoduje, povinnosť konať aktívne a nezávisle od samotných zmluvných strán. Dodržiavanie zásady efektivity však nemôže v plnej miere nahradiť úplnú nečinnosť dotknutého spotrebiteľa. V dôsledku toho skutočnosť, že spotrebiteľ sa môže dovolávať ochrany legislatívnych ustanovení o nekalých podmienkach, až keď začne konanie pred súdom najmä proti notárskej zápisnici, sa nemôže sama osebe považovať za odporujúcu zásade efektivity. Účinná súdna ochrana zaručená touto smernicou totiž vychádza z predpokladu, že na vnútroštátne súdy sa najprv obráti jedna zo zmluvných strán.

95| Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).

XIX. HOSPODÁRSKA A SOCIÁLNA SÚDRŽNOSŤ

V oblasti hospodárskej a sociálnej súdržnosti rozsudkom ***Španielsko/Komisia*** (C-263/13 P, EU:C:2015:415), vyhláseným 24. júna 2015, Súdny dvor vyhovel odvolaniu podanému Španielskym kráľovstvom proti rozsudku Všeobecného súdu[96], ktorým tento súd zamietol jeho žaloby na *zrušenie rozhodnutí Komisie C(2009) 9270, C(2009) 10678 a C(2010) 337 o znížení pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) pre viaceré operačné programy*[97].

Vo svojom rozsudku Súdny dvor pripomenul, že z dôvodov uvedených v rozsudkoch Španielsko/Komisia (C-192/13 P, EU:C:2014:2156) a Španielsko/Komisia (C-197/13 P, EU:C:2014:2157) vyplýva, že prijatie rozhodnutia o finančnej úprave zo strany Komisie podlieha od roku 2000 dodržaniu stanovenej lehoty a dĺžka tejto lehoty sa odlišuje podľa uplatniteľnej právnej úpravy.

V prejednávanej veci Súdny dvor jednak zdôraznil, že podľa článku 100 ods. 5 nariadenia č. 1083/2006[98] Komisia rozhodne o finančnej úprave do šiestich mesiacov od dátumu vypočutia, a ak sa vypočutie neuskutoční, šesťmesačné obdobie začne plynúť dva mesiace od dátumu pozývacieho listu, ktorý poslala Komisia, a jednak že uvedený článok sa uplatňuje od 1. januára 2007, a to aj na programy, ktoré predchádzali obdobiu rokov 2007 – 2013. Súdny dvor však konštatoval, že pri prijímaní sporných rozhodnutí sa nedodržala stanovená zákonná lehota. Preto potom, ako jednak pripomenul, že neprijatie aktu spôsobujúceho ujmu v lehote stanovenej normotvorcom Únie predstavuje porušenie podstatných formálnych náležitostí a jednak, že v takomto prípade mu prináleží vyvodiť dôsledky z takéhoto porušenia a v dôsledku toho zrušiť právny akt postihnutý takouto vadou, Súdny dvor rozhodol, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď zamietol žaloby podané Španielskym kráľovstvom namiesto toho, aby sankcionoval porušenie podstatných formálnych náležitostí, ktorými sú postihnuté sporné rozhodnutia. Súdny dvor okrem toho rozhodnutím na základe článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie zrušil sporné rozhodnutia.

Tieto rozhodnutia boli zrušené v rámci dôvodu uplatneného Súdnym dvorom *ex offo*, v súvislosti s ktorým nevyzval účastníkov konania, aby predložili svoje pripomienky. V tejto súvislosti Súdny dvor pripomenul, že súd Únie, okrem osobitných prípadov, ako sú najmä prípady stanovené v rokovacích poriadkoch súdov Únie, nemôže založiť svoje rozhodnutie na právnom dôvode uplatnenom *ex offo*, aj keby išlo o dôvod týkajúci sa verejného poriadku, bez toho, aby predtým vyzval účastníkov konania, aby k uvedenému dôvodu predložili svoje pripomienky. V tomto prípade sa však domnieval, že prejednávaná vec bola takýmto osobitným prípadom, takže nebolo potrebné vyzývať účastníkov konania, aby k tomuto *ex offo* uplatnenému dôvodu založenému na porušení podstatných formálnych náležitostí predložili svoje vyjadrenia. Súdny dvor totiž zdôraznil, že vo veciach, ktoré viedli k už citovaným rozsudkom ***Španielsko/Komisia***, ktoré sa týkali v podstate rovnakých skutkových a právnych otázok, Španielske kráľovstvo a Komisia už mali možnosť v rámci kontradiktórneho prejednania diskutovať o otázke lehoty na prijatie rozhodnutia o finančnej úprave.

96 | Rozsudok Všeobecného súdu z 26. februára 2013, ***Španielsko/Komisia*** (T-65/10, T-113/10 a T-138/10, EU:T:2013:93).

97 | Rozhodnutia Komisie K(2009) 9270 z 30. novembra 2009, K(2009) 10678 z 23. decembra 2009 a K(2010) 337 z 28. januára 2010 o znížení pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) pre operačný program „Andalúzia" spadajúci pod cieľ č. 1 (1994 – 1999) na základe rozhodnutia Komisie K(94) 3456 z 9. decembra 1994, operačný program „Baskicko" spadajúci pod cieľ č. 2 (1997 – 1999) na základe rozhodnutia Komisie K(1998) 121 z 5. februára 1998 a operačný program „Autonómne spoločenstvo Valencia" spadajúci pod cieľ č. 1 (1994 – 1999) na základe rozhodnutia Komisie K(1994) 3043/6 z 25. novembra 1994.

98 | Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (Ú. v. EÚ L 210, s. 25).

XX. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Vo svojom rozsudku ***Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*** (C-461/13, EU:C:2015:433) z 1. júla 2015 Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora rozhodoval o *záväzkoch stanovených v článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 2000/60, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva*[99], *v oblasti zlepšenia a zabránenia zhoršovaniu povrchových vôd.*

Spor vo veci samej medzi nemeckou Alianciou pre životné prostredie a ochranu prírody a Nemeckom sa týkal povolenia vydaného Nemeckom pre tri projekty prehĺbenia rôznych častí rieky Vezera, ktorých cieľom bolo umožniť plavbu väčších kontajnerových lodí. Príslušný vnútroštátny orgán s domnieval, že tieto projekty by mali hydrologické a morfologické dôsledky, ktoré by zmenili stav niektorých vodných útvarov, ale bez toho, aby došlo k zmene triedy stavu podľa prílohy V smernice 2000/60. Za týchto podmienok tento orgán dospel k záveru, že by nedošlo k zhoršeniu ekologického potenciálu, resp. stavu dotknutého vodného útvaru.

Súdny dvor na úvod uviedol, že znenie článku 4 ods. 1 písm. a) bodu iii) smernice 2000/60 svedčí v prospech záväznej povahy tohto ustanovenia pre členské štáty. Toto ustanovenie totiž obsahuje záväzky zlepšenia a zabránenia zhoršeniu stavu vôd, ktoré smerujú k dosiahnutiu kvalitatívnych cieľov týkajúcich sa stavu povrchových vôd prostredníctvom komplexného procesu, ktorý obsahuje viacero podrobne upravených etáp. Táto smernica sa preto neobmedzuje len na programové vyhlásenia cieľov plánovania manažmentu, ale vyvoláva záväzné účinky. Súdny dvor preto dospel k záveru, že členské štáty sú, s výhradou udelenia výnimky, povinné odmietnuť povolenie konkrétneho projektu, pokiaľ môže spôsobiť zhoršenie stavu útvaru povrchovej vody alebo ohrozuje dosiahnutie dobrého stavu povrchovej vody alebo dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu takejto vody.

Pokiaľ ide o otázku, či sa pojem „zhoršenie stavu“ útvaru povrchovej vody uvedený v článku 4 ods. 1 písm. a) bode i) smernice 2000/60 týka len zhoršenia o triedu v zmysle prílohy V tejto smernice, Súdny dvor odpovedal záporne, pričom sa domnieval, že triedy sú len nástrojom, ktorý obmedzuje voľnú úvahu členských štátov pri určovaní prvkov kvality, ktoré odrážajú stav vodného útvaru. Keďže zhoršenia stavu vodného útvaru , hoci len prechodné, sú povolené iba za prísnych podmienok, prahová hodnota, pri ktorej prekročení sa konštatuje porušenie povinnosti zabrániť takémuto zhoršeniu stavu, musí byť nízka. O zhoršenie stavu teda ide vtedy, akonáhle sa stav prinajmenšom jednej z kvalitatívnych zložiek zhorší o jednu triedu, hoci toto zhoršenie nevedie k celkovo horšiemu zaradeniu útvaru povrchovej vody. Ak je dotknutý prvok kvality v zmysle tejto prílohy zaradený už do najnižšej triedy, potom každé zhoršenie tohto prvku predstavuje „zhoršenie stavu“ útvaru povrchovej vody.

V rozsudku ***East Sussex County Council*** (C-71/14, EU:C:2015:656) zo 6. októbra 2015 Súdny dvor rozhodol o výklade článku 5 ods. 2 a článku 6 *smernice 2003/4 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí*[100]. Spor vo veci samej medzi Radou grófstva Východný Sussex a informačným komisárom sa týkal rozhodnutia tohto komisára, ktorým bol poplatok vyžadovaný uvedenou radou za poskytnutie informácií o životnom prostredí vyhlásený za nezákonný. Vnútroštátny súd v prvom rade vyzval Súdny dvor, aby spresnil podmienky, aké článok 5 ods. 2 smernice stanovuje na uloženie takéhoto poplatku, konkrétne, aby sa jednak všetky ukazovatele, na základe ktorých sa poplatok vypočíta, týkali poskytnutia požadovaných informácií o životnom prostredí, a jednak, aby celková výška poplatku neprekročila „primeranú sumu“. V druhom rade sa vnútroštátny súd pýtal Súdneho dvora na rozsah správneho a súdneho preskúmania primeranosti takéhoto poplatku.

99 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, s. 1; Mim. vyd. 15/005, s. 275).

100 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/313/EHS (Ú. v. EÚ L 41, s. 26; Mim. vyd. 15/007, s. 375).

Pokiaľ ide o prvú otázku, Súdny dvor potom, ako zdôraznil, že smernica 2003/4 rozlišuje jednak medzi „poskytnutím" informácií o životnom prostredí, za ktoré môžu verejné orgány vyžadovať zaplatenie poplatku, a jednak „prístupom" do verejných registrov alebo zoznamov a k zariadeniam na preštudovanie informácií o životnom prostredí, ktorý je bezodplatný, spresnil, že na „poskytnutie" informácií o životnom prostredí možno v zásade uplatniť len náklady nevyplývajúce zo zriadenia a udržiavania uvedených registrov, zoznamov a zariadení. V dôsledku toho výdavky spojené s udržiavaním databázy, nemožno zohľadniť pri výpočte poplatku za „poskytnutie" informácií o životnom prostredí. Naopak, náklady ktorých úhradu možno požadovať na základe článku 5 ods. 2 uvedenej smernice, zahŕňajú najmä výdavky na poštovné a zhotovenie fotokópií, ale aj náklady spojené s časom, ktorý zamestnanci dotknutého verejného orgánu strávili zodpovedaním individuálnej žiadosti o informácie. Pokiaľ ide ďalej o podmienku primeranosti výšky uvedeného poplatku, Súdny dvor spresnil, že táto výška nesmie mať odradzujúci účinok a že na účely posúdenia tohto kritéria, je namieste zohľadniť hospodársku situáciu žiadateľa o prístup a všeobecný záujem na ochrane životného prostredia.

Pokiaľ ide o druhú otázku, Súdny dvor konštatoval, že vzhľadom na to, že smernica nedefinuje rozsah správneho a súdneho preskúmania, ktoré vyžaduje, toto vymedzenie patrí do pôsobnosti práva členských štátov, s výhradou dodržania zásad ekvivalencie a efektivity. V prejednávanej veci je existencia správneho a súdneho preskúmania neoddeliteľne spojená s uskutočnením cieľa zaručiť zlučiteľnosť práva Únie s Aarhuským dohovorom[101]. Ďalej v rozsahu, v akom dotknuté vnútroštátne právo obmedzilo uvedené preskúmanie na otázku, či rozhodnutie prijaté dotknutým verejným orgánom bolo „iracionálne, protiprávne alebo nespravodlivé", Súdny dvor zdôraznil, že podmienky stanovené v článku 5 ods. 2 smernice 2003/4 musia v každom prípade podliehať správnemu a súdnemu preskúmaniu vykonanému na základe objektívnych skutočností, ktoré je spôsobilé zabezpečiť ich plné dodržiavanie. Súdny dvor necháva úlohu overiť, či tieto požiadavky sú splnené, na vnútroštátny súd.

XXI. MEDZINÁRODNÉ DOHODY

Vo veci, ktorá viedla k rozsudku ***Komisia/Rada*** (C-28/12, EU:C:2015:282)[102], vyhlásenému 28. apríla 2015, Súdny dvor zrušil *rozhodnutie Rady a zástupcov vlád členských štátov Únie, pokiaľ ide jednak o podpísanie v mene Únie zmiešaných dohôd v oblasti leteckej dopravy uzavretých s tretími krajinami, a jednak o predbežné uplatňovanie týchto dohôd zo strany Únie a zo strany členských štátov*[103]. Vo svoje žalobe Komisia uvádzala, že toto rozhodnutie nie je v súlade s článkom 13 ods. 2 ZEÚ o zásade zverenia právomocí v spojení s článkom 218 ods. 2, 5 a 8 ZFEÚ o postupe uzatvárania medzinárodných dohôd z dôvodu, že nebolo prijaté ani samotnou Radou, ani postupom a spôsobmi hlasovania uvedenými v článku 218 ZFEÚ.

Súdny dvor sa domnieval, že táto argumentácie je dôvodná. Po prvé zdôraznil, že toto rozhodnutie spája dva rozličné akty, a to na jednej strane akt týkajúci sa podpísania uvedených dohôd v mene Únie a ich predbežného

101 | Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, podpísaný v Aarhuse 25. júna 1998 a schválený v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 (Ú. v. EÚ L 124, s. 1).

102 | Pokiaľ ide o prípustnosť žaloby, Súdny dvor sa v tomto rozsudku domnieval, že akékoľvek rozhodnutie Rady a zástupcov vlád členských štátov týkajúce sa jednak podpisu dohody o pristúpení tretieho štátu k medzinárodnej dohode uzavretej Úniou a doplnkovej dohody v mene Únie, a jednak predbežného uplatňovania týchto dohôd zo strany Únie na jednej strane a zo strany členských štátov na strane druhej, sa musí posudzovať ako akt Rady, ktorý môže byť predmetom žaloby o neplatnosť, keďže Rada sa podieľala na prijatí rozhodnutí vo všetkých uvedených bodoch.

103 | Rozhodnutie Rady a zástupcov vlád členských štátov Európskej únie zasadajúcich v Rade 2011/708/EÚ zo 16. júna 2011 o podpise a predbežnom vykonávaní Dohody o leteckej doprave medzi Spojenými štátmi americkými na jednej strane, Európskou úniou a jej členskými štátmi na druhej strane, Islandom na tretej strane a Nórskym kráľovstvom na štvrtej strane v mene Únie a o podpise a predbežnom vykonávaní Doplnkovej dohody medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane, Islandom na druhej strane a Nórskym kráľovstvom na tretej strane o uplatňovaní Dohody o leteckej doprave medzi Spojenými štátmi americkými na jednej strane, Európskou úniou a jej členskými štátmi na druhej strane, Islandom na tretej strane a Nórskym kráľovstvom na štvrtej strane v mene Únie (Ú. v. EÚ L 283, s. 1).

uplatňovania Úniou a na druhej strane akt týkajúci sa predbežného uplatňovania týchto dohôd členskými štátmi bez toho, aby bolo možné rozlíšiť, ktorý akt odráža vôľu Rady a ktorý vyjadruje vôľu členských štátov. Prostredníctvom tohto rozhodnutia sa teda členské štáty podieľali na prijatí prvého aktu, hoci podľa článku 218 ods. 5 ZFEÚ musí takýto akt prijať iba Rada, pričom členským štátom sa nepriznáva v tomto ohľade nijaká právomoc. Naopak Rada bola ako orgán Únie zapojená do prijatia druhého aktu, hoci takýto akt patrí v prvom rade do vnútroštátneho právneho poriadku každého z členských štátov a v nadväznosti na to do medzinárodného práva.

Po druhé podľa Súdneho dvora tieto dva rôzne akty zoskupené v napadnutom rozhodnutí nemohli byť platne prijaté v rámci jedného postupu, ktorý bez rozdielu zahŕňal prvky patriace do vlastného rozhodovacieho procesu Rady a prvky medzivládnej povahy. Akt týkajúci sa predbežného uplatňovania predmetných dohôd členskými štátmi totiž predpokladá konsenzus medzi zástupcami týchto štátov, a teda ich jednomyseľnú dohodu, zatiaľ čo článok 218 ods. 8 ZFEÚ stanovuje, že Rada musí v mene Únie rozhodovať kvalifikovanou väčšinou.

Za týchto okolností Súdny dvor rozhodol, že keďže napadnuté rozhodnutie nie je v súlade s článkom 218 ods. 2, 5 a 8 ZFEÚ, a teda článkom 13 ods. 2 ZEÚ, musí sa zrušiť. Napriek tomu, vzhľadom na závažné dôvody právnej istoty Súdny dvor rozhodol zachovať účinky napadnutého rozhodnutia až dovtedy, kým v primeranej lehote odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku nenadobudne účinnosť nové rozhodnutie, ktoré musí Rada prijať na základe článku 218 ods. 5 a 8 ZFEÚ.

XXII. SPOLOČNÁ ZAHRANIČNÁ A BEZPEČNOSTNÁ POLITIKA

V oblasti reštriktívnych opatrení v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky treba poukázať na dva rozsudky z 21. apríla 2015 ***Anbouba/Rada*** (C-605/13 P, EU:C:2015:248) a ***Anbouba/Rada*** (C-630/13 P, EU:C:2015:247), ktorými Súdny dvor zasadajúci ako veľká komora potvrdil na základe odvolania dva rozsudky Všeobecného súdut[104], ktorými boli zamietnuté žaloby o neplatnosť podané sýrskym podnikateľom proti *viacerým rozhodnutiam o zmrazení finančných prostriedkov*, ktoré sa ho týkali. Tieto reštriktívne opatrenia sa uplatnili proti odvolateľovi z dôvodu jeho funkcie prezidenta významnej spoločnosti agropotravinárskeho priemyslu v Sýrii a jeho ekonomickej podpory sýrskeho režimu. Vo svojich odvolaniach odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd porušil pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena v oblasti reštriktívnych opatrením, keď vo vzťahu k nemu uznal existenciu domnienky podpory sýrskeho režimu a nepožadoval od Rady, aby predložila dodatočné dôkazy na podporu jeho zapísania na zoznamy osôb, na ktoré sa takéto opatrenia uplatňujú.

Súdny dvor konštatoval, že ani sporné rozhodnutie[105], ani základný akt, na základe ktorého bolo prijaté[106], nezavádzajú domnienku podpory sýrskeho režimu voči osobám riadiacim hlavné sýrske podniky. Uviedol, že vzhľadom na situáciu v Sýrii Rada unesie svoje dôkazné bremeno, pokiaľ ide o dôvodnosť zápisu odvolateľa na zoznamy osôb, na ktoré sa reštriktívne opatrenia uplatňujú, ak súdu Únie predloží súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov umožňujúcich preukázať existenciu dostatočného spojenia medzi osobou, proti ktorej je namierené opatrenie, ktorým sa zmrazujú finančné prostriedky, a dotknutým režimom. V prejednávanej veci postavenie odvolateľa v sýrskom hospodárskom živote, jeho funkcia prezidenta

104 | Rozsudok Všeobecného súdu z 13. septembra 2013, *Anbouba/Rada* (T-563/11, EU:T:2013:429), a *Anbouba/Rada* (T-592/11, EU:T:2013:427).

105 | Rozhodnutie Rady 2011/273/SZBP z 9. mája 2011 o reštriktívnych opatreniach voči Sýrii (Ú. v. EÚ L 121, s. 11). zmenené a doplnené rozhodnutím Rady 2011/522/SZBP z 2. septembra 2011 (Ú. v. EÚ L 228, s. 16).

106 | Nariadenie Rady (EÚ) č. 442/2011 z 9. mája 2011 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na situáciu v Sýrii (Ú. v. EÚ L 121, s. 1), zmenené a doplnené nariadením Rady (EÚ) č. 878/2011 z 2. septembra 2011 (Ú. v. EÚ L 228, s. 1).

významnej spoločnosti agropotravinárskeho priemyslu v Sýrii, jeho významné funkcie v rámci ďalšej spoločnosti, ako aj v obchodnej a priemyselnej komore mesta Homs, a tiež jeho vzťahy s členom rodiny Bášára Al-Assada predstavujú súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov, ktoré umožňujú prijať záver, že odvolateľ ekonomicky podporuje sýrsky režim. Keďže teda Všeobecný súd preskúmal dôvodnosť zapísania odvolateľa na uvedené zoznamy osôb na základe súboru nepriamych dôkazov týkajúcich sa jeho situácie, funkcií a vzťahov v kontexte sýrskeho režimu, ktoré dotknutá osoba nevyvrátila, Súdny dvor dospel k záveru, že odkaz na domnienku podpory uvedeného režimu v napadnutých rozsudkoch nemôže ovplyvniť zákonnosť týchto rozsudkov.

XXIII. EURÓPSKA VEREJNÁ SLUŽBA

V rozsudku ***Missir Mamachi di Lusignano*** (C-417/14 RX II, EU:C:2015:588), vyhlásenom 10. septembra 2015, mal Súdny dvor príležitosť poskytnúť spresnenia v súvislosti s *právomocou Súdu pre verejnú službu v oblasti žalôb na náhradu ujmy podaných rodinnými príslušníkmi zosnulého úradníka.* Pri preskúmaní rozsudku Všeobecného súdu[107] sa Súdny dvor vyjadril najmä k záveru uvedeného rozsudku, podľa ktorého Súd pre verejnú službu v zásade nie je *ratione personae* príslušný rozhodovať o žalobe podanej treťou osobou s cieľom dosiahnuť náhradu osobnej ujmy, hoci by sa aj pripustilo, že tento spor má svoj pôvod v pracovnom pomere medzi úradníkom a inštitúciou. Všeobecný súd totiž zrušil rozsudok Súdu pre verejnú službu[108], ktorým sa tento súd vyhlásil za príslušný rozhodnúť o žalobe, ktorej cieľom bolo najmä zaviazať Komisiu, aby žalobcovi a právnym nástupcom jeho syna zaplatila rôzne sumy majetkovej a nemajetkovej ujmy spôsobenej v dôsledku zavraždenia jeho syna, úradníka Únie.

V tomto kontexte Súdny dvor rozhodol, že rozsudok Všeobecného súdu narúša jednotu a koherenciu práva Únie. Všeobecný súd totiž tým, že rozhodol, že sa mu má prejednávaná vec postúpiť, aby o nej rozhodol ako prvostupňový súd, zbavil Súd pre verejnú službu jeho pôvodnej právomoci a zaviedol pravidlo svojej právomoci. Táto skutočnosť narušila stupňovitú štruktúru súdov v rámci Súdneho dvora. V tomto ohľade Súdny dvor pripomenul, že súdny systém Únie obsahuje presné rozdelenie jednotlivých právomocí troch súdov Súdneho dvora, takže právomoc jedného z týchto troch súdov rozhodovať o žalobe nevyhnutne vylučuje právomoc ostatných. Pravidlá právomoci súdov Únie sú súčasťou primárneho práva a v právnom poriadku Únie majú ústredné postavenie.

V prejednávanej veci sa Súdny dvor domnieval, že Súd pre verejnú službu je *ratione personae* príslušný rozhodovať nielen o žalobách podaných úradníkmi, ale tiež o žalobách podaných akoukoľvek inou osobou, na ktorú sa vzťahuje služobný poriadok. V tomto ohľade v rozpore s konštatovaním Všeobecného súdu rozhodol, že otázka, či žalobca a právni nástupcovia majú v prejednávanej veci nárok na dávky zaručené najmä článkom 73 ods. 2 písm. a) služobného poriadku, predstavuje hmotnoprávne pravidlo, bez ohľadu na určenie príslušnosti Súdu pre verejnú službu.

Pokiaľ ide o príslušnosť *ratione materiae* Súdu pre verejnú službu, Súdny dvor poukázal na to, že keďže tak článok 270 ZFEÚ, ako aj článok 91 služobného poriadku nevymedzujú, aký druh žaloby možno v prípade zamietnutia administratívnej sťažnosti podať v prípade, že sa spor týka zákonnosti aktu, ktorý ma na žalobcu negatívny účinok, Súd pre verejnú službu je príslušný v tomto spore rozhodnúť bez ohľadu na povahu žaloby. Tento súd je príslušný rozhodovať o žalobe na náhradu ujmy, ktorú podal úradník proti inštitúcii, ktorej podlieha, ak má spor svoj pôvod v pracovnom pomere, ktorý spája túto osobu a dotknutú inštitúciu. Súdny dvor sa domnieva, že rovnako to platí aj vo vzťahu k žalobe o náhradu ujmy, ktorú podáva akákoľvek osoba, na ktorú sa vzťahuje

107 | Rozsudok Všeobecného súdu z 10. júla 2014, ***Missir Mamachi di Lusignano/Komisia***, (T-401/11 P, EU:T:2014:625).

108 | Rozsudok Súdu pre verejnú službu z 12. mája 2011, ***Missir Mamachi di Lusignano/Komisia***, (F-50/09 P, EU:T:2012:55).

služobný poriadok, z dôvodu rodinných väzieb s úradníkom, ak má spor svoj pôvod v pracovnom pomere, ktorý spája tohto úradníka a dotknutú inštitúciu.

C | ZLOŽENIE SÚDNEHO DVORA

(Protokolárny poriadok k 31. decembru 2015)

Prvý rad zľava doprava:

Prvý generálny advokát M. Wathelet, predsedovia komôr T. von Danwitz a M. Ilešič, podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, predsedovia komôr R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen a J. L. da Cruz Vilaça

Druhý rad zľava doprava:

Sudcovia E. Juhász a A. Rosas, predsedovia komôr F. Biltgen, C. Toader, A. Arabadžiev, D. Šváby a C. Lycourgos, generálna advokátka J. Kokott

Tretí rad zľava doprava:

Sudca M. Safjan, generálni advokáti Y. Bot a E. Sharpston, sudcovia J. Malenovský, A. Borg Barthet a E. Levits, generálny advokát P. Mengozzi, sudca J.--C. Bonichot

Štvrtý rad zľava doprava:

Generálny advokát N. Wahl, sudcovia C. G. Fernlund, A. Prechal, M. Berger, E. Jarašiūnas, C. Vajda a S. Rodin

Piaty rad zľava doprava:

Generálny advokát H. Saugmandsgaard Øe, sudca M. Vilaras, generálny advokát M. Szpunar, sudkyňa K. Jürimäe, generálny advokát M. Campos Sánchez--Bordona, sudca E. Regan, generálny advokát M. Bobek, tajomník A. Calot Escobar

1. ZMENY V ZLOŽENÍ SÚDNEHO DVORA V ROKU 2015

SLÁVNOSTNÉ ZASADNUTIE 7. OKTÓBRA 2015

Na Súdnom dvore sa 7. októbra 2015 konalo slávnostné zasadnutie pri príležitosti jednak obnovy mandátov a jednak zloženia sľubu a nástupu nových členov inštitúcie do funkcie.

Zástupcovia vlád členských štátov Európskej únie rozhodnutiami z 24. septembra 2014, 1. apríla 2015 a zo 16. septembra 2015 obnovili funkčné obdobie dvanástich sudcov Súdneho dvora, ktorými sú Lars Bay Larsen, François Biltgen, Marko Ilešič, Endre Juhász, Küllike Jürimäe, Koen Lenaerts, Siniša Rodin, Allan Rosas, Marek Safjan, Rosario Silva de Lapuerta, Daniel Šváby a Camelia Toader, na obdobie od 7. októbra 2015 do 6. októbra 2021.

Vzhľadom na skončenie funkčného obdobia Aindriasa Ó Caoimha a Vassiliosa Skourisa boli za sudcov Súdneho dvora na obdobie od 7. októbra 2015 do 6. októbra 2021 vymenovaní Eugene Regan a Michail Vilaras.

Počet generálnych advokátov Súdneho dvora sa rozhodnutím Rady 2013/336/EÚ[1] z 25. júna 2013 s účinnosťou od 7. októbra 2015 zvýšil z deväť na jedenásť. Michal Bobek a Henrik Saugmandsgaard Øe boli rozhodnutiami z 1. apríla a 15. júna 2015 vymenovaní za generálnych advokátov na obdobie od 7. októbra 2015 do 6. októbra 2021.

Okrem toho na základe rozhodnutia zo 16. septembra 2015[2] Manuel Campos Sánchez-Bordona nahradil vo funkcii generálneho advokáta Pedra Cruza Villalóna.

1 | Rozhodnutie Rady z 25. júna 2013, ktorým sa zvyšuje počet generálnych advokátov Súdneho dvora Európskej únie (Ú. v. EÚ L 179, s. 92).

2 | Generálny advokát, ktorý nahradí N. Jääskinena, vstúpi do funkcie neskôr. V súlade so zásadou rotácie bude mať bulharskú štátnu príslušnosť.

2. PROTOKOLÁRNE PORIADKY

OD 1. JANUÁRA 2015 DO 7. OKTÓBRA 2015

V. SKOURIS, predseda Súdneho dvora
K. LENAERTS, podpredseda Súdneho dvora
A. TIZZANO, predseda prvej komory
R. SILVA DE LAPUERTA, predsedníčka druhej komory
M. ILEŠIČ, predseda tretej komory
L. BAY LARSEN, predseda štvrtej komory
T. von DANWITZ, predseda piatej komory
M. WATHELET, prvý generálny advokát
A. Ó CAOIMH, predseda ôsmej komory
J.-C. BONICHOT, predseda siedmej komory
C. VAJDA, predseda desiatej komory
S. RODIN, predseda šiestej komory
K. JÜRIMÄE, predsedníčka deviatej komory
A. ROSAS, sudca
J. KOKOTT, generálna advokátka
E. JUHÁSZ, sudca
A. BORG BARTHET, sudca
J. MALENOVSKÝ, sudca
E. LEVITS, sudca
E. SHARPSTON, generálna advokátka
P. MENGOZZI, generálny advokát
Y. BOT, generálny advokát
A. ARABADŽIEV, sudca
C. TOADER, sudkyňa
M. SAFJAN, sudca
D. ŠVÁBY, sudca
M. BERGER, sudkyňa
N. JÄÄSKINEN, generálny advokát
P. CRUZ VILLALÓN, generálny advokát
A. PRECHAL, sudkyňa
E. JARAŠIŪNAS, sudca
C. G. FERNLUND, sudca
J. L. da CRUZ VILAÇA, sudca
N. WAHL, generálny advokát
F. BILTGEN, sudca
M. SZPUNAR, generálny advokát
C. LYCOURGOS, sudca

A. CALOT ESCOBAR, tajomník

OD 8. OKTÓBRA 2015 DO 11. OKTÓBRA 2015

K. LENAERTS, predseda Súdneho dvora
A. TIZZANO, podpredseda Súdneho dvora
R. SILVA DE LAPUERTA, predsedníčka prvej komory
M. ILEŠIČ, predseda druhej komory
L. BAY LARSEN, predseda tretej komory
T. von DANWITZ, predseda štvrtej komory
J. L. da CRUZ VILAÇA, predseda piatej komory
A. ROSAS, sudca
J. KOKOTT, generálna advokátka
E. JUHÁSZ, sudca
A. BORG BARTHET, sudca
J. MALENOVSKÝ, sudca
E. LEVITS, sudca
E. SHARPSTON, generálna advokátka
P. MENGOZZI, generálny advokát
Y. BOT, generálny advokát
J.-C. BONICHOT, sudca
A. ARABADŽIEV, sudca
C. TOADER, sudkyňa
M. SAFJAN, sudca
D. ŠVÁBY, sudca
M. BERGER, sudkyňa
A. PRECHAL, sudkyňa
E. JARAŠIŪNAS, sudca
C. G. FERNLUND, sudca
M. WATHELET, generálny advokát
C. VAJDA, sudca
N. WAHL, generálny advokát
S. RODIN, sudca
F. BILTGEN, sudca
K. JÜRIMÄE, sudkyňa
M. SZPUNAR, generálny advokát
C. LYCOURGOS, sudca
M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA, generálny advokát
M. VILARAS, sudca
E. REGAN, sudca
H. SAUGMANDSGAARD ØE, generálny advokát
M. BOBEK, generálny advokát

A. CALOT ESCOBAR, tajomník

OD 12. OKTÓBRA 2015 DO 31. DECEMBRA 2015

K. LENAERTS, predseda Súdneho dvora
A. TIZZANO, podpredseda Súdneho dvora
R. SILVA DE LAPUERTA, predsedníčka prvej komory
M. ILEŠIČ, predseda druhej komory
L. BAY LARSEN, predseda tretej komory
T. von DANWITZ, predseda štvrtej komory
J. L. da CRUZ VILAÇA, predseda piatej komory
M. WATHELET, prvý generálny advokát
A. ARABADŽIEV, predseda šiestej komory
C. TOADER, predsedníčka siedmej komory
D. ŠVÁBY, predseda ôsmej komory
F. BILTGEN, predseda desiatej komory
C. LYCOURGOS, predseda deviatej komory
A. ROSAS, sudca
J. KOKOTT, generálna advokátka
E. JUHÁSZ, sudca
A. BORG BARTHET, sudca
J. MALENOVSKÝ, sudca
E. LEVITS, sudca
E. SHARPSTON, generálna advokátka
P. MENGOZZI, generálny advokát
Y. BOT, generálny advokát
J.-C. BONICHOT, sudca
M. SAFJAN, sudca
M. BERGER, sudkyňa
A. PRECHAL, sudkyňa
E. JARAŠIŪNAS, sudca
C. G. FERNLUND, sudca
C. VAJDA, sudca
N. WAHL, generálny advokát
S. RODIN, sudca
K. JÜRIMÄE, sudkyňa
M. SZPUNAR, generálny advokát
M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA, generálny advokát
M. VILARAS, sudca
E. REGAN, sudca
H. SAUGMANDSGAARD ØE, generálny advokát
M. BOBEK, generálny advokát

A. CALOT ESCOBAR, tajomník

3. BÝVALÍ ČLENOVIA SÚDNEHO DVORA

(podľa poradia nástupu do funkcie)

Massimo Pilotti, sudca (1952 – 1958), predseda v rokoch 1952 – 1958
Petrus Serrarens, sudca (1952 – 1958)
Adrianus Van Kleffens, sudca (1952 – 1958)
Jacques Rueff, sudca (1952 – 1959 a 1960 – 1962)
Otto Riese, sudca (1952 – 1963)
Maurice Lagrange, generálny advokát (1952 – 1964)
Louis Delvaux, sudca (1952 – 1967)
Charles Léon Hammes, sudca (1952 – 1967), predseda v rokoch 1964 – 1967
Karl Roemer, generálny advokát (1953 – 1973)
Nicola Catalano, sudca (1958 – 1962)
Rino Rossi, sudca (1958 – 1964)
Andreas Matthias Donner, sudca (1958 – 1979), predseda v rokoch 1958 – 1964
Alberto Trabucchi, sudca (1962 – 1972), potom generálny advokát (1973 – 1976)
Robert Lecourt, sudca (1962 – 1976), predseda v rokoch 1967 – 1976
Walter Strauss, sudca (1963 – 1970)
Joseph Gand, generálny advokát (1964 – 1970)
Riccardo Monaco, sudca (1964 – 1976)
Josse J. Mertens de Wilmars, sudca (1967 – 1984), predseda v rokoch 1980 – 1984
Pierre Pescatore, sudca (1967 – 1985)
Alain Louis Dutheillet de Lamothe, generálny advokát (1970 – 1972)
Hans Kutscher, sudca (1970 – 1980), predseda v rokoch 1976 – 1980
Henri Mayras, generálny advokát (1972 – 1981)
Cearbhall O'Dalaigh, sudca (1973 – 1974)
Max Sørensen, sudca (1973 – 1979)
Gerhard Reischl, generálny advokát (1973 – 1981)
Jean–Pierre Warner, generálny advokát (1973 – 1981)
Stuart Alexander J. Mackenzie, sudca (1973 – 1988), predseda v rokoch 1984 – 1988
Aindrias O'Keeffe, sudca (1974 – 1985)
Adolphe Touffait, sudca (1976 – 1982)
Francesco Capotorti, sudca (1976), potom generálny advokát (1976 – 1982)
Giacinto Bosco, sudca (1976 – 1988)
Thymen Koopmans, sudca (1979 – 1990)
Ole Due, sudca (1979 – 1994), predseda v rokoch 1988 – 1994
Ulrich Everling, sudca (1980 – 1988)
Alexandros Chloros, sudca (1981 – 1982)
Simone Rozès, generálna advokátka (1981 – 1984)
Pieter Verloren van Themaat, generálny advokát (1981 – 1986)
Ssir Gordon Slynn, generálny advokát (1981 – 1988), potom sudca (1988 – 1992)
Fernand Grévisse, sudca (1981 – 1982 a 1988 – 1994)
Kai Bahlmann, sudca (1982 – 1988)
Yves Galmot, sudca (1982 – 1988)
Federico G. Mancini, generálny advokát (1982 – 1988), potom sudca (1988 – 1999)
Constantinos Kakouris, sudca (1983 – 1997)

Marco Darmon, generálny advokát (1984 – 1994)
René Joliet, sudca (1984 – 1995)
Carl Otto Lenz, generálny advokát (1984 – 1997)
Thomas Francis O'Higgins, sudca (1985 – 1991)
Fernand Schockweiler, sudca (1985 – 1996)
José Luís Dda Cruz Vilaça, generálny advokát (1986 – 1988)
José Carlos Dde Carvalho Moithinho de Almeida, sudca (1986 – 2000)
Jean Mischo, generálny advokát (1986 – 1991 a 1997 – 2003)
Gil Carlos Rodríguez Iglesias, sudca (1986 – 2003), predseda v rokoch 1994 – 2003
Manuel Diez de Velasco, sudca (1988 – 1994)
Manfred Zuleeg, sudca (1988 – 1994)
Walter Van Gerven, generálny advokát (1988 – 1994)
Giuseppe Tesauro, generálny advokát (1988 – 1998)
Francis Geoffrey Jacobs, generálny advokát (1988 – 2006)
Paul Joan George Kapteyn, sudca (1990 – 2000)
John L. Murray, sudca (1991 – 1999)
Claus Christian Gulmann, generálny advokát (1991 – 1994), potom sudca (1994 – 2006)
David Alexander Ogilvy Edward, sudca (1992 – 2004)
Michael Bendik Elmer, generálny advokát (1994 – 1997)
Günter Hirsch, sudca (1994 – 2000)
Georges Cosmas, generálny advokát (1994 – 2000)
Antonio Mario La Pergola, sudca (1994 a 1999 – 2006), generálny advokát (1995 – 1999)
Jean–Pierre Puissochet, sudca (1994 – 2006)
Philippe Léger, generálny advokát (1994 – 2006)
Hans Ragnemalm, sudca (1995 – 2000)
Nial Fennelly, generálny advokát (1995 – 2000)
Leif Sevón, sudca (1995 – 2002)
Melchior Wathelet, sudca (1995 – 2003)
Peter Jann, sudca (1995 – 2009)
Dámaso Ruiz–Jarabo Colomer, generálny advokát (1995 – 2009)
Romain Schintgen, sudca (1996 – 2008)
Krateros Ioannou, sudca (1997 – 1999)
Siegbert Alber, generálny advokát (1997 – 2003)
Antonio Saggio, generálny advokát (1998 – 2000)
Vassilios Skouris, sudca (1999 – 2015), predseda v rokoch 2003 – 2015
Fidelma O'Kelly Macken, sudkyňa (1999 – 2004)
Stig von Bahr, sudca (2000 – 2006)
Ninon Colneric, sudkyňa (2000 – 2006)
Leendert A. Geelhoed, generálny advokát (2000 – 2006)
Christine Stix–Hackl, generálna advokátka (2000 – 2006)
Christiaan Willem Anton Timmermans, sudca (2000 – 2010)
José Narciso Dda Cunha Rodrigues, sudca (2000 – 2012)
Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro, generálny advokát (2003 – 2009)
Jerzy Makarczyk, sudca (2004 – 2009)
Georges Arestis, sudca (2004 – 2014)
Ján Klučka, sudca (2004 – 2009)
Pranas Kūris, sudca (2004 – 2010)
Konrad Hermann Theodor Schiemann, sudca (2004 – 2012)

Uno Lõhmus, sudca (2004 – 2013)
Pernilla Lindh, sudkyňa (2006 – 2011)
Ján Mazák, generálny advokát (2006 – 2012)
Verica Trstenjak, generálna advokátka (2006 – 2012)
Jean–Jacques Kasel, sudca (2008 – 2013)
Niilo Jääskinen, generálny advokát (2009 – 2015)
Pedro Cruz Villalón, generálny advokát (2009 – 2015)

PREDSEDOVIA

Massimo Pilotti (1952 – 1958)
Andreas Matthias Donner (1958 – 1964)
Charles Léon Hammes (1964 – 1967)
Robert Lecourt (1967 – 1976)
Hans Kutscher (1976 – 1980)
Josse J. Mertens de Wilmars (1980 – 1984)
Stuart Alexander John Mackenzie (1984 – 1988)
Ole Due (1988 – 1994)
Gil Carlos Rodríguez Iglésias (1994 – 2003)
Vassilios Skouris (2003 – 2015)

TAJOMNÍCI

Albert Vvan Houtte (1953 – 1982)
Paul Heim (1982 – 1988)
Jean–Guy Giraud (1988 – 1994)
Roger Grass (1994 – 2010)

D | SÚDNE ŠTATISTIKY SÚDNEHO DVORA

ČINNOSŤ SÚDNEHO DVORA VO VŠEOBECNOSTI

1. Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2011 – 2015)

ZAČATÉ KONANIA

2. Charakteristika konaní (2011 – 2015)
3. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2015)
4. Žaloby o nesplnenie povinnosti štátom (2011 – 2015)

SKONČENÉ KONANIA

5. Charakteristika konaní (2011 – 2015)
6. Rozsudky, uznesenia, stanoviská (2015)
7. Rozhodovacia komora (2011 – 2015)
8. Konania skončené rozsudkom, stanoviskom alebo uznesením vo veci samej (2011 – 2015)
9. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2011 – 2015)
10. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2015)
11. Rozsudky o nesplnení povinnosti štátom: výsledok rozhodnutia (2011 – 2015)
12. Dĺžka konaní (rozsudky a uznesenia vo veci samej) (2011 – 2015)

PREBIEHAJÚCE KONANIA K 31. DECEMBRU

13. Charakteristika konaní (2011 – 2015)
14. Rozhodovacia komora (2011 – 2015)

RÔZNE

15. Skrátené súdne konania (2011 – 2015)
16. Naliehavé prejudiciálne konania (2011 – 2015)
17. Konania o nariadení predbežného opatrenia (2015)

CELKOVÝ VÝVOJ SÚDNEJ ČINNOSTI (1952 – 2015)

18. Začaté konania a rozsudky
19. Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa rokov)
20. Podané návrhy na začatie prejudiciálneho konania (podľa členských štátov a podľa súdov)
21. Podané žaloby o nesplnenie povinnosti členským štátom

ČINNOSŤ SÚDNEHO DVORA VO VŠEOBECNOSTI

1. ZAČATÉ, SKONČENÉ, PREBIEHAJÚCE KONANIA (2011 – 2015)[1]

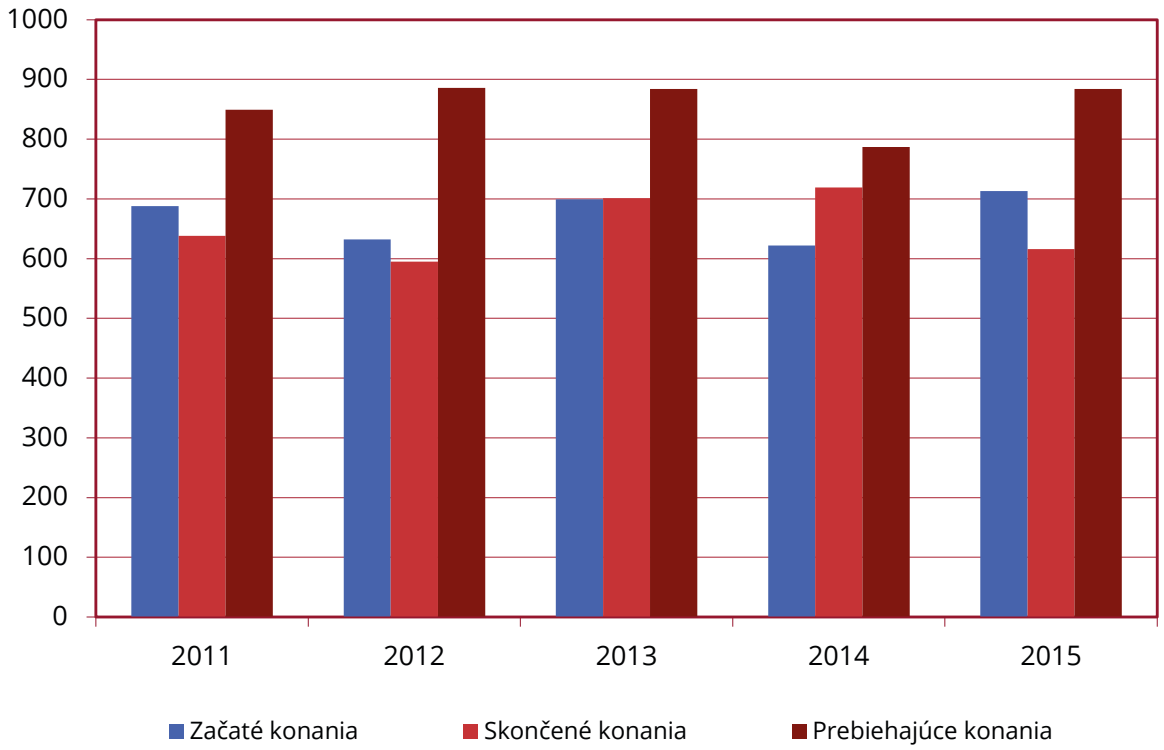

	2011	2012	2013	2014	2015
Začaté konania	688	632	699	622	713
Skončené konania	638	595	701	719	616
Prebiehajúce konania	849	886	884	787	884

1 | Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2. ZAČATÉ KONANIA – CHARAKTERISTIKA KONANÍ (2011 – 2015)[1]

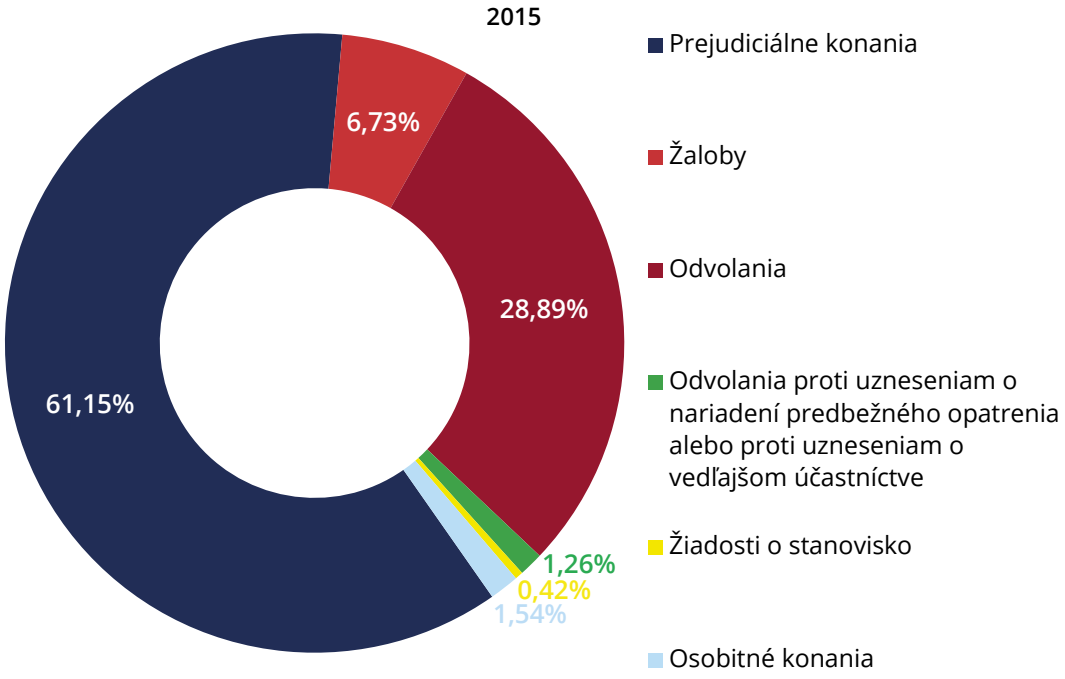

	2011	2012	2013	2014	2015
Prejudiciálne konania	423	404	450	428	436
Žaloby	81	73	72	74	48
Odvolania	162	136	161	111	206
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	13	3	5		9
Žiadosti o stanovisko		1	2	1	3
Osobitné konania[2]	9	15	9	8	11
Spolu	**688**	**632**	**699**	**622**	**713**
Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	3		1	3	2

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2| Za „osobitné konania" sa považujú: právna pomoc; určenie výšky trov konania; oprava rozsudku, návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie; návrh tretej osoby na zmenu rozsudku; výklad rozsudku; obnova konania; preskúmanie návrhu prvého generálneho advokáta, aby Súdny dvor preskúmal rozhodnutie Všeobecného súdu; konanie o nariadení zákazu nakladať s majetkom; konania vo veci imunity.

3. ZAČATÉ KONANIA – OBLASŤ, KTOREJ SA KONANIE TÝKA (2015)[1]

	Prejudiciálne konania	Žaloby	Odvolania	Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	Žiadosti o stanovisko	Spolu	Osobitné konania
Aproximácia právnych predpisov	20	2				22	
Colná únia a spoločný colný sadzobník	27		2			29	
Dane	43	6				49	
Doprava	19	6	2			27	
Duševné a priemyselné vlastníctvo	22		66			88	
Energia		1				1	
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom a pod.)	3		3			6	
Hospodárska a menová politika	1	1	9			11	
Hospodárska súťaž	6		32	2		40	
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť			3			3	
Inštitucionálne právo	2	6	13		3	24	
Obchodná politika	1		14			15	
Občianstvo Únie	6					6	
Ochrana spotrebiteľa	**39**					**39**	
Podnikové právo	1					1	
Poľnohospodárstvo	11	1	5			17	
Pridruženie zámorských krajín a území		1				1	
Priemyselná politika	12					12	
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	50	2				52	
Prístup k dokumentom			6	1		7	
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	1		4			5	
Sloboda usadiť sa	12					12	
Slobodné poskytovanie služieb	21	3				24	
Sociálna politika	32					32	
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov	6	1				7	
Spoločná politika rybolovu		1				1	
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	2		10			12	
Štátna pomoc	4		21	4		29	
Súdna spolupráca v občianskych veciach	1					1	
Verejné obstarávanie	22		2	2		26	
Verejné zdravie	2		8			10	
Voľný pohyb kapitálu	5	1				6	
Voľný pohyb osôb	14	1				15	
Voľný pohyb tovaru	7	1				8	
Vonkajšia činnosť Európskej únie	3					3	
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor			1			1	
Zásady práva Únie	12		1			13	
Životné prostredie	29	14	4			47	
ZFEÚ	**436**	**48**	**206**	**9**	**3**	**702**	
Výsady a imunity							2
Konanie							9
Rôzne							**11**
SPOLU CELKOVO	**436**	**48**	**206**	**9**	**3**	**702**	**11**

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

4. ZAČATÉ KONANIA – ŽALOBY O NESPLNENIE POVINNOSTI ČLENSKÝM ŠTÁTOM (2011 – 2015)[1]

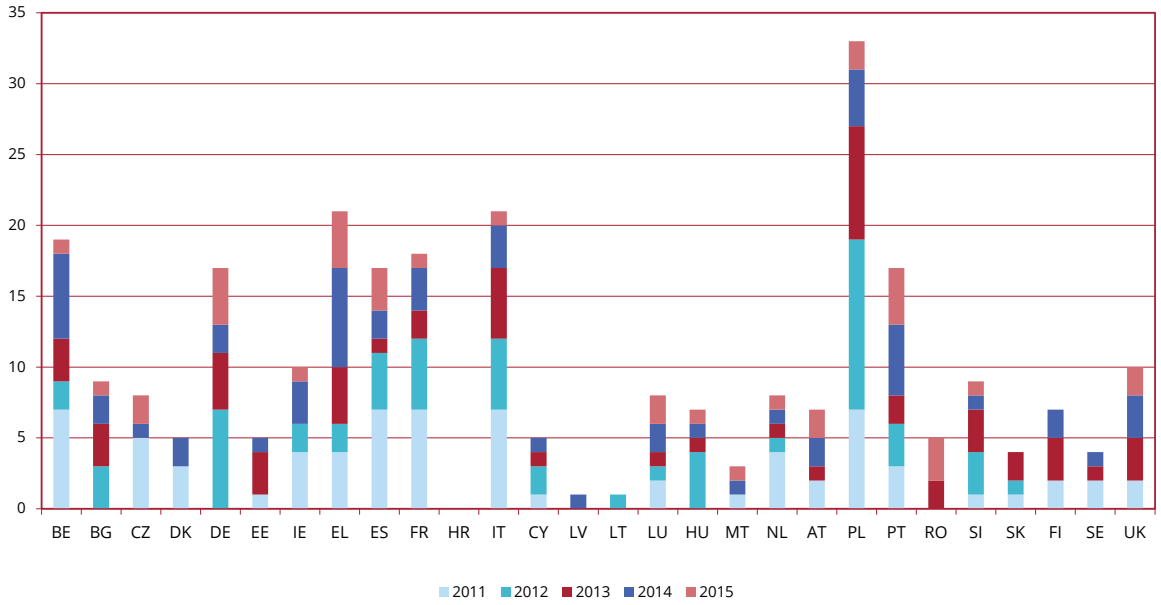

	2011	2012	2013	2014	2015
Belgicko	7	2	3	6	1
Bulharsko		3	3	2	1
Česká republika	5			1	2
Dánsko	3			2	
Nemecko		7	4	2	4
Estónsko	1		3	1	
Írsko	4	2		3	1
Grécko	4	2	4	7	4
Španielsko	7	4	1	2	3
Francúzsko	7	5	2	3	1
Chorvátsko					
Taliansko	7	5	5	3	1
Cyprus	1	2	1	1	
Lotyšsko				1	
Litva		1			
Luxembursko	2	1	1	2	2
Maďarsko		4	1	1	1
Malta	1			1	1
Holandsko	4	1	1	1	1
Rakúsko	2		1	2	2
Poľsko	7	12	8	4	2
Portugalsko	3	3	2	5	4
Rumunsko			2		3
Slovinsko	1	3	3	1	1
Slovensko	1	1	2		
Fínsko	2		3	2	
Švédsko	2		1	1	
Spojené kráľovstvo	2		3	3	2
Spolu	**73**	**58**	**54**	**57**	**37**

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

5. SKONČENÉ KONANIA – CHARAKTERISTIKA KONANÍ (2011 – 2015)[1]

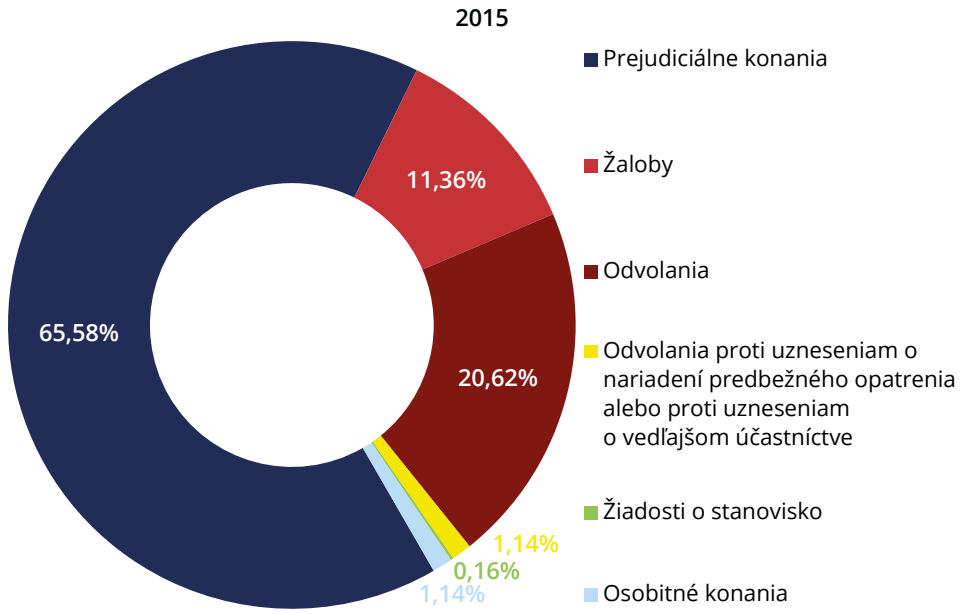

	2011	2012	2013	2014	2015
Prejudiciálne konania	388	386	413	476	404
Žaloby	117	70	110	76	70
Odvolania	117	117	155	157	127
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	7	12	5	1	7
Žiadosti o stanovisko	1		1	2	1
Osobitné konania	8	10	17	7	7
Spolu	**638**	**595**	**701**	**719**	**616**

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

6. SKONČENÉ KONANIA – ROZSUDKY, UZNESENIA, STANOVISKÁ (2015)[1]

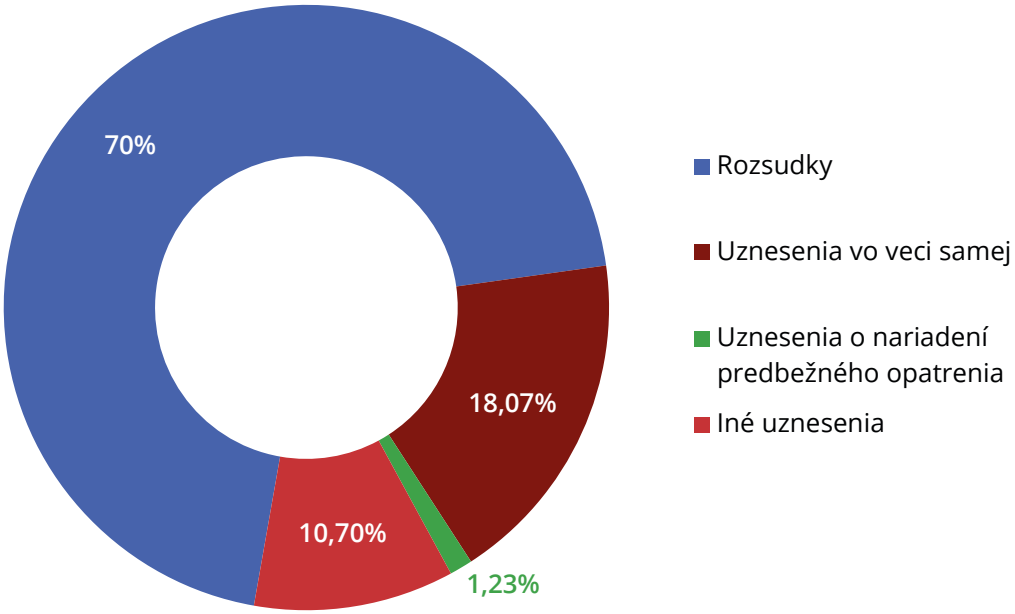

	Rozsudky	Uznesenia vo veci samej[2]	Uznesenia o nariadení predbežného opatrenia[3]	Iné uznesenia[4]	Žiadosti o stanovisko	Spolu
Prejudiciálne konania	296	47		34		377
Žaloby	48			16		64
Odvolania	54	51		9		114
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve			7			7
Žiadosti o stanovisko				1		1
Osobitné konania	1	5		1		7
Spolu	**399**	**103**	**7**	**61**		**570**

1| Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

2| Uznesenia, ktorými sa konanie končí, iné než uznesenia o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu.

3| Uznesenia vydané v nadväznosti na návrh podľa článkov 278 ZFEÚ a 279 ZFEÚ (predtým články 242 ES a 243 ES), podľa článku 280 ZFEÚ (predtým článok 244 ES), podľa príslušných ustanovení ZESAE alebo v nadväznosti na odvolanie proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia či proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve.

4| Uznesenia ukončujúce konanie výmazom, zastavením alebo vrátením veci Všeobecnému súdu.

7. SKONČENÉ KONANIA – ROZHODOVACIE ZLOŽENIE (2011 – 2015)[1]

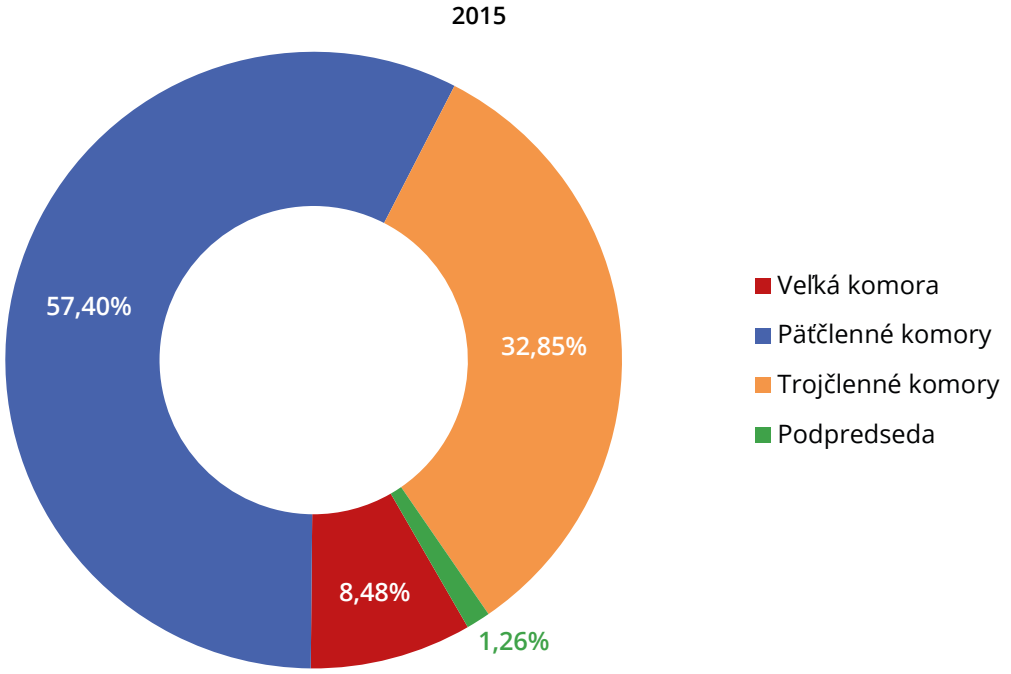

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Rozsudky/Stanoviská	Uznesenia[2]	Spolu	Rozsudky/Stanoviská	Uznesenia[2]	Spolu	Rozsudky/Stanoviská	Uznesenia[2]	Spolu	Rozsudky/Stanoviská	Uznesenia[2]	Spolu	Rozsudky/Stanoviská	Uznesenia[2]	Spolu
Plénum	1		1	1		1				1		1			
Veľká komora	62		62	47		47	52		52	51	3	54	47		47
Päťčlenné komory	290	10	300	275	8	283	348	18	366	320	20	340	298	20	318
Trojčlenné komory	91	86	177	83	97	180	91	106	197	110	118	228	93	89	182
Predseda		4	4		12	12									
Podpredseda								5	5		1	1		7	7
Spolu	**444**	**100**	**544**	**406**	**117**	**523**	**491**	**129**	**620**	**482**	**142**	**624**	**438**	**116**	**554**

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2| Uznesenia, ktorými sa konanie končí, iné než uznesenia o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu.

8. KONANIA SKONČENÉ ROZSUDKOM, STANOVISKOM ALEBO UZNESENÍM VO VECI SAMEJ – OBLASŤ, KTOREJ SA KONANIE TÝKA (2011 – 2015)[1] [2]

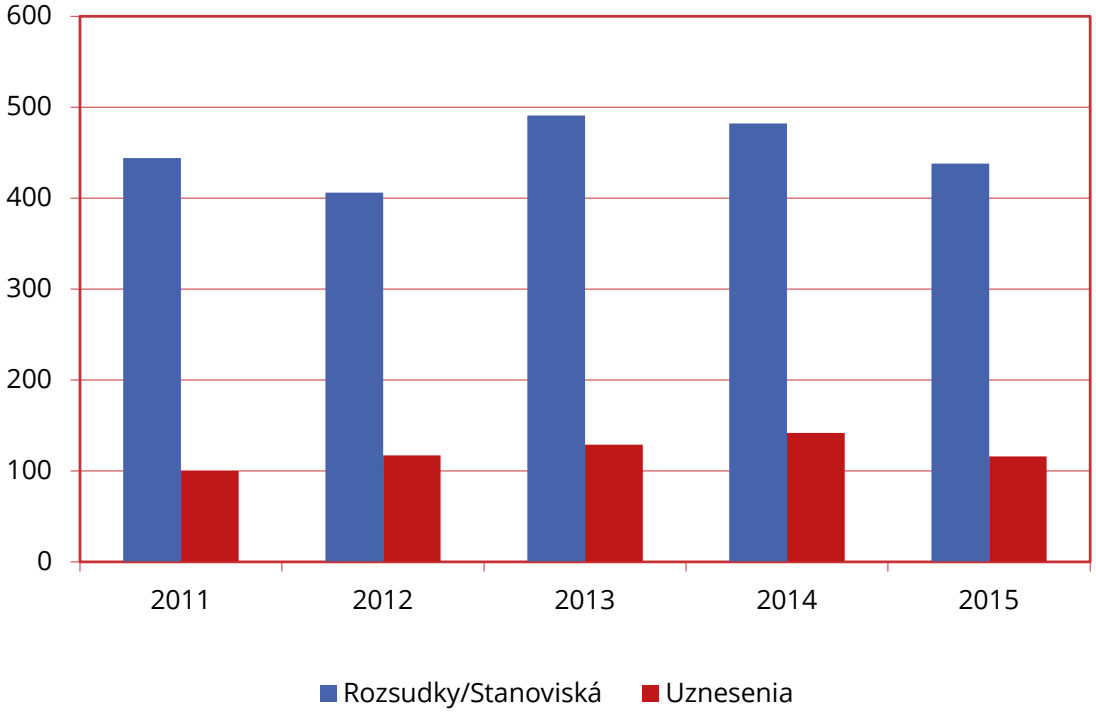

	2011	2012	2013	2014	2015
Rozsudky/Stanoviská	444	406	491	482	438
Uznesenia	100	117	129	142	116
Spolu	**544**	**523**	**620**	**624**	**554**

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2| Uznesenia, ktorými sa konanie končí, iné než uznesenia o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu.

9. KONANIA SKONČENÉ ROZSUDKOM, STANOVISKOM ALEBO UZNESENÍM VO VECI SAMEJ – OBLASŤ, KTOREJ SA KONANIE TÝKA (2011 – 2015)[1]

	2011	2012	2013	2014	2015
Aproximácia právnych predpisov	15	12	24	25	24
Cestovný ruch		1			
Colná únia a spoločný colný sadzobník [4]	19	19	11	21	20
Dane	49	64	74	52	55
Doprava	7	14	17	18	9
Duševné a priemyselné vlastníctvo	47	46	43	69	51
Energia	2		1	3	2
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom a pod.) [2]	4	3	2	5	1
Hospodárska a menová politika		3		1	3
Hospodárska súťaž	19	30	42	28	23
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť		3	6	8	4
Inštitucionálne právo	20	27	31	18	27
Obchodná politika	2	8	6	7	4
Občianstvo Únie	7	8	12	9	4
Ochrana spotrebiteľa [3]	4	9	19	20	29
Podnikové právo	8	1	4	3	1
Poľnohospodárstvo	23	22	33	29	20
Priemyselná politika	9	8	15	3	9
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	24	37	46	51	49
Prístup k dokumentom	2	5	6	4	3
Pristúpenie nových štátov	1	2			
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	1			5	1
Sloboda usadiť sa	21	6	13	9	17
Slobodné poskytovanie služieb	27	29	16	11	17
Sociálna politika	36	28	27	51	30
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov	8	8	12	6	14

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2| Položky „Rozpočet Spoločenstiev“ a „Vlastné zdroje Spoločenstiev“ boli pre veci začaté po 1. decembri 2009 zlúčené do položky „Finančné predpisy“.

3| Položka „Životné prostredie a spotrebitelia“ bola v prípade konaní začatých po 1. decembri 2009 rozdelená na dve samostatné položky.

4| Položky „Spoločný colný sadzobník“ a „Colná únia“ boli v prípade konaní začatých po 1. decembri 2009 zlúčené do jednej položky.

Spoločná politika rybolovu	1			5	3
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	3	9	12	3	6
Spoločný colný sadzobník [4]	2				
Štátna pomoc	48	10	34	41	26
Verejné obstarávanie	7	12	12	13	14
Verejné zdravie	3	1	2	3	5
Vlastné zdroje Spoločenstiev [2]	2				
Voľný pohyb kapitálu	14	21	8	6	8
Voľný pohyb osôb	9	18	15	20	13
Voľný pohyb tovaru	8	7	1	10	9
Vonkajšia činnosť Európskej únie	8	5	4	6	1
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport		1		1	1
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor		1	1		1
Zamestnanosť					1
Zásady práva Únie	15	7	17	23	12
Životné prostredie [3]	35	27	35	30	27
Životné prostredie a spotrebitelia [3]	25	1			
Zmluva o ES/ZFEÚ	**535**	**513**	**601**	**617**	**544**
Zmluva o EÚ	1				
Zmluva o UO	1				
Zmluva o AE					1
Výsady a imunity	2	3			2
Konanie	5	7	14	6	4
Služobný poriadok úradníkov			5	1	3
Rôzne	7	10	19	7	9
SPOLU CELKOVO	**544**	**523**	**620**	**624**	**554**

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2| Položky „Rozpočet Spoločenstiev“ a „Vlastné zdroje Spoločenstiev“ boli pre veci začaté po 1. decembri 2009 zlúčené do položky „Finančné predpisy“.

3| Položka „Životné prostredie a spotrebitelia“ bola v prípade konaní začatých po 1. decembri 2009 rozdelená na dve samostatné položky.

4| Položky „Spoločný colný sadzobník“ a „Colná únia“ boli v prípade konaní začatých po 1. decembri 2009 zlúčené do jednej položky.

10. KONANIA SKONČENÉ ROZSUDKOM, STANOVISKOM ALEBO UZNESENÍM VO VECI SAMEJ – OBLASŤ, KTOREJ SA KONANIE TÝKA (2015)[1]

	Rozsudky/ Stanoviská	Uznesenia[2]	Spolu
Aproximácia právnych predpisov	23	1	24
Colná únia a spoločný colný sadzobník [5]	18	2	20
Dane	48	7	55
Doprava	9		9
Duševné a priemyselné vlastníctvo	21	30	51
ENERGIA	2		2
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom a pod.)[3]	1		1
Hospodárska a menová politika	2	1	3
Hospodárska súťaž	15	8	23
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	4		4
Inštitucionálne právo	21	6	27
Obchodná politika	4		4
Občianstvo Únie	3	1	4
Ochrana spotrebiteľa[4]	24	5	29
Podnikové právo	1		1
Poľnohospodárstvo	16	4	20
Priemyselná politika	9		9
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	46	3	49
Prístup k dokumentom	3		3
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	1		1
Sloboda usadiť sa	12	5	17
Slobodné poskytovanie služieb	14	3	17
Sociálna politika	27	3	30
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov	11	3	14

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2| Uznesenia, ktorými sa konanie končí, iné než uznesenia o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu.

3| Položky „Rozpočet Spoločenstiev“ a „Vlastné zdroje Spoločenstiev“ boli pre veci začaté po 1. decembri 2009 zlúčené do položky „Finančné predpisy“.

4| Položka „Životné prostredie a spotrebitelia“ bola v prípade konaní začatých po 1. decembri 2009 rozdelená na dve samostatné položky.

5| Položky „Spoločný colný sadzobník“ a „Colná únia“ boli v prípade konaní začatých po 1. decembri 2009 zlúčené do jednej položky.

Spoločná politika rybolovu	2	1	3
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	5	1	6
Štátna pomoc	16	10	26
Verejné obstarávanie	12	2	14
Verejné zdravie	5		5
Voľný pohyb kapitálu	8		8
Voľný pohyb osôb	13		13
Voľný pohyb tovaru	6	3	9
Vonkajšia činnosť Európskej únie	1		1
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport	1		1
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor	1		1
Zamestnanosť		1	1
Zásady práva Únie	4	8	12
Životné prostredie [4]	24	3	27
Zmluva o ES/ZFEÚ	**433**	**111**	**544**
Zmluva o AE	**1**		**1**
Výsady a imunity	1	1	2
Konanie		4	4
Služobný poriadok úradníkov	3		3
Rôzne	**4**	**5**	**9**
SPOLU CELKOVO	**438**	**116**	**554**

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

2| Uznesenia, ktorými sa konanie končí, iné než uznesenia o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu.

3| Položky „Rozpočet Spoločenstiev“ a „Vlastné zdroje Spoločenstiev“ boli pre veci začaté po 1. decembri 2009 zlúčené do položky „Finančné predpisy“.

4| Položka „Životné prostredie a spotrebitelia“ bola v prípade konaní začatých po 1. decembri 2009 rozdelená na dve samostatné položky.

5| Položky „Spoločný colný sadzobník“ a „Colná únia“ boli v prípade konaní začatých po 1. decembri 2009 zlúčené do jednej položky.

11. SKONČENÉ KONANIA – ROZSUDKY O NESPLNENÍ POVINNOSTI ČLENSKÝM ŠTÁTOM: VÝSLEDOK ROZHODNUTIA (2011 – 2015)[1]

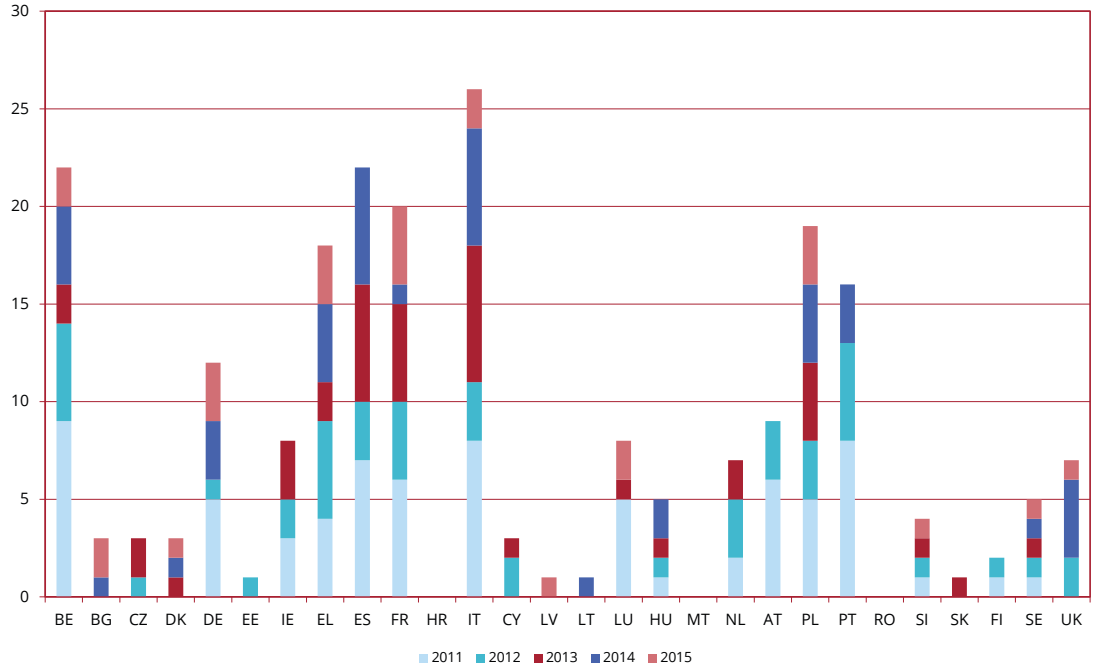

	2011		2012		2013		2014		2015	
	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté	Úspešné	Zamietnuté
Belgicko	9	1	5	1	2	1	4		2	
Bulharsko							1	1	2	
Česká republika			1		2	2				
Dánsko					1	1	1		1	
Nemecko	5		1	2		2	3	1	3	
Estónsko			1							
Írsko	3		2		3	1				1
Grécko	4		5		2	1	4		3	
Španielsko	7	1	3		6		6			
Francúzsko	6		4		5	3	1		4	
Chorvátsko										
Taliansko	8	1	3		7	1	6		2	
Cyprus		1	2		1					
Lotyšsko									1	
Litva							1			
Luxembursko	5				1	1			2	
Maďarsko	1	1	1		1		2			
Malta		1								
Holandsko	2		3	1	2	2		1		
Rakúsko	6		3			1				
Poľsko	5		3		4	2	4		3	1
Portugalsko	8	1	5			1	3			
Rumunsko		1								
Slovinsko	1		1		1				1	
Slovensko		1		1	1					2
Fínsko	1		1			2				
Švédsko	1		1		1	1	1		1	
Spojené kráľovstvo			2			1	4		1	1
Spolu	**72**	**9**	**47**	**5**	**40**	**23**	**41**	**3**	**26**	**5**

1| Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

12. SKONČENÉ KONANIA – DĹŽKA KONANÍ (2011 – 2015) V MESIACOCH A V DESATINÁCH MESIACA[1]

(ROZSUDKY A UZNESENIA VO VECI SAMEJ)

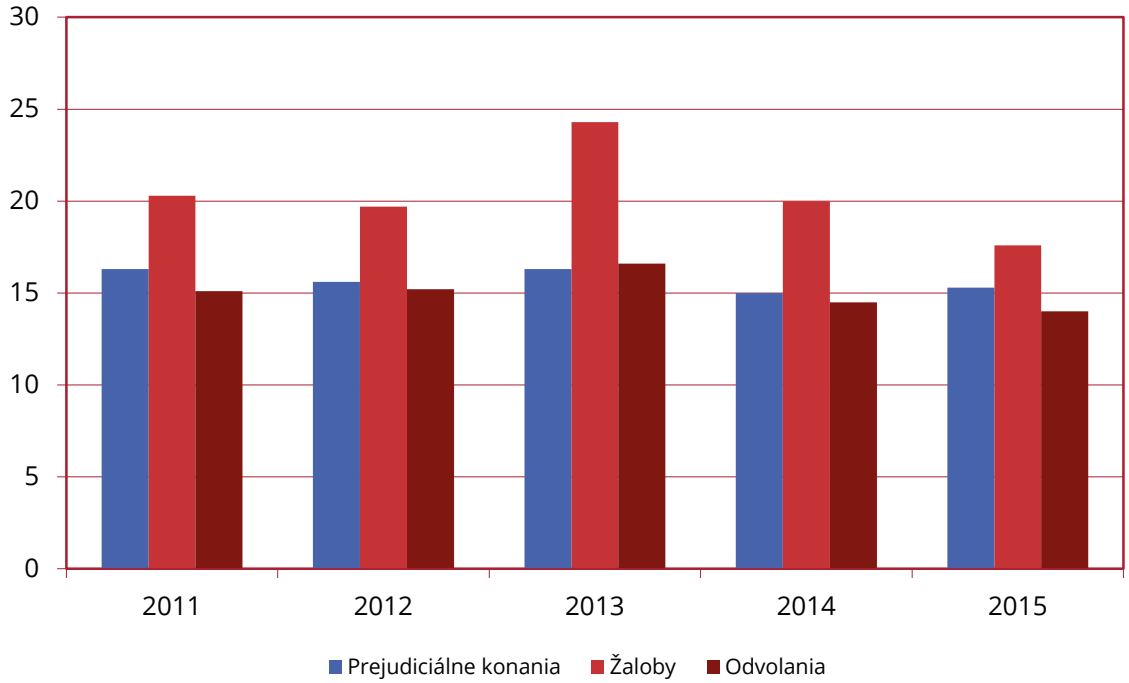

	2011	2012	2013	2014	2015
Prejudiciálne konania	16,3	15,6	16,3	15,0	15,3
Naliehavé prejudiciálne konania	2,5	1,9	2,2	2,2	1,9
Žaloby	20,3	19,7	24,3	20,0	17,6
Odvolania	15,1	15,2	16,6	14,5	14,0

1| Z výpočtu dĺžky trvania konaní sú vylúčené: konania zahŕňajúce medzitýmny rozsudok alebo vykonanie dôkazu; stanoviská; osobitné konania (konkrétne: právna pomoc, určenie výšky trov konania, oprava rozsudku, návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, návrh tretej osoby na zmenu rozsudku, výklad rozsudku, obnova konania, preskúmanie návrhu prvého generálneho advokáta, aby Súdny dvor preskúmal rozhodnutie Všeobecného súdu, konanie o nariadení zákazu nakladať s majetkom a konania vo veci imunity); veci končiace sa uznesením o výmaze, zastavení konania alebo vrátení veci Všeobecnému súdu; konania o nariadení predbežného opatrenia, ako aj odvolania proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia a proti uzneseniu o vedľajšom účastníctve.

13. PREBIEHAJÚCE KONANIA K 31. DECEMBRU – CHARAKTERISTIKA KONANÍ (2011 – 2015)[1]

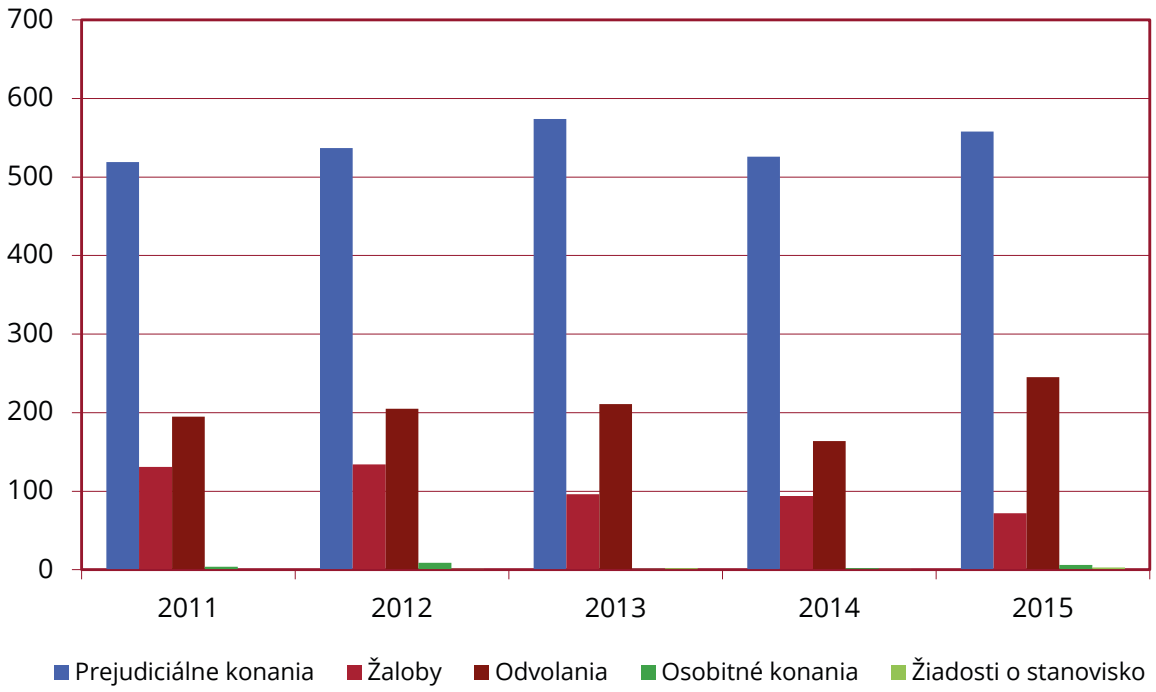

	2011	2012	2013	2014	2015
Prejudiciálne konania	519	537	574	526	558
Žaloby	131	134	96	94	72
Odvolania	195	205	211	164	245
Osobitné konania	4	9	1	2	6
Žiadosti o stanovisko		1	2	1	3
Spolu	**849**	**886**	**884**	**787**	**884**

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

14. PREBIEHAJÚCE KONANIA K 31. DECEMBRU – ROZHODOVACIE ZLOŽENIE (2011 – 2015)[1]

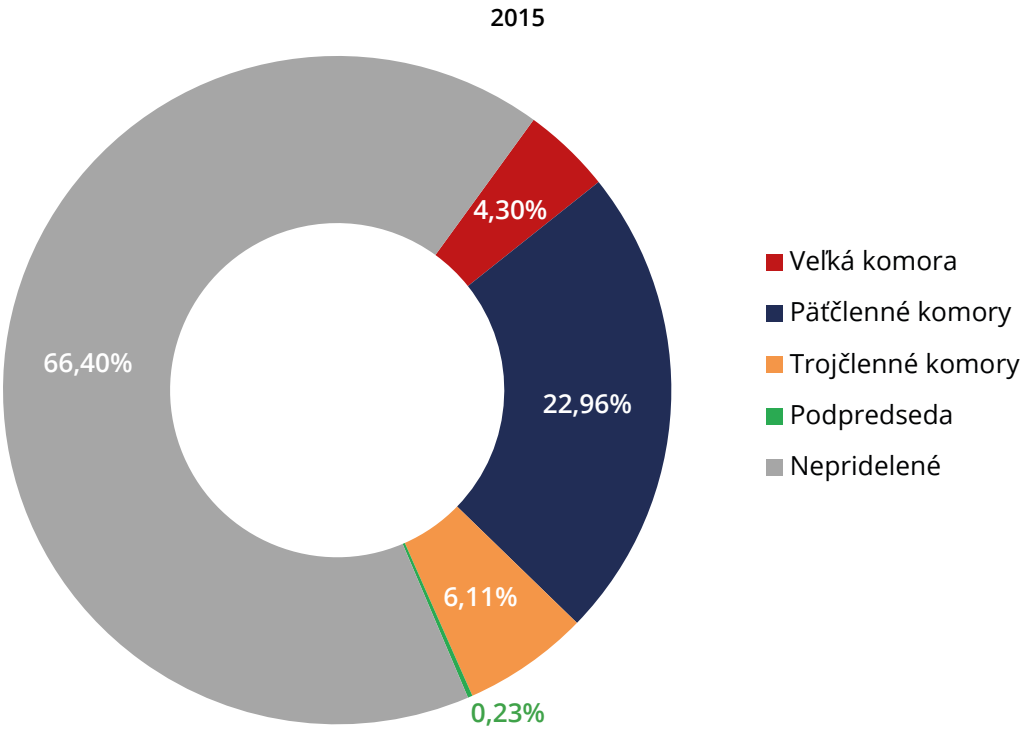

	2011	2012	2013	2014	2015
Veľká komora	42	44	37	33	38
Päťčlenné komory	157	239	190	176	203
Trojčlenné komory	23	42	51	44	54
Predseda	10				
Podpredseda		1	1		2
Nepridelené	617	560	605	534	587
Spolu	**849**	**886**	**884**	**787**	**884**

1| Uvedené číselné údaje (približné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

15. RÔZNE – SKRÁTENÉ SÚDNE KONANIA (2011 – 2015)

	2011		2012		2013		2014		2015	
	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie
Žaloby			1			1				
Prejudiciálne konania	2	7	1	5		16	2	10	1	14
Odvolania		5		1						
Spolu	**2**	**12**	**2**	**6**		**17**	**2**	**10**	**1**	**14**

1| Veci, v ktorých bolo rozhodnutie alebo uznesenie o prijatí alebo zamietnutí žiadosti o uplatnenie skráteného súdneho konania prijaté počas dotknutého roka

16. RÔZNE – NALIEHAVÉ PREJUDICIÁLNE KONANIA (2011 – 2015)

	2011		2012		2013		2014		2015	
	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie	Povolenie	Zamietnutie
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	2	5	4	1	2	3	4	1	5	5
Aproximácia právnych predpisov								1		
Spolu	**2**	**5**	**4**	**1**	**2**	**3**	**4**	**2**	**5**	**5**

1| Veci, v ktorých bolo počas dotknutého roka prijaté rozhodnutie o prijatí alebo zamietnutí žiadosti o uplatnenie naliehavého súdneho konania

17. RÔZNE – KONANIA O NARIADENÍ PREDBEŽNÉHO OPATRENIA (2015)[1]

	Začaté konania o nariadení predbežného opatrenia	Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	Výsledok rozhodnutia	
			Zamietnutie	Povolenie
Prístup k dokumentom		1		
Štátna pomoc		4	4	
Hospodárska súťaž	2	2	1	
Verejné obstarávanie		2	2	
SPOLU CELKOVO	**2**	**9**	**7**	

1| Uvedené číselné údaje (presné číselné údaje) uvádzajú celkový počet vecí s ohľadom na spojenie vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedna skupina spojených vecí = jedna vec).

18. CELKOVÝ VÝVOJ SÚDNEJ ČINNOSTI (1952 – 2015) – ZAČATÉ KONANIA A ROZSUDKY

Roky	Začaté konania[1]							Rozsudky/ Stanovis[ká][2]
	Prejudiciálne konania	Priame žaloby	Odvolania	Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	Žiadosti o stanovisko	Spolu	Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	
1953		4				4		
1954		10				10		2
1955		9				9	2	4
1956		11				11	2	6
1957		19				19	2	4
1958		43				43		10
1959		46			1	47	5	13
1960		22			1	23	2	18
1961	1	24			1	26	1	11
1962	5	30				35	2	20
1963	6	99				105	7	17
1964	6	49				55	4	31
1965	7	55				62	4	52
1966	1	30				31	2	24
1967	23	14				37		24
1968	9	24				33	1	27
1969	17	60				77	2	30
1970	32	47				79		64
1971	37	59				96	1	60
1972	40	42				82	2	61
1973	61	131				192	6	80
1974	39	63				102	8	63
1975	69	61			1	131	5	78
1976	75	51			1	127	6	88
1977	84	74				158	6	100
1978	123	146			1	270	7	97
1979	106	1 218				1 324	6	138
1980	99	180				279	14	132
1981	108	214				322	17	128
1982	129	217				346	16	185
1983	98	199				297	11	151
1984	129	183				312	17	165
1985	139	294				433	23	211
1986	91	238				329	23	174

>>>

1| Približné číselné údaje nezahŕňajú osobitné konania.

2| Presné číselné údaje.

Roky	Začaté konania[1]							Rozsudky/ Stanoviská[2]
	Prejudiciálne konania	Priame žaloby	Odvolania	Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	Žiadosti o stanovisko	Spolu	Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia	
1987	144	251				395	21	208
1988	179	193				372	17	238
1989	139	244				383	19	188
1990	141	221	15	1		378	12	193
1991	186	140	13	1	2	342	9	204
1992	162	251	24	1	2	440	5	210
1993	204	265	17			486	13	203
1994	203	125	12	1	3	344	4	188
1995	251	109	46	2		408	3	172
1996	256	132	25	3		416	4	193
1997	239	169	30	5		443	1	242
1998	264	147	66	4		481	2	254
1999	255	214	68	4		541	4	235
2000	224	197	66	13	2	502	4	273
2001	237	187	72	7		503	6	244
2002	216	204	46	4		470	1	269
2003	210	277	63	5	1	556	7	308
2004	249	219	52	6	1	527	3	375
2005	221	179	66	1		467	2	362
2006	251	201	80	3		535	1	351
2007	265	221	79	8		573	3	379
2008	288	210	77	8	1	584	3	333
2009	302	143	105	2	1	553	1	376
2010	385	136	97	6		624	3	370
2011	423	81	162	13		679	3	370
2012	404	73	136	3	1	617		357
2013	450	72	161	5	2	690	1	434
2014	428	74	111		1	614	3	416
2015	436	48	206	9	3	702	2	399
Spolu	**9146**	**8949**	**1895**	**115**	**26**	**20131**	**361**	**10612**

1| Približné číselné údaje nezahŕňajú osobitné konania.

2| Presné číselné údaje.

19. CELKOVÝ VÝVOJ SÚDNEJ ČINNOSTI (1952 – 2015) – PODANÉ NÁVRHY NA ZAČATIE PREJUDICIÁLNEHO KONANIA (PODĽA ČLENSKÝCH ŠTÁTOV A PODĽA ROKOV)

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Iné[1]	Spolu
1961																			1											1
1962																			5											5
1963																1			5											6
1964												2							4											6
1965					4					2									1											7
1966																			1											1
1967	5				11					3						1			3											23
1968	1				4					1		1							2											9
1969	4				11					1						1														17
1970	4				21					2		2							3											32
1971	1				18					6		5				1			6											37
1972	5				20					1		4							10											40
1973	8				37					4		5				1			6											61
1974	5				15					6		5							7									1		39
1975	7			1	26					15		14				1			4									1		69
1976	11				28		1			8		12							14									1		75
1977	16			1	30		2			14		7							9									5		84
1978	7			3	46		1			12		11							38									5		123
1979	13			1	33		2			18		19				1			11									8		106
1980	14			2	24		3			14		19							17									6		99
1981	12			1	41					17		11				4			17									5		108
1982	10			1	36					39		18							21									4		129
1983	9			4	36		2			15		7							19									6		98
1984	13			2	38		1			34		10							22									9		129
1985	13				40		2			45		11				6			14									8		139
1986	13			4	18		4	2	1	19		5				1			16									8		91

1| Vec C-265/00, *Campina Melkunie* (Súdny dvor Beneluxu).
Vec C-196/09, *Miles a i.* (Rada pre sťažnosti európskych škôl).
Vec C-169/15, *Montis Design* (Súdny dvor Beneluxu).

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Iné[1]	Spolu
1987	15			5	32		2	17	1	36		5				3			19									9		144
1988	30			4	34				1	38		28				2			26									16		179
1989	13			2	47		1	2	2	28		10				1			18			1						14		139
1990	17			5	34		4	2	6	21		25				4			9			2						12		141
1991	19			2	54		2	3	5	29		36				2			17			3						14		186
1992	16			3	62			1	5	15		22				1			18			1						18		162
1993	22			7	57		1	5	7	22		24				1			43			3						12		204
1994	19			4	44		2		13	36		46				1			13			1						24		203
1995	14			8	51		3	10	10	43		58				2			19	2		5					6	20		251
1996	30			4	66			4	6	24		70				2			10	6		6				3	4	21		256
1997	19			7	46		1	2	9	10		50				3			24	35		2				6	7	18		239
1998	12			7	49		3	5	55	16		39				2			21	16		7				2	6	24		264
1999	13			3	49		2	3	4	17		43				4			23	56		7				4	5	22		255
2000	15			3	47		2	3	5	12		50							12	31		8				5	4	26	1	224
2001	10			5	53		1	4	4	15		40				2			14	57		4				3	4	21		237
2002	18			8	59			7	3	8		37				4			12	31		3				7	5	14		216
2003	18			3	43		2	4	8	9		45				4			28	15		1				4	4	22		210
2004	24			4	50		1	18	8	21		48				1	2		28	12		1				4	5	22		249
2005	21		1	4	51		2	11	10	17		18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221
2006	17		3	3	77		1	14	17	24		34			1	1	4		20	12	2	3			1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	2	8	14	26		43			1		2		19	20	7	3	1		1	5	6	16		265
2008	24		1	6	71	2	1	9	17	12		39	1	3	3	4	6		34	25	4	1				4	7	14		288
2009	35	8	5	3	59	2		11	11	28		29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302
2010	37	9	3	10	71		4	6	22	33		49		3	2	9	6		24	15	8	10	17	1	5	6	6	29		385
2011	34	22	5	6	83	1	7	9	27	31		44		10	1	2	13		22	24	11	11	14	1	3	12	4	26		423
2012	28	15	7	8	68	5	6	1	16	15		65		5	2	8	18	1	44	23	6	14	13		9	3	8	16		404
2013	26	10	7	6	97	3	4	5	26	24		62	3	5	10		20		46	19	11	14	17	1	4	4	12	14		450
2014	23	13	6	10	87		5	4	41	20	1	52	2	7	6		23		30	18	14	8	28	4	3	8	3	12		428
2015	32	5	8	7	79	2	8	2	36	25	5	47		9	8	7	14		40	23	15	8	18	5	5	4	7	16	1	436
Spolu	**794**	**83**	**48**	**172**	**2216**	**17**	**85**	**172**	**390**	**931**	**6**	**1326**	**7**	**46**	**37**	**90**	**121**	**2**	**949**	**470**	**89**	**132**	**109**	**14**	**32**	**95**	**121**	**589**	**3**	**9146**

1 | Vec C-265/00, *Campina Melkunie* (Súdny dvor Beneluxu), Vec C-196/09, *Miles a i.* (Rada pre sťažnosti európskych škôl), Vec C-169/15, *Montis Design* (Súdny dvor Beneluxu).

20. CELKOVÝ VÝVOJ SÚDNEJ ČINNOSTI (1952 – 2015) – PODANÉ NÁVRHY NA ZAČATIE PREJUDICIÁLNEHO KONANIA (PODĽA ČLENSKÝCH ŠTÁTOV A PODĽA SÚDOV)

			Spolu
Belgicko	Cour constitutionnelle	32	
	Cour de cassation	93	
	Conseil d'État	76	
	Iné súdne orgány	593	794
Bulharsko	Върховен касационен съд	2	
	Върховен административен съд	14	
	Iné súdne orgány	67	83
Česká republika	Ústavní soud		
	Nejvyšší soud	5	
	Nejvyšší správní soud	24	
	Iné súdne orgány	19	48
Dánsko	Højesteret	35	
	Iné súdne orgány	137	172
Nemecko	Bundesverfassungsgericht	1	
	Bundesgerichtshof	202	
	Bundesverwaltungsgericht	117	
	Bundesfinanzhof	307	
	Bundesarbeitsgericht	32	
	Bundessozialgericht	76	
	Iné súdne orgány	1481	2216
Estónsko	Riigikohus	6	
	Iné súdne orgány	11	17
Írsko	Supreme Court	28	
	High Court	27	
	Iné súdne orgány	30	85
Grécko	Άρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	56	
	Iné súdne orgány	106	172
Španielsko	Tribunal Constitucional	1	
	Tribunal Supremo	61	
	Iné súdne orgány	328	390
Francúzsko	Conseil constitutionnel	1	
	Cour de cassation	118	
	Conseil d'État	99	
	Iné súdne orgány	713	931

1| Vec C-265/00, *Campina Melkunie*.
Vec C-169/15, *Montis Design*.

2| Vec C-196/09, *Miles a i.*

Chorvátsko	Ustavni sud		
	Vrhovni sud		
	Visoki upravni sud		
	Visoki prekršajni sud		
	Iné súdne orgány	6	6
Taliansko	Corte Costituzionale	2	
	Corte suprema di Cassazione	132	
	Consiglio di Stato	126	
	Iné súdne orgány	1066	1326
Cyprus	Ανώτατο Δικαστήριο	4	
	Iné súdne orgány	3	7
Lotyšsko	Augstākā tiesa	21	
	Satversmes tiesa		
	Iné súdne orgány	25	46
Litva	Konstitucinis Teismas	1	
	Aukščiausiasis Teismas	14	
	Vyriausiasis administracinis teismas	11	
	Iné súdne orgány	11	37
Luxembursko	Cour constitutionnelle	1	
	Cour de cassation	27	
	Cour administrative	27	
	Iné súdne orgány	35	90
Maďarsko	Kúria	20	
	Fővárosi Ítélőtábla	6	
	Szegedi Ítélötáblá	2	
	Iné súdne orgány	93	121
Malta	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti tal-Appell		
	Iné súdne orgány	2	2
Holandsko	Hoge Raad der Nederlanden	271	
	Raad van State	107	
	Centrale Raad van Beroep	62	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	154	
	Tariefcommissie	35	
	Iné súdne orgány	320	949

Rakúsko	Verfassungsgerichtshof	5	
	Oberster Gerichtshof	109	
	Verwaltungsgerichtshof	90	
	Iné súdne orgány	266	470
Poľsko	Trybunał Konstytucyjny	1	
	Sąd Najwyższy	13	
	Naczelny Sąd Administracyjny	32	
	Iné súdne orgány	43	89
Portugalsko	Supremo Tribunal de Justiça	4	
	Supremo Tribunal Administrativo	55	
	Iné súdne orgány	73	132
Rumunsko	Înalta Curte de Casație și Justiție	9	
	Curtea de Apel	55	
	Iné súdne orgány	45	109
Slovinsko	Ustavno sodišče	1	
	Vrhovno sodišče	8	
	Iné súdne orgány	5	14
Slovensko	Ústavný súd		
	Najvyšší súd	10	
	Iné súdne orgány	22	32
Fínsko	Korkein oikeus	17	
	Korkein hallinto-oikeus	47	
	Työtuomioistuin	3	
	Iné súdne orgány	28	95
Švédsko	Högsta Domstolen	19	
	Högsta förvaltningsdomstolen	7	
	Marknadsdomstolen	5	
	Arbetsdomstolen	4	
	Iné súdne orgány	86	121
Spojené kráľovstvo	House of Lords	40	
	Supreme Court	7	
	Court of Appeal	81	
	Iné súdne orgány	461	589
Iné	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof[1]	2	
	Rada pre sťažnosti európskych škôl[2]	1	3
Spolu			**9146**

1| Vec C-265/00, *Campina Melkunie.*
Vec C-169/15, *Montis Design.*

2| Vec C-196/09, *Miles a i.*

21. CELKOVÝ VÝVOJ SÚDNEJ ČINNOSTI (1952 – 2015) – PODANÉ ŽALOBY O NESPLNENIE POVINNOSTI ČLENSKÝM ŠTÁTOM

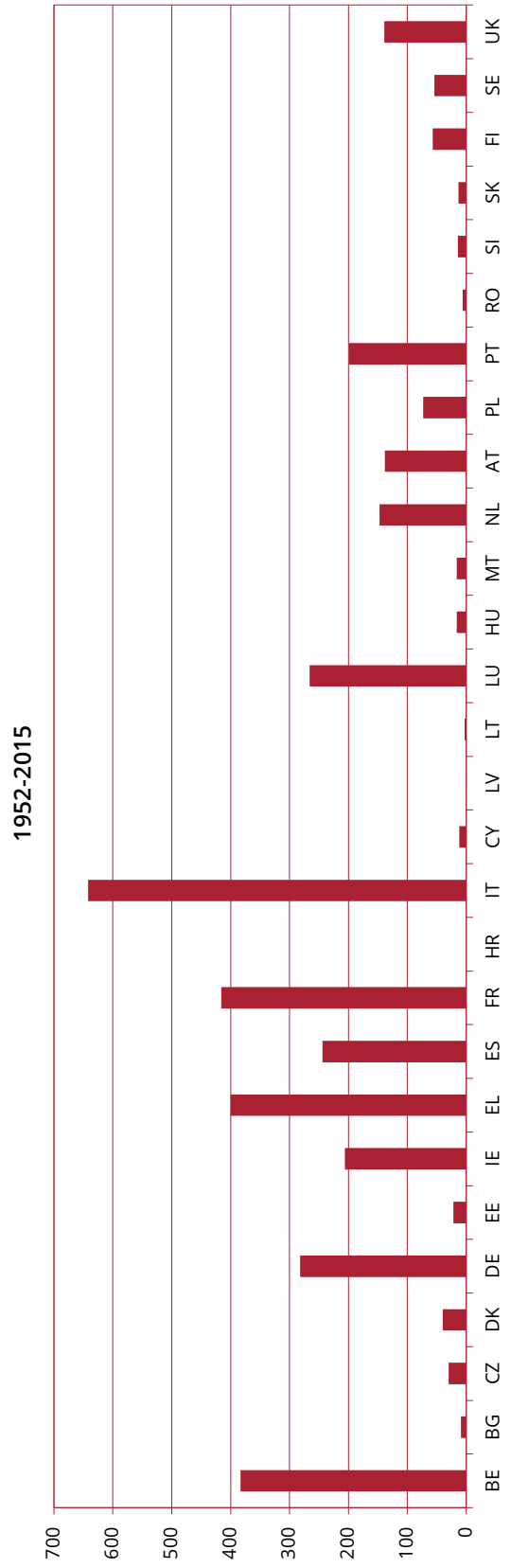

BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Spolu
383	9	30	40	282	22	206	400	244	416		642	12	1	3	266	16	16	147	138	73	199	6	14	13	57	54	139	**3828**

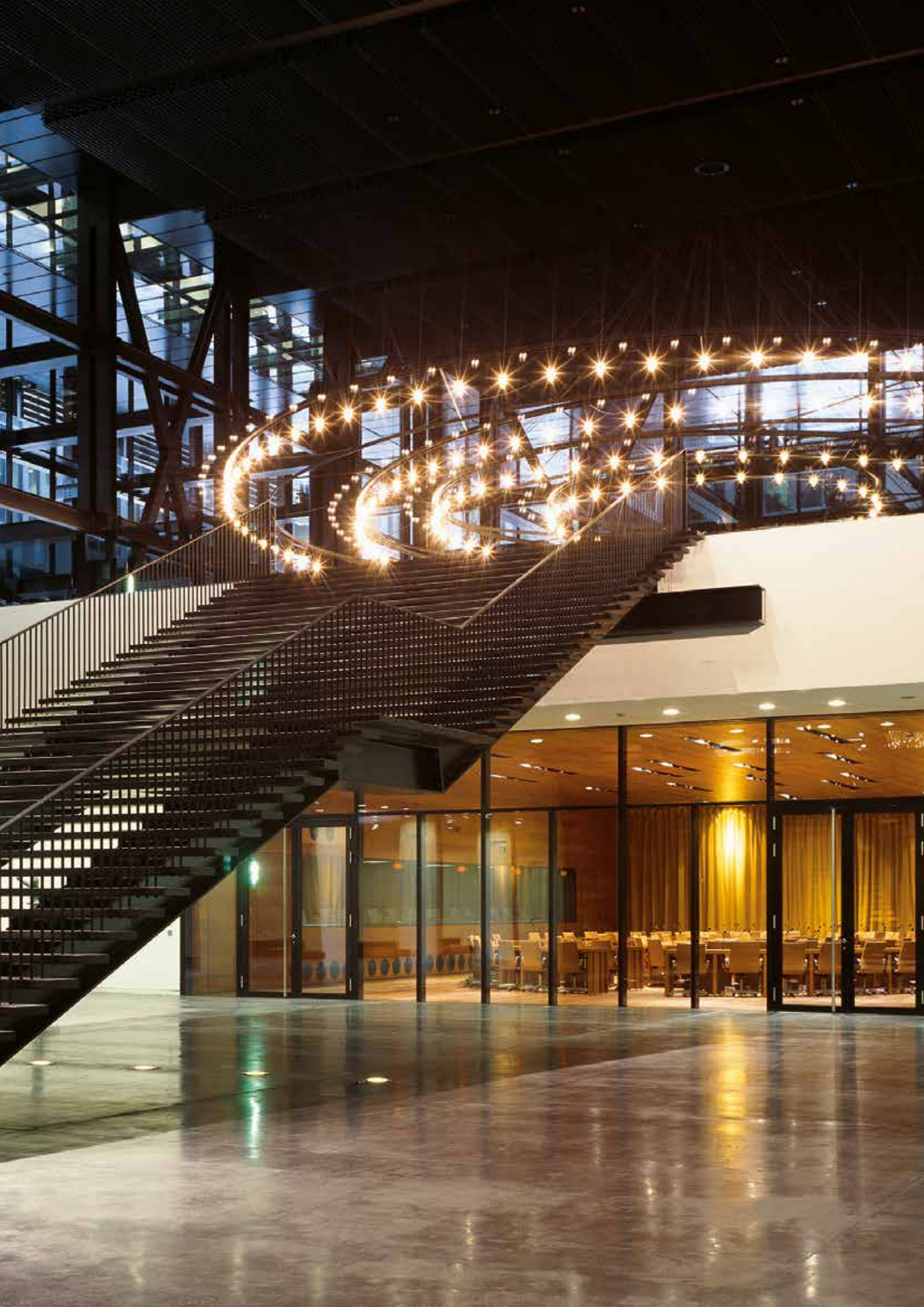

KAPITOLA II
VŠEOBECNÝ SÚD

A | ČINNOSŤ VŠEOBECNÉHO SÚDU V ROKU 2015

Predkladateľ: predseda Všeobecného súdu **Marc JAEGER**

Hoci futurológia je vedná disciplína s neurčitým výsledkom, bez zveličenia možno povedať, že rok 2015 zostane v histórii Všeobecného súdu pravdepodobne kľúčovým. Prispeli k tomu hlavne tri skutočnosti.

V prvom rade tento súd vďaka reformám začatým pred niekoľkými rokmi a bezvýhradnej angažovanosti svojich zamestnancov dosiahol s využitím rovnakých prostriedkov mimoriadnu úroveň produktivity. Pred piatimi rokmi len málokto predpokladal, že Všeobecný súd v roku 2015 rozhodne o 987 veciach, čo oproti roku 2010 (527 vyriešených vecí) predstavuje zvýšenie počtu vyriešených vecí o 90 % a zlepšenie predchádzajúceho historického výsledku zaznamenaného v roku 2014 (814 vyriešených vecí) o 20 %.

Počet podaných vecí potvrdzuje všeobecnú zvyšujúcu sa tendenciu, ktorú možno pozorovať od založenia Všeobecného súdu. V roku 2015 bolo podaných 831 vecí, čo predstavuje objem súdnej agendy blížiaci sa k rekordu zaznamenanému v roku 2014 (912 vecí). Priemerný počet vecí podaných za rok v období rokov 2013 až 2015 je tak o 40 % vyšší ako ten istý priemer v rokoch 2008 až 2010.

Tento skok v produktivite však prispel k tomu, že Všeobecnému súdu sa podarilo výrazne znížiť počet prejednávaných vecí (z 1 423 v roku 2014 na 1 267 v roku 2015, teda zníženie o viac ako 10 %). Napokon spomedzi základných ukazovateľov činnosti Všeobecného súdu treba tiež zdôrazniť pokračovanie v dynamickom znižovaní priemernej dĺžky konania (z 23,4 mesiaca v roku 2014 na 20,6 mesiaca v roku 2015, teda pokles presahujúci 10 %), ktoré sa začalo v roku 2013.

V druhom rade bol Všeobecný súd 1. júla 2015 svedkom nadobudnutia účinnosti svojho nového rokovacieho poriadku, ktorý nahradil jeho pôvodný rokovací poriadok prijatý 2. mája 1991, opakovane zmenený a doplnený. Tento nový nástroj objasňuje a zjednodušuje určité procesné ustanovenia a zahŕňa celkovú reštrukturalizáciu svojho predchodcu. Zavádza tiež nové ustanovenia, ktorých cieľom je zefektívniť priebeh konania v službách justície, ktorá je rýchlejšia, modernejšia a rešpektuje procesné práva účastníkov sporu.

Napokon rok 2015 bol rokom prijatia štrukturálnej reformy Všeobecného súdu. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2015/2422 zo 16. decembra 2015, ktorým sa mení Protokol č. 3 o štatúte Súdneho dvora Európskej únie[1], totiž stanovuje zvýšenie počtu sudcov Všeobecného súdu v troch štádiách s cieľom dosiahnuť jeho zdvojnásobenie v septembri 2019. Okrem toho sa na Všeobecný súd presunie právomoc rozhodovať na prvom stupni spory medzi Európskou úniou a jej zamestnancami, ako aj sedem miest sudcov, ktorí aktuálne pôsobia na Súde pre verejnú službu Európskej únie. K tomuto presunu dôjde na základe následnej žiadosti vo forme legislatívneho aktu Súdneho dvora.[2]

Uskutočnenie tejto reformy nebývalého rozsahu si bude vyžadovať, aby sa v roku 2016 dôsledne zvážila štruktúra, organizácia a fungovanie Všeobecného súdu s cieľom položiť nové základy prvostupňového správneho súdnictva Európskej únie. Daná reforma tak Všeobecnému súdu v súvislosti so zvýšením objemu, s diverzifikáciou a nárastom komplexnosti súdnej agendy umožní zintenzívniť svoju permanentnú snahu o zrýchlenie, koherenciu a kvalitu pri plnení základnej úlohy, ktorá mu bola zverená, a tou je zabezpečenie dohľadu nad zákonnosťou aktov Európskej únie, ktorá je podmienkou práva osôb podliehajúcej súdnej právomoci na účinnú súdnu ochranu a prirodzeným dôsledkom zásady právneho štátu.

1 | Ú. v. EÚ L 341, s. 14.

2 | Podľa odôvodnenia 9 tohto nariadenia.

I. SÚDNA AGENDA V OBLASTI PRESKÚMAVANIA ZÁKONNOSTI

PRÍPUSTNOSŤ ŽALÔB PODANÝCH PODĽA ČLÁNKU 263 ZFEÚ

1. POJEM AKT, KTORÝ MOŽNO NAPADNÚŤ ŽALOBOU

Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 29. apríla 2015, ***Total a Elf Aquitaine/Komisia*** (T-470/11, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:241), Všeobecný súd pripomína, že len opatrenia, ktoré majú záväzné právne účinky ovplyvňujúce záujmy žalobcu tým, že spôsobujú výraznú zmenu v jeho právnom postavení, možno napadnúť žalobou o neplatnosť podľa článku 263 ZFEÚ. V tejto súvislosti zdôraznil, že listy Európskej komisie, v ktorých sa od materských spoločností vyžaduje zaplatenie pokút, ktoré im a ich dcérskym spoločnostiam boli uložené spoločne a nerozdielne za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, v nadväznosti na zníženie a čiastočné vrátenie týchto pokút v prípade dcérskej spoločnosti, ktorá ich pôvodne zaplatila, vyvolávajú záväzné právne účinky v rozsahu, v akom s konečnou platnosťou určujú stanovisko Komisie a sú vykonateľné.

Pokiaľ ide ďalej o záujem týkajúci sa otázky, či sa napadnuté listy mohli dotknúť záujmov žalobkýň tým, že podstatne zmenili ich právne postavenie v zmysle článku 263 ZFEÚ, Všeobecný súd konštatoval, že pokiaľ išlo o sumu istiny, ktorá sa v týchto listoch vyžadovala od žalobkýň, listy túto sumu nezmenili. Preto bolo treba zamietnuť žalobu ako neprípustnú v rozsahu, v akom chcela dosiahnuť zrušenie napadnutých listov, pokiaľ ide o uvedenú sumu. Všeobecný súd však uviedol, že takéto listy v rozsahu, v akom sa v nich vyžaduje zaplatenie úrokov z omeškania, menia právne postavenie materských spoločností, ktoré predtým nemali povinnosť platiť takéto úroky, keďže ich dcérska spoločnosť okamžite zaplatila pôvodnú solidárne dlžnú pokutu. Je preto potrebné posúdiť žalobu ako prípustnú v rozsahu, v akom smeruje proti úrokom z omeškania požadovaným od žalobkýň v napadnutých listoch.

V rozsudku zo 4. marca 2015, ***Spojené kráľovstvo/ECB*** (T-496/11, Zb., EU:T:2015:133),[3] mal Všeobecný súd rozhodnúť o prípustnosti žaloby o neplatnosť v rámci systému dohľadu Eurosystému, ktorý uverejnila Európska centrálna banka (ECB).

V tejto súvislosti Všeobecný súd na úvod uvádza, že schopnosť aktu vyvolať právne účinky, a teda byť predmetom žaloby o neplatnosť na základe článku 263 ZFEÚ, predpokladá preskúmanie jeho znenia a kontextu, do ktorého patrí, jeho podstaty, ako aj úmyslu jeho autora. Pokiaľ ide v prvom rade o znenie a kontext, do ktorého napadnutý akt patrí, Všeobecný súd zdôrazňuje, že toto preskúmanie umožňuje posúdiť, ako by ho dotknuté osoby mohli rozumne vnímať. Ak by bol uvedený akt vnímaný tak, že iba navrhuje určité správanie, bol by namieste záver, že akt nevyvoláva záväzné právne účinky spôsobujúce, že žaloba o neplatnosť podaná proti nemu by bola prípustná. Naopak, z tohto preskúmania môže vyplynúť, že dotknuté osoby vnímajú napadnutý akt ako akt, ktorý majú povinnosť dodržiavať, napriek forme alebo označeniu, ktoré uprednostnil jeho autor. Na účely posúdenia toho, ako dotknuté osoby vnímajú znenie napadnutého aktu a kontext, do ktorého patrí, treba podľa Všeobecného súdu po prvé preskúmať, či uvedený akt bol uverejnený mimo vnútornej sféry jeho autora. Po druhé z hľadiska dotknutých osôb je takisto relevantný spôsob spracovania aktu. Po tretie vnímanie znenia napadnutého aktu a kontextu, do ktorého patrí, sa môže líšiť podľa povahy osôb, ktoré sú uvedeným aktom dotknuté.

3| K tomuto rozsudku pozri aj úvahy v časti „Rámec politiky dohľadu Eurosystému – Právomoc ECB“

V prejednávanej veci Všeobecný súd uviedol, že rámec politiky dohľadu Eurosystému bol uverejnený mimo vnútornej sféry ECB, a to na jej internetovej stránke. Tento rámec zďaleka nie je iba výslovne orientačný text, ale predstavuje opísanie úlohy Eurosystému, čo môže viesť tieto osoby k záveru, že opätovne opisuje právomoci, ktoré Zmluvy zverili ECB a národným centrálnym bankám členských štátov eurozóny. Okrem toho sporná časť rámca politiky dohľadu Eurosystému upravujúca umiestnenie centrálnych protistrán, ktoré majú zúčtovávať transakcie týkajúce sa cenných papierov, používa kogentnú formuláciu, ktorá uľahčuje jej uplatňovanie. Pokiaľ ide napokon o to, ako by regulačné orgány členských štátov eurozóny mohli rozumne vnímať rámec politiky dohľadu Eurosystému, Všeobecný súd uviedol, že ECB opiera svoju argumentáciu týkajúcu sa existencie právomoci Eurosystému vykonávať dohľad a prípadne regulovať systémy zúčtovania cenných papierov, do ktorých patria centrálne protistrany, o viaceré právne základy. Ďalej uviedol, že také tvrdenia nie sú natoľko zjavne nedôvodné, aby bolo možné hneď vylúčiť, že regulačné orgány členských štátov eurozóny dospejú k záveru, že Eurosystém má právomoc na regulovanie činnosti systémov zúčtovania a vyrovnania obchodov s cennými papiermi, a teda sú povinné dohliadať na dodržiavanie požiadavky umiestnenia, ktorá sa nachádza v rámci politiky dohľadu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Všeobecný súd prijal záver, že rámec politiky dohľadu Eurosystému vyvolal záväzné právne účinky, a preto predstavuje akt, ktorý môže byť predmetom žaloby o neplatnosť na základe článku 263 ZFEÚ.

2. POJEM PRIAMA DOTKNUTOSŤ

V rozsudku zo 7. júla 2015, ***Federcoopesca a i./Komisia*** (T-312/14, Zb., EU:T:2015:472), Všeobecný súd spresnil, že článok 263 štvrtý odsek tretia časť ZFEÚ sa nemá uplatniť vzhľadom na cieľ tohto ustanovenia a na skutočnosť, že autori Zmluvy o FEÚ spojili podmienku priamej dotknutosti s dodatočnou podmienkou týkajúcou sa neexistencie vykonávacích opatrení, len na účely spochybnenia aktov, ktoré samé osobe, teda nezávisle od akéhokoľvek vykonávacieho opatrenia, menia právne postavenie žalobcu. Ak teda napadnutý akt sám osobe nemení právne postavenie žalobcu, toto zistenie stačí na to, aby sa dospelo k záveru, že článok 263 štvrtý odsek tretiu časť ZFEÚ nemožno uplatniť, pričom v tomto prípade netreba overiť, či tento akt obsahuje vykonávacie opatrenia voči žalobcovi.

Pokiaľ ide o tú istú problematiku v rozsudku z 15. júla 2015, ***CSF/Komisia*** (T-337/13, Zb., EU:T:2015:502), Všeobecný súd rozhodol, že rozhodnutie, ktorým Komisia potvrdzuje na základe článku 11 ods. 3 smernice 2006/42/ES[4], že vnútroštátne opatrenie zakazujúce uvádzanie na trh alebo stiahnutie z trhu členským štátom je odôvodnené, sa týkalo priamo výrobcu tovaru, na ktorý sa vzťahuje, a tento výrobca je spôsobilý podať návrh na zrušenie na súd Európskej únie.

Podľa Všeobecného súdu také rozhodnutie má na právne postavenie tohto výrobcu iné priame účinky, než aké vyplývajú z dotknutých vnútroštátnych opatrení. Uvádza totiž, že vzhľadom na ustanovenia článku 11 smernice 2006/42, jej cieľ a všeobecnú štruktúru, členské štáty okrem toho štátu, ktorý prijal opatrenie Komisiou vyhlásené za odôvodnené, sú povinné prijať opatrenia, ktoré zaručia správne a jednotné uplatňovanie tejto smernice. V tejto súvislosti je priamym dôsledkom rozhodnutia Komisie začatie vnútroštátnych konaní, ktorými možno spochybniť právo dotknutého výrobcu uvádzať tovar na trh v celej Únii, ktoré až dovtedy mal a ktoré vychádzalo z predpokladu zhody stanoveného článkom 7 smernice 2006/42.

4| Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES zo 17. mája 2006 o strojových zariadeniach a o zmene a doplnení smernice 95/16/ES (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 157, s. 24).

3. AKTÍVNA LEGITIMÁCIA V SÚVISLOSTI S ROZHODNUTÍM O UZAVRETÍ DOHODY

V rozsudku z 10. decembra 2015, **Front Polisario/Rada** (T-512/12, Zb., EU:T:2015:953), Všeobecný súd rozhodol o aktívnej legitimácii organizácie Ľudový front oslobodenia Saguia-el-hamra a Rio de oro (Front Polisario) v súvislosti so žalobou o neplatnosť rozhodnutia Rady Európskej únie, ktorým sa schvaľuje uzavretie dohody medzi Úniou a Marockým kráľovstvom[5]. Táto dohoda sa vzťahuje okrem iného na územie Západnej Sahary, na časť ktorej si žalobca robí nárok.

Všeobecný súd konštatoval, že ustanovenia tejto dohody schválenej napadnutým rozhodnutím majú účinky na právne postavenie celého územia, na ktoré sa dohoda vzťahuje, a teda na územie Západnej Sahary kontrolovanej Marockým kráľovstvom. Tieto účinky sa pritom priamo netýkajú len Marockého kráľovstva, ale tiež žalobcu, keďže konečné medzinárodné postavenie tohto územia ešte nebolo určené a treba ho určiť v rámci procesu vyjednávania medzi Marockým kráľovstvom a práve organizáciou Front Polisario, vedených pod záštitou Organizácie Spojených národov (OSN). Z toho istého dôvodu treba organizáciu Front Polisario považovať za osobne dotknutú napadnutým rozhodnutím. Podľa Všeobecného súdu tieto okolnosti vytvárajú faktickú situáciu, ktorá vymedzuje žalobcu vo vzťahu ku všetkým ostatným osobám a vďaka nej sa vyznačuje osobitným postavením. Front Polisario je totiž jediným ďalším partnerom, ktorý sa zúčastní rokovaní s Marockým kráľovstvom pod záštitou OSN s cieľom určiť konečné medzinárodné postavenie Západnej Sahary.

Všeobecný súd preto prijal záver, že organizácia Front Polisario je priamo a osobne dotknutá napadnutým rozhodnutím.

4. PROCESNÁ SPÔSOBILOSŤ

V už citovanom rozsudku *Front Polisario/Rada*[6] (EU:T:2015:953) Všeobecný súd rozhodol, že v niektorých špecifických prípadoch možno subjekt, ktorý nemá právnu subjektivitu podľa práva členského štátu alebo tretieho štátu, považovať za „právnickú osobu" v zmysle článku 263 štvrtého pododseku ZFEÚ a pripustiť, aby podal žalobu na neplatnosť na základe uvedeného ustanovenia. Tak je to najmä v prípade, ak Únia a jej inštitúcie vo svojich aktoch alebo pri svojej činnosti pristupujú k dotknutému subjektu ako k zvláštnemu subjektu, ktorý môže byť nositeľom vlastných práv alebo mu možno uložiť povinnosti alebo obmedzenia.

V prejednávanej veci Všeobecný súd na úvod konštatoval, že organizácia Front Polisario je jednou zo strán sporu, ktorý sa týka osudu územia Západnej Sahary, a ako taká je menovite uvádzaná v textoch vzťahujúcich sa k tomuto sporu, vrátane viacerých rezolúcií Európskeho parlamentu. Následne uviedol, že v súčasnosti je nemožné, aby Front Polisario formálne vznikol ako právnická osoba podľa práva Západnej Sahary, keďže takéto právo zatiaľ neexistuje. Je síce pravda, že Marocké kráľovstvo fakticky spravuje prakticky celé územie Západnej Sahary, ale pritom ide o stav, s ktorým Front Polisario nesúhlasí a ktorý je práve príčinou sporu medzi Front Polisario a týmto štátom. Určite by bolo možné, aby Front Polisario vznikol ako právnická osoba podľa práva tretieho štátu, ale zároveň to od neho nemožno vyžadovať. Všeobecný súd napokon pripomína, že Rada a Komisia samé uznávajú, že medzinárodný status a právna situácia Západnej Sahary sú špecifické a zastávajú

5| Rozhodnutie Rady 2012/497/EÚ z 8. marca 2012 o uzavretí Dohody vo forme výmeny listov medzi Európskou úniou a Marockým kráľovstvom o recipročných liberalizačných opatreniach pre poľnohospodárske výrobky, spracované poľnohospodárske výrobky, ryby a výrobky rybného hospodárstva a o nahradení protokolov 1, 2 a 3 a ich príloh a o zmenách a doplneniach Euro-stredomorskej dohody o pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na strane druhej (Ú. v. EÚ L 241, s. 2)

6| Pozri tiež úvahy venované tomuto rozsudku v časti „Vonkajšie vzťahy".

názor, že konečné postavenie tohto územia, a teda aj právo, ktoré sa bude uplatňovať, treba určiť v rámci mierového procesu pod záštitou OSN. Pritom práve OSN považuje Front Polisario za zásadného účastníka tohto procesu.

Vzhľadom na tieto okolnosti Všeobecný súd rozhodol, že Front Polisario treba považovať za „právnickú osobu" v zmysle článku 263 štvrtého pododseku ZFEÚ.

5. POJEM OSOBA, KTOREJ JE AKT URČENÝ

V uznesení z 13. marca 2015, ***European Coalition to End Animal Experiments/ECHA*** (T-673/13, Zb., EU:T:2015:167), mal Všeobecný súd rozhodnúť, či žalobkyňa ako vedľajšia účastníčka, ktorá bola pripustená do konania pred odvolacím senátom Európskej chemickej agentúry (ECHA), môže byť považovaná za osobu, ktorej je určené rozhodnutie v rámci tohto konania.

V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že v rámci žaloby o neplatnosť na základe článku 263 ZFEÚ žalobkyňu možno považovať za osobu, ktorej bolo napadnuté rozhodnutie určené, iba pod formálnou podmienkou, že je v ňom výslovne označená ako osoba, ktorej je určené, alebo pod materiálnou podmienkou, že z ustanovení uvedeného rozhodnutia vyplýva, že žalobkyňa je v ňom identifikovaná ako osoba, ktorej je toto rozhodnutie určené, na základe skutočnosti, že toto rozhodnutie, vyjadrujúce vôľu jeho autora, má za cieľ vyvolať záväzné právne účinky, ktorými môžu byť dotknuté jej záujmy tým, že podstatným spôsobom zmenia jej právne postavenie.

PRAVIDLÁ HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE VZŤAHUJÚCE SA NA PODNIKY

1. VŠEOBECNÉ OTÁZKY

Judikatúra z roku 2015 sa okrem iného týkala mechanizmu ukončenia konania stanoveného v článku 13 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1/2003[7] o dodržiavaní práva na obranu, ako aj o zverejnení informácií získaných v rámci uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže a ich prípadnom využití v rámci žalôb o náhradu škody.

a) SŤAŽNOSTI – MECHANIZMUS ČLÁNKU 13 ODS. 2 NARIADENIA Č. 1/2003

Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 21. januára 2015, ***easyJet Airline/Komisia*** (T-355/13, Zb., EU:T:2015:36), sa Všeobecný súd zaoberal žalobou proti rozhodnutiu, ktorým Komisia zamietla sťažnosť žalobkyne podanú proti prevádzkovateľovi letiska pre jeho konanie údajne v rozpore s hospodárskou súťažou na trhu s letiskovými službami. Toto rozhodnutie bolo prijaté na základe ustanovení článku 13 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 z dôvodu, že vecou sa už zaoberal orgán hospodárskej súťaže členského štátu. Na podporu svojej žaloby žalobkyňa okrem iného tvrdila, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdila, že vnútroštátny orgán pre hospodársku súťaž sa zaoberal jej sťažnosťou v zmysle ustanovení článku 13 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, zatiaľ čo v skutočnosti bola uvedená sťažnosť zamietnutá z dôvodov poradia dôležitosti.

7 | Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101 ZFEÚ] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205).

Pokiaľ ide o súdne preskúmanie rozhodnutia Komisie založeného na článku 13 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, Všeobecný súd uvádza, že jeho cieľom je overiť, či sa sporné rozhodnutie nezakladá na vecne nepresných skutkových okolnostiach a či sa Komisia nedopustila nesprávneho právneho posúdenia, zjavne nesprávneho posúdenia alebo zneužitia právomoci tým, že usúdila, že orgán hospodárskej súťaže členského štátu sa už sťažnosťou zaoberal. Na druhej strane uvádza, že preskúmanie rozhodnutí orgánov hospodárskej súťaže členských štátov prináleží iba vnútroštátnym súdom, ktoré plnia základnú funkciu pri uplatňovaní pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže.

Ďalej formulácia „sťažnosť, ktor[ou] sa už zaoberal iný orgán hospodárskej súťaže", nachádzajúca sa v článku 13 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, má podľa Všeobecného súdu široký rozsah, keďže môže zahŕňať všetky prípady sťažností, ktoré už preskúmal iný orgán hospodárskej súťaže bez ohľadu na výsledok. Tento doslovný výklad je v súlade so všeobecnou štruktúrou tohto nariadenia, z ktorej vyplýva, že nie je dôležitý výsledok preskúmania sťažnosti uvedeným orgánom hospodárskej súťaže, ale to, že tento orgán túto sťažnosť skúmal. Z toho vyplýva, že Komisia sa môže na účely zamietnutia sťažnosti platne oprieť o dôvod založený na tom, že určitý orgán hospodárskej súťaže členského štátu už predtým zamietol túto sťažnosť z dôvodov poradia dôležitosti.

Okolnosť, že vnútroštátny orgán hospodárskej súťaže v prejednávanom spore neukončil konanie týkajúce sťažnosti, o ktorej rozhodoval, prijatím rozhodnutia v zmysle článku 5 uvedeného nariadenia a že sa oprel o dôvody poradia dôležitosti, a to aj keby sa preukázala, nebránila tomu, aby Komisia na základe článku 13 ods. 2 tohto nariadenia konštatovala, že touto sťažnosťou sa zaoberal orgán hospodárskej súťaže členského štátu, a z tohto dôvodu túto sťažnosť zamietla.

b) PRÁVO NA OBRANU

– PRÁVO BYŤ VYPOČUTÝ

V rozsudku z 15. júla 2015, ***Akzo Nobel a Akcros Chemicals/Komisia*** [T-485/11, Zb. (výňatky), EU:T:2015:517], Všeobecný súd mal príležitosť zdôrazniť, že rešpektovanie práva na obranu vyžaduje, aby podnik, ktorého sa preskúmanie týka, mal počas správneho konania možnosť účinne vyjadriť svoje stanovisko k existencii a relevantnosti prednesených skutočností a okolností a k dokumentom, ktoré získala Komisia na podporu svojho tvrdenia o existencii porušenia Zmluvy o FEÚ. V tejto súvislosti podľa Všeobecného súdu lehotu štyroch dní, ktorá bola poskytnutá podniku, ktorého sa preskúmanie týka, na predloženie jeho pripomienok, nemožno považovať za zlučiteľnú s dodržaním práva na obranu.

Treba preto zrušiť napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom žalobcovia dostatočne preukázali, že keby nedošlo k tomuto procesnému nedostatku, to znamená, že keby mali k dispozícii dostatočnú lehotu na vyjadrenie svojho stanoviska, napadnuté rozhodnutie by síce nemalo iný obsah, ale žalobcovia by mohli lepšie zabezpečiť svoju obranu. Na tento účel Všeobecný súd spresňuje, že sa treba preniesť do času administratívneho konania, ktoré viedlo k prijatiu napadnutého rozhodnutia, to znamená pred dátum prijatia tohto rozhodnutia.

– POVINNOSŤ ODÔVODNENIA

Medzi 13 rozsudkami, ktoré boli vyhlásené v ten istý deň, v rámci série žalôb podaných proti rozhodnutiu, ktorým Komisia uložila pokuty viacerým leteckým spoločnostiam za ich účasť na karteli na trhu leteckej dopravy[8], v rozsudku zo 16. decembra 2015, ***Martinair Holland/Komisia*** (T-67/11, Zb., EU:T:2015:984), mal Všeobecný súd príležitosť vysloviť dôležité spresnenia týkajúce sa rozsahu povinnosti odôvodnenia.

Všeobecný súd pripomína, že na účely odôvodnenia rozhodnutia prijatého na zabezpečenie uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže je Komisia povinná podľa článku 296 ZFEÚ uviesť aspoň skutočnosti a úvahy, ktoré majú základnú dôležitosť v štruktúre jej rozhodnutia, umožniac tak príslušnému súdu a dotknutým osobám oboznámiť sa s podmienkami, za ktorých Komisia uplatnila právo Únie. Okrem toho odôvodnenie aktu musí byť logické, a najmä bez vnútorných rozporov, ktoré by bránili porozumieť správne dôvodom, na ktorých sa tento akt zakladá. V tejto súvislosti Všeobecný súd zdôrazňuje, že zásada účinnej súdnej ochrany znamená, že výrok rozhodnutia prijatého Komisiou konštatujúceho porušenia pravidiel hospodárskej súťaže musí byť obzvlášť jasný a presný, aby podniky uznané za zodpovedné, ktorým bola uložená sankcia, mohli porozumieť, prečo im bola pripísaná zodpovednosť a uložené tieto sankcie, tak ako to vyplýva zo znenia uvedeného výroku, a mohli to spochybniť.

Všeobecný súd ďalej uvádza, že ak sa v odôvodnení rozhodnutia Komisie konštatujúcom porušenie opisuje jedno jediné a nepretržité porušenie, na ktorom sa zúčastnili všetky obvinené podniky, a výrok obsahujúci viaceré články konštatuje buď viaceré jediné a nepretržité porušenia alebo jedno jediné a nepretržité porušenie, za ktoré sa zodpovednosť pripisuje iba podnikom, ktoré sa priamo zúčastnili konaní uvedených v dotknutých článkoch, treba konštatovať existenciu rozporu medzi odôvodnením a výrokom tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že jednoduchá existencia rozporu medzi odôvodneniami a výrokom rozhodnutia nepostačuje nato, aby bol vyvodený záver, že toto rozhodnutie je postihnuté vadou, pokiaľ ide o odôvodnenie, ak, po prvé rozhodnutie ako celok umožňuje zúčastneným osobám identifikovať túto nekoherenciu a odvolávať sa na ňu, po druhé znenie výroku je dostatočne jasné a presné, aby mohli pochopiť presný dosah rozhodnutia a po tretie dôkazy použité na preukázanie účasti obvinených podnikov na porušeniach, ktoré im boli pripísané vo výroku, sú jasne identifikované a skúmané v odôvodneniach. Ak sú naopak vnútorné rozpory v rozhodnutí Komisie takej povahy, že majú dosah na práva podnikov, ktorým sa uložila pokuta, na obhajobu, a bránia súdu Únie vykonať preskúmanie, toto rozhodnutie je postihnuté vadou, pokiaľ ide o povinnosť odôvodnenia, ktorá odôvodňuje jeho zrušenie. Je to tak najmä v prípade, ak rozhodnutie neumožňuje posúdiť, či sú dôkazy uvedené v odôvodnení dostatočné, ani pochopiť logiku, ktorá viedla Komisiu k záveru, že príjemcovia rozhodnutia sú zodpovední za porušenie.

Okrem toho podľa Všeobecného súdu, keď vnútroštátne súdy rozhodujú o dohodách, rozhodnutiach alebo postupoch podľa článku 101 ZFEÚ, ktoré sú už predmetom rozhodnutia Komisie, nemôžu prijať rozhodnutia, ktoré by boli v rozpore s týmto rozhodnutím. Z toho vyplýva, že vnútroštátne súdy sú viazané rozhodnutím prijatým Komisiou, ak nebolo zrušené alebo nebola konštatovaná jeho neplatnosť, čo si vyžaduje, aby jeho výrok mohol byť pochopený jednoznačným spôsobom. Konkrétne, vnútroštátne súdy musia byť schopné pochopiť na základe jasného znenia výroku rozhodnutia konštatujúceho existenciu porušenia pravidiel hospodárskej súťaže Únie, rozsah tohto porušenia, ako aj identifikovať osoby, ktoré sú zaň zodpovedné, aby mohli vyvodiť potrebné dôsledky, pokiaľ ide o návrhy na náhradu škody spôsobenej porušením, podané osobami, ktoré boli poškodené

8| Rozsudky zo 16. decembra 2015, *Air Canada/Komisia* (T-9/11, EU:T:2015:994), *Koninklijke Luchtvaart Maatschappij/Komisia* (T-28/11, EU:T:2015:995), *Japan Airlines/Komisia* (T-36/11, EU:T:2015:992), *Cathay Pacific Airways/Komisia* (T-38/11, EU:T:2015:985), *Cargolux Airlines/Komisia* (T-39/11, EU:T:2015:991), *Latam Airlines Group a Lan Cargo/Komisia* (T-40/11, EU:T:2015:986), *Singapore Airlines a Singapore Airlines Cargo PTE/Komisia* (T-43/11, EU:T:2015:989), *Deutsche Lufthansa a i./Komisia* (T-46/11, EU:T:2015:987), *British Airways/Komisia* (T-48/11, EU:T:2015:988), *SAS Cargo Group a i./Komisia* (T-56/11, EU:T:2015:990), *Air France-KLM/Komisia* (T-62/11, EU:T:2015:996), *Air France/Komisia* (T-63/11, EU:T:2015:993), *a Martinair Holland/Komisia* (T-67/11, Zb., EU:T:2015:984).

týmto porušením. Znenie výroku rozhodnutia konštatujúceho porušenie pravidiel hospodárskej súťaže sa zdá byť z tohto hľadiska rozhodujúce, keďže je takej povahy, že môže zakladať vzájomné práva a povinnosti medzi dotknutými osobami.

c) ZVEREJNENIE INFORMÁCIÍ A ŽALOBY O NÁHRADU ŠKODY

–INFORMÁCIE POSKYTNUTÉ V RÁMCI PROGRAMU ZHOVIEVAVOSTI

Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 15. júla 2015, ***AGC Glass Europe a i./Komisia*** [T-465/12, Zb. (výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:505], mal Všeobecný súd za úlohu preskúmať zákonnosť rozhodnutia Komisie týkajúceho sa zamietnutia žiadosti o dôverné zaobchádzanie s informáciami, ktorú podala skupina výrobcov automobilových skiel. Táto žiadosť sa týkala určitých informácií uvedených v rozhodnutí Komisie, v ktorom už predtým konštatovala, že tieto podniky porušili článok 101 ZFEÚ a článok 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP)[9]. Na podporu svojej žaloby žalobkyne okrem iného tvrdili, že oznámenia o spolupráci z rokov 2002[10] a 2006[11] obsahujú ustanovenia, ktoré sú vo vzťahu ku každému podniku, ktorý patrí do ich pôsobnosti, základom vzniku legitímnej dôvery, pokiaľ ide o skutočnosť, že dobrovoľne poskytnuté informácie zostanú dôverné v rámci možností aj v štádiu zverejnenia rozhodnutia Komisie.

K tomuto bodu Všeobecný súd uvádza, že z bodov 3 až 7 oznámenia o spolupráci z roku 2002, ako aj z bodov 3 až 5 oznámenia o spolupráci z roku 2006 vyplýva, že cieľom týchto oznámení je stanoviť podmienky, za ktorých podnik môže získať buď oslobodenie od pokuty, alebo jej zníženie. Tieto oznámenia nestanovujú žiadnu inú výhodu, ktorú by si mohol podnik nárokovať výmenou za svoju spoluprácu. Tento výklad je výslovne potvrdený v bode 31 oznámenia o spolupráci z roku 2002 a v bode 39 oznámenia z roku 2006. Podľa zhodného znenia týchto bodov skutočnosť, že podnik získal oslobodenie od pokuty alebo zníženie pokuty, neznamená, že tento podnik je chránený pred dôsledkami svojej účasti na porušovaní článku 101 ZFEÚ v občianskoprávnom konaní.

Okrem toho bod 6 oznámenia o spolupráci z roku 2006, podľa ktorého „prípadných žiadateľov o zhovievavosť môže totiž odradiť od spolupráce s Komisiou … skutočnosť, že by to mohlo zhoršiť ich postavenie v civilnom konaní v porovnaní s podnikmi, ktoré nespolupracujú s Komisiou“, znamená, že podnik by nemal byť znevýhodnený v rámci občianskoprávneho konania, ktoré sa proti nemu môže začať, len preto, že dobrovoľne písomne predložil Komisii vyhlásenie o zhovievavosti v súvislosti s ktorým by mohlo byť vydané rozhodnutie nariaďujúce predloženie dokumentov. Práve v rámci tohto zámeru chrániť osobitne vyhlásenia o zhovievavosti Komisia stanovila pre seba v bodoch 31 až 35 oznámenia o spolupráci z roku 2006 osobitné pravidlá upravujúce spôsoby formulovania uvedených vyhlásení, prístup k nim a ich používanie. Tieto pravidlá sa pritom týkajú výlučne dokumentov a vyhlásení, či už písomných, alebo zaznamenaných, doručených v súlade s oznámeniami o spolupráci z rokov 2002 alebo 2006, pričom ich zverejnenie Komisia vo všeobecnosti považuje za zverejnenie, ktoré narúša ochranu cieľov inšpekcií a vyšetrovaní v zmysle článku 4 nariadenia č. 1049/2001[12]. Cieľom ani účinkom týchto pravidiel teda nemohlo byť to, aby sa Komisii zabránilo zverejniť v rozhodnutí, ktorým sa končí správne konanie, informácie týkajúce sa opisu porušenia, ktoré jej boli predložené v rámci programu zhovievavosti, a tieto pravidlá v tejto súvislosti ani nie sú základom vzniku legitímnej dôvery.

9 | Dohoda o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3).

10 | Oznámenie Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 45, 2002, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s. 155).

11 | Oznámenie Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 298, 2006, s. 17).

12 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331).

Všeobecný súd tak na záver uvádza, že takéto zverejnenie vykonané na základe článku 30 nariadenia č. 1/2003 pri dodržaní profesijného tajomstva, nenarušuje legitímnu dôveru, na ktorú sa môžu odvolávať žalobkyne na základe oznámení o spolupráci z rokov 2002 a 2006 a ktorá sa týka výpočtu sumy pokuty a nakladania s dokumentmi a osobitne s uvedenými vyhláseniami.

– ROZSAH POVINNOSTI ZVEREJNENIA

V centre veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 15. júla 2015, ***Pilkington Group/Komisia*** (T-462/12, Zb., EU:T:2015:508), sa nachádza iné rozhodnutie Komisie, ktorým zamietla žiadosť o dôverné zaobchádzanie. Podobne ako vo veci *AGC Glass Europe*, výrobca automobilového skla dotknutý rozhodnutím Komisie, v ktorom konštatovala existenciu kartelu v tomto odvetví, namietal proti zverejneniu určitých informácií, ktoré sa nachádzali v tomto rozhodnutí. Tento výrobca spochybňoval zamietnutie žiadosti o dôverné zaobchádzanie a tvrdil, že toto zamietnutie znamenalo zmenu politiky Komisia týkajúcej sa zverejňovania dôverných informácií oproti praxi, ktorú v minulosti uplatňovala v rovnakých a podobných prípadoch. Týmto postupom Komisia porušila zásady rovnosti zaobchádzania a ochrany legitímnej dôvery.

V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že Komisia je oprávnená v rámci svojich právomocí v oblasti vykonávania práva hospodárskej súťaže v Únii zverejniť v súlade s pravidlami upravujúcimi ochranu profesijného tajomstva znenie svojich rozhodnutí, ktoré je úplnejšie, než minimum vyžadované v článku 30 nariadenia č. 1/2003. Tak, ako je to aj v prípade všeobecnej výšky pokút, Komisia má právo prispôsobiť svoj prístup v oblasti zverejňovania svojich rozhodnutí potrebám svojej politiky hospodárskej súťaže. Úloha dohľadu, ktorú Komisii zveruje článok 101 ods. 1 ZFEÚ a článok 102 ZFEÚ, totiž nezahŕňa len povinnosť vyhľadávať a potláčať jednotlivé porušenia, ale rovnako obsahuje aj povinnosť uskutočňovať všeobecnú politiku s cieľom uplatňovať vo veciach hospodárskej súťaže zásady stanovené Zmluvou o FEÚ a v tomto zmysle usmerňovať správanie podnikov.

Aj keby sa teda v napadnutom rozhodnutí prejavila zmena prístupu Komisie, pokiaľ ide o mieru podrobnosti zverejnenej verzie rozhodnutia konštatujúceho existenciu kartelu v odvetví automobilového skla vo vzťahu k predchádzajúcim prípadom, len táto skutočnosť by podľa Všeobecného súdu nemohla ovplyvniť zákonnosť.

2. PRÍNOSY V OBLASTI PÔSOBNOSTI ČLÁNKU 101 ZFEÚ

a) PRIPÍSATEĽNOSŤ – ZMLUVA O ZASTÚPENÍ

V rozsudku z 15. júla 2015, ***voestalpine* a *voestalpine Wire Rod Austria/Komisia*** (T-418/10, Zb., EU:T:2015:516), sa Všeobecný súd zaoberal žalobou, ktorú podal podnik spochybňujúci skutočnosť, že sa prostredníctvom svojho zástupcu v Taliansku zúčastnil regionálnej zložky kartelu, do ktorého bolo zapojených 18 dodávateľov predpínacej ocele,13 a spresnil kritéria na určenie toho, či dve spoločnosti, z ktorých každá má vlastnú právnu subjektivitu, možno považovať na účely pripísateľnosti protisúťažného konania jednej z nich, za jediný a ten istý hospodársky subjekt s jednotným správaním na trhu.

V tejto súvislosti Všeobecný súd najskôr pripomenul, že pojem podnik sa na účely uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže musí chápať ako hospodárska jednotka, ktorá sa môže skladať z viacerých spoločností s vlastnou právnou subjektivitou, a následne uviedol, že čo sa týka spoločností udržiavajúcich vertikálne vzťahy, ako je vzťah medzi zastúpeným a jeho obchodným zástupcom alebo sprostredkovateľom, dve skutočnosti

13 | Pokiaľ ide o ďalšie aspekty tohto kartelu týkajúce sa výpočtu výšky pokuty, pozri ďalej úvahy pod bodom „c) Výpočet výšky pokút“.

boli určené ako hlavné referenčné parametre pri určovaní existencie hospodárskej jednotky: na jednej strane skutočnosť, či sprostredkovateľ znáša hospodárske riziko alebo nie, a na druhej strane existencia alebo neexistencia výhradnosti služieb poskytovaných sprostredkovateľom.

V tejto súvislosti, pokiaľ ide o skutočnosť, či sprostredkovateľ znáša hospodárske riziko alebo nie, Všeobecný súd spresňuje, že je potrebné najskôr vedieť, do akej miery obchodný zástupca znáša finančné riziká súvisiace s predajom alebo vykonaním zmlúv uzavretých s tretími osobami, pokiaľ ide o činnosti, ktoré mu zveril zastúpený. Ďalej uviedol, že pokiaľ ide o výlučný charakter služieb poskytovaných sprostredkovateľom, za predpokladu, že obchodný zástupca nezastupuje jedného zastúpeného, ale dvoch, treba na účely určenia existencie hospodárskej jednotky vedieť, či sa tento obchodný zástupca môže, čo sa týka činností, ktoré mu zveril jeden zastúpený alebo obaja, správať ako nezávislý obchodník, ktorý si môže slobodne určovať vlastnú obchodnú stratégiu. Pokiaľ sa obchodný zástupca nemôže takto správať, funkcie, ktoré vykonáva na účet uvedeného zastúpeného, tvoria neoddeliteľnú súčasť činností uvedeného zastúpeného.

b) PREMLČANIE

– AKT PRERUŠENIA – ROZHODNUTIE, KTORÝM SA PRIZNÁVA PODMIENEČNÉ OSLOBODENIE

Rozsudok zo 6. októbra 2015, ***Corporación Empresarial de Materiales de Construcción/Komisia*** (T-250/12, Zb., EU:T:2015:749), poskytol Všeobecnému súdu príležitosť objasniť otázku, či rozhodnutie o priznaní podmienečného oslobodenia podľa odseku 15 oznámenia o spolupráci z roku 2002 treba považovať za akt, ktorým sa prerušuje premlčacia lehota v zmysle článku 25 ods. 3 nariadenia č. 1/2003.

V tejto súvislosti Všeobecný súd rozhodol, že rozhodnutie priznať žiadateľovi o zhovievavosť podmienečné oslobodenie od pokuty v rozsahu, v akom mu poskytuje takéto procesné postavenie, má zásadný význam na to, aby Komisia mohla vyšetrovať alebo stíhať porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, pre ktoré existuje podozrenie. Na úvod treba uviesť, že program zhovievavosti totiž priamo prispieva k plnej účinnosti politiky stíhania porušení pravidiel v oblasti hospodárskej súťaže, ďalej, rozhodnutie priznať žiadateľovi o zhovievavosť podmienečné oslobodenie od pokuty preukazuje, že jeho žiadosť spĺňa predpoklady, aby sa mu na konci správneho konania mohlo za určitých podmienok priznať konečné oslobodenie od pokuty, a napokon toto procesné postavenie ukladá dotknutej osobe na to, aby sa mohla domáhať konečného oslobodenia od pokuty, povinnosť pokračovať v konaní, ktoré spĺňa podmienky stanovené v bode 11 písm. a) až c) oznámenia o spolupráci z roku 2000 až dovtedy, kým Komisia prijme konečné rozhodnutie.

Všeobecný súd z toho vyvodil záver, že rozhodnutie o priznaní podmienečného oslobodenia je procesným aktom, ktorý sa týka vyšetrovania alebo stíhania porušenia v zmysle článku 25 ods. 3 prvej vety nariadenia č. 1/2003, a možno ho teda kvalifikovať ako akt prerušujúci premlčanie, ktorý má účinky *erga omnes*, teda voči všetkým podnikom, ktoré sa zúčastnili dotknutého porušenia.

– ZODPOVEDNOSŤ – VZŤAH MEDZI DCÉRSKOU SPOLOČNOSŤOU A MATERSKOU SPOLOČNOSŤOU

Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 15. júla 2015, ***Akzo Nobel a i./Komisia*** [T-47/10, Zb. (výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:506], sa Všeobecný súd zaoberal žalobou proti rozhodnutiu, v ktorom Komisia konštatovala účasť žalobcov na karteli na európskom trhu s tepelnými stabilizátormi. Na podporu svojej žaloby

tieto žalobkyne, materská spoločnosť a jej dcérske spoločnosti pôsobiace na tomto trhu, uvádzali okrem iného porušenie článku 25 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1/2003 a tvrdili, že Komisii zanikla právomoc začať konanie proti týmto dcérskym spoločnostiam, a tým aj uložiť týmto spoločnostiam pokutu solidárnu s ich materskou spoločnosťou.

Všeobecný súd zastával názor, že samotné dcérske spoločnosti určitej spoločnosti, ktoré sa priamo zúčastnili na porušeniach podľa článku 101 ods. 1 ZFEÚ, sa môžu oprávnene domáhať uplynutia premlčacej lehoty podľa článku 25 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1/2003 vo vzťahu k nim, pokiaľ Komisia urobila prvé úkony smerujúce k vyšetrovaniu alebo stíhaniu týchto porušení v zmysle článku 25 ods. 3 tohto nariadenia po uplynutí tejto lehoty, pokiaľ ide o tieto spoločnosti. Všeobecný súd však pripomína, že premlčanie upravené v článku 25 nariadenia č. 1/2003 nemá za následok zánik existencie porušenia, ani nebráni Komisii, aby v rozhodnutí konštatovala zodpovednosť za toto porušenie, ale vedie len k neuplatneniu sankcií v prípade subjektov, vo vzťahu ku ktorým došlo k premlčaniu.

Okrem toho z doslovného, teleologického a systematického výkladu článku 25 nariadenia č. 1/2003 vyplýva, že výhoda premlčania podľa odseku 1 článku 25 tohto nariadenia sa vzťahuje nezávisle na každú právnickú osobu, voči ktorej Komisia vedie konanie, a každá z nich si ju môže aj uplatniť. Ďalej z neho vyplýva, že len samotná skutočnosť, že vo vzťahu k dcérskej spoločnosti, patriacej do skupiny spoločností v zmysle hospodárskej jednotky, uplynula premlčacia lehota, nemá za následok spochybnenie zodpovednosti materskej spoločnosti a zabránenie stíhania proti nej. Podľa Všeobecného súdu toto posúdenie nie je v rozpore s použitím pojmu podnik v odsekoch 3 a 4 článku 25 nariadenia č. 1/2003 v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ktorého účelom je iba vymedziť úkony, ktoré spôsobujú prerušenie premlčania, ako aj dosah ich účinkov na všetky podniky alebo združenia podnikov, ktoré sa podieľali na porušovaní, to znamená vrátane právnických osôb, ktoré ich tvoria.

c) VÝPOČET VÝŠKY POKÚT

– STANOVENIE HODNOTY PREDAJA

V rozsudku z 9. septembra 2015, ***Panasonic a MT Picture Display/Komisia*** [T-82/13, Zb. (výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:612], mal Všeobecný súd rozhodnúť o kritériách, ktoré treba použiť s cieľom určiť hodnotu predaja podniku na účely stanovenia výšky pokuty. Všeobecný súd uviedol, že v prejednávanej veci žalobkyne v odpovedi na žiadosť Komisie o informácie navrhli alternatívnu metódu výpočtu hodnoty priameho predaja v rámci EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov, ktorá spočívala v zohľadnení váženého priemeru farebných elektrónok súvisiacich s uvedeným predajom, a to podľa ich skutočnej veľkosti a príslušného obdobia. Ako pripomína Všeobecný súd, podľa bodu 15 usmernení z roku 2006 pre výpočet pokút[14] s cieľom stanoviť hodnotu predaja podniku, je pritom Komisia povinná použiť najpriaznivejšie údaje, ktoré sú pre tento podnik k dispozícii. Keďže Komisia mala k dispozícii údaje, ktoré najpresnejším spôsobom odrážali hodnotu priameho predaja v EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov, Všeobecný súd konštatoval, že sa bez uvedenia dôvodov odchýlila od usmernení, pokiaľ ide o výpočet základnej sumy pokút uložených žalobkyniam.

Všeobecný súd zastával názor, že v rámci výkonu jeho neobmedzenej právomoci na účely určenia sumy pokút uložených žalobkyniam, bolo treba zohľadniť údaje, ktoré predložili v priebehu správneho konania. Uviedol, že spravodlivo posúdil okolnosti prejednávanej veci a žalobkyniam uložil pokutu na základe údajov týkajúcich sa hodnoty predaja, ktoré poskytli v odpovedi na žiadosť Komisie o informácie.

14 | Usmernenia k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2).

– INDIVIDUALIZÁCIA TRESTOV

V roku 2015 séria žalôb namierených voči rozhodnutiam, v ktorých Komisia postihla 18 dodávateľov predpínacej ocele za ich účasť na karteli v tomto odvetví, umožnila Všeobecnému súd okrem iného priniesť niekoľko užitočných spresnení o spôsoboch výpočtu výšky pokuty.

V rozsudkoch z 15. júla 2015, ***SLM a Ori Martin/Komisia*** [T-389/10 a T-419/10, Zb. (výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:513], ***Fapricela/Komisia*** [T-398/10, Zb. (výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:498], *voestalpine a voestalpine Wire Rod Austria/Komisia,* už citovaný (EU:T:2015:516), a ***Trafilerie Meridionali/Komisia*** [T-422/10, Zb. (výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:512], tak Všeobecný súd pripomenul, že v situácii, o akú ide vo veci samej, keď dotknutý kartel pozostáva z viacerých častí a Komisia ho považuje za jediné komplexné a trvajúce porušenie, zo zásady individualizácie trestov vyplýva, že sankcia musí zohľadniť situáciu každého porušiteľa vo vzťahu k porušeniu.

V už citovaných rozsudkoch *voestalpine a voestalpine Wire Rod Austria/Komisia* (EU:T:2015:512) a *SLM a Ori Martin/Komisia* (EU:T:2015:513) Všeobecný súd uviedol, že pri jedinom porušení v zmysle komplexného porušenia, ktoré zahŕňa skupinu dohôd a zosúladených postupov na samostatných trhoch, na ktorých sa všetci porušitelia nenachádzajú alebo títo porušitelia majú len čiastočnú vedomosť o celkovom pláne, musia byť sankcie individualizované v tom zmysle, že sa musia vzťahovať na správania a špecifiká vlastné dotknutým podnikom. Ako spresňuje Všeobecný súd, porušiteľ, ktorý nie je zodpovedný za účasť na niektorých častiach jediného porušenia, nemohol mať úlohu pri vykonávaní týchto častí. V tejto súvislosti v už citovanom rozsudku *Trafilerie Meridionali/Komisia* (EU:T:2015:512), Všeobecný súd uviedol, že podnik, ktorého zodpovednosť je preukázaná vo vzťahu k viacerým častiam kartelu, prispieva k účinnosti a závažnosti tohto kartelu viac než porušovateľ, ktorý bol zapojený výlučne do jedinej časti toho istého kartelu. Prvý podnik sa preto dopúšťa závažnejšieho porušenia ako druhý. V každom prípade, ako zdôrazňuje Všeobecný súd, podniku nikdy nemožno uložiť pokutu, ktorej suma je vypočítaná v závislosti od účasti na tajnom dohovore, za ktorý nebol uznaný zodpovedným.

Okrem toho v už citovaných rozsudkoch *voestalpine a voestalpine Wire Rod Austria/Komisia* (EU:T:2015:512) a *SLM a Ori Martin/Komisia* (EU:T:2015:513) Všeobecný súd uviedol, že v praxi možno individualizáciu trestu v závislosti od porušenia uskutočniť v rôznych štádiách stanovovania výšky pokuty. Komisia tak môže uznať osobitosť účasti podniku na porušení po prvé, v štádiu posúdenia objektívnej závažnosti porušenia ako takého, po druhé v štádiu posúdenia poľahčujúcich okolností a po tretie v štádiu po posúdení objektívnej závažnosti porušenia alebo poľahčujúcich okolností. V tejto súvislosti bod 36 usmernení z roku 2006 uvádza, že Komisia môže v určitých prípadoch uložiť symbolickú pokutu a že sa môže tiež, ako sa to uvádza v bode 37 týchto usmernení, odchýliť od všeobecnej metodiky stanovovania pokút najmä vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci.

– PLATOBNÁ SCHOPNOSŤ – SÚDNE PRESKÚMANIE

Už citované rozsudky ***Fapricela/Komisia*** (EU:T:2015:498), ***Trafilerie Meridionali/Komisia***, (EU:T:2015:512) a rozsudok z 15. júla 2015, ***Westfälische Drahtindustrie a i./Komisia*** [T-393/10, Zb. (výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:515], ktoré patria do série žalôb v odvetví predpínacej ocele, dali Všeobecnému súdu príležitosť uviesť, že zníženie pokuty na základe bodu 35 usmernení z roku 2006 pre výpočet pokút týkajúce sa platobnej schopnosti podnikov, možno priznať len za výnimočných okolností a za *podmienok, ktoré sú vymedzené v týchto usmerneniach. Na jednej strane tak musí byť preukázané, že uložen*á pokuta „by nenapraviteľne ohrozil[a] ekonomickú životaschopnosť dotknutého podniku a viedl[a] by ku strate hodnoty jeho majetku“. Na druhej strane sa musí preukázať aj existencia „osobitn[ého] sociáln[eho] a ekonomick[ého] kontext[u]“. Tieto dve skupiny podmienok vymedzil súd Únie pred prijatím bodu 35 usmernení z roku 2006 pre výpočet

pokút, takže uplatnenie tohto bodu na dotknuté podniky je tak konkrétnym prejavom zásady proporcionality v oblasti sankcií za porušenia práva hospodárskej súťaže. Podľa Všeobecného súdu, keďže uplatnenie bodu 35 usmernení z roku 2006 pre výpočet pokút je poslednou skutočnosťou, ktorá sa berie do úvahy pri stanovení výšky pokút uložených za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže uplatniteľných na podniky, posúdenie platobnej schopnosti sankcionovaných podnikov spadá pod neobmedzenú právomoc, ktorá je stanovená v článku 261 ZFEÚ a v článku 31 nariadenia č. 1/2003.

Okrem toho Všeobecný súd zastáva názor, že absencia *ex offo* preskúmania celého sporného rozhodnutia neporušuje zásadu účinnej súdnej ochrany. Na účely rešpektovania tejto zásady nie je nevyhnutné, aby Všeobecný súd, ktorý je síce povinný odpovedať na predložené žalobné dôvody a vykonať právne aj vecné preskúmanie, bol tiež povinný *ex offo* opätovne prešetriť celý spis. Všeobecný súd ďalej uvádza, že, s výnimkou dôvodov verejného poriadku, ktoré musí preskúmať a prípadne na ne prihliadnuť *ex offo,* tak súd Únie musí vykonať preskúmanie na základe dôkazov predložených žalobcom na podporu uvádzaných dôvodov a v snahe vyhnúť sa vykonaniu podrobného vecného a právneho preskúmania sa nemôže opierať o mieru voľnej úvahy Komisie, pokiaľ ide o hodnotenie týchto dôkazov.

Všeobecný súd na záver zdôrazňuje, že súd Únie napokon musí v zásade a bez toho, aby bolo dotknuté preskúmanie dôkazov, ktoré mu predložili účastníci konania, zohľadniť právny a skutkový stav, ktorý existuje ku dňu, keď rozhoduje, ak sa domnieva, že je odôvodnené, aby uplatnil svoju právomoc zmeniť napadnuté rozhodnutie.

– ZNÍŽENIE VÝŠKY POKUTY PRE NEPRIMERANÚ DĹŽKU SPRÁVNEHO KONANIA – SÚDNE PRESKÚMANIE

V už citovanom rozsudku *Akzo Nobel a i./Komisia* (EU:T:2015:506) Všeobecný súd preskúmal okrem iného z hľadiska zásady rovnosti zaobchádzania rozhodnutie, ktorým Komisia znížila výšku pokút uložených podnikom, ktoré sa zúčastnili kartelu s výnimkou tých, vrátane žalobkýň, ktoré podali žaloby proti rozhodnutiam, ktoré voči nim boli prijaté počas správneho konania.

Podľa Všeobecného súdu tvrdenie, že tento rozdiel v zaobchádzaní možno odôvodniť rozdielmi v dotknutých situáciách, konkrétne, že na rozdiel od iných podnikov, žalobkyne podali súdne žaloby, treba považovať za nezlučiteľné so zásadou účinnej súdnej ochrany. V dôsledku toho Komisia tým, že priznala zníženie výšky uložených pokút z dôvodu neprimeranej dĺžky trvania správneho konania všetkým podnikom, ktoré sa zúčastnili na porušení, ale nie žalobkyniam, vo svojom rozhodnutí konštatujúcom porušenie pravidiel hospodárskej súťaže a ukladajúcom pokuty, sa dopustila pochybenia, ktoré spočíva v neodôvodnenom rozdielnom zaobchádzaní.

d) UROVNANIE – „ZMIEŠANÉ“ KONANIE

– POKUTY – ROVNOSŤ ZAOBCHÁDZANIA

Rozsudok z 20. mája 2015, ***Timab Industries a CFPR/Komisia*** (T-456/10, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:296), týkajúci sa kartelu na európskom trhu s fosfátmi používanými na výživu zvierat, umožnil Všeobecnému súdu spresniť rozsah zásady rovnosti zaobchádzania v rámci uplatnenia konania o urovnaní

v oblasti kartelov zavedeného nariadením (ES) č. 622/2008.[15] V tomto rozsudku mal Všeobecný súd po prvýkrát príležitosť rozhodnúť o tomto konaní.

V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že pokiaľ urovnanie nezahŕňa všetkých účastníkov porušenia, napríklad, ako v prejednávanej veci, ak podnik z konania odstúpi, Komisia musí prijať dve samostatné rozhodnutia. Po prvé v nadväznosti na zjednodušené konanie (konanie o urovnaní) prijme rozhodnutie určené účastníkom porušenia, ktorí sa rozhodli pre urovnanie, ktoré voči každému z nich odráža jeho záväzok. Po druhé v rámci riadneho konania prijme rozhodnutie určené účastníkom porušenia, ktorí sa pre urovnanie nerozhodli. Všeobecný súd však spresňuje, že aj v takom hybridnom prípade, zahŕňajúcom prijatie dvoch rozhodnutí s odlišnými adresátmi, ktoré nadväzujú na dve odlišné konania, však ide o účastníkov jedného a toho istého kartelu, a teda treba dodržiavať zásadu rovnosti zaobchádzania. Pripomína, že táto zásada vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne a v rozdielnych rovnako, pokiaľ takýto postup nie je objektívne odôvodnený.

Podľa Všeobecného súdu z toho vyplýva, že konanie o urovnaní síce je vo vzťahu k riadnemu správnemu konaniu alternatívnym správnym konaním, odlišným od tohto konania a vykazujúcim určité osobitosti, akými sú predchádzajúce oznámenie o výhradách a oznámenie o pravdepodobnom rozsahu pokút, ale usmernenia k metóde stanovenia pokút z roku 2006 sa v tomto kontexte uplatňujú v plnom rozsahu. To znamená, že pri určení výšky pokuty nemožno postupovať diskriminačne vo vzťahu k stranám, ktoré sa zúčastnili na rovnakom karteli, pokiaľ ide o prvky a metódy výpočtu, ktorých sa netýkajú osobitosti konania o urovnaní, akou je uplatnenie zníženia o 10 % za urovnanie.

– ROZSAH POKÚT – ZÁVÄZNÁ POVAHA

V už citovanom rozsudku *Timab Industries a CFPR/Komisia* (EU:T:2015:296) Všeobecný súd rozhodol aj o účinkoch oznámenia o rozsahu pokút na podnik, ktorý odstúpil z tohto konania.

Všeobecný súd na úvod zdôrazňuje, že rozsah pokút je nástrojom, ktorý je výlučne a špecificky spojený s konaním o urovnaní. V tejto súvislosti článok 10a ods. 2 nariadenia (ES) č. 773/2004[16] útvarom Komisie výslovne umožňuje oznámiť účastníkom rozhovorov o urovnaní odhad výšky pokuty, ktorá im bude uložená, z hľadiska usmernení k metóde stanovenia pokút z roku 2006, ako aj ustanovení oznámenia o urovnaní[17], a prípadne oznámenia o spolupráci z roku 2002.

Podľa Všeobecného súdu pokiaľ podnik nepredloží návrh na urovnanie, a tým sa stiahne z konania o urovnaní, konanie vedúce ku konečnému rozhodnutiu je namiesto ustanovení upravujúcich konanie o urovnaní upravené všeobecnými ustanoveniami nariadenia č. 773/2004. Z toho vyplýva, že rozsah pokuty oznámený v konaní o urovnaní nie je relevantný, keďže ide o nástroj vlastný tomuto konaniu. Za týchto okolností by preto bolo nelogické a rovnako aj nevhodné, keby Komisia musela v oznámení o výhradách uplatniť alebo sa oprieť o rozsah pokút, ktorý súvisí s iným konaním, od ktorého sa už upustilo. Keby sa totiž podľa Všeobecného súdu už v štádiu oznámenia o výhradách uviedol rozsah pokút, bolo by to v rozpore s čisto prípravnou povahou takéhoto aktu a zbavilo by to Komisiu možnosti uložiť pokutu primeranú novým okolnostiam existujúcim v čase prijatia jej rozhodnutia, hoci musí zohľadniť nové tvrdenia alebo dôkazné prostriedky, s ktorými bola oboznámená v riadnom správnom konaní a ktoré môžu mať dosah na určenie výšky pokuty, ktorá sa má uložiť.

15 | Nariadenie Komisie (ES) č. 622/2008 z 30. júna 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 773/2004, pokiaľ ide o vedenie konania o urovnaní v prípadoch kartelov (Ú. v. EÚ L 171, s. 3).

16 | Nariadenie Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov [101 ZFEÚ] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 123, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 101).

17 | Oznámenia Komisie o vedení konania o urovnaní s cieľom prijať rozhodnutia podľa článku 7 a článku 23 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 v prípadoch kartelov (Ú. v. EÚ C 167, 2008, s. 1).

3. PRÍNOSY V OBLASTI KONCENTRÁCIÍ

Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 13. mája 2015, ***Niki Luftfahrt/Komisia*** (T-162/10, Zb. EU:T:2015:283), sa Všeobecný súd zaoberal žalobou o neplatnosť namierenou proti rozhodnutiu, ktorým Komisia povolila – pod podmienkou dodržania navrhnutých záväzkov – koncentráciu v odvetví leteckej dopravy týkajúcu sa nadobudnutia výlučnej kontroly spoločnosťou Deutsche Lufthansa AG nad podnikom Austrian Airlines.

Na úvod Všeobecný súd pripomína, že určenie relevantného trhu v oblasti koncentrácií nezodpovedá nevyhnutne definícii relevantného trhu v oblasti štátnej pomoci, keďže tieto konania sa líšia jednak svojím predmetom a jednak svojím právnym základom, ktorým je článok 108 ods. 2 prvý pododsek ZFEÚ v prvom prípade a článok 8 ods. 2 nariadenia (ES) č. 139/2004[18] v druhom prípade. V rámci kontroly koncentrácií sa Komisia musí v súlade s článkom 2 ods. 2 a 3 nariadenia č. 139/2004 uistiť, že koncentrácia značne nenarúša účinnú hospodársku súťaž na spoločnom trhu alebo na jeho podstatnej časti. Centrom preskúmania je teda účinok koncentrácie na konkurenčnú prekážku. Práve z toho dôvodu majú záväzky navrhované oznamujúcimi stranami za cieľ napraviť problémy s hospodárskou súťažou spôsobené koncentráciou na trhoch, na ktorých si uvedené strany pred koncentráciou konkurovali. Všeobecný súd ďalej uvádza, že v rámci preskúmania súladu koncentrácie so spoločným trhom je Komisia povinná posúdiť účinky koncentrácie na hospodársku súťaž vo vzťahu k trhom, na ktorých existuje prekrytie medzi činnosťami účastníkov koncentrácie. Z toho vyplýva, že ak jedna zo strán mala na relevantnom trhu monopol už pred koncentráciou, táto situácia je z podstaty veci mimo záberu analýzy účinkov koncentrácie na hospodársku súťaž. Všeobecný súd spresňuje, že to naopak neplatí v prípade, ak monopol alebo dominantné postavenie vyplýva z koncentrácie alebo ak koncentrácia tento monopol alebo dominantné postavenie posilňuje. V takomto prípade Komisia nemôže vyhlásiť koncentráciu za zlučiteľnú so spoločným trhom, ak nie sú predložené záväzky strán, ktoré môžu napraviť účinky dominantného postavenia na hospodársku súťaž.

Všeobecný súd bol ďalej požiadaný, aby rozhodol o žalobnom dôvode žalobkyne založenom na zjavne nesprávnom posúdení, pokiaľ ide o definíciu relevantného geografického trhu, pričom Všeobecný súd zdôraznil, že po prvé, pokiaľ Komisia definovala tento trh podľa prístupu „O & D“, podľa ktorého každá kombinácia východiskového a cieľového bodu predstavuje samostatný trh, takýto prístup je v súlade so smerovaním vyplývajúcim z judikatúry. Po druhé, pokiaľ ide o údajnú neexistenciu analýzy konkurenčných účinkov koncentrácie na relevantnom geografickom trhu definovanom podľa „celkového prístupu“, na ktorý poukazuje žalobkyňa, Všeobecný súd uvádza, že ak sa Komisii vytýka, že nezohľadnila prípadný problém hospodárskej súťaže na iných trhoch, ako sú trhy, ktoré boli predmetom analýzy hospodárskej súťaže, je povinnosťou žalobkyne predložiť závažné indície konkrétne preukazujúce existenciu problému hospodárskej súťaže, ktorý mala Komisia vzhľadom na jeho dosah preskúmať. Keďže žalobkyňa nemohla definovať dostatočne presne relevantný geografický trh, na ktorého existenciu poukazovala, Všeobecný súd zastával názor, že nemohla posúdiť, či Komisia mala vo vzťahu k tomuto trhu vyhodnotiť potenciálne účinky dotknutej koncentrácie na hospodársku súťaž.

Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 9. marca 2015, ***Deutsche Börse/Komisia*** (T-175/12, EU:T:2015:148), sa Všeobecný súd zaoberal žalobou proti rozhodnutiu Komisie, ktorým vyhlásila plánovanú koncentráciu Deutsche Börse AG a NYSE Euronext Inc za nezlučiteľnú so spoločným trhom. Toto rozhodnutie sa zakladalo na konštatovaní, že dotknutá operácia by pravdepodobne viedla k značnému narušeniu účinnej hospodárskej súťaže, pretože by mala za následok vytvorenie dominantného postavenia alebo kvázi monopolu. Podľa Komisie by koncentrácia viedla k vytvoreniu jednotnej vertikálnej štruktúry, v rámci ktorej by dochádzalo k obchodovaniu a zúčtovaniu s viac než 90 % svetových transakcií s európskymi derivátmi obchodovanými na burze.

18 | Nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. EÚ L 24, s. 1; Mim. vyd. 08/003, s. 40).

Všeobecný súd zamietol tvrdenia Deutsche Börse týkajúce sa nárastu efektívnosti, ktorý mohla koncentrácia priniesť, a záväzkov, ktoré prijali spoločnosti zamýšľajúce sa jej zúčastniť, s cieľom vyvážiť značné obmedzenia týkajúce sa účinnej hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti uvádza, ako vyplýva z bodu 87 usmernení z roku 2004 o posudzovaní horizontálnych fúzií[19], že účastníci koncentrácie sú povinní včas predložiť všetky potrebné informácie, aby preukázali, že údajný nárast efektívnosti skutočne pri tejto operácii existuje a má šancu sa zrealizovať. Okrem toho majú povinnosť preukázať aj rozsah, v akom tento nárast efektívnosti môže vyvážiť nepriaznivé dopady na hospodársku súťaž, ktoré by inak fúzia mala, a teda priniesť spotrebiteľom prospech. Otázka preukázania protisúťažných účinkov, ktoré prislúcha Komisii, sa totiž líši od preukázania skutočnosti, že z nárastu efektívnosti môžu mať spotrebitelia prospech, ktorý pri koncentrácii skutočne existuje a možno ho preukázať, pričom toto preukázanie prislúcha jednotlivým účastníkom. Z toho vyplýva, že dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní údajného nárastu efektívnosti, ktorý možno overiť, nesú účastníci koncentrácie. Toto rozdelenie dôkazného bremena možno považovať za objektívne odôvodnené, ak po prvé títo účastníci majú k dispozícii relevantné informácie v tomto ohľade a po druhé, ak tvrdenie založené na náraste efektívnosti smeruje k vyváženiu záverov Komisie o tom, že plánovaná koncentrácia pravdepodobne výrazným spôsobom naruší účinnú hospodársku súťaž vytvorením dominantného postavenia.

Všeobecný súd ďalej spresňuje, že z bodu 86 usmernení z roku 2004 na posudzovanie horizontálnych fúzií oprávnene vyplýva, že nárast efektívnosti musí byť „preukázateľný“, aby Komisia mohla mať v primeranom rozsahu istotu, že uskutočnenie tohto nárastu je „pravdepodobné“ a že bude dostatočné na to, aby vyvážilo prípadné škodlivé účinky koncentrácie na spotrebiteľov. Podmienka týkajúca sa preukázateľnosti nárastu efektívnosti teda nevyžaduje, aby oznamovateľ koncentrácie predložil údaje, ktoré môže nezávisle overiť tretia osoba, alebo dokumenty z doby pred koncentráciou, ktoré umožňujú objektívne a nezávisle posúdiť rozsah nárastu efektívnosti vyvolaného nadobudnutím. V tejto súvislosti skutočnosť, že klient dúfa, že po roku a pol alebo po dvoch rokoch dosiahne čisté úspory, nemôže spochybniť stanovisko Komisie, ktorým zamietla existenciu prípadných pozitívnych účinkov na klientov, keďže z usmernení z roku 2004 na posudzovanie horizontálnych fúzií oprávnene vyplýva, že všeobecne platí, že čím dlhšie sa predpokladaný nárast efektívnosti odďaľuje, tým menej ho Komisia môže pokladať za pravdepodobný.

ŠTÁTNA POMOC

1. SELEKTIVITA

V rozsudku zo 17. decembra 2015, ***Španielsko a i./Komisia*** (T-515/13 a T-719/13, Zb. EU:T:2015:1004), sa Všeobecný súd mal vysloviť k pojmu selektivita, ktorý predstavuje určujúce kritérium na kvalifikáciu opatrenia ako štátnej pomoci.

Išlo o rozhodnutie Komisie, v ktorom sa určité daňové opatrenia tvoriace „španielsky daňový leasing“ (ďalej len „ŠDL“), vyhlásili za čiastočne nezlučiteľné so spoločným trhom. ŠDL sa používal pri transakciách súvisiacich so stavbou lodí a ich nákupom námornými spoločnosťami. Bol založený na daňovej konštrukcii v rámci predaja plavidla, pri ktorej vystupuje leasingová spoločnosť (leasing) a hospodárske záujmové združenie (HZZ), ktoré je tvorené bankou, ktorá túto konštrukciu organizuje. Táto banka predala investorom podiely v HZZ a spravovala zložitú sieť zmlúv medzi rôznymi účastníkmi.

19 | Usmernenia na posudzovanie horizontálnych fúzií podľa nariadenia Rady o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. EÚ C 31, 2004, s. 5; Mim. vyd. 08/003, s.10).

Cieľom tejto konštrukcie bolo vytvorenie daňových úľav v prospech investorov a prenesenie časti týchto úľav na námornú spoločnosť vo forme zľavy z ceny plavidla, pričom ďalšie úľavy si ponechali investori ako odmenu za svoju investíciu.

Všeobecný súd zastával názor, že Komisia nesprávne dospela k záveru o existencii selektívnej hospodárskej výhody, a teda štátnej pomoci pre HZZ a investorov.

Pokiaľ ide konkrétne o investorov, Všeobecný súd zastával názor, že hospodárska výhoda, ktorú získali, nebola selektívna. Napriek existencii systému povolení totiž dotknuté výhody zostávali za rovnakých podmienok otvorené pre všetkých investorov, ktorí sa rozhodli podieľať sa na transakciách ŠDL nákupom podielov v HZZ založených bankami. Tieto výhody preto mali všeobecný charakter vo vzťahu k investorom, ktorí pôsobili vo všetkých hospodárskych odvetviach.

V rozsudku z 25. marca 2015, ***Belgicko/Komisia*** (T-538/11, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:188), Všeobecný súd preskúmaval rozhodnutie Komisie týkajúce sa financovania skríningu spongiformných encefalopatií (BSE) hovädzieho dobytka zo strany Belgického kráľovstva.

V tejto súvislosti Všeobecný súd rozhodol, že Komisia správne zastávala názor, že sporné opatrenie je selektívne. Komisia totiž konštatovala, že Belgické kráľovstvo zvýhodnilo prostredníctvom dotknutého opatrenia hospodárske subjekty v odvetví hovädzieho dobytka, a to tak, že im poskytlo bezplatne niektoré kontroly, ktoré sa museli nevyhnutne vykonať pred uvedením ich výrobkov na trh alebo pred obchodovaním s nimi, zatiaľ čo podniky v iných odvetviach, ktoré museli tiež vykonať povinné kontroly pred uvedením svojich výrobkov na trh alebo pred obchodovaním s nimi, takúto výhodu nemali. Všeobecný súd zamietol predovšetkým tvrdenie Belgického kráľovstva, že selektívnu povahu predmetného opatrenia možno posudzovať len vzhľadom na podniky, ktoré vyrábajú, uvádzajú na trh alebo spracúvajú výrobky podliehajúce povinnému testovaniu na skríning BSE, keďže ostatné podniky sa nenachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii. V tejto súvislosti sa totiž selektívna povaha určitého opatrenia posudzuje vo vzťahu ku všetkým podnikom, a nie vo vzťahu k podnikom požívajúcim rovnakú výhodu v rámci tej istej skupiny.

2. ZÁSAHY ZNIŽUJÚCE NÁKLADY, KTORÉ OBVYKLE ZAŤAŽUJÚ PODNIKY

Vo veciach, ktoré viedli k rozsudkom z 26. februára 2015, ***Francúzsko/Komisia*** (T-135/12, EU:T:2015:116), a ***Orange/Komisia*** (T-385/12, vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:117), mal Všeobecný súd posúdiť zákonnosť rozhodnutia, ktorým Komisia vyhlásila, že pomoc, ktorú Francúzska republika poskytla spoločnosti France Télécom prostredníctvom reformy systému financovania dôchodkov úradníkov pracujúcich v tejto spoločnosti, je za určitých podmienok zlučiteľná so spoločným trhom. Žalobkyne spochybňovali najmä kvalifikáciu spornej reformy ako štátnej pomoci.

V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že opatrenie nemožno kvalifikovať ako štátnu pomoc, ak len bráni zaťaženiu rozpočtu adresáta tohto opatrenia, ktoré by za bežných okolností neexistovalo v zmysle rozsudku z 23. marca 2006, *Enirisorse*[20]. Konštatoval však, že za okolností tejto veci sporné opatrenie patrí do rámca režimu, ktorý je úplne špecifický a odlišný. Okrem toho Všeobecný súd uvádza, že podľa následnej judikatúry sa opatrenie musí kvalifikovať ako štátna pomoc, pokiaľ jeho adresát podlieha zvláštnemu zaťaženiu, ktoré sa líši a nemá k dotknutému opatreniu nijaký vzťah.

V prejednávanej veci Všeobecný súd zdôraznil, že dôchodkový systém úradníkov sa odvíja od režimu, ktorý sa právne odlišuje a je jednoznačne oddelený od režimu, ktorý sa uplatňuje na súkromnoprávnych zamestnancov,

20 | C-237/04, Zb., EU:C:2006:197, najmä body 43 až 49.

ako sú zamestnanci konkurentov spoločnosti France Télécom. Nemožno preto prijať záver, že sporné opatrenie má zamedziť tomu, aby bola spoločnosť France Télécom zaťažená takým bremenom, ktoré by za bežných okolností nemohlo zaťažiť jej rozpočet v zmysle uvedeného rozsudku *Enirisorse* (EU:C:2006:197).

Všeobecný súd sa okrem toho zaoberal aj tvrdením, že v dôsledku sporného opatrenia by bola spoločnosť France Télécom oslobodená od štrukturálneho znevýhodnenia stanoveného v právnych predpisoch, a uviedol, že aj keby sa takéto znevýhodnenie preukázalo, údajná kompenzačná povaha priznaných výhod by nemohla zabrániť ich kvalifikácii ako pomoci v zmysle článku 107 ZFEÚ. Článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa totiž vzťahuje na štátny zásah len vtedy, pokiaľ ho podľa kritérií stanovených v rozsudku z 24. júla 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*[21], treba chápať ako kompenzáciu predstavujúcu protihodnotu za plnenia, ktoré poskytujú prijímajúce podniky v rámci plnenia záväzkov služby vo verejnom záujme. V prejednávanej veci to tak nie je.

Otázka štátneho zásahu na účely zníženia nákladov, ktoré obvykle zaťažujú podnik, bola aj predmetom veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 25. marca 2015, ***Belgicko/Komisia*** (T-538/11, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:188). V tomto rozsudku Všeobecný súd potvrdil záver Komisie, že financovaním povinných testov na skríning spongiformných encefalopatií (BSE) hovädzieho dobytka Belgické kráľovstvo poskytlo hospodárskym subjektom v odvetví hovädzieho dobytka zvýhodnenie, pretože ich zbavilo nákladov, ktoré obvykle zaťažujú ich rozpočet.

V tejto súvislosti Všeobecný súd pripomína, že pojem zaťaženie, ktoré za bežných okolností zaťažuje rozpočet podniku, zahŕňa najmä dodatočné náklady, ktoré musia podniky znášať z dôvodu povinností, ktoré sú zákonného, regulačného alebo zmluvného pôvodu, ktoré sa uplatňujú na hospodársku činnosť. Komisia sa tak nedopustila nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že náklady na kontrolu týkajúce sa výroby alebo uvedenia na trh výrobkov, ktoré sa stali povinnými na základe ustanovenia zákonného alebo regulačného pôvodu, akými sú povinné testy na skríning BSE, boli zaťažením, ktoré za bežných okolností zaťažuje rozpočet podniku. Skutočnosť, že úhradu nákladov na testy na skríning BSE neodôvodňuje zásada „znečisťovateľ platí“, a to ani keby sa preukázala, nemôže tento záver vyvrátiť.

3. KRITÉRIUM SÚKROMNÉHO INVESTORA V TRHOVOM HOSPODÁRSTVE

V roku 2015 poskytol Všeobecný súd užitočné vysvetlenia týkajúce sa uplatnenia kritéria súkromného investora.

Po prvé vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 15. januára 2015, ***Francúzsko/Komisia*** (T-1/12, Zb., EU:T:2015:17), sa mal Všeobecný súd vyjadriť k otázke zákonnosti rozhodnutia, ktorým Komisia vyhlásila pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu (pozostávajúcu z navýšenia kapitálu a dvoch pôžičiek) spoločnosti SeaFrance, ktorú poskytovala a plánovala poskytnúť Francúzska republika, za nezlučiteľnú so spoločným trhom.

Všeobecný súd pripomína, že ak Komisia skúma uplatnenie kritéria súkromného investora, musí vždy skúmať všetky relevantné okolnosti spornej operácie a jej kontext. Pokiaľ ide o uplatnenie kritéria súkromného investora na niekoľko po sebe idúcich zásahov, musí Komisia prešetriť, či medzi týmito zásahmi existujú také úzke väzby, že je nemožné ich od seba oddeliť. Preskúmanie vzájomnej oddeliteľnosti viacerých po sebe idúcich zásahov štátu sa musí vykonať s ohľadom na kritériá, ako je najmä časové rozvrhnutie týchto zásahov, ich cieľ a situácia podniku príjemcu v okamihu týchto zásahov. Na základe týchto zásad Všeobecný súd prijal záver, že Komisia správne konštatovala, že medzi jednotlivými dotknutými opatreniami existujú také väzby, že z hľadiska testu súkromného investora je nemožné ich od seba oddeliť.

21 | C-280/00, Zb., ďalej len „rozsudok *Altmark*“, EU:C:2003:415.

Pôžičky totiž nebolo možné primerane oddeliť od navýšenia kapitálu spoločnosti SeaFrance a od úveru, ktorý jej bol poskytnutý ako pomoc na záchranu, a v dôsledku toho sa vzhľadom na kritérium súkromného investora nemohli považovať za samostatnú investíciu.

Po druhé uplatnenie kritéria súkromného investora na po sebe idúce štátne zásahy boli aj predmetom diskusií vo veciach, ktoré viedli k rozsudku z 2. júla 2015, ***Francúzsko a Orange/Komisia*** (T-425/04 RENV a T-444/04 RENV, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:450). Po tom, čo Všeobecnému súdu tieto veci vrátil Súdny dvor[22], Všeobecný súd znovu posúdil rozhodnutie Komisie, v ktorom sa ako štátna pomoc kvalifikovalo jednak oznámenie Francúzskej republiky z decembra 2002 o návrhu akcionárskej pôžičky podniku, ktorého väčšinovým akcionárom bola Francúzska republika, a jednak návrh akcionárskej pôžičky, ktorý nasledoval krátko potom a spočíval v otvorení úverovej linky v prospech tohto podniku.

Všeobecný súd vo svojom rozsudku konštatoval, že Komisia nesprávne kvalifikovala návrh pôžičky France Télécom ako štátnu pomoc, a preto jej rozhodnutie zrušil.

V prvom rade Všeobecný súd dospel k záveru, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia tým, že uplatnila kritérium obozretného súkromného investora prioritne a hlavne na predchádzajúce vyhlásenia prijaté od júla 2002. Komisia totiž ako hlavnú štátnu pomoc kvalifikovala oznámenie z decembra 2002 a návrh akcionárskej pôžičky spoločne, čo znamená, že kritérium obozretného súkromného investora bolo treba uplatniť len na tieto opatrenia. Uplatnenie kritéria, ktoré Komisia vykonala, bolo o to viac chybné, že nemala k dispozícii dostatočné dôkazy na to, aby určila, či vyhlásenia urobené od decembra 2002 mohli samé osebe zaviazať štátne prostriedky, a teda predstavovať štátnu pomoc.

V druhom rade Všeobecný súd pripomenul, že Komisia je povinná analyzovať kritérium obozretného súkromného investora v kontexte doby, keď boli predmetné opatrenia Francúzskou republikou prijaté, t. j. v decembri 2002, a nie v kontexte situácie pred decembrom 2002, ako to urobila. Je nepochybné, že možno odkazovať na objektívne udalosti a skutočnosti z minulosti, ale nemožno pripustiť, aby tieto skoršie udalosti a skutočnosti samé osebe tvorili rozhodujúcim spôsobom relevantný referenčný rámec na účely uplatnenia kritéria obozretného súkromného investora.

V treťom rade Všeobecný súd k tvrdeniu Komisie, že návrh akcionárskej pôžičky predstavuje len uskutočnenie predchádzajúcich vyhlásení Francúzskej republiky, takže jej konanie nerešpektovalo kritérium obozretného súkromného investora, ďalej zdôraznil, že vyhlásenia urobené od júla 2002 samé osebe nepredvídali konkrétnu finančnú pomoc podobnú tej, ktorá sa nakoniec konkretizovala v decembri 2002. Tieto vyhlásenia totiž mali otvorenú, neurčitú a podmienečnú povahu, pokiaľ ide o povahu, rozsah a podmienky prípadného budúceho zásahu Francúzskej republiky.

Po tretie v rozsudku z 25. júna 2015, ***SACE a Sace BT/Komisia*** (T-305/13, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:435), sa Všeobecný súd vyjadril k zákonnosti rozhodnutia, ktorým Komisia kvalifikovala ako protiprávnu štátnu pomoc zaistenie, ktoré taliansky verejnoprávny podnik poskytol svojej dcérskej spoločnosti, a kapitálové vklady uvedeného podniku na pokrytie strát tejto dcérskej spoločnosti.

Po tom, čo Všeobecný súd dospel k záveru, že predmetné opatrenia nemožno pripísať Talianskej republike, posúdil otázku existencie zvýhodnenia z hľadiska kritéria súkromného investora a vzájomnej povinnosti Komisie a členských štátov pri jeho uplatňovaní.

V tejto súvislosti Všeobecný súd pripomína, že keď sa zdá, že kritérium súkromného investora by sa mohlo uplatniť, Komisii prináleží požiadať dotknutý členský štát, aby jej poskytol všetky relevantné informácie

22 | Rozsudok z 19. marca 2013, *Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia a i. a Komisia/Francúzsko a i.* (C-399/10 P a C-401/10 P, Zb., EU:C:2013:175), vydaný v rámci odvolacích konaní proti rozsudku z 21. mája 2010, *Francúzsko a i./Komisia* (T-425/04, T-444/04, T-450/04 a T-456/04, Zb., EU:T:2010:216).

umožňujúce jej preveriť, či sú podmienky uplatniteľnosti a uplatnenia tohto kritéria splnené. V tomto kontexte je úlohou členského štátu oznámiť Komisii objektívne a overiteľné dôkazy, z ktorých vyplýva, že jeho rozhodnutie je založené na predchádzajúcom ekonomickom posúdení porovnateľnom s tým, ktoré by vykonal za okolností daného prípadu racionálny súkromný investor nachádzajúci sa v situácii, ktorá je čo najbližšia situácii tohto štátu pred prijatím dotknutého opatrenia na účely určenia budúcej rentability tohto opatrenia. Všeobecný súd uvádza, že prvky predchádzajúceho hospodárskeho posúdenia vyžadované od členského štátu musia byť posúdené *in concreto* a modulované v závislosti od povahy a zložitosti dotknutej činnosti, hodnoty aktív, vecí alebo služieb a okolností danej veci.

Pokiaľ ide v predmetnej veci o zaistenie, ktoré spočívalo v obchodnej transakcii, Všeobecný súd zastával názor, že posúdenie jej rentability sa mohlo uskutočniť na základe relatívne obmedzenej analýzy na jednej strane preberaných rizík a na druhej strane primeranej povahy sumy poplatku za zaistenie z hľadiska rozsahu rizika. Za týchto podmienok vzhľadom na iste nie zanedbateľnú, ale predsa len relatívne obmedzenú sumu transakcie, Všeobecný súd rozhodol, že jediná skutočnosť, že materská spoločnosť nepreukázala, že *ex ante* pristúpila k hospodárskemu vyhodnoteniu sumy poistného odrážajúcej úroveň prevzatého rizika s cieľom určiť rentabilitu zaistenia Sace BT, nestačí na prijatie záveru, že nekonala ako súkromný zaisťovateľ v porovnateľnej situácii. Všeobecný súd však prijal záver, že s ohľadom na skutočnosti, ktoré Komisia mala k dispozícii pri prijímaní napadnutého rozhodnutia, mohla oprávnene urobiť záver, že zaistenie bolo prijaté za takých cenových podmienok, ktoré boli výhodné vo vzťahu k podmienkam, ktoré vyžadoval súkromný zaisťovateľ.

Pokiaľ ide o ďalej o kapitálové vklady na pokrytie strát dcérskej spoločnosti, Všeobecný súd zastáva názor, že v kontexte hospodárskej krízy posúdenie vyžadovaných prvkov predchádzajúceho hodnotenia musí byť vykonané s prihliadnutím na prípadnú nemožnosť spoľahlivo a za každých okolností predvídať hospodársku situáciu a výsledky rôznych subjektov. Podľa Všeobecného súdu to však nič nemení na skutočnosti, že nemožnosť vykonať podrobné a úplné predpovede nemôže oslobodiť verejného investora od toho, aby vykonal primerané predchádzajúce hodnotenie rentability svojej investície porovnateľné s tým, ktoré by vykonal súkromný investor nachádzajúci sa v podobnej situácii. Všeobecný súd v prejednávanej veci rozhodol, že Komisia sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď dospela k záveru, že dva dotknuté kapitálové vklady pri neexistencii primeraného predchádzajúceho hospodárskeho hodnotenia ich hospodárskej rentability neboli v súlade s kritériom súkromného investora.

4. SLUŽBY VO VŠEOBECNOM HOSPODÁRSKOM ZÁUJME

Pokiaľ ide o problematiku služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme, osobitnú pozornosť treba tento rok venovať dvom úzko súvisiacim rozhodnutiam, keďže sa obe týkajú rovnakých opatrení, ktoré prijalo Dánske kráľovstvo v prospech vysielacej spoločnosti TV2.

Po prvé v rozsudku z 24. septembra 2015, ***TV2/Danmark/Komisia*** (T-674/11, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:684), sa mal Všeobecný súd okrem iného vyjadriť k spôsobom uplatnenia podmienok, ktoré musí spĺňať kompenzácia poskytnutá za uskutočňovanie verejnej služby, aby nepatrila pod kvalifikáciu štátnej pomoci, a ktoré sú stanovené v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415)[23].

Všeobecný súd na úvod podal vysvetlenie týkajúce sa druhej podmienky stanovenej v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415), podľa ktorej kritériá, na základe ktorých sa vypočíta kompenzácia za vykonávanie služieb vo verejnom záujme, musia byť vopred objektívne a transparentne stanovené. Spresňuje, že táto podmienka

23 | Pozri poznámku pod čiarou 21.

má tri požiadavky, ktorým musia zodpovedať kritériá výpočtu kompenzácie, aby sa zaistila dôveryhodnosť výpočtu a aby ho mohla Komisia overiť: kritériá výpočtu kompenzácie sa musia stanoviť vopred na základe transparentného postupu a musia byť vo svojej podstate objektívne.

Naopak, druhá podmienka stanovená v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) – na rozdiel od toho, čo tvrdila Komisia – nevyžaduje, aby sa kritériá výpočtu kompenzácie navrhli tak, aby ovplyvňovali alebo kontrolovali výšku nákladov, ktoré vynaložil príjemca tejto kompenzácie a zaistili tak efektívnosť riadenia tejto služby. Vo svojom výklade druhej podmienky stanovenej v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) Komisia, zdá sa, predpokladá, že kritériá výpočtu kompenzácie musia zaistiť efektívnosť riadenia verejnej služby. Taký výklad, ktorý je nezlučiteľný so znením druhej podmienky stanovenej v rozsudku *Altmark*, pritom vedie k zámene medzi touto podmienkou a štvrtou podmienkou tohto rozsudku.

Všeobecný súd ďalej spresnil podmienky uplatňovania štvrtej podmienky stanovenej v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415), ktorá vyžaduje, aby členský štát po prvé našiel referenčný podnik, ktorý funguje v bežných trhových podmienkach a je odlišný od príjemcu, a po druhé aby na základe analýzy nákladov tohto referenčného podniku preukázal, že príjemca je „dobre riadeným podnikom, ktorý má k dispozícii primerané prostriedky“ v zmysle tejto podmienky. Aj napriek ťažkostiam spojeným s jej uplatnením tak táto podmienka vyžaduje, aby členský štát našiel referenčný podnik, ktorý sa odlišuje od príjemcu. Na splnenie tejto podmienky teda nestačí, ak členský štát konštatuje, že vzhľadom na špecifiká úlohy vo verejnom záujme nie je možné určiť na trhu podnik porovnateľný s príjemcom kompenzácie, a následne sa usiluje preukázať, že samotný príjemca je „dobre riadený podnik, ktorý má k dispozícii primerané prostriedky“, v zmysle tejto podmienky.

Všeobecný súd okrem toho spresnil, že pokiaľ ide o dôkazné bremeno, je to členský štát, ktorý musí preukázať, že štvrtá podmienka stanovená v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) bola splnená.

V už citovanom rozsudku *TV2/Danmark/Komisia* (EU:T:2015:684) mal Všeobecný súd napokon príležitosť spresniť svoju judikatúru týkajúcu sa podmienky prevodu štátnych prostriedkov. V tejto súvislosti Všeobecný súd pripomína, že podľa judikatúry výhoda poskytnutá zo štátnych prostriedkov je výhoda, ktorá v prípade, ak bola poskytnutá, má nepriaznivý vplyv na štátne prostriedky. Štátne prostriedky môžu tvoriť aj prostriedky, ktoré pochádzajú od tretích osôb, ale ktoré ich vlastníci dobrovoľne dali k dispozícii štátu alebo ktorých sa ich vlastníci vzdali a štát ich prevzal pod svoju správu v rámci svojich zvrchovaných právomocí.

Naproti tomu nemožno konštatovať, že tieto prostriedky sa nachádzajú pod verejnou kontrolou, a teda predstavujú štátne prostriedky, len preto, lebo štát legislatívnym opatrením uložil tretej osobe povinnosť používať jej vlastné prostriedky určitým spôsobom. V prejednávanej veci Všeobecný súd uviedol, že opatrenie Dánskeho kráľovstva pozostávalo okrem iného v stanovení maximálnej časti príjmu z reklamy, s ktorou príjemca mohol nakladať, a ktorú získal fond poverený jej následným rozdelením príjemcovi. Všeobecný súd prijal záver, že táto právomoc dotknutého štátu nestačí na prijatie záveru, že uvedená časť príjmov predstavuje štátne prostriedky.

Po druhé v rozsudku z 24. septembra 2015, ***Viasat Broadcasting UK/Komisia*** (T-125/12, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:687), sa Všeobecný súd vyjadril okrem iného k otázke vzťahu medzi podmienkami stanovenými rozsudkom *Altmark* (EU:C:2003:415) na jednej strane a na druhej strane podmienkami, za ktorých možno štátnu pomoc poskytnutú podniku poverenému poskytovaním služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme považovať vzhľadom na článok 106 ods. 2 ZFEÚ za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

Všeobecný súd v prvom rade zdôraznil, že aj keby podmienky pre kvalifikáciu opatrenia pomoci ako zlučiteľného so spoločným trhom vykazovali určitú podobnosť s podmienkami stanovenými v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415), v prípade uplatnenia článku 106 ods. 2 ZFEÚ ide o odpoveď na úplne inú otázku vzťahujúcu sa na zlučiteľnosť dotknutého opatrenia pomoci so spoločným trhom, ktorá už predpokladá kladnú odpoveď na otázku dotknutú rozsudkom *Altmark* (EU:C:2003:415). V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že aj keď

sú v tomto rozsudku definované štyri odlišné podmienky, nie sú úplne nezávislé jedna od druhej. Čo sa týka troch posledných podmienok, sú vnútorne prepojené a v tomto zmysle sú navzájom do určitej miery závislé. Stanovenie objektívnych a transparentných kritérií na výpočet kompenzácie, ktoré vyžaduje druhá podmienka, je totiž nevyhnutným predpokladom zodpovedania otázky, či táto kompenzácia neprekračuje sumu nevyhnutnú na úplné alebo čiastočné pokrytie nákladov, ktoré vznikli pri plnení záväzkov služby vo verejnom záujme, ako to vyžaduje tretia podmienka. Pri skúmaní súladu s treťou podmienkou rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) tak treba vychádzať z objektívnych a transparentných kritérií, ako to vyžaduje druhá podmienka. Pokiaľ ide o štvrtú podmienku stanovenú v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415), dopĺňa druhú podmienku, pretože vyžaduje, aby sa objektívne a transparentné kritériá, ktorých sa táto podmienka týka, zakladali na príklade typického podniku, ktorý je dobre riadený a má k dispozícii primerané prostriedky, aby vyhovoval nevyhnutným požiadavkám verejnej služby.

Všeobecný súd okrem toho uvádza, že rovnako treba mať na zreteli cieľ skúmania, ktorého súčasťou je posúdenie dodržania štyroch podmienok *Altmark* (EU:C:2003:415), aby sa zabránilo tomu, aby kompenzácia predstavovala ekonomickú výhodu, ktorá je spôsobilá zvýhodniť prijímajúci podnik vo vzťahu ku konkurenčným podnikom. Všeobecný súd v tejto súvislosti uvádza, že pokiaľ ide o uplatnenie článku 106 ods. 2 ZFEÚ, tretia podmienka stanovená v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) sa do značnej miery zhoduje s kritériom primeranosti, ktoré Všeobecný súd stanovil v judikatúre v rámci uplatňovania tohto ustanovenia. Spresňuje však, že hoci sa v oboch prípadoch uplatňuje v podstate to isté kritérium, kontext a účel jeho uplatnenia, sú v každom prípade odlišné. Náklady na službu vo všeobecnom hospodárskom záujme, ktoré treba zohľadniť pri uplatnení článku 106 ods. 2 ZFEÚ, sú také skutočné náklady na túto službu, aké boli vynaložené, a nie aké by mohli alebo mali byť vynaložené. Kritérium proporcionality sa berie do úvahy na účely odhadu skutočných nákladov na službu vo všeobecnom hospodárskom záujme, ak Komisia musí v prípade, ak nemá k dispozícii dôkazy, ktoré by umožnili presne vypočítať tieto náklady, vykonať odhad. Preto prípadné nedodržanie druhej a štvrtej podmienky stanovenej v rozsudku *Altmark* (EU:C:2003:415) nie je relevantné pri posudzovaní proporcionality pomoci v rámci uplatnenia článku 106 ods. 2 ZFEÚ. Pripustenie opaku by totiž v konečnom dôsledku viedlo k požiadavke, aby sa služby vo všeobecnom hospodárskom záujme vždy poskytovali za normálnych trhových podmienok. Keby sa pritom taká požiadavka uznala, uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže Únie by mohlo právne alebo fakticky brániť v plnení určitých úloh zverených podnikom povereným poskytovaním služby vo všeobecnom hospodárskom záujme, čomu má článok 106 ods. 2 ZFEÚ práve zabrániť.

5. VYMÁHANIE POMOCI

Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 5. februára 2015, ***Aer Lingus/Komisia*** [T-473/12, Zb. (výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:78], sa Všeobecný súd zaoberal žalobou o neplatnosť proti rozhodnutiu, v ktorom Komisia konštatovala, že uplatňovanie zníženej sadzby dane z leteckej dopravy na krátke lety zo strany Írska predstavuje štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom a nariadila príjemcom tejto pomoci, aby ju vrátili s tým, že výška tejto pomoci zodpovedá rozdielu medzi nižšou sadzbou predmetnej dane (dve eurá) a bežnou sadzbou, ktorá sa uplatňuje za normálnych okolností (desať eur), teda osem eur. Žalobkyňa okrem iného tvrdila, že Komisia sa tým, že pri kvalifikácii opatrenia pomoci a vyčíslení zvýhodnenia nezohľadnila dôsledky spornej dane na cestujúcich, dopustila nesprávneho právneho posúdenia a zjavne nesprávneho posúdenia.

V tejto súvislosti Všeobecný súd pripomína, že povinnosť štátu zrušiť pomoc, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú so spoločným trhom, má za cieľ obnovenie predchádzajúceho stavu a tento cieľ je splnený, pokiaľ príjemcovia vrátili časť poskytnutú z titulu protiprávnej pomoci. Aj keď žiadne ustanovenie práva Únie nevyžaduje, aby Komisia určila presnú čiastku pomoci, ktorá sa má vrátiť, pokiaľ sa Komisia rozhodne nariadiť vrátenie istej čiastky, musí po prvé presne určiť príjemcu pomoci a po druhé určiť hodnoty pomoci, ktorá sa podniku poskytla, spôsobom tak presným, ako len jej to okolnosti veci dovolia.

V takej situácii, aká existuje v prejednávanej veci, keď má byť predmetná daň prenesená na cestujúcich, tak Komisia nemôže predpokladať, že výhoda, ktorú skutočne získali a uchovali letecké spoločnosti, v každom prípade predstavovala 8 eur za cestujúceho. V prípade leteckých spoločností, akou je žalobkyňa, ktoré odviedli spornú daň so zníženou sadzbou o dve eurá, mala preto Komisia určiť rozsah, v akom tieto spoločnosti skutočne preniesli na svojich cestujúcich ekonomickú výhodu vyplývajúcu z uplatnenia zníženej sadzby tejto dane, aby mohla presne stanoviť výšku výhody, ktorú skutočne získali, ibaže by sa rozhodla zveriť túto úlohu vnútroštátnym orgánom, pričom by im v tejto súvislosti poskytla nevyhnutné údaje.

Všeobecný súd zdôraznil, že by v každom prípade hrozilo, že vrátenie čiastky osem eur za cestujúceho by spôsobilo ďalšie narušenie hospodárskej súťaže, pretože by mohlo viesť k tomu, že letecké spoločnosti vrátia viac, než je výhoda, ktorá im bola skutočne poskytnutá. Navyše okolnosť, že zákazníci leteckých spoločností podliehajúcich dotknutej dani nie sú podnikmi v zmysle práva Únie, takže nie je možné od nich vymáhať nijakú pomoc, nemôže spochybniť povinnosť Komisie presne identifikovať príjemcov pomoci, t. j. podniky, ktoré ju skutočne využili, a obmedziť vymáhanie pomoci na finančné výhody, ktoré skutočne vyplývajú z poskytnutia pomoci príjemcom.

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

1. OCHRANNÁ ZNÁMKA SPOLOČENSTVA

a) ABSOLÚTNE DÔVODY ZAMIETNUTIA

V roku 2015 judikatúra Všeobecného súdu priniesla spresnenia v súvislosti s viacerými absolútnymi dôvodmi zamietnutia zápisu ochrannej známky Spoločenstva uvedenými v článku 7 ods. 1 nariadenia (ES) č. 207/2009[24].

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 15. januára 2015, ***MEM/ÚHVT (MONACO)*** (T-197/13, Zb., EU:T:2015:16), sa Všeobecný súd mal vyjadriť k žalobe podanej proti rozhodnutiu, ktorým štvrtý odvolací senát Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory) (ÚHVT) zamietol ochranu slovnej ochrannej známky MONACO v Únii pre určité tovary a služby[25] z dôvodu opisného charakteru a neexistencie rozlišovacej spôsobilosti predmetnej ochrannej známky.

V tejto súvislosti Všeobecný súd uviedol, že výraz „monaco“ je názov celosvetovo známeho kniežatstva už z dôvodu všeobecnej známosti jeho kniežacej rodiny, organizácie Veľkej ceny automobilov Formula 1 alebo cirkusového festivalu. Známosť Monackého kniežatstva je ešte vyššia medzi občanmi Únie, a to najmä z dôvodu, že má hranice s členským štátom, Francúzskou republikou, jeho blízkosti k ďalšiemu členskému štátu, Talianskej republike, a skutočnosti, že sa v ňom používa tá istá mena, akú používa 19 z 28 členských štátov, a to euro. Výraz „monaco“ bez ohľadu na jazykovú príslušnosť príslušnej skupiny verejnosti evokuje zemepisné územie s tým istým názvom. Všeobecný súd v tomto kontexte okrem iného uviedol, že odvolací senát správne definoval príslušnú skupinu verejnosti, a to ako občanov Únie, a v závislosti od dotknutých tovarov a služieb im priznal priemerný alebo zvýšený stupeň pozornosti.

Podľa Všeobecného súdu sa ÚHVT správne domnieval, že výraz „monaco“ môže v obchode slúžiť ako označenie zemepisného pôvodu či miesta určenia tovarov alebo miesta poskytovania služieb a že uvedená ochranná

24 | Nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochrannej známke Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 78, s. 1).

25 | Išlo o tieto tovary a služby: magnetické nosiče údajov, výrobky z papiera a kartónu, ktoré nie sú zahrnuté v iných triedach, tlačoviny, fotografie, preprava, organizovanie ciest, zábava, športová činnosť a prechodné ubytovanie.

známka má preto v súvislosti s dotknutými tovarmi a službami opisný charakter. Keďže ochranná známka opisuje vlastnosti tovarov alebo služieb, z tohto dôvodu nevyhnutne nemá rozlišovaciu spôsobilosť vo vzťahu k daným tovarom alebo službám a Všeobecný súd dospel k neexistencii rozlišovacej spôsobilosti ochrannej známky MONACO.

V rozsudku zo 14. júla 2015, ***Genossenschaftskellerei Rosswag-Mühlhausen/ÚHVT (Lembergerland)*** (T-55/14, Zb., EU:T:2015:486), musel Všeobecný súd preskúmať dôvodnosť žaloby podanej proti rozhodnutiu prvého odvolacieho senátu ÚHVT, ktorým sa potvrdilo zamietnutie zápisu slovného označenia Lembergerland ako ochrannej známky Spoločenstva z dôvodu, že mu bráni absolútny dôvod zamietnutia uvedený v článku 7 ods. 1 písm. j) nariadenia č. 207/2009.

Všeobecný súd pripomína, že podľa tohto ustanovenia sa nezapíšu ochranné známky vín, ktoré obsahujú zemepisné označenie identifikujúce víno alebo z neho pozostávajú, ak toto víno nemá tento pôvod, a že ochrana zemepisných označení v súvislosti s vínami je zakotvená v nariadeniach Únie, ktoré sa týkajú spoločnej organizácie trhu s vínom, ako aj v dvojstranných dohodách o obchode s vínom uzavretých medzi Úniou a tretími štátmi. Okrem toho poznamenáva, že podľa článku 8 písm. b) bodu ii) dohody medzi Spoločenstvom a Juhoafrickou republikou[26], sú v Únii v súvislosti s vínami pochádzajúcimi z Južnej Afriky chránené zemepisné označenia uvedené v jej prílohe II, ktorá výslovne uvádza označenie Lemberg. Podľa Všeobecného súdu nemôže skutočnosť, že toto označenie odkazuje na vinohrad, a nie na región, obec alebo obvod, spochybniť, že je podľa uvedenej dohody výslovne chránené ako zemepisné označenie. Dohoda medzi Spoločenstvom a Juhoafrickou republikou v súvislosti s výrazom zemepisné označenie odkazuje totiž na článok 22 ods. 1 dohody TRIPS[27], podľa ktorého sa pod zemepisnými označeniami rozumejú „označenia, ktoré označujú tovar ako pochádzajúci z územia člena alebo z oblasti, alebo z lokality na tomto území, ak danú kvalitu, povesť a iné charakteristické znaky tovaru možno v podstate pripísať jeho zemepisnému pôvodu“. Nijaká okolnosť neumožňuje preukázať, že by „lokalitu“ v zmysle tohto ustanovenia nemohol tvoriť vinohrad, alebo že by takú „lokalitu“ bolo potrebné obmedziť na územie podľa jeho veľkosti alebo formálneho administratívneho členenia.

Všeobecný súd navyše spresnil, že dôvod zamietnutia stanovený v článku 7 ods. 1 písm. j) nariadenia č. 207/2009 je uplatniteľný, ak prihlasovaná ochranná známka obsahuje zemepisné označenie alebo prvky, ktoré umožňujú s istotou identifikovať dotknuté zemepisné označenie alebo pozostáva z takéhoto zemepisného označenia alebo prvkov. V tejto veci je prihlasované označenie „Lembergerland“ zložené slovo obsahujúce najmä chránené zemepisné označenie Lemberg, ktoré je v rámci tejto ochrannej známky jasne identifikovateľné. Všeobecný súd teda odmietol tvrdenie, podľa ktorého táto ochranná známka nezodpovedá zemepisnému označeniu Lemberg, ale je novým fantazijným výrazom, z ktorého len sedem písmen je rovnakých ako v uvedenom zemepisnom označení Lemberg. Odmietol tiež tvrdenie, podľa ktorého prihlasovaná ochranná známka, Lembergerland, nemôže spôsobiť zámenu so zemepisným označením Lemberg, pretože má iný význam než toto posledné uvedené označenie. Ako totiž uvádza Všeobecný súd, prihláška ochrannej známky sa má zamietnuť, ak obsahuje zemepisné označenie alebo z neho pozostáva, a to bez ohľadu na otázku, či prihlasovaná ochranná známka môže uviesť spotrebiteľa do omylu v súvislosti s pôvodom vín, ktoré táto ochranná známka označuje.

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 7. októbra 2015, ***Cyprus/ÚHVT (ΧΑΛΛΟΥΜΙ a HALLOUMI)*** (T-292/14 a T-293/14, Zb., EU:T:2015:752), Všeobecný súd rozhodoval o dvoch žalobách o neplatnosť rozhodnutí, ktorými štvrtý odvolací senát ÚHVT potvrdil zamietnutie prihlášok slovného označenia ΧΑΛΛΟΥΜΙ a slovného označenia HALLOUMI ako ochranných známok Spoločenstva pre syr, mlieko a mliečne výrobky.

Všeobecný súd zdôrazňuje, že pre to, aby sa na označenie vzťahoval zákaz zápisu uvedený v článku 7 ods. 1

26 | Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Juhoafrickou republikou o obchodovaní s vínom (Ú. v. ES L 28, 2002, s. 4; Mim. vyd. 11/040, s. 203).

27 | Dohoda z 15. apríla 1994 o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (Ú. v. ES L 336, s. 214; Mim. vyd. 11/021, s. 305), ktorá tvorí prílohu 1 C Dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie (WTO) (Ú. v. ES L 336, s. 1; Mim. vyd. 11/021, s. 80).

písm. c) nariadenia č. 207/2009, je potrebné, aby toto označenie malo dostatočne priamy a konkrétny vzťah k predmetným tovarom alebo službám, ktorý umožní dotknutej verejnosti hneď a bez ďalšieho uvažovania pochopiť opis predmetných tovarov a služieb alebo niektorú z ich charakteristických vlastností. Odvolací senát sa podľa neho správne domnieval, že v prejednávanej veci výrazy „HALLOUMI" a „ΧΑΛΛΟΥΜΙ" napísané veľkými písmenami označujú syrovú špecialitu z Cypru, a teda opisujú priamo v očiach cyperskej verejnosti, druh a zemepisný pôvod syra, mlieka a dotknutých mliečnych výrobkov. Tieto výrazy totiž označujú osobitný druh syra vyvážaného z Cypru, vyrábaného určitým spôsobom, ktorý má určitú chuť, konzistenciu a osobitné kulinárske vlastnosti. Odvolací senát sa teda nedopustil nesprávneho posúdenia, keď konštatoval, že prihlasované ochranné známky nemôžu byť zapísané z dôvodu ich opisného významu pre výrobky, pre ktoré sa zápis žiada, prinajmenšom z pohľadu cyperskej verejnosti.

Vyzvaný okrem iného na preskúmanie výhrady, podľa ktorej nariadenie č. 207/2009 nevylučuje certifikačné ochranné známky, Všeobecný súd spresnil, že toto nariadenie neupravuje ochranu takých ochranných známok, ale chráni len individuálne alebo kolektívne ochranné známky Spoločenstva. Všeobecný súd v tejto súvislosti uviedol, že odvolací senát spresnil, že na to, aby sa certifikačné ochranné známky mohli zapísať, musia sa predložiť ako individuálne ochranné známky a nemôžu byť predmetom absolútnych dôvodov zamietnutia stanovených v uvedenom nariadení.

Všeobecný súd napokon uvádza, že pojem všeobecný záujem, z ktorého vychádza článok 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009, vyžaduje, aby označenia alebo znaky, ktoré môžu slúžiť v obchode na označenie vlastností tovarov alebo služieb, pre ktoré sa zápis žiada, mohli všetci voľne používať. Toto ustanovenie bráni tomu, aby tieto označenia alebo znaky boli vyhradené jedinému podniku z dôvodu ich zápisu ako ochrannej známky a aby si niektorý podnik vytvoril monopol na používanie opisného pojmu na úkor ostatných podnikov vrátane svojich konkurentov, ktorým by sa tak zúžil rozsah slovníka, ktorý majú k dispozícii na opis vlastných tovarov. Všeobecný záujem alebo verejný záujem na tom, aby sa opisné ochranné známky ponechali k dispozícii pre používanie tretími osobami, je totiž vopred stanovený a predpokladá sa. Z toho vyplýva, že ak je prihlasovaná ochranná známka opisná, postačuje, aby odvolací senát uvedený opisný charakter skonštatoval bez toho, aby musel preskúmať, či napriek jej opisnému charakteru existuje z faktického hľadiska verejný záujem na tom, aby sa prihlasovaná ochranná známka ponechala k dispozícii pre používanie tretími osobami. Všeobecný súd navyše pripomína, že uplatnenie článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009 nezávisí od existencie konkrétnej, aktuálnej a vážnej požiadavky na disponibilitu.

b) RELATÍVNE DÔVODY ZAMIETNUTIA

V súvislosti s relatívnymi dôvodmi zamietnutia stanovenými v článku 8 nariadenia č. 207/2009 si tento rok osobitnú pozornosť zasluhuje päť rozsudkov.

Po prvé vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 12. februára 2015, ***Compagnie des montres Longines, Francillon/ ÚHVT – Cheng (B)*** (T-505/12, Zb., EU:T:2015:95), mal Všeobecný súd preskúmať zákonnosť rozhodnutia, ktorým piaty odvolací senát ÚHVT odmietol vyhovieť námietke podanej proti prihláške obrazového označenia pozostávajúceho z veľkého písmena „B" umiestneného v strede páru krídiel pre optické slnečné okuliare, oblečenie a obuv, ako ochrannej známky Spoločenstva. Námietka vychádzala zo skoršej medzinárodnej obrazovej ochrannej známky pozostávajúcej z „okrídlených presýpacích hodín" s vplyvom najmä v určitých členských štátoch Únie, ktorá sa vzťahuje na hodinky, rozličné hodinárske prístroje, chronografy, ako aj šperky. Zamietnutá bola predovšetkým z dôvodu neexistencie akejkoľvek podobnosti medzi dvomi druhmi dotknutých tovarov.

Všeobecný súd v tejto súvislosti konštatoval, že bez ohľadu na skutočnosť, že predmetné tovary patria medzi blízke segmenty trhu, odlišujú sa svojou povahou, určením a použitím, a teda si nekonkurujú a nie sú ani

navzájom zastupiteľné. Pokiaľ ide o prípadnú estetickú komplementárnosť uvedených tovarov, Všeobecný súd pripomenul, že hľadanie určitej estetickej harmónie je príliš všeobecný faktor na to, aby sám osebe odôvodnil komplementárnosť tovarov. V tomto kontexte v prvom rade preskúmal, či tovary, na ktoré sa vzťahuje skoršia ochranná známka, boli nevyhnutné alebo dôležité pre použitie tovarov, na ktoré sa vzťahuje prihlasovaná ochranná známka, a v druhom rade, naopak, či spotrebitelia považovali za bežné, že tieto tovary sú uvádzané na trh pod rovnakou ochrannou známkou. Vzhľadom na to, že sa nepreukázalo ani jedno ani druhé, dospel Všeobecný súd k záveru, že predmetné tovary nie sú podobné. Usúdil teda, že odvolací senát sa nedopustil nesprávneho posúdenia, keď vylúčil akúkoľvek pravdepodobnosť zámeny iba na základe porovnania uvedených tovarov.

Všeobecný súd rovnako rozhodol, že odvolací senát tiež správne konštatoval, že skoršia ochranná známka pozostávajúca iba z grafického prvku, „okrídlené presýpacie hodiny", nie je známou ochrannou známkou bez ohľadu na skutočnosť, že kombinovaná ochranná známka zložená z toho istého prvku a zo slova „longines" sa pravidelne používala na relevantnom trhu. Všeobecný súd sa opieral predovšetkým o skutočnosť, že v používanej kombinovanej ochrannej známke to je slovný prvok „longines", ktorý je v celkovom dojme dominantný, takže si ho spotrebiteľ zapamätá. Pokiaľ ide o grafický prvok – „okrídlené presýpacie hodiny" – Všeobecný súd dospel k záveru, že nebolo preukázané, že je sám osebe zapamätateľný, či už z dôvodu jeho používania v kombinovanej ochrannej známke alebo na základe skutočnosti, že je predmetom zápisu.

Po druhé v rozsudku z 5. mája 2015, ***Spa Monopole/ÚHVT – Orly International (SPARITUAL)*** (T-131/12, Zb., EU:T:2015:257), ide o prihlášku slovného označenia SPARITUAL pre výrobky patriace do triedy 3 v zmysle Niceskej dohody o medzinárodnom triedení výrobkov a služieb pre zápis známok z 15. júna 1957 v revidovanom a doplnenom znení, ako ochrannej známky Spoločenstva. Táto prihláška bola predmetom námietky založenej najmä na existencii slovnej ochrannej známky SPA a obrazovej ochrannej známky SPA s pierotom pre výrobky triedy 32 v zmysle uvedenej dohody. Prvý odvolací senát ÚHVT námietke nevyhovel najmä na základe neexistencie dôkazov o dobrom mene slovnej ochrannej známky SPA vzťahujúcej sa na výrobky triedy 32, pričom konkrétne uviedol, že dobré meno uvedenej obrazovej ochrannej známky neumožňuje dospieť k záveru, že slovná ochranná známka SPA týkajúca sa týchto výrobkov má tiež dobré meno.

Pri rozhodovaní o žalobe proti tomuto rozhodnutiu Všeobecný súd na úvod pripomína, že nadobudnutie rozlišovacej spôsobilosti ochrannej známky môže vyplývať z jej používania ako súčasti inej zapísanej ochrannej známky pod podmienkou, že dotknutá verejnosť naďalej považuje predmetné výrobky za výrobky pochádzajúce od určitého podniku. V tejto súvislosti spresnil, že majiteľ zapísanej ochrannej známky môže teda na preukázanie jej osobitnej rozlišovacej spôsobilosti a dobrého mena uplatňovať dôkazy o jej používaní v odlišnej forme ako časti inej zapísanej ochrannej známky s dobrým menom za predpokladu, že dotknutá verejnosť aj naďalej považuje predmetné výrobky za výrobky pochádzajúce od toho istého podniku.

Všeobecný súd okrem toho dospel k záveru, že odvolací senát sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že usúdil, že dobré meno obrazovej ochrannej známky SPA s pierotom nemožno rozšíriť na slovnú ochrannú známku SPA týkajúcu sa výrobkov patriacich do triedy 32. Z judikatúry totiž vyplýva, že v tomto osobitnom kontexte údajnej existencie „skupiny" alebo „série" ochranných známok je potrebné chápať konštatovanie Súdneho dvora v bode 86 rozsudku z 13. septembra 2007, ***Il Ponte Finanziaria/ÚHVT***[28], podľa ktorého článok 10 ods. 2 písm. a) smernice 89/104/EHS[29], a analogicky aj článok 15 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 207/2009, nedovoľuje, aby sa na základe dôkazu používania zapísanej ochrannej známky rozšírila ochrana, ktorá jej patrí, na inú zapísanú ochrannú známku, ktorej používanie sa nepreukázalo, pretože táto druhá ochranná známka je iba miernou obmenou prvej ochrannej známky. Žalobkyňa sa v prejednávanej veci neusilovala preukázať

28 | C-234/06 P, Zb., EU:C:2007:514.

29 | Prvá smernica Rady 89/104/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok (Ú. v. ES L 40, 1989, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 92).

používanie ochranných známok tej istej skupiny SPA, ale sa v podstate usilovala o preukázanie toho, že slovná ochranná známka SPA týkajúca sa výrobkov patriacich do triedy 32 mala dobré meno, keďže jej používanie v obrazovej ochrannej známke SPA s pierotom vzťahujúcej sa na rovnakú triedu výrobkov, nenarušilo jej rozlišovaciu spôsobilosť a že naopak uvedená skoršia slovná ochranná známka zostala dobre viditeľná a rozpoznateľná v rámci predmetnej obrazovej ochrannej známky.

Všeobecný súd teda dospel k záveru, že použitie dôkazov týkajúcich sa obrazovej ochrannej známky SPA s pierotom, ktorej súčasťou je slovná ochranná známka SPA, na preukázanie dobrého mena tejto poslednej uvedenej známky je prípustné pod podmienkou, že sa preukáže, že rozdielne prvky medzi slovnou ochrannou známkou a obrazovou ochrannou známkou používanou v obchode nebránia tomu, aby dotknutá verejnosť naďalej považovala predmetné výrobky za výrobky pochádzajúce od určitého podniku.

Po tretie vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 10. júna 2015, ***AgriCapital/ÚHVT – agri.capital (AGRI.CAPITAL)*** (T-514/13, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:372), mal Všeobecný súd posúdiť podobnosť medzi na jednej strane finančnými službami pokrytými skoršími ochrannými známkami, a na druhej strane realitnými a developerskými službami, na ktoré sa vzťahuje prihlasovaná ochranná známka.

Všeobecný súd v tejto súvislosti uviedol, že finančné služby sa nevyznačujú rovnakou povahou, určením alebo používaním ako realitné služby. Kým finančné služby poskytujú finančné inštitúcie na účely správy finančných prostriedkov svojich zákazníkov, pričom spočívajú najmä v uchovávaní vložených finančných prostriedkov, v ich vydávaní, v poskytovaní úverov alebo v rôznych operáciách finančnej povahy, pozostávajú realitné služby zo služieb týkajúcich sa nehnuteľného majetku, najmä nájmu, kúpy, predaja alebo správy majetku. Navyše v súvislosti so skutočnosťou, že dotknuté služby môžu byť predmetom rovnakého spôsobu distribúcie, čo preukazuje ich komplementárnosť, Všeobecný súd konštatoval, že realitné služby v zásade nie sú poskytované na rovnakých miestach ako finančné služby.

Pokiaľ ide o porovnanie finančných služieb s developerskými službami, Všeobecný súd poznamenal, že cieľom získavania financií developermi je v prvom rade výhradne im umožniť uniesť náklady na kúpu budov, ktoré majú byť zrenovované alebo pozemkov, ktoré majú byť upravené, predtým, ako je v druhom rade možné tieto náklady získať späť od zákazníkov, ktorým developer predá túto nehnuteľnosť vytvorenú v rámci výstavby alebo rekonštrukcie. Hoci je bežné, že developeri svojim zákazníkom ponúkajú rady v súvislosti s financovaním ich nákupu v rámci marketingu súvisiaceho s realitnými projektmi, nemožno na takéto poradenstvo prihliadať ako na finančné poradenstvo podobné tomu, na ktoré sa vzťahujú skoršie ochranné známky. Takéto poradenstvo sa totiž podobá radám, ktoré môže akýkoľvek predávajúci tovaru istej hodnoty, akým je loď, obchodný kapitál alebo umelecké dielo, poskytovať svojim zákazníkom s ohľadom na finančný záujem, s ktorým chcú uvedený tovar nadobudnúť. Predávajúci, ktorý takéto rady poskytuje, však neponúka finančné služby.

Všeobecný súd okrem toho dospel k záveru, že nie je ani možné konštatovať existenciu dostatočne úzkeho vzťahu komplementárnosti medzi finančnými a developerskými službami. Napriek tomu totiž, že vzhľadom na vysoké sumy, o ktoré zvyčajne pri transakciách s nehnuteľnosťami ide, sú finančné služby pre priemerného spotrebiteľa pri využití služieb developera dôležité, je pravda, že v trhovom hospodárstve existuje potreba financovania alebo investícií pri množstve činností, takže finančné služby možno prirodzene spojiť s väčšinou z nich, a nie iba s činnosťami developera.

Vzhľadom na tieto skutočnosti dospel Všeobecný súd k záveru, že služby, na ktoré sa vzťahujú skoršie ochranné známky a služby, na ktoré sa vzťahuje prihlasovaná ochranná známka, nie sú podobné. Spresnil, že neexistenciu podobnosti nemožno kompenzovať na účely posúdenia pravdepodobnosti zámeny podobnosťou, hoci aj zvýšeného stupňa, medzi kolidujúcimi ochrannými známkami.

Po štvrté v rozsudku z 30. septembra 2015, ***Tilda Riceland Private/ÚHVT – Siam Grains (BASmALI)*** (T-136/14, Zb., EU:T:2015:734), Všeobecný súd rozhodol o zákonnosti rozhodnutia, ktorým štvrtý odvolací senát ÚHVT

odmietol vyhovieť námietke podanej proti prihláške obrazovej ochrannej známky Spoločenstva BASmALI pre ryžu. Námietka bola založená na skoršej nezapísanej ochrannej známke alebo na skoršom označení BASMATI používanom v obchodnom styku v súvislosti s ryžou. Odvolací senát zastával názor, že žalobkyňa nepreukázala používanie názvu „basmati" ako rozlišujúceho označenia v obchodnom styku. Podľa jeho názoru musí rozlišovacia spôsobilosť dotknutého označenia vyplývať z jeho funkcie odlišovať obchodný pôvod výrobkov. Žalobkyňa toto posúdenie napadla na Všeobecnom súde, pričom tvrdila porušenie článku 8 ods. 4 nariadenia č. 207/2009.

Pri rozhodovaní vo veci Všeobecný súd zdôraznil, že hoci je pravda, ako uvádza odvolací senát, že v rámci článku 8 ods. 4 nariadenia č. 207/2009 musí byť označenie používané ako rozlišovací prvok v tom zmysle, že musí slúžiť na identifikáciu ekonomickej činnosti vykonávanej jeho majiteľom, neznamená to však, že funkcia používania označenia v rámci uvedeného ustanovenia sa musí týkať výlučne identifikácie obchodného pôvodu dotknutých výrobkov alebo služieb. Týmto konštatovaním odvolací senát uložil podmienku, ktorá nie je stanovená v článku 8 ods. 4 nariadenia č. 207/2009.

Všeobecný súd totiž zdôraznil, že toto ustanovenie sa vzťahuje na nezapísané ochranné známky a akékoľvek „iné označenia" používané v obchodnom styku. V tomto rámci, a pokiaľ nebolo uvedené inak, môže funkcia používania dotknutého označenia spočívať - v závislosti od povahy uvedeného označenia - nielen v identifikácii obchodného pôvodu dotknutého výrobku príslušnou verejnosťou, ale okrem iného aj v identifikácii jeho zemepisného pôvodu a osobitných vlastností, ktoré sú mu vlastné alebo vlastností, ktoré zakladajú jeho dobré meno. Dotknuté označenie tak môže byť vzhľadom na svoju povahu kvalifikované ako rozlišujúci prvok, pokiaľ slúži na identifikáciu výrobkov alebo služieb podniku vo vzťahu k výrobkom alebo službám iného podniku, ale tiež najmä pokiaľ slúži na identifikáciu určitých výrobkov alebo služieb vo vzťahu k iným podobným výrobkom alebo službám. Vzhľadom na to, že prístup, ktorý odvolací senát zvolil v prejednávanej veci, spôsobuje vylúčenie označení, ktoré sú používané viacerými subjektmi alebo ktoré sú používané v spojení s ochrannými známkami, z ochrany článku 8 ods. 4 nariadenia č. 207/2009, aj keď toto ustanovenie takéto vylúčenie nestanovuje, Všeobecný súd zrušil napadnuté rozhodnutie.

Po piate v rozsudku z 2. októbra 2015, ***The Tea Board/ÚHVT – Delta Lingerie (Darjeeling)*** (T-624/13, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:743), Všeobecný súd pripomenul, že kolektívna ochranná známka Spoločenstva, tak ako každá ochranná známka Spoločenstva, požíva ochranu proti akémukoľvek zásahu, ktorý by vyplýval zo zápisu ochrannej známky Spoločenstva, v prípade ktorej existuje pravdepodobnosť zámeny.

Všeobecný súd v tejto súvislosti uvádza, že aj keď článok 66 ods. 2 nariadenia č. 207/2009 zavádza výnimku z článku 7 ods. 1 písm. c) tohto nariadenia prostredníctvom zjemnenia podmienok zápisu a tým, že opisným ochranným známkam týkajúcim sa pôvodu označených tovarov poskytuje možnosť takéhoto zápisu, uvedené nariadenie sa v prípade, ak nie je výslovne ustanovené inak, uplatní v súlade s článkom 66 ods. 3 na všetky kolektívne ochranné známky Spoločenstva vrátane ochranných známok zapísaných na základe jeho článku 66 ods. 2. Podľa Všeobecného súdu funkcia kolektívnych ochranných známok Spoločenstva patriacich do pôsobnosti článku 66 ods. 2 nariadenia č. 207/2009 spočíva v odlíšení tovarov a služieb označených týmito ochrannými známkami na základe subjektu, ktorý je ich majiteľom, a nie na základe ich zemepisného pôvodu. Ak sú teda v rámci námietkového konania kolidujúcimi označeniami na jednej strane kolektívne ochranné známky a na druhej strane individuálne ochranné známky, porovnanie tovarov a služieb, na ktoré sa vzťahujú, sa musí uskutočniť podľa rovnakých kritérií, ako v prípade, keď sa posudzuje podobnosť alebo zhodnosť tovarov a služieb označených dvomi individuálnymi ochrannými známkami. V tejto súvislosti aj za predpokladu, že pôvod tovarov a služieb označených kolidujúcimi označeniami by mohol byť jedným z faktorov, ktoré sa majú zohľadniť v rámci celkového posúdenia existencie pravdepodobnosti zámeny v zmysle článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 207/2009, sa toto ustanovenie neuplatní, ak nie je splnená niektorá z kumulatívnych podmienok uvedených v tomto ustanovení.

Všeobecný súd sa okrem toho vrátil k pojmu dobré meno ochrannej známky. Poznamenajúc, že článok 8 ods. 5 nariadenia č. 207/2009 nedefinuje pojem dobré meno, na jednej strane uviedol, že v rámci posúdenia dobrého mena skoršej ochrannej známky treba zohľadniť všetky relevantné okolnosti, najmä podiel na trhu, ktorý má ochranná známka, intenzitu, geografický rozsah a trvanie jej používania, ako aj výšku investícií vynaložených podnikom na jej propagáciu. Na druhej strane tiež zdôraznil, že každé posúdenie týkajúce sa ochrannej známky Spoločenstva patriacej do pôsobnosti článku 66 ods. 2 nariadenia č. 207/2009 vrátane posúdenia dobrého mena v zmysle článku 8 ods. 5 uvedeného nariadenia sa preto musí uskutočniť podľa rovnakých kritérií ako sú tie, ktoré sa uplatňujú na individuálne ochranné známky.

c) PROCESNÉ OTÁZKY

V rozsudku z 13. februára 2015, ***Husky CZ/ÚHVT – Husky of Tostock (HUSKY)*** (T-287/13, Zb., EU:T:2015:99), Všeobecný súd rozhodol o výklade pravidla 71 ods. 2 nariadenia (ES) č. 2868/95[30].

Všeobecný súd zdôraznil, že anglické znenie tohto pravidla sa líši od nemeckého, španielskeho, francúzskeho a talianskeho znenia uvedeného ustanovenia. V tejto súvislosti potreba jednotného uplatňovania, a teda výkladu aktu Únie vylučuje, aby bol tento akt posudzovaný izolovane v jednom zo svojich znení, ale naopak, vyžaduje, aby bol vykladaný podľa skutočnej vôle normotvorcu a ním sledovaného účelu, najmä s prihliadnutím na všetky ostatné úradné jazyky. Navyše zo znenia ustanovení nariadenia č. 2868/95 nevyplýva, že pravidlo 71 ods. 2 je možné uplatňovať a vykladať iným spôsobom, ako v spojení s odsekom 1 tohto pravidla. Tento odsek je potrebné považovať za odsek, ktorý umožňuje ÚHVT, v prípade dvoch alebo viacerých účastníkov konania, podmieniť predĺženie lehoty dohodou ostatných účastníkov konania, a nie za odsek, ktorý podriaďuje uvedené predĺženie dohode účastníkov konania. Podľa Všeobecného súdu môže mať podmienenie predĺženia lehoty dohodou účastníkov konania za následok zbavenie účastníka konania, ktorý požaduje predĺženie, možnosti sa brániť. Tento fakt by tiež mohol byť v rozpore s riadnym priebehom konania a cieľom sledovaným pravidlom 71, ktoré umožňuje predĺžiť lehoty pri odôvodňujúcich okolnostiach. Všeobecný súd v prejednávanej veci teda dospel k záveru, že odvolací senát sa nedopustil nesprávneho posúdenia, keď sa domnieval, že pravidlo 71 ods. 2 nariadenia č. 2868/95 sa má vykladať v tom zmysle, že ak účastník v rámci konania ***inter partes*** požiada o predĺženie lehoty, ÚHVT môže, ale nie je povinný, požiadať o súhlas ostatných účastníkov konania, a že toto ustanovenie sa musí vykladať v spojení s odsekom 1 toho istého pravidla, ktoré vedie ÚHVT k zohľadneniu okolností spojených so žiadosťou o predĺženie lehoty, najmä v prípade, ak sa úrad rozhodne nepožiadať o súhlas ostatných účastníkov konania.

Všeobecný súd okrem toho spresnil, že pravidlo 22 ods. 6 nariadenia č. 2868/95 dopĺňuje a spresňuje ustanovenia pravidla 22 ods. 2 až 4 rovnakého nariadenia uplatňujúce sa ***mutatis mutandis*** na konania vo veci zrušenia v zmysle pravidla 40 ods. 5 uvedeného nariadenia. Za týchto okolností je uvedené pravidlo 22 ods. 6 uplatniteľné na konanie vo veci zrušenia, ktoré sa zakladá na článku 51 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 207/2009. Z toho vyplýva, že ÚHVT má v rámci takého konania možnosť požiadať o preklad dokumentov, ktoré neboli predložené v jazyku konania účastníka, ktorý uvedené dokumenty predložil.

Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 25. marca 2015, ***Apple and Pear Australia a Star Fruits Diffusion/ ÚHVT – Carolus C. (English pink)*** (T-378/13, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:186), mal Všeobecný súd rozhodnúť o otázke, či rozsudok vnútroštátneho súdu v rámci konania o porušení práv je relevantnou skutkovou okolnosťou, ktorej prípadný dosah na vyriešenie sporu, v ktorom odvolací senát rozhodoval, mal tento senát preskúmať. Všeobecný súd v tejto súvislosti na úvod uviedol, že článok 95 nariadenia č. 207/2009 stanovuje, že členské štáty určia na svojich územiach vnútroštátne súdy, ktoré prijmú úlohu „súdov pre

30 | Nariadenie Komisie (ES) č. 2868/95 z 13. decembra 1995, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 40/94 (Ú. v. ES L 303, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 189).

ochranné známky Spoločenstva“. V tejto súvislosti článok 96 uvedeného nariadenia uvádza, že súdy pre ochranné známky Spoločenstva majú najmä právomoc vo veciach všetkých žalôb pre porušenie práv a vo veciach vzájomných návrhov na zrušenie alebo vyhlásenie neplatnosti ochrannej známky Spoločenstva. Belgický zákonodarca označil Tribunal de commerce de Bruxelles (Obchodný súd v Bruseli) (Belgicko) ako súd pre ochranné známky Spoločenstva na prvom stupni. Rozsudok posledného uvedeného súdu na prvý pohľad predstavuje skutkovú okolnosť, ktorú treba vziať do úvahy pre vyriešenie prejednávanej veci. Odvolací senát si totiž nemohol nevšimnúť, že medzi skutkovými okolnosťami, ktoré boli predmetom konania o žalobe pre porušenie práv a skutkovými okolnosťami, ktoré boli predmetom konania na základe námietky proti zápisu prihlasovanej ochrannej známky, existujú podstatné spoločné črty. Všeobecný súd navyše zdôraznil, že tento rozsudok pochádza od súdu pre ochranné známky Spoločenstva, ktorý bol vytvorený na základe nariadenia č. 207/2009 a ktorý tak spadá do samostatného systému práva Únie týkajúceho sa ochranných známok, pretože je poverený ochranou ochranných známok Spoločenstva na celom území Únie, teda ochranných známok, ktoré sú predmetom porušenia práv alebo im takéto porušenie hrozí a sleduje tak ciele, ktoré sú pre tento systém špecifické. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti Všeobecný súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci predstavuje predmetný rozsudok *prima facie* relevantnú skutkovú okolnosť, ktorej prípadný dosah na vyriešenie sporu, v ktorom odvolací senát rozhodoval, mal tento senát preskúmať. Keďže tak odvolací senát neurobil, neposúdil s náležitou starostlivosťou relevantné skutkové okolnosti, ktoré mu boli predložené.

V rozsudku z 25. júna 2015, ***Copernicus Trademarks/ÚHVT – Maquet (LUCEA LED)*** (T-186/12, Zb., EU:T:2015:436), mal Všeobecný súd príležitosť spresniť, že článok 76 ods. 1 nariadenia č. 207/2009, podľa ktorého sa v konaní týkajúcom sa relatívnych dôvodov zamietnutia zápisu preskúmanie obmedzuje na dôvody a návrhy predložené účastníkmi konania, nebráni tomu, aby ÚHVT *ex offo* preskúmal to, či je ochranná známka, na ktorej je založená námietka, skoršia.

Okrem toho, podľa Všeobecného súdu, zapísanie dátumu prednosti do registra prieskumovým pracovníkom nebráni tomu, aby ÚHVT v rámci námietkového konania preskúmal, či sú splnené podmienky na uplatnenie práva prednosti. V tejto súvislosti uviedol, že judikatúra, podľa ktorej prihlasovateľ ochrannej známky, ktorý chce napadnúť platnosť ochrannej známky Spoločenstva, na ktorej je založená námietka, je povinný urobiť tak v rámci konania o vyhlásenie neplatnosti, sa nedá použiť na uplatnenie práva prednosti pre takú ochrannú známku. Po prvé zapísanie dátumu prednosti ochrannej známky Spoločenstva do registra totiž nemožno vôbec alebo účinne spochybniť v rámci konania o vyhlásenie neplatnosti. Navyše neexistuje iné osobitné konanie, ktoré by umožnilo tretím osobám napadnúť dátum prednosti zapísaný do registra pre ochrannú známku Spoločenstva a ktoré by bolo možné porovnať s konaním o vyhlásenie neplatnosti, ktorého jednou z osobitostí je, že ho ÚHVT nemôže začať *ex offo*.

V rozsudku z 30. júna 2015, ***La Rioja Alta/ÚHVT – Aldi Einkauf (VIÑA ALBERDI)*** [T-489/13, Zb. (výňatky), EU:T:2015:446], Všeobecný súd uviedol, že na základe relevantných okolností umožňujúcich posúdiť existenciu pravdepodobnosti zámeny, sa môže prípadne zohľadniť koexistencia dvoch ochranných známok na trhu, keďže, ako je pripustené judikatúrou, môže spolu s inými prvkami viesť k zníženiu pravdepodobnosti zámeny medzi týmito ochrannými známkami zo strany príslušnej skupiny verejnosti.

Všeobecný súd v tejto súvislosti zdôraznil, že hoci prináleží majiteľovi napadnutej ochrannej známky, aby v konaní týkajúcom sa relatívnych dôvodov zamietnutia pred ÚHVT preukázal, že uvedená koexistencia je založená na neexistencii pravdepodobnosti zámeny pre príslušnú verejnosť medzi ochrannou známkou, na ktorú sa odvoláva, a skoršou ochrannou známkou, ktorá je predmetom návrhu na vyhlásenie neplatnosti, môže to preukázať predložením súboru nepriamych dôkazov v tomto ohľade. V tejto súvislosti sú osobitne relevantné skutočnosti preukazujúce znalosť každej z dotknutých ochranných známok príslušnou verejnosťou pred dátumom podania prihlášky napadnutej ochrannej známky. Keďže navyše z judikatúry vyplýva, že koexistencia dvoch ochranných známok musí byť dostatočne dlhá na to, aby mohla ovplyvniť vnímanie príslušnou skupinou verejnosti, predstavuje trvanie koexistencie tiež podstatnú skutočnosť.

V rozsudku z 15. júla 2015, ***Australian Gold/ÚHVT – Effect Management & Holding (HOT)*** (T-611/13, Zb., EU:T:2015:492), mal Všeobecný súd príležitosť pripomenúť, že spôsobilosť označenia byť zapísané ako ochranná známka Spoločenstva sa musí posudzovať výlučne na základe príslušnej právnej úpravy.

Ako spresnil Všeobecný súd, ÚHVT, prípadne súdy Únie, nie sú viazané rozhodnutiami prijatými v členských štátoch, hoci ich môžu zohľadniť, a to aj za predpokladu, že tieto rozhodnutia boli prijaté podľa zosúladenej vnútroštátnej právnej úpravy na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/95/ES[31]. Ustanovenia nariadenia (ES) č. 44/2001[32] a článku 109 nariadenia č. 207/2009 nijako neoslabujú toto konštatovanie. Ako totiž vyplýva najmä z odôvodnenia 15 nariadenia č. 44/2001, jeho cieľom je len vyhnúť sa tomu, aby v dvoch členských štátoch boli vydané nezlučiteľné rozsudky, a toto nariadenie sa nevzťahuje na ÚHVT. Okrem toho sa článok 109 nariadenia č. 207/2009 snaží zabrániť tomu, aby žaloby o porušenie práv podané na vnútroštátnych súdoch, jedna na základe ochrannej známky Spoločenstva a druhá na základe národnej ochrannej známky, viedli k protichodným rozhodnutiam. Týka sa teda iba účinkov a nie podmienok ochrany uvedených ochranných známok. Vyššie uvedené konštatovanie nie je spochybnené ani článkom 7 ods. 2 nariadenia č. 207/2009, ktorý stanovuje, že absolútne dôvody zamietnutia uvedené v odseku 1 sa budú uplatňovať napriek skutočnosti, že existujú iba v časti Únie. Zamietnutie vnútroštátneho zápisu je totiž založené na vnútroštátnych ustanoveniach uplatnených vo vnútroštátnom konaní vo vnútroštátnom kontexte a nezodpovedá teda uznaniu existencie absolútneho dôvodu zamietnutia v zmysle nariadenia č. 207/2009 v niektorom členskom štáte.

Preto hoci je žiaduce, aby ÚHVT zohľadnil rozhodnutia vnútroštátnych orgánov týkajúce sa rovnakých ochranných známok, ako sú tie, o ktorých má rozhodnúť, ale ÚHVT nie je povinný zohľadniť tieto rozhodnutia, vrátane tých, ktoré sa týkajú rovnakých ochranných známok, v prípade, že ich zohľadní, nie je viazaný uvedenými rozhodnutiami.

Napokon rozsudok z 18. novembra 2015, ***Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto/ÚHVT – Bruichladdich Distillery (PORT CHARLOTTE)*** (T-659/14, Zb., EU:T:2015:863), umožnil Všeobecnému súdu spresniť rozsah ochrany priznanej nariadením (ES) č. 491/2009[33].

Všeobecný súd v tejto súvislosti uviedol, že názvy vín chránené najmä v súlade s článkami 51 a 54 nariadenia (ES) č. 1493/1999[34], sú automaticky chránené podľa uvedeného nariadenia a že Komisia ich zapíše do registra ustanoveného v článku 118n nariadenia (ES) č. 491/2009, konkrétne do databázy E-Bacchus. Podľa Všeobecného súdu z tejto automatickej povahy ochrany názvov vín, ktoré už sú chránené podľa nariadenia č. 1493/1999, vyplýva, že zápis do databázy E-Bacchus nie je nevyhnutný na to, aby uvedené názvy vín boli chránené na úrovni Únie. Táto „automatická“ ochrana, hoci je priamo založená na relevantných vnútroštátnych právnych predpisoch, nevyhnutne neznamená, že ÚHVT je povinný podľa nariadenia č. 491/2009 dodržiavať ustanovenia uvedených právnych predpisov alebo podmienky ochrany, ktoré stanovujú. Všeobecný súd z toho vyvodil záver, že pokiaľ ide o pôsobnosť nariadenia č. 491/2009, jeho ustanovenia upravujú jednotným a výlučným spôsobom povolenie a obmedzenia, či dokonca zákaz obchodného používania chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení podľa práva Únie, takže v tomto konkrétnom kontexte nebolo potrebné, aby odvolací senát uplatnil podmienky ochrany, ktoré boli osobitne stanovené v relevantných pravidlách vnútroštátneho práva, na základe ktorých bol vykonaný zápis označení pôvodu „porto“ alebo „port“ do databázy E-Bacchus.

31 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/95/ES z 22. októbra 2008 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok (Ú. v. EÚ L 299, s. 25).

32 | Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

33 | Nariadenie rady (ES) č. 491/2009 z 25. mája 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1234/2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (Ú. v. EÚ L 154, s. 1).

34 | Nariadenie Rady (EHS) č. 1493/1999 zo 17. mája 1999 o spoločnej organizácii trhu s vínom (Ú. v. ES L 179, s. 1; Mim. vyd. 03/026, s. 25).

Pokiaľ však ide o údajný výlučný charakter ochrany priznanej na základe článku 118m ods. 1 a 2 nariadenia č. 491/2009, Všeobecný súd uviedol, že ani z ustanovení uvedeného nariadenia, ani z ustanovení nariadenia č. 207/2009 nevyplýva, že ochrana podľa nariadenia č. 491/2009 sa musí považovať za výlučnú. Naopak, dôvody neplatnosti môžu byť založené, alternatívne alebo kumulatívne, na skorších právach podľa právnych predpisov Únie alebo vnútroštátneho práva upravujúceho ochranu. Z toho vyplýva, že ochranu priznanú označeniam pôvodu pod podmienkou, že predstavujú „skoršie práva", môže dopĺňať relevantné vnútroštátne právo, ktoré priznáva dodatočnú ochranu.

Všeobecný súd okrem toho spresnil, že hoci navrhovateľovi v konaní o vyhlásenie neplatnosti prináleží predložiť dôkazy, ktoré preukazujú, že je v zmysle uplatniteľnej vnútroštátnej právnej úpravy oprávnený odvolávať sa na uplatnenie skoršieho práva, nič to nemení na skutočnosti, že v prvom rade prislúcha príslušným orgánom ÚHVT posúdiť právnu silu a význam týchto dôkazov. Všeobecný súd navyše uviedol, že podľa článku 53 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009 v spojení s článkom 8 ods. 4 tohto nariadenia aj existencia iného označenia ako ochrannej známky umožňuje dosiahnuť vyhlásenie neplatnosti ochrannej známky Spoločenstva, ak toto označenie súčasne spĺňa štyri podmienky. Zatiaľ čo prvé dve podmienky vyplývajú zo samotného znenia článku 8 ods. 4 nariadenia č. 207/2009, a musia sa teda vykladať v duchu práva Únie, dve ďalšie podmienky uvedené následne v článku 8 ods. 4 písm. a) a b) tohto nariadenia sú podmienkami stanovenými uvedeným nariadením, ktoré sa posudzujú vzhľadom na kritériá stanovené právom, ktorým sa riadi uvádzané označenie. Vzhľadom na tieto skutočnosti Všeobecný súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolací senát nebol oprávnený neprihliadať na tieto dôkazy predložené žalobkyňou a odmietnuť uplatniť predmetnú vnútroštátnu právnu úpravu z dôvodu, že ochrana uvedených označení pôvodu alebo zemepisných označení spadá výlučne pod nariadenie č. 491/2009, či dokonca do výlučnej právomoci Únie.

d) PRÁVOMOC ZMENIŤ ROZHODNUTIE

V už citovanom rozsudku *English pink* (EU:T:2015:186) mal Všeobecný súd spresniť podmienky výkonu právomoci zmeniť rozhodnutie, ako je uznaná v článku 65 ods. 3 nariadenia č. 207/2009. Žalobcovia sa na podporu návrhu na zmenu napadnutého rozhodnutia odvolávali na zásadu právnej sily rozhodnutej veci rozhodnutia, ktoré vydal vnútroštátny súd členského štátu určený týmto štátom ako súd pre ochranné známky Spoločenstva v zmysle článku 95 uvedeného nariadenia.

V tejto súvislosti Všeobecný súd na úvod pripomenul, že právomoc zmeniť rozhodnutie neznamená, že Všeobecnému súdu je priznaná právomoc vykonať posúdenie, ktoré ešte nevykonal sám odvolací senát. Výkon právomoci zmeniť rozhodnutie preto v zásade musí byť obmedzený na situácie, v ktorých Všeobecný súd po preskúmaní posúdenia vykonaného odvolacím senátom môže na základe preukázaných skutkových a právnych okolností stanoviť, aké rozhodnutie bol odvolací senát povinný prijať.

V tomto kontexte rozhodnutie vnútroštátneho súdu rozhodujúceho ako súd pre ochranné známky Spoločenstva o žalobe pre porušenie práv z ochrannej známky Spoločenstva nemá voči orgánom ÚHVT v rámci námietkového konania v súvislosti so zápisom ochrannej známky Spoločenstva právnu silu rozhodnutej veci, aj keď je uvedená ochranná známka zhodná s národnou ochrannou známkou, ktorá je predmetom žaloby pre porušenie práv. Z toho vyplýva, že existencia takého rozhodnutia nepostačuje sama osebe na to, aby Všeobecný súd mohol určiť, aké rozhodnutie mal prijať odvolací senát. Všeobecný súd totiž spresnil, že vzhľadom na to, že rozhodnutia, ktoré mali odvolacie senáty prijať podľa nariadenia č. 207/2009, patria do výkonu presne vymedzenej právomoci a že uvedené nariadenie neobsahuje ustanovenie, ktoré by ÚHVT ukladalo povinnosť v mene zásady právnej sily rozhodnutej veci dosiahnuť súlad s rozhodnutím súdu pre ochranné známky, v prejednávanej veci právna sila rozhodnutej veci túto povinnosť neukladá ani odvolaciemu senátu a ani súdu Únie pri výkone jeho preskúmania zákonnosti a pri výkone jeho právomoci zmeniť rozhodnutie.

Všeobecný súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, že na základe preukázaných skutkových a právnych okolností nemôže stanoviť, aké rozhodnutie mal odvolací senát prijať, nemôže v prejednávanej veci uplatniť svoju právomoc zmeniť rozhodnutie.

e) DÔKAZ O RIADNOM POUŽÍVANÍ OCHRANNEJ ZNÁMKY

Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku zo 16. júna 2015, ***Polytetra/ÚHVT – EI du Pont de Nemours (POLYTETRAFLON)*** (T-660/11, Zb., EU:T:2015:387), mal Všeobecný súd preskúmať najmä to, či dôkaz, ktorý predložila namietajúca strana, o používaní skoršej ochrannej známky v súvislosti s konečnými výrobkami tretích osôb obsahujúcimi zložku zodpovedajúcu výrobku označeného uvedenou ochrannou známkou, môže byť dôkazom o riadnom požívaní tejto poslednej uvedenej ochrannej známky v zmysle článku 42 ods. 2 a 3 nariadenia č. 207/2009.

Všeobecný súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že látky proti priľnavosti označené skoršou ochrannou známkou, ktoré namietajúca strana poskytuje svojim zákazníkom, sú predmetom úpravy, ktorej výsledkom sú výrobky určené na predaj konečnému spotrebiteľovi a majú byť ako také použité. Za týchto okolností sa konečné výrobky tretích osôb svojou povahou, ako aj svojím účelom a určením v zásade odlišujú od látok proti priľnavosti a nepatria do rovnakej skupiny ako tieto látky. Dôkaz o použití skoršej ochrannej známky v súvislosti s konečnými výrobkami tretích osôb, ktoré obsahujú zložku pochádzajúcu od namietajúcej strany, teda neumožňuje dospieť k záveru o použití tejto ochrannej známky pre konečné výrobky, pre ktoré bola uvedená ochranná známka zapísaná.

Všeobecný súd navyše uviedol, že tretie osoby používali predmetnú ochrannú známku, aby poukázali na prítomnosť suroviny alebo náteru pochádzajúcich od namietajúcej strany, a nie aby táto ochranná známka vytvorila väzbu pôvodu buď medzi namietajúcou stranou a výrobkami tretích osôb, alebo medzi týmito tretími osobami a jej výrobkom. Z toho v prejednávanej veci vyplýva, že používanie ochrannej známky v súvislosti s konečnými výrobkami tretích osôb neumožňuje zabezpečiť základnú funkciu tejto ochrannej známky, ktorou je zaručiť pôvod výrobkov vo vzťahu k týmto konečným výrobkom, a teda ho nemožno považovať za používanie pre tieto výrobky v zmysle článku 42 ods. 2 a 3 nariadenia č. 207/2009.

2. DIZAJNY

Osobitnú pozornosť si zasluhujú dve rozhodnutia týkajúce sa zápisu dizajnu Spoločenstva na základe nariadenia Rady (ES) č. 6/2002[35].

Po prvé vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 21. mája 2015, ***Senz Technologies/ÚHVT – Impliva (Dáždniky)*** [T-22/13 a T-23/13, Zb. (výňatky), EU:T:2015:310], mal Všeobecný súd príležitosť pripomenúť, že dizajn sa považuje za sprístupnený verejnosti, keď účastník konania, ktorý sa na toto sprístupnenie odvoláva, preukázal skutočnosti tvoriace toto sprístupnenie, a že táto domnienka sa uplatňuje bez ohľadu na miesto, kde došlo k skutočnostiam predstavujúcim sprístupnenie verejnosti.

Podľa Všeobecného súdu je otázka, či sa osoby, ktoré patria do kruhov špecializujúcich sa na daný sektor, mohli dozvedieť o udalostiach, ktoré nastali mimo územia Únie, otázkou týkajúcou sa skutkových okolností, pričom odpoveď na túto otázku závisí od posúdenia okolností typických pre každú vec. Na účely uvedeného posúdenia je potrebné preskúmať otázku, či na základe dôkazov, ktoré musí poskytnúť strana, ktorá napáda sprístupnenie, sa

35 | Nariadenie Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva (Ú. v. ES L 3, 2002, s. 1; Mim. vyd. 13/027, s. 142).

treba domnievať, že tieto kruhy nemali možnosť oboznámiť sa so skutočnosťami predstavujúcimi sprístupnenie verejnosti, pričom treba zohľadniť to, čo možno od týchto kruhov rozumne vyžadovať v súvislosti so znalosťou doterajšieho stavu v danej oblasti. Tieto vecné skutočnosti sa môžu týkať zloženia špecializovaných kruhov, ich kvalifikácie, zvykov a správania, rozsahu ich aktivít, ich prítomnosti na podujatiach, na ktorých je prezentovaný dizajn, vlastností predmetného dizajnu, ako je jeho vzájomná závislosť od iných výrobkov alebo sektorov, a vlastností výrobkov, do ktorých bol predmetný dizajn integrovaný, najmä stupňa odbornosti dotknutého výrobku. Všeobecný súd spresnil, že dizajn sa v každom prípade nemôže považovať za známy v bežnom obchodnom styku, pokiaľ ho špecializované kruhy dotknutého sektora mohli objaviť len náhodne.

Všeobecný súd okrem toho uviedol, že článok 7 ods. 1 nariadenia č. 6/2002 vôbec nevyžaduje, aby bol skorší dizajn využívaný pri výrobe alebo predaji určitého výrobku. Poznamenal však, že skutočnosť, že dizajn nebol nikdy zapracovaný do výrobku, by mala význam iba vtedy, ak by sa preukázalo, že kruhy, ktoré sa špecializujú na daný sektor, vo všeobecnosti nenahliadajú do registra dizajnov alebo že kruhy, ktoré sa špecializujú na daný sektor, vo všeobecnosti neprikladajú nijakú dôležitosť dizajnom.

Po druhé v rozsudku z 10. septembra 2015, ***H&M Hennes & Mauritz/ÚHVT – Yves Saint Laurent (Kabelky)*** (T-525/13, Zb., EU:T:2015:617), Všeobecný súd rozhodol o kritériu posúdenia osobitého charakteru, ktorým sa zohľadňuje miera tvorivej voľnosti pôvodcu, ako je uvedené v článku 6 nariadenia č. 6/2002.

Všeobecný súd v tejto súvislosti pripomenul, že miera tvorivej voľnosti pôvodcu dizajnu sa určuje najmä podľa obmedzení spojených so znakmi v súvislosti s technickým fungovaním výrobku alebo časti výrobku, alebo aj s právnymi ustanoveniami uplatňujúcimi sa na výrobok. Tieto obmedzenia vedú k ustáleniu niektorých znakov, ktoré sa tak stali spoločnými pre viaceré dizajny používané na dotknutý výrobok. Preto čím má pôvodca dotknutého dizajnu pri jeho tvorbe väčšiu voľnosť, tým menej stačia menšie rozdiely medzi spornými dizajnmi na to, aby u informovaného užívateľa vyvolali celkové odlišné dojmy. Naopak, čím je voľnosť uvedeného pôvodcu obmedzenejšia, tým viac uvedené rozdiely stačia na to, aby u takého užívateľa vyvolali celkové odlišné dojmy. Všeobecný súd teda dospel k záveru, že vysoká miera voľnosti pôvodcu pri tvorbe dizajnu tak posilňuje záver, že dizajny, ktoré nevykazujú podstatné rozdiely, vyvolávajú u informovaného užívateľa rovnaký celkový dojem.

Na druhej strane Všeobecný súd spresnil, že článok 6 nariadenia č. 6/2002 týkajúci sa posúdenia osobitého charakteru totiž vo svojom odseku 1 upravuje kritérium celkového dojmu vyvolaného kolidujúcimi dizajnmi a vo svojom odseku 2 uvádza, že na tento účel je nutné zohľadniť mieru tvorivej voľnosti pôvodcu. Z týchto ustanovení vyplýva, že posúdenie osobitého charakteru dizajnu Spoločenstva sa v podstate vykoná preskúmaním v štyroch fázach. Toto preskúmanie pozostáva z určenia po prvé odvetvia výrobkov, v ktorých má byť dizajn stelesnený, alebo na ktorých má byť použitý, po druhé informovaného užívateľa uvedených výrobkov v závislosti od ich účelu a odvolaním sa na tohto informovaného užívateľa, určenia úrovne skorších poznatkov, ako aj úrovne pozornosti pri porovnaní dizajnov, pokiaľ je to možné priamo, po tretie miery tvorivej voľnosti pôvodcu pri tvorbe dizajnu a po štvrté výsledku porovnania predmetných dizajnov zohľadňujúc predmetné odvetvie, mieru tvorivej voľnosti pôvodcu a celkové dojmy, ktoré u informovaného užívateľa vyvoláva sporný dizajn a všetky skoršie dizajny sprístupnené verejnosti. Ako uviedol Všeobecný súd, hoci faktor týkajúci sa miery tvorivej voľnosti pôvodcu môže „posilniť“, alebo naopak zmierniť, záver o celkovom dojme, ktorý vyvoláva každý predmetný dizajn, posúdenie uvedenej miery naopak nepredstavuje abstraktnú fázu, ktorá predchádza porovnaniu celkového dojmu, ktorý vyvolávajú predmetné dizajny.

Všeobecný súd teda v prejednávanej veci rozhodol, že odvolací senát sa nedopustil pochybenia, keď uviedol, že faktor týkajúci sa tvorivej voľnosti pôvodcu nemôže sám osebe podmieňovať posúdenie osobitého charakteru dizajnu, ale naopak je prvkom, ktorý je pri tomto posúdení potrebné zohľadniť. Podľa Všeobecného súdu sa odvolací senát správne domnieval, že uvedený faktor je skôr faktorom, ktorý umožňuje spresniť posúdenie osobitého charakteru sporného dizajnu, ako autonómnym faktorom.

SPOLOČNÁ ZAHRANIČNÁ A BEZPEČNOSTNÁ POLITIKA – REŠTRIKTÍVNE OPATRENIA

V roku 2015 bola judikatúra Všeobecného súdu týkajúca sa reštriktívnych opatrení v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky osobitne pestrá. Viaceré rozsudky si zaslúžia osobitnú pozornosť.

1. TERORIZMUS

V rozsudku zo 14. januára 2015, ***Abdulrahim/Rada a Komisia*** (T-127/09 RENV, Zb., EU:T:2015:4), mal Všeobecný súd príležitosť po prvýkrát uplatniť v oblasti sporov týkajúci sa reštriktívnych opatrení prijatých voči niektorým osobám a subjektom v rámci boja proti terorizmu zásady uvedené Súdnym dvorom v jeho rozsudku z 18. júla 2013, ***Komisia a i./Kadi***[36], v súvislosti s druhom súdneho preskúmania, ktoré má uskutočniť súd Únie. V predmetnej veci išlo o reštriktívne opatrenia prijaté voči žalobcovi na základe nariadenia (ES) č. 881/2002[37].

Všeobecný súd, ktorému bola vec vrátená na základe rozsudku Súdneho dvora[38] zrušujúceho uznesenie[39], v ktorom uviedol, že vzhľadom na neexistenciu záujmu žalobcu na konaní sa konanie zastavuje, zdôraznil, že v súlade s prístupom vymedzeným v už citovanom rozsudku ***Komisia a i./Kadi*** (EU:C:2013:518) je v prípade spochybnenia zákonnosti rozhodnutia o zapísaní mena osoby do zoznamu uvedeného v prílohe I nariadenia č. 881/2002 alebo o ponechaní na tomto zozname dotknutou osobou súd Únie povinný v rámci súdneho preskúmania zákonnosti dôvodov, z ktorého vychádza takéto rozhodnutie, najmä povinný uistiť sa, že toto rozhodnutie je založené na dostatočne silnom skutkovom základe.

V tejto súvislosti dodržiavanie práva na obhajobu a zásady účinnej súdnej ochrany na jednej strane vyžaduje, aby príslušný orgán Únie oznámil dotknutej osobe odôvodnenie, z ktorého vychádza jeho rozhodnutie, aby jej umožnil účinne predložiť svoje pripomienky a aby preskúmal dôvodnosť uvedených dôvodov vzhľadom na formulované pripomienky a dôkazy v prospech tejto osoby, ktoré predložila. Dodržiavanie uvedených práv na druhej strane znamená, že v prípade súdneho sporu súd Únie preskúma najmä dostatočne presný a konkrétny charakter dôvodov uvedených v odôvodnení poskytnutom výborom pre sankcie, ako aj prípadne overí vecnú správnosť skutočností týkajúcich sa daného dôvodu s prihliadnutím na informácie, ktoré boli poskytnuté.

Naproti tomu skutočnosť, že príslušný orgán Únie nesprístupnil dotknutej osobe a neskôr ani súdu Únie informácie alebo dôkazy súvisiace s odôvodnením, o ktoré sa opiera sporné rozhodnutie, nemôže ako taká opodstatniť konštatovanie porušenia týchto práv. V takejto situácii však súd Únie nebude mať k dispozícii dodatočné informácie alebo dôkazy. V dôsledku toho nemôže rozhodnúť o dôvodnosti týchto dôvodov a tieto dôvody preto nemôžu slúžiť ako základ napadnutého rozhodnutia o zápise.

Keďže vzhľadom na tieto úvahy dospel Všeobecný súd k záveru, že nijaké z tvrdení formulovaných voči žalobcovi v odôvodnení poskytnutom výborom pre sankcie nemôže opodstatniť prijatie reštriktívnych opatrení voči jeho osobe na úrovni Únie, a to z dôvodu buď nedostatku odôvodnenia, alebo z dôvodu neexistencie informácií

36 | C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, Zb., EU:C:2013:518.

37 | Nariadenie Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie Rady (ES) č. 467/2001, ktoré zakazuje vývoz určitého tovaru a služieb do Afganistanu, posilňuje zákaz letov a rozširuje zmrazenie finančných prostriedkov a ďalších finančných zdrojov vo vzťahu k Talibanu v Afganistane (Ú. v. ES L 139, s. 9; Mim. vyd. 18/01, s. 294).

38 | Rozsudok z 28. mája 2013, *Abdulrahim/Rada a Komisia* (C-239/12 P, Zb., EU:C:2013:331).

39 | Uznesenie z 28. februára 2012, *Abdulrahim/Rada a Komisia* (T-127/09, EU:T:2012:93).

alebo dôkazov, ktoré by mali podporiť dotknutý dôvod vzhľadom na podrobné popieranie dotknutej osoby, je potrebné zrušiť nariadenie ukladajúce voči nemu takéto reštriktívne opatrenia.

2. IRÁNSKA ISLAMSKÁ REPUBLIKA

V rámci sporov týkajúcich sa reštriktívnych opatrení prijatých voči Iránskej islamskej republike s cieľom zabrániť šíreniu jadrových zbraní mal Všeobecný súd príležitosť v troch rozsudkoch vysloviť významné spresnenia pojmu „podpora iránskej vlády" v zmysle právnej úpravy Únie v tejto oblasti[40].

V prvom rade vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 25. júna 2015, ***Iranian Offshore Engineering & Construction/Rada*** [T-95/14, Zb. (výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:433], bola Všeobecnému súdu predložená žaloba o neplatnosť podaná proti aktom, ktorými Rada zapísala meno žalobkyne, obchodnej spoločnosti so sídlom v Iráne, do zoznamu osôb a subjektov, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, z dôvodu, že ako významný subjekt v odvetví energetiky prinášajúci iránskej vláde podstatné príjmy jej poskytovala finančnú a logistickú podporu.

Všeobecný súd, ktorý preskúmal dôvod zapísania vychádzajúci z finančnej podpory iránskej vláde, pripomenul zásadu, že zákonnosť aktov možno posúdiť len podľa skutkového a právneho stavu, na základe ktorého boli prijaté, a nie na základe skutočností, o ktorých sa Rada dozvedela po prijatí týchto aktov, a to ak by sa aj domnievala, že uvedené skutočnosti môžu platne odôvodniť prijatie uvedených aktov. V danom prípade však Všeobecný súd poznamenal, že z kolísavej argumentácie Rady vyplývalo, že v čase prijatia napadnutých rozhodnutí nemala žiadnu presnú predstavu o zložení skupiny akcionárov žalobkyne. V dôsledku toho usúdil, že dôvod, podľa ktorého žalobkyňa prinášala iránskej vláde podstatné príjmy, nebol z právneho hľadiska dostatočne podložený.

Všeobecný súd naproti tomu dospel k záveru, že Rada nevychádzala z nesprávneho posúdenia, keď usúdila, že žalobkyňa prinášala iránskej vláde logistickú podporu. V tejto súvislosti spresnil, že pojem „logistika" zahŕňa akúkoľvek činnosť súvisiacu s organizáciou a vykonávaním komplexnej transakcie alebo komplexného procesu. Preto Všeobecný súd po konštatovaní, že činnosti žalobkyne sú vzhľadom na svoj kvantitatívny a kvalitatívny význam potrebné na reagovanie na potreby ropného a plynárenského odvetvia v Iráne, a pripomenutí, že iránska vláda získava z tohto odvetvia podstatné príjmy, ktoré jej umožňujú financovať svoje činnosti v jadrovej oblasti citlivé z hľadiska šírenia jadrových zbraní, dospel k záveru, že kritérium týkajúce sa logistickej podpory bolo možné považovať za naplnené.

V druhom rade v rozsudku z 25. marca 2015, ***Central Bank of Iran/Rada*** (T-563/12, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:187), Všeobecný súd preskúmal žalobu podanú centrálnou bankou Iránskej islamskej republiky spochybňujúcu reštriktívne opatrenia, ktoré boli voči nej prijaté.

Všeobecný súd najskôr uviedol, že kritérium „podpory iránskej vlády", ktorým sa rozširuje pôsobnosť reštriktívnych opatrení s cieľom posilniť tlaky na Irán islamskú republiku, sa vzťahuje na každú činnosť dotknutej osoby alebo subjektu, ktorá je nezávisle od akejkoľvek priamej alebo nepriamej súvislosti so šírením jadrových zbraní svojím kvantitatívnym alebo kvalitatívnym významom spôsobilá podporiť uvedené šírenie tým, že poskytuje iránskej vláde podporu vo forme materiálnych, finančných alebo logistických zdrojov, alebo prostriedkov, ktoré jej umožňujú toto šírenie vykonávať. Uplatniteľná právna úprava, ktorej účelom je zbaviť iránsku vládu zdrojov príjmov s cieľom donútiť ju ukončiť vývoj jej programu šírenia jadrových zbraní z dôvodu nedostatku finančných

40 | Článok 23 ods. 2 písm. d) nariadenia Rady (EÚ) č. 267/2012 z 23. marca 2012 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 961/2010 (Ú. v. EÚ L 88, s. 1), a článok 20 ods. 1 písm. c) rozhodnutia Rady 2010/413/CFSP z 26. júla 2010 o reštriktívnych opatreniach voči Iránu a o zrušení spoločnej pozície 2007/140/SZBP (Ú. v. EÚ L 195, s. 39).

zdrojov, teda predpokladá existenciu súvislosti medzi poskytnutím takejto podpory iránskej vláde a výkonom činností týkajúcich sa šírenia jadrových zbraní.

Pokiaľ ide o hodnotenie dôvodnosti odôvodnenia Rady, Všeobecný súd uviedol, že vzhľadom na funkcie a právomoci žalobkyne ako centrálnej banky Iránskej islamskej republiky, ako sú definované zákonom, je zrejmé, že poskytuje iránskej vláde finančné služby, ktoré sú z hľadiska ich kvantitatívneho alebo kvalitatívneho významu spôsobilé podporovať šírenie jadrových zbraní. Hoci žalobkyňa v tejto súvislosti tvrdila, že v dotknutom období nevykonávala svoje právomoci poskytovať pôžičky a úvery alebo záruky vláde, ani prakticky neposkytla iránskej vláde žiadne zdroje alebo finančné nástroje, Všeobecný súd dospel k záveru, že v tejto súvislosti nepredložila nijaký dôkaz. V dôsledku toho potvrdil, že v danom prípade bolo naplnené kritérium podpory iránskej vlády.

V treťom rade rozsudok z 8. septembra 2015, ***Ministry of Energy of Iran/Rada*** (T-564/12, Zb., EU:T:2015:599), umožnil Všeobecnému súdu vyjadriť sa k reštriktívnym opatreniam uloženým voči iránskemu ministerstvu energetiky. Tieto opatrenia boli prijaté voči tomuto ministerstvu z dôvodu, že bolo zodpovedné za politiku v odvetví energetiky, ktorá je podstatným zdrojom príjmov iránskej vlády. Uvedené ministerstvo sa obrátilo na Všeobecný súd so žalobou o neplatnosť aktov, ktoré mali za následok zmrazenie jeho finančných prostriedkov, po tom, čo Rada v odpovedi na pripomienky, ktoré predložilo v rámci svojej žiadosti o opätovné preskúmanie zápisu jeho mena, usúdila, že reštriktívne opatrenia boli naďalej opodstatnené z dôvodov uvedených v odôvodnení dotknutých aktov.

Všeobecný súd, ktorý mal preskúmať existenciu údajného porušenia práva na obhajobu a zásady účinnej súdnej ochrany, uviedol, že vzhľadom na uplatňujúcu sa právnu úpravu je Rada povinná znovu zvážiť zapísanie mena subjektu vzhľadom na pripomienky, ktoré predložil. V prípade, ak nebola stanovená presná lehota, je potrebné usudzovať, že k tomuto zváženiu má dôjsť v primeranej lehote. Podľa Všeobecného súdu je v tejto súvislosti lehota na odpoveď dlhšia než pätnásť mesiacov, ako to bolo v prípade lehoty uplynutej v danom prípade, zjavne neprimeraná. Pritom uviedol, že porušenie povinnosti odpovedať na pripomienky v primeranej lehote nevyhnutne neopodstatňuje zrušenie napadnutých aktov. Všeobecný súd v tejto súvislosti uviedol, že cieľom predmetnej povinnosti je zabezpečiť, aby reštriktívne opatrenia týkajúce sa určitej osoby alebo určitého subjektu boli odôvodnené v čase, keď sa prijímajú z hľadiska pripomienok predložených takouto osobou alebo takýmto subjektom. Keďže pritom Rada skutočne zaslala žalobcovi odpoveď na jeho pripomienky, aj keď oneskorene, bol dodržaný uvedený cieľ a porušenie, ktorého sa Rada dopustila, teda nemalo nepriaznivé účinky na postavenie dotknutého subjektu. Žalobca sa preto nemohol odvolávať na toto oneskorenie, aby dosiahol zrušenie reštriktívnych opatrení, ktoré boli voči nemu prijaté.

Pokiaľ ide o dôvodnosť opatrenia, Všeobecný súd rozhodol, že skutočnosť, že žalobca je ako ministerstvo iránskej vlády zapojený do vývozu elektriny, najmä tým, že vyberá sumy zaplatené odberateľmi vyvážanej elektriny, predstavuje podporu iránskej vlády vo forme finančnej pomoci bez ohľadu na to, či sú za určitých okolností činnosti dotknutého ministerstva celkovo stratové. Okrem toho Všeobecný súd uviedol, že zmrazenie finančných zdrojov uvedeného ministerstva odôvodnené jeho činnosťou súvisiacou s vývozom elektriny zodpovedá cieľu spočívajúcemu v tom, aby bola iránska vláda zbavená zdrojov svojich príjmov. Všeobecný súd zdôraznil, že hlavnou otázkou pri posudzovaní, či žalobca poskytuje iránskej vláde finančnú podporu, preto nie je jeho celková ziskovosť, ale skôr či sú ziskové jeho činnosti súvisiace s vývozom elektriny, a že žalobca nespochybňuje, že uvedené činnosti sú ziskové, a na základe tohorozhodol, že Rada nevychádzala z nesprávneho posúdenia, keď voči nemu prijala sporné reštriktívne opatrenia.

3. SÝRSKA ARABSKÁ REPUBLIKA

V rozsudku z 21. januára 2015, ***Makhlouf/Rada*** (T-509/11, EU:T:2015:33), mal Všeobecný súd príležitosť potvrdiť reštriktívne opatrenia prijaté Radou voči blízkym osobám sýrskeho prezidenta Bašara Al-Assada. K tomuto rozsudku viedla žaloba podaná žalobcom proti rozhodnutiu Rady o zapísaní jeho mena do zoznamu osôb, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia prijaté voči Sýrskej arabskej republike. Žalobca sa domáhal zrušenia tohto zápisu, pričom na podporu tohto návrhu uviedol najmä porušenie svojich základných práv a povinnosti odôvodnenia.

V tejto súvislosti Všeobecný súd po tom, čo uviedol, že Rada nepoškodila právo žalobcu na obhajobu a jeho právo na spravodlivý proces a že dôvody uvedené v napadnutom rozhodnutí poskytli dotknutej osobe dostatočné informácie, aby mohla spochybniť jeho platnosť pred súdom Únie, usúdil, že Rada dôvodne konštatovala, že žalobca bol už len vzhľadom na svoje postavenie strýka Bašara Al-Assada a najstaršieho príslušníka rodiny spojený so sýrskymi vedúcimi predstaviteľmi, keďže rodinné vedenie moci v Sýrii je všeobecne známa skutočnosť, ktorú bolo možné zohľadniť. Podľa názoru Všeobecného súdu okolnosti uvedené Radou umožňovali opodstatnene sa domnievať, že žalobca udržiaval styky s vedúcimi predstaviteľmi režimu alebo ho ekonomicky podporoval.

Všeobecný súd okrem toho rozhodol, že Rada sa nedopustila porušenia zásady proporcionality, práva vlastniť majetok, ani práva na súkromie. Vzhľadom na prvoradý význam ochrany civilného obyvateľstva v Sýrii a výnimky uvedené v napadnutých aktoch totiž obmedzenia práva vlastniť majetok a práva na rešpektovanie súkromného života žalobcu stanovené v týchto aktoch neboli neprimerané vo vzťahu k sledovanému cieľu.

4. BIELORUSKÁ REPUBLIKA

Dvomi rozsudkami zo 6. októbra 2015, ***FC Dynamo-Minsk/Rada*** (T-275/12, EU:T:2015:747) a ***Chyž a i./Rada*** (T-276/12, EU:T:2015:748), Všeobecný súd rozhodol o dvoch žalobách podaných proti aktom, ktorými Rada prijala reštriktívne opatrenia voči žalobcom, a to bieloruskému futbalovému klubu, predsedovi predstavenstva tohto klubu, holdingovej spoločnosti so sídlom v Minsku (Bielorusko) vo vlastníctve tohto klubu, ako aj dcérskym spoločnostiam tejto spoločnosti, z dôvodu, že poskytovali finančnú podporu režimu bieloruského prezidenta, alebo z nej mali prospech.

Najskôr pokiaľ ide o predsedu predstavenstva dotknutého futbalového klubu, Všeobecný súd uviedol, že Rada nepredložila nijaký dôkaz, ktorým by sa preukázalo, že finančne podporoval režim bieloruského prezidenta, v dôsledku čoho zapísanie jeho mena do zoznamu osôb a subjektov, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, nebolo opodstatnené. V tejto súvislosti Všeobecný súd predovšetkým odmietol tvrdenie Rady, že žalobcovi sa podarilo získať v Bielorusku verejné zákazky alebo koncesie vďaka jeho blízkym vzťahom s režimom prezidenta. Keďže uzavretie týchto zmlúv a poskytnutie týchto koncesií sa v tomto štáte riadi právnymi normami, Rada bola povinná preukázať, že žalobca mohol získať dotknuté zákazky inak než zaslúžene.

Následne pokiaľ ide o holdingovú spoločnosť, Všeobecný súd konštatoval, že Rada nemohla na začiatku roka 2012 zapísať názov uvedenej spoločnosti do sporných zoznamov z dôvodu, že bola vo vlastníctve osoby, ktorá už bola uvedená v týchto zoznamoch. Pokiaľ totiž ide o Bielorusko, až od konca roku 2012 právo Únie umožnilo Rade uplatňovať zmrazenie finančných prostriedkov osoby alebo subjektov, ktoré táto osoba vlastní alebo ovláda. V tejto súvislosti Všeobecný súd tiež uviedol, že Rade sa nepodarilo dokázať, že uvedená spoločnosť finančne podporovala režim bieloruského prezidenta.

Napokon pokiaľ ide o bieloruský futbalový klub a ostatné spoločnosti, ktorých názvy boli zapísané do sporných zoznamov z dôvodu, že išlo o dcérske spoločnosti holdingovej spoločnosti, Všeobecný súd konštatoval, že

nezákonnosť zapísania názvu tejto poslednej uvedenej spoločnosti vedie takisto k nezákonnosti zápisu jej dcérskych spoločností, vrátane uvedeného futbalového klubu.

Všeobecný súd v dôsledku toho zrušil väčšinu napadnutých aktov v rozsahu, v akom sa týkali žalobcov.

5. UKRAJINA

Vec, v ktorej bol vydaný rozsudok z 26. októbra 2015, ***Portnov/Rada*** (T-290/14, Zb., EU:T:2015:806), umožnila Všeobecnému súdu vyjadriť sa po prvýkrát k reštriktívnym opatreniam prijatým vzhľadom na situáciu na Ukrajine a vzťahujúcim sa na osoby identifikované ako zodpovedné za spreneveru finančných prostriedkov štátu Ukrajina. Išlo o opatrenia prijaté voči poradcovi bývalého ukrajinského prezidenta z dôvodu, že sa voči nemu viedlo na Ukrajine trestné konanie, ktorého cieľom bolo vyšetriť trestné činy v súvislosti so spreneverou verejných finančných prostriedkov a ich protiprávny prevod mimo štátneho územia.

Všeobecný súd pripomína, že hoci Rada disponuje širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o všeobecné kritériá, ktoré sa majú zohľadniť pri prijímaní reštriktívnych opatrení, súd Únie sa musí uistiť o tom, či sa toto rozhodnutie, ktoré má, pokiaľ ide o túto osobu, individuálny dosah, opiera o dostatočne silný skutkový základ. To zahŕňa overenie skutočností uvádzaných v zhrnutí dôvodov tak, aby súdne preskúmanie nebolo obmedzené len na abstraktné posúdenie pravdepodobnosti uvádzaných dôvodov, ale aby sa týkalo otázky, či sú tieto dôvody, alebo aspoň jeden z nich, ktorý je sám osebe dostatočný na odôvodnenie tohto rozhodnutia, dostatočne presne a konkrétne podložené.

Všeobecný súd následne preskúmal list kancelárie generálneho prokurátora Ukrajiny zaslaný vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, ktorý Rada uviedla na podporu zápisu mena žalobcu do sporného zoznamu, pričom poznamenal, že hoci uvedený list pochádza od vysoko postaveného súdneho orgánu tretej krajiny, obsahuje iba všeobecné tvrdenie, podľa ktorého bol žalobca spolu s inými bývalými vysokými úradníkmi predmetom vyšetrovania bližšie neopísaných trestných činov sprenevery štátnych finančných prostriedkov a protiprávneho prevodu týchto finančných prostriedkov do cudziny. Všeobecný súd teda dospel k záveru, že tento list neobsahuje žiadne spresnenie v súvislosti s týmito trestnými činmi ani so zodpovednosťou žalobcu za ne.

Z toho vyplýva, že podľa Všeobecného súdu dotknutý list nemôže predstavovať dostatočne pevný skutkový základ na to, aby bolo meno žalobcu zapísané do sporného zoznamu z dôvodu, že bol identifikovaný ako zodpovedný za spreneveru štátnych finančných prostriedkov. Keďže pri zápise mena žalobcu do zoznamu sa nedodržali kritériá označovania osôb, na ktoré sa vzťahujú dotknuté reštriktívne opatrenia, Všeobecný súd zrušil reštriktívne opatrenia prijaté voči jeho osobe.

RÁMEC DOHĽADU EUROSYSTÉMU – PRÁVOMOCI ECB

V už citovanom rozsudku ***Spojené kráľovstvo/ECB***[41] (EU:T:2015:133) sa Všeobecný súd vyjadril k právomoci ECB na regulovanie systémov zúčtovania cenných papierov v súlade s požiadavkami uloženými v rámci dohľadu Eurosystému.

V tejto súvislosti Všeobecný súd najskôr konštatoval, že vytvorenie požiadavky umiestnenia centrálnych protistrán, ktoré sa zúčastňujú na zúčtovaní cenných papierov, v rámci eurozóny sa neobmedzuje na jednoduchý dohľad nad uvedenými systémami, ale je súčasťou regulácie ich činnosti.

41 | Pokiaľ ide o vývoj pojmu akt, ktorý možno napadnúť žalobou, pozri tiež nižšie „Prípustnosť žalôb podaných podľa článku 263 ZFEÚ“.

Následne Všeobecný súd uviedol, že existuje vzťah vzájomného dopĺňania sa medzi článkom 127 ods. 1 a 2 ZFEÚ a článkom 22 Štatútu ECB. Právomoc vydávať nariadenia podľa článku 22 uvedeného štatútu je totiž jedným z prostriedkov, ktoré má ECB k dispozícii na splnenie úlohy podporovať plynulé fungovanie platobných systémov, ktorú Eurosystému zveruje článok 127 ods. 2 ZFEÚ. Táto úloha sama slúži hlavnému cieľu uvedenému v článku 127 ods. 1 ZFEÚ. Z toho nevyhnutne vyplýva, že výraz „zúčtovacie systémy" nachádzajúci sa v článku 22 Štatútu ECB sa má vykladať v spojení s výrazom „platobné systémy", na ktoré odkazuje rovnaký článok.

V dôsledku toho Všeobecný súd rozhodol, že ak v článku 22 Štatútu ECB chýba výslovný odkaz na zúčtovanie cenných papierov, voľba výrazu „zúčtovacie a platobné systémy" má zdôrazniť, že ECB disponuje právomocou vydávať nariadenia na zabezpečenie účinnosti a spoľahlivosti platobných systémov vrátane tých, ktoré zahŕňajú fázu zúčtovania, ale nepriznáva jej samostatnú regulačnú právomoc vo vzťahu k všetkým systémom zúčtovania.

Všeobecný súd napokon uviedol, že z ustanovení Zmluvy o FEU vyplýva, že právomoc ECB regulovať systémy zúčtovania cenných papierov musí byť zverená výslovne. Ak sa teda ECB domnievala, že na riadne vykonávanie úlohy uvedenej v článku 127 ods. 2 štvrtej zarážke ZFEÚ je nevyhnutné, aby sa jej priznala právomoc regulovať infraštruktúry, ktoré uskutočňujú zúčtovanie transakcií s cennými papiermi, prislúchalo jej aby požiadala normotvorcu Únie o zmenu článku 22 svojho štatútu, ktorou sa doplní výslovný odkaz na systémy zúčtovania cenných papierov.

VEREJNÉ ZDRAVIE

Sporová agenda Všeobecného súdu odzrkadľuje rôznorodosť legislatívnej a administratívnej činnosti inštitúcií Únie v oblasti verejného zdravia. Všeobecný súd tak preskúmal zákonnosť aktov alebo nečinnosti v oblasti potravinovej bezpečnosti a biocídnych výrobkov.

V prvom rade v rozsudku z 11. februára 2015, ***Španielsko/Komisia*** [T-204/11, Zb. (výňatky), EU:T:2015:91], sa Všeobecný súd vyjadril k zákonnosti aktu Komisie týkajúceho sa metód detekcie morských biotoxínov v živých lastúrnikoch.

V danej veci mal Všeobecný súd preskúmať návrh na zrušenie nariadenia (EÚ) č. 15/2011[42], ktorým Komisia zmenila a doplnila metódy detekcie morských biotoxínov a chemickou metódou nahradila dovtedy uplatňovanú biologickú metódu. Pritom vychádzala zo stanoviska Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA), ktorý zdôraznil nedostatky biologickej metódy. Španielske kráľovstvo uviedlo na podporu svojho návrhu na zrušenie napadnutého nariadenia porušenie článku 168 ZFEÚ, pričom tvrdilo, že nahradenie biologickej metódy novou metódou vážne ohrozí ochranu verejného zdravia. Namietalo tiež porušenie zásad právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery.

Všeobecný súd uviedol, že vzhľadom na vedecké zistenia EFSA by zachovanie biologickej metódy malo za následok vytvorenie nebezpečenstva pre verejné zdravie. Komisia teda bola povinná bezodkladne prijať opatrenia na ochranu verejného zdravia. V tejto súvislosti Všeobecný súd rozhodol, že Komisia nekonala unáhlene, keďže chemická metóda bola schválená vzhľadom na štúdiu uskutočnenú členskými štátmi a koordinovanú referenčným laboratóriom Únie pre morské biotoxíny. Podľa Všeobecného súdu navyše Španielske kráľovstvo nepreukázalo, že rozhodnutie nahradiť biologickú metódu chemickou metódou ako referenčnou metódou pre známe biotoxíny by malo za následok nebezpečenstvo pre verejné zdravie v rozpore so Zmluvou o FEÚ. Španielske kráľovstvo totiž nepreukázalo, že chemická metóda je menej spoľahlivá než biologická metóda. Najmä nepreukázalo, že existoval rozdiel medzi chemickou metódou a biologickou metódou, pokiaľ ide o čas analýzy,

42 | Nariadenie Komisie (EÚ) č. 15/2011 z 10. januára 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2074/2005, pokiaľ ide o uznané testovacie metódy na detekciu morských biotoxínov v živých lastúrnikoch (Ú. v. EÚ L 6, s. 3).

ktorý by viedol k nebezpečenstvu pre verejné zdravie, že vyššie náklady na chemickú metódu by viedli k zníženiu úrovne ochrany verejného zdravia a že dostupné referenčné materiály neumožňovali primeranú kontrolu.

Všeobecný súd tiež zamietol tvrdenie založené na porušení zásady proporcionality, pričom dospel k záveru, že dodatočné náklady namietané Španielskym kráľovstvom z dôvodu použitia chemickej metódy nemožno považovať za neprimerané vzhľadom na cieľ ochrany zdravia spotrebiteľov. Na jednej strane biologická metóda neumožňovala dostatočne spoľahlivo detektovať niektoré druhy toxínov. Na druhej strane Španielske kráľovstvo nepreukázalo, že zohľadnilo zníženie nákladov prevádzkovateľov v odvetví, ktoré by mohlo vyplývať z chemickej metódy z dôvodu jej vyššej spoľahlivosti pri známych toxínoch.

Všeobecný súd napokon konštatoval, že nebola porušená ani zásada ochrany legitímnej dôvery. Hoci totiž v okamihu prijatia napadnutého nariadenia neboli dostupné referenčné materiály nevyhnutné na použitie chemickej metódy pri niektorých toxínoch, napriek tomu bolo možné dostatočne využiť nepriame posúdenie na základe existujúcich referenčných materiálov určených pre látky patriace do rovnakej skupiny.

V druhom rade vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok zo 16. decembra 2015, ***Švédsko/Komisia*** (T-521/14, EU:T:2015:976), bola Všeobecnému súdu predložená žaloba na nečinnosť domáhajúca sa konštatovania, že Komisia tým, že neprijala vykonávacie akty uvedené v nariadení (EÚ) č. 528/2012[43], pokiaľ ide o vymedzenie vedeckých kritérií na určenie vlastností narúšajúcich endokrinný systém, porušila uvedené nariadenie.

Všeobecný súd konštatoval, že z tohto nariadenia výslovne vyplývalo, že Komisia mala jasnú, presnú a bezpodmienečnú povinnosť prijať takéto akty, a to najneskôr 13. decembra 2013. Skutočnosť, že vedecké kritériá, ktoré v rámci toho navrhla, boli kritizované v lete 2013 z dôvodu, že nie sú vedecky podložené a ich uplatnenie by ovplyvnilo vnútorný trh, nemala vplyv na skutočnosť, že povinnosť konať prislúchala Komisii, ktorá si teda nesplnila povinnosti vyplývajúce jej z nariadenia č. 528/2012.

REGISTRÁCIA CHEMICKÝCH LÁTOK

Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku z 25. septembra 2015, ***VECCO a i./Komisia*** (T-360/13, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:695), bola Všeobecnému súdu predložená žaloba o neplatnosť domáhajúca sa čiastočného zrušenia nariadenia (EÚ) č. 348/2013[44], ktorým bol oxid chrómový zaradený do zoznamu látok podliehajúcich autorizácii uvedených v prílohe XIV nariadenia (ES) č. 1907/2006[45] bez toho, aby bola priznaná výnimka na niektoré spôsoby použitia oxidu chrómového.

Žalobcovia sa dovolávali najmä možnosti, upravenej nariadením 1907/2006, oslobodiť niektoré spôsoby použitia od povinnosti autorizácie, pokiaľ je riziko riadne kontrolované, vzhľadom na existenciu osobitnej právnej úpravy Únie, ktorá stanovuje minimálne požiadavky na ochranu ľudského zdravia alebo životného prostredia v prípade použitia látok.

V danom prípade Všeobecný súd po prvýkrát preskúmal kritériá, ktoré musia byť naplnené na to, aby sa akt Únie mohol považovať za patriaci medzi existujúce osobitné právne predpisy Únie v zmysle článku 58 ods. 2 nariadenia č. 1907/2006.

43 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní (Ú. v. EÚ L 167, s. 1).

44 | Nariadenie Komisie (EÚ) č. 348/2013 zo 17. apríla 2013, ktorým sa mení a dopĺňa príloha XIV k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) (Ú. v. EÚ L 108, s. 1).

45 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, s. 1).

V tejto súvislosti Všeobecný súd rozhodol, že medzi takéto predpisy môže patriť iba „právna norma, ktorú prijal subjekt v rámci Únie a ktorej cieľom je vyvolať záväzné účinky".

Všeobecný súd okrem toho dospel k záveru, že vzhľadom na to, že smernice 98/24/ES[46] a 2004/37/ES[47] patria do oblasti ochrany zdravia pracovníkov, nemôžu predstavovať takúto právnu normu. Keďže totiž tieto smernice neodkazujú na konkrétnu látku, nemožno ich považovať ani za osobitné, pretože sa uplatňujú všeobecným spôsobom na všetky chemické látky, ani za právne predpisy, ktoré ukladajú minimálne požiadavky, pretože stanovujú len všeobecný rámec povinností zamestnávateľov, ktorí vystavujú svojich zamestnancov rizikám vyplývajúcim z používania chemických látok. To isté platí pre smernice 2012/18/EÚ[48] a 2010/75/EÚ[49], ktoré patria do oblasti ochrany životného prostredia. Pokiaľ ide o prvú smernicu, Všeobecný súd konštatuje, že sa nevzťahuje ani na konkrétne používanie nebezpečných látok, ani na ochranu ľudí pred príliš vysokou expozíciou nebezpečným látkam na pracovisku. Pokiaľ ide o druhú, vzťahuje sa na konkrétny priemyselný postup, ktorý prekračuje určitý vysoký objemový prah, a nie na konkrétnu látku tohto postupu, a nevzťahuje sa na všetky druhy tohto postupu, najmä na postupy, ktoré neprekračujú uvedený prah.

Všeobecný súd dospel k záveru, že vzhľadom na neexistenciu osobitných právnych predpisov Únie ukladajúcich minimálne požiadavky, pokiaľ ide o ochranu ľudského zdravia a životného prostredia v prípade použitia látky, Komisia nemala nijaký priestor na voľnú úvahu na priznanie požadovanej výnimky a preto zamietol žalobu.

PRÍSTUP K DOKUMENTOM INŠTITÚCIÍ

V roku 2015 sa judikatúra v oblasti prístupu k dokumentom týkala najmä pôsobnosti nariadenia č. 1049/2001[50] a najmä pojmu dokument a rozsahu výnimiek z práva na prístup týkajúcich sa ochrany obchodných záujmov a účelu kontrol, vyšetrovaní a auditu.

Vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 27. februára 2015, ***Breyer/Komisia*** (T-188/12, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:124), bola Všeobecnému súdu predložená žaloba o neplatnosť rozhodnutia, ktorým Komisia odmietla sprístupniť žalobcovi vyjadrenie predložené členským štátom v rámci konania o nesplnení povinnosti pred Súdnym dvorom, ktoré bolo v deň podania žiadosti skončené.

V tomto rozsudku mal Všeobecný súd najskôr príležitosť pripomenúť, že pojem „dokument" v zmysle nariadenia č. 1049/2001 je v podstate založený na existencii uchovaného obsahu, ktorý možno reprodukovať alebo doň nahliadať po jeho vytvorení, pričom na jednej strane spresnil, že povaha média, na ktorom je obsah uložený, druh a povaha uloženého obsahu, rovnako ako veľkosť, dĺžka, význam alebo úprava obsahu, nie sú dôležité a na druhej strane, že uvedený obsah sa musí týkať politík, činností alebo rozhodnutí spadajúcich do právomocí dotknutej inštitúcie.

Všeobecný súd uviedol, že vyjadrenia vyhotovené členským štátom v rámci žaloby o nesplnenie povinnosti podanej Komisiou v rámci výkonu jej právomoci, ktorých kópiu Súdny dvor zaslal Komisii v tejto súvislosti a ktoré

46 | Smernica Rady 98/24/ES zo 7. apríla 1998 o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci (štrnásta samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Ú. v. ES L 131, s. 11; Mim. vyd. 05/003, s. 279).

47 | Smernica 2004/37/ES Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom karcinogénov alebo mutagénov pri práci (šiesta samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice Rady 89/391/EHS) (Ú. v. EÚ L 158, s. 50; Mim. vyd. 05/005, s. 35).

48 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/18/EÚ zo 4. júla 2012 o kontrole nebezpečenstiev závažných havárií s prítomnosťou nebezpečných látok, ktorou sa mení a dopĺňa a následne zrušuje smernica Rady 96/82/ES (Ú. v. EÚ L 197, s. 1).

49 | Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) (Ú. v. EÚ L 334, s. 17).

50 | Pozri poznámku pod čiarou 12.

mala k dispozícii, predstavujú dokumenty v držbe inštitúcie v zmysle nariadenia č. 1049/2001 a patria preto do pôsobnosti uvedeného nariadenia.

Všeobecný súd napokon preskúmal vplyv článku 15 ods. 3 štvrtého odseku ZFEÚ na uplatnenie nariadenia č. 1049/2001 na sporné vyjadrenia a pripomenul, že najmä z tohto ustanovenia Zmluvy o FEÚ a cieľov právnej úpravy Únie v tejto oblasti vyplýva, že súdna činnosť ako taká je vylúčená z pôsobnosti práva na prístup k dokumentom zavedeného touto právnou úpravou. Ako však už rozhodol Súdny dvor, vyjadrenia, ktoré súdom Únie predložila inštitúcia, nie sú napriek tomu, že sú súčasťou súdnej činnosti týchto súdov, vylúčené na základe článku 15 ods. 3 štvrtého pododseku ZFEÚ z práva na prístup k dokumentom. Všeobecný súd preto uviedol, že analogicky je potrebné sa domnievať, že rovnako ako vyjadrenia Komisie nespadajú do rámca výnimky z práva na prístup k dokumentom, ktorú v súvislosti so súdnou činnosťou Súdneho dvora zakotvil článok 15 ods. 3 štvrtý pododsek ZFEÚ, ani vyjadrenia, ktoré predložil členský štát v rámci konania o nesplnení povinnosti.

Vzhľadom na všetky tieto úvahy Všeobecný súd dospel k záveru, že článok 15 ods. 3 štvrtý pododsek ZFEÚ nebráni zahrnutiu sporných vyjadrení do pôsobnosti nariadenia č. 1049/2001, pričom však nie je dotknuté prípadné uplatnenie niektorej z výnimiek stanovených v článku 4 uvedeného nariadenia a možnosť dotknutého členského štátu v zmysle odseku 5 tohto ustanovenia požiadať dotknutú inštitúciu o nezverejnenie jeho vyjadrení.

Všeobecný súd sa vrátil k pojmu dokument v rámci rozsudku z 2. júla 2015, ***Typke/Komisia*** (T-214/13, Zb. vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:448), v rámci preskúmania žaloby týkajúcej sa žiadosti o prístup domáhajúcej sa dosiahnutia vyhľadávania v databáze. Všeobecný súd po pripomenutí, že podľa článku 3 písm. a) nariadenia č. 1049/2001 sa dokumentom na účely uvedeného nariadenia rozumie „akýkoľvek obsah bez ohľadu na to, aké je jeho médium“, uviedol, že napriek tomuto širokému vymedzeniu je na účely uplatňovania nariadenia č. 1049/2001 je nevyhnutné zachovať rozlišovanie medzi pojmom dokument a pojmom informácia.

V prípade žiadosti o prístup, aby Komisia uskutočnila vyhľadávanie v jednej alebo viacerých zo svojich databáz podľa parametrov vymedzených žiadateľom, Všeobecný súd uvádza, že Komisia je povinná s výhradou prípadného uplatnenia článku 4 nariadenia č. 1049/2001 vyhovieť tejto žiadosti, ak možno vyhľadávanie, ktoré si vyžaduje, vykonať s použitím vyhľadávacích nástrojov, ktoré sú pre túto databázu k dispozícii. Naproti tomu nemožno od Komisie vyžadovať, aby žiadateľovi oznámila časť alebo všetky údaje obsiahnuté v jednej zo svojich databáz, či dokonca vo viacerých databázach, ktoré sú zatriedené podľa schémy, ktorú uvedená databáza nepozná. Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o databázy, predmetom žiadosti o prístup podanej na základe nariadenia č. 1049/2001 môže byť všetko, čo možno z takejto databázy vyňať uskutočnením obyčajného alebo bežného vyhľadávania.

V danom prípade Všeobecný súd poznamenal, že sprístupnenie kombinácie údajov uvedenej v žiadosti o prístup k dokumentom by si vyžadovalo programovanie na počítači, čo nemožno považovať za bežné alebo rutinné vyhľadávanie. Všeobecný súd z toho vyvodil, že žiadosť podaná žalobcom sa netýkala prístupu, ani len čiastočného, k jednému alebo viacerým existujúcim dokumentom, ale naopak smerovala k vytvoreniu nových dokumentov, ktoré nebolo možné vyňať z databázy uskutočnením bežného alebo rutinného vyhľadávania prostredníctvom existujúceho nástroja na vyhľadávanie.

Vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok z 12. mája 2015, ***Unión de Almacenistas de Hierros de España/Komisia*** (T-623/13, Zb., EU:T:2015:268), sa mal Všeobecný súd vyjadriť k zákonnosti rozhodnutia, ktorým Komisia odmietla sprístupniť žalobkyni sériu dokumentov zaslaných Komisii španielskym orgánom hospodárskej súťaže v rámci dvoch vyšetrovaní týkajúcich sa uplatnenia článku 101 ZFEÚ. Komisia pri prijímaní tohto rozhodnutia vychádzala z existencie všeobecnej domnienky, podľa ktorej zverejnenie dokumentov ako sú sporné dokumenty by porušovalo ochranu obchodných záujmov dotknutých podnikov, ako aj ciele vyšetrovania.

V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že naozaj existuje všeobecná domnienka, že sprístupnenie dokumentov zaslaných vnútroštátnym orgánom hospodárskej súťaže v zmysle článku 11 ods. 4 nariadenia č. 1/2003[51] v rámci konania pre porušenie pravidiel hospodárskej súťaže v zásade porušuje tak ochranu obchodných záujmov dotknutých podnikov, ako aj ochranu cieľov vyšetrovania vnútroštátneho orgánu hospodárskej súťaže, ktorá s ňou úzko súvisí. Spresňuje, že rovnako ako bolo rozhodnuté v oblasti kontroly koncentrácií a kontroly kartelov[52], sa uvedená domnienka uplatňuje nezávisle od otázky, či sa žiadosť o prístup týka konania o kontrole, ktoré už bolo ukončené, alebo ešte prebieha.

Všeobecný súd okrem toho zdôrazňuje, že riadne fungovanie mechanizmu výmeny informácií zavedeného v sieti verejných orgánov zabezpečujúcich dodržiavanie súťažných pravidiel Únie totiž predpokladá, že takto vymieňané informácie zostanú dôverné. Pokiaľ by akejkoľvek osobe bol na základe nariadenia č. 1049/2001 umožnený prístup k dokumentom, ktoré Komisii poskytli orgány hospodárskej súťaže členských štátov, záruka zvýšenej ochrany spojená s poskytnutými informáciami, na ktorej je tento mechanizmus založený, by bola ohrozená.

Všeobecný súd napokon uviedol, že obmedzenie obdobia, v priebehu ktorého sa uplatňuje domnienka, nemôže byť v danom prípade odôvodnené zohľadnením práva na náhradu škody, ktoré majú osoby poškodené porušením článku 101 ZFEÚ. Sporné dokumenty sa totiž netýkali vyšetrovania Komisie, ale vyšetrovania, ktoré viedol vnútroštátny orgán hospodárskej súťaže. Dôkazy potrebné na odôvodnenie prípadného návrhu na náhradu škody sa teda prípadne mohli nachádzať vo vyšetrovacom spise tohto vnútroštátneho orgánu.

V rozsudku zo 7. júla 2015, ***Axa Versicherung/Komisia*** (T-677/13, Zb., EU:T:2015:473), mal Všeobecný súd príležitosť vysloviť ďalšie spresnenia v rámci problematiky všeobecných domnienok uplatňujúcich sa na niektoré kategórie dokumentov.

Pri zrode tohto sporu boli dve žiadosti o prístup k dokumentom týkajúcim sa konania o uplatnení pravidiel hospodárskej súťaže, z ktorých jedna sa týkala obsahu dotknutého spisu. Pokiaľ ide o túto poslednú uvedenú žiadosť, Komisia uplatnila voči žalobkyni úplné odmietnutie prístupu k odkazom na dokumenty zo spisu týkajúce sa zhovievavosti uvedeným v tomto obsahu, pričom vychádzala z existencie všeobecnej domnienky poškodenia cieľov kontrol a vyšetrovania.

Všeobecný súd najskôr poznamenáva, že Komisia sa môže domnievať, že oznámenie „dokumentov týkajúcich sa zhovievavosti“, ktoré sú súčasťou spisu konania na uplatnenie pravidiel hospodárskej súťaže môže ohroziť účinnosť jej programu zhovievavosti, pokiaľ by to viedlo k upovedomeniu tretích osôb o citlivých obchodných informáciách alebo dôverných údajoch týkajúcich sa spolupráce účastníkov konania uvedených v týchto dokumentoch. Takéto úvahy však neodôvodňujú systematické zamietanie sprístupnenia takýchto dokumentov, keďže každá žiadosť o prístup k dokumentom sa musí posudzovať jednotlivo podľa okolností prípadu. Predovšetkým vzhľadom na dôležitosť žalôb o náhradu škody podávaných na vnútroštátne súdy s cieľom zachovať účinnú hospodársku súťaž v rámci Únie totiž samotné odvolanie sa na nebezpečenstvo, že sprístupnenie dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu v konaní na uplatnenie pravidiel hospodárskej súťaže ovplyvní účinnosť programu zhovievavosti, v rámci ktorého boli tieto dokumenty poskytnuté príslušnému orgánu pre hospodársku súťaž, nestačí na odôvodnenie odmietnutia prístupu. Naopak okolnosť, že takéto odmietnutie môže zabrániť podávaniu uvedených žalôb vyžaduje, aby toto odmietnutie vychádzalo z naliehavých dôvodov, ktoré sa týkajú ochrany uvádzaného záujmu a vzťahujú sa na každý dokument, ktorého sprístupnenie sa odmieta. Ak má teda Komisia alebo vnútroštátne súdy rozhodnúť o otázke prístupu k dokumentom zhromaždeným v rámci uplatnenia programu zhovievavosti a nachádzajúcich sa v spise patriaceho do konania týkajúceho sa uplatnenia pravidiel hospodárskej súťaže, majú v každom jednotlivom prípade zvážiť rôzne záujmy odôvodňujúce sprístupnenie sporných dokumentov alebo ich ochranu so zvážením všetkých relevantných okolností veci.

51 | Pozri nižšie poznámku pod čiarou 7.

52 | Rozsudky z 28. júna 2012, *Komisia/Éditions Odile Jacob* (C-404/10 P, Zb., EU:C:2012:393), z 13. septembra 2013, *Holandsko/Komisia* (T-380/08, Zb., EU:T:2013:480), a zo 7. októbra 2014, *Schenker/Komisia* (T-534/11, Zb., EU:T:2014:854).

Tieto úvahy platia o to viac v prípade, že osoba, ktorá je obeťou porušenia pravidiel hospodárskej súťaže a podala žalobu o náhradu škody na vnútroštátny súd, nepožiadala o možnosť prístupu k „dokumentom týkajúcim sa zhovievavosti" nachádzajúcim sa v spise ku konaniu, ktoré sa začalo na základe rozhodnutia konštatujúceho existenciu tohto porušenia, ale len k odkazom na tieto dokumenty nachádzajúcim sa v obsahu uvedeného spisu. Úplné odmietnutie sprístupnenia takýchto odkazov, vrátane bezvýznamných a neutrálnych zmienok, okrem iného žalobkyni znemožňuje alebo prinajmenšom nadmerne sťažuje akúkoľvek identifikáciu „dokumentov týkajúcich sa zhovievavosti" vo vlastnom zmysle slova a neumožňuje jej ani vytvoriť si názor na to, či ich prípadne potrebuje na odôvodnenie svojej žaloby na náhradu škody, a o to viac ani vysvetliť dôvody takejto potreby, pričom práve dodržanie týchto požiadaviek je podľa judikatúry podmienkou nielen sprístupnenia uvedených dokumentov a ich predloženia súdu v rámci žalôb o náhradu škody podaných na vnútroštátnom súde, ale aj uznania prevažujúceho verejného záujmu Komisiou, keď je tejto inštitúcii predložená žiadosť podľa nariadenia č. 1049/2001.

ZAHRANIČNÉ VZŤAHY

V už citovanom rozsudku ***Front Polisario/Rada***[53] (EU:T:2015:953) Všeobecný súd uviedol, že inštitúcie Únie majú širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o otázku, či je alebo nie je potrebné uzatvoriť s tretím štátom dohodu, ktorá sa bude uplatňovať na území, a o to viac, ak normy a zásady medzinárodného práva uplatňujúce sa v tejto oblasti sú zložité a nepresné. Z toho vyplýva, že súdne preskúmanie sa musí nevyhnutne obmedziť na otázku, či príslušná inštitúcia Únie, v danom prípade Rada, pri schválení dohody ako je dohoda schválená napadnutým rozhodnutím vychádzala zo zjavne nesprávneho posúdenia.

Súd Únie pritom musí preskúmať, či inštitúcia dôkladne a nestranne preskúmala všetky relevantné okolnosti posudzovaného prípadu, ktoré podporujú závery, ktoré sú z nich vyvodené. Hoci je pravda, že z Charty základných práv Európskej únie nevyplýva absolútny zákaz pre Úniu uzatvoriť dohodu, ktorá sa môže uplatňovať na spornom území, napriek tomu platí, že ochrana základných práv obyvateľstva na takomto území má mimoriadny význam a v dôsledku toho predstavuje otázku, ktorú Rada musí preskúmať pred schválením takejto dohody. Konkrétne Všeobecný súd spresňuje, že pokiaľ ide o takúto dohodu, ktorá má najmä uľahčiť vývoz rôznych výrobkov pochádzajúcich z dotknutého územia do Únie, Rada musí dôkladne a nestranne preskúmať všetky relevantné okolnosti, aby sa ubezpečila, že činnosti výroby výrobkov určených na vývoz sa neuskutočňujú na úkor obyvateľstva dotknutého územia, ani nie sú spojené s porušovaním jeho základných práv. V tejto súvislosti najmä vzhľadom na skutočnosť, že suverenitu Marockého kráľovstva nad Západnou Saharou neuznáva ani Únia a jej členské štáty, ani všeobecnejšie OSN, ako aj vzhľadom na neexistenciu akéhokoľvek medzinárodného mandátu, ktorý by mohol odôvodniť marockú prítomnosť na tomto území, sa Rada mala sama uistiť, že neexistujú okolnosti svedčiace o využívaní prírodných zdrojov územia Západnej Sahary pod kontrolou Maroka, ktoré by sa mohlo uskutočňovať na úkor jeho obyvateľov a porušovať ich základné práva. Keďže z tvrdení Rady ani dôkazov, ktoré založila do spisu, nevyplýva, že pristúpila k takémuto prevereniu, Všeobecný súd dospel k záveru, že Rada porušila svoju povinnosť preskúmať pred prijatím napadnutého rozhodnutia všetky okolnosti daného prípadu. Preto rozhodol, že bolo potrebné vyhovieť žalobe a zrušiť napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom schvaľuje uplatňovanie dohody, ktorá je v ňom uvedená, na Západnú Saharu.

53 | K tomuto rozsudku pozri tiež nižšie časti venované „prípustnosti žalôb podaných na základe článku 263 ZFEÚ" v bodoch 3 („Aktívna legitimácia na konanie proti rozhodnutiu o uzatvorení dohody") a 4 („Právomoc konať").

II. SPORY O NÁHRADU ŠKODY

V rozsudku z 3. decembra 2015, ***CN/Parlament*** (T-343/13, Zb., EU:T:2015:926), sa Všeobecný súd vyjadril k žalobe o náhradu škody podanej bývalým úradníkom Rady domáhajúcej sa náhrady ujmy, ktorú údajne utrpel vzhľadom na sprístupnenie niektorých svojich osobných údajov na internetovej stránke Parlamentu. V predmetnej veci Parlament uverejnil na uvedenej stránke oznámenie obsahujúce zhrnutie obsahu petície, ktorú mu predložil žalobca, vrátane mena žalobcu a skutočnosti, že trpel závažným ochorením a že jeho syn je vážne mentálne alebo telesne postihnutý.

V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že spracovanie citlivých osobných údajov žalobcu sa musí preskúmať vzhľadom na článok 10 nariadenia č. 45/2001[54], ktorý zakazuje spracovanie osobných týkajúcich sa zdravia, ak s tým dotknutá osoba výslovne nesúhlasila. V tejto súvislosti pripomína, že článok 2 písm. h) uvedeného nariadenia definuje súhlas dotknutej osoby ako „[akýkoľvek prejav vôle, ktorý je slobodný, konkrétny a informovaný], ktorým dotknutá osoba prejavuje svoj súhlas so spracovaním osobných údajov, ktoré sa jej týkajú“. Vzhľadom na všetky okolnosti predmetnej veci Všeobecný súd rozhodol, že žalobca vyslovil „slobodný a informovaný prejav vôle“. Pozorné čítanie informácií poskytnutých Parlamentom by totiž umožnilo primerane pozornému podávateľovi petície posúdiť rozsah svojho konania a dôsledky tejto petície. Tento prejav vôle bol navyše konkrétny, pretože Parlament informoval žalobcu o skutočnosti, že jeho sťažnosť, ktorej predmet sa týkal skutočnosti, že inštitúcia Únie údajne riadne nezohľadnila chorobu žalobcu a zdravotné postihnutie jeho syna na konci jeho kariéry, bude prístupná na internete. Všeobecný súd napokon rozhodol, že žalobca poskytol svoj výslovný súhlas zaškrtnutím políčka formulára týkajúceho sa verejného spracovania a zápisu do registra prístupného na internete bez toho, aby jeho súhlas musel byť implicitne odvodený z akéhokoľvek úkonu. Podľa Všeobecného súdu sa tieto úvahy uplatňujú ***mutatis mutandis*** na spracovanie osobných údajov odlišných od citlivých osobných údajov žalobcu.

Všeobecný súd súčasne uviedol, že vzhľadom na to, že oznámenie uvádzalo, že syn žalobcu má vážne duševné alebo telesné postihnutie, obsahovalo aj citlivé osobné údaje týkajúce sa žalobcovho syna, aj keď nebolo uvedené jeho meno. Keďže nikde nebolo uvedené, že žalobca je zákonným zástupcom svojho syna, výslovný súhlas, ktorý poskytol, nemohol postačovať na spracovanie uvedených údajov Parlamentom. Všeobecný súd však rozhodol, že žalobca sa v rámci svojej žaloby o náhradu škody nemohol domáhať protiprávnosti vyplývajúcej z údajného porušenia práva tretej osoby, najmä svojho syna.

Pokiaľ išlo okrem iného o preskúmanie správania Parlamentu vzhľadom na späťvzatie súhlasu, Všeobecný súd poznamenáva, že nariadenie č. 45/2001 výslovne neuvádza možnosť späťvzatia pôvodne udeleného súhlasu. Okrem toho spresnil, že žalobca neuviedol porušenie právnej normy alebo zásady pre prípad, keby bolo počiatočné zverejnenie Parlamentom zákonné, ako to aj v prejednávanej veci bolo. V prípade, ako vo veci samej, ak žiadosť nie je opodstatnená, ale je prijatá z dobrej vôle, neexistuje dôvod uložiť povinnosť „bezodkladného“ výkonu. V tomto prípade je Parlament iba povinný vykonať svoju povinnosť v primeranej lehote.

54 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov (Ú. v. ES L 8, 2001, s. 1; Mim. vyd. 13/026, s. 102).

III. ODVOLANIA

Spomedzi rozhodnutí, ktoré vydala odvolacia komora Všeobecného súdu v priebehu roka 2015, si osobitnú zmienku zasluhujú tri rozsudky.

V prvom rade v rozsudku z 19. júna 2015, ***Z/Súdny dvor*** [T-88/13 P, Zb. (výňatky), EU:T:2015:393], Všeobecný súd rozhodol, že pokiaľ ide o konanie o sťažnosti podanej podľa článku 90 Služobného poriadku úradníkov Európskej únie, žiadateľ musí byť oprávnený požiadať súd Únie aj o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o odmietnutí sťažnosti, nielen o preskúmanie pôvodného aktu, na ktorý sa vzťahovala sťažnosť. Záujem žalobcu na tom, aby sa konanie o sťažnosti uskutočnilo riadne a teda na tom, aby sa rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti zrušilo v prípade nezrovnalostí, sa musí posudzovať samostatne a nie v spojitosti s prípadnou žalobou podanou proti pôvodnému aktu, na ktorý sa vzťahovala sťažnosť. Ak by to bolo inak, dotknutá osoba by nikdy nemohla namietať nezrovnalosti konania o sťažnosti, čím by sa jej odoprela možnosť riadneho preskúmania správneho rozhodnutia pred podaním žaloby zakaždým, keď sa podá správna žalobu proti pôvodnému aktu, voči ktorému smerovala sťažnosť. Tým by stratil možnosť konania, ktorého cieľom je umožniť a uprednostniť mimosúdne vyriešenie sporu vzniknutého medzi úradníkom a administratívou a uložiť orgánu, ktorému úradník podlieha, opätovne preskúmať svoje rozhodnutie pri dodržaní pravidiel, vzhľadom na jeho prípadné pripomienky.

V druhom rade v rozsudku zo 16. septembra 2015, ***EMA/Drakeford*** [T-231/14 P, Zb. (výňatky), EU:T:2015:639], Všeobecný súd potvrdil prístup Súdu pre verejnú službu, podľa ktorého je cieľom článku 8 prvého odseku Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie zamedziť tomu, aby v prípade kariérneho postupu alebo zmeny úloh dočasného zamestnanca so zmluvou na dobu určitú mohol správny orgán zneužívať formálne rôzne zmluvy, aby sa vyhol zmene kvalifikácie upravenej v tomto článku. Predpokladom tejto zmeny kvalifikácie však je, že dočasný zamestnanec, ktorý služobne postúpi alebo ktorého úlohy sa zmenia, si so svojím zamestnávateľom zachová pracovnoprávny vzťah, ktorý sa vyznačuje kontinuitou. Ak sa ukáže, že zamestnanec uzavrie zmluvu obsahujúcu vecnú, a nie iba formálnu zmenu povahy jeho úloh, predpoklad na uplatnenie článku 8 prvého odseku uvedených podmienok už neplatí. Pripustiť, že akékoľvek obnovenie možno zohľadniť na uplatnenie pravidla stanoveného týmto ustanovením, by bolo v rozpore s jeho zmyslom. Všeobecný súd spresnil, že z hľadiska prípadného porovnania plnených úloh predstavuje funkcia vedúceho sektora v porovnaní s funkciou zástupcu vedúceho podstatnú zmenu, ktorá spôsobuje prerušenie v zmysle pojmu stanoveného Súdom pre verejnú službu. Hoci totiž ponechanie v tej istej oblasti činnosti nemá automaticky za následok kontinuitu plnených úloh, túto kontinuitu treba v zásade vylúčiť v prípade, keď je možnosť získať funkciu vedúceho sektora podmienená externým výberovým konaním. Keďže však dotknutá osoba pred svojím vymenovaním za vedúceho sektora plnila úlohy dočasného vedúceho sektora, nemožno tak naozaj dospieť k záveru, že jeho vymenovanie za vedúceho sektora, hoci v nadväznosti na externé výberové konanie, skutočne predstavovalo prerušenie vo vzťahu k úlohám, ktoré plnil predtým.

V treťom rade v rozsudku z 13. októbra 2015, ***Komisia/Verile a Gjergji*** (T-104/14 P, Zb., EU:T:2015:776), Všeobecný súd najskôr rozhodol, že článok 11 ods. 2 prílohy VIII Služobného poriadku úradníkov Európskej únie nevyžaduje, aby sa dotknutej osobe predtým, ako sa rozhodne, či využije alebo nevyužije svoje právo na prevod dôchodkových nárokov nadobudnutých v inom systéme do dôchodkového systému Únie, zabezpečila možnosť poznať konečný počet rokov zamestnania, ktoré by sa jej uznali v prípade takéhoto prevodu. Toto ustanovenie nevyžaduje ani to, aby sa prípadný spor medzi dotknutou osobou a jej inštitúciou týkajúci sa výkladu a uplatňovania relevantných ustanovení rozhodoval pred súdom Únie už predtým, ako sa dotknutá osoba rozhodne, či chce alebo nechce previesť svoje dôchodkové nároky nadobudnuté v inom systéme.

IV. NÁVRHY NA NARIADENIE PREDBEŽNÉHO OPATRENIA

Všeobecnému súdu bolo v roku 2015 podaných 32 návrhov na nariadenie predbežného opatrenia a rozhodol o nich v 31 veciach[55].

Predseda Všeobecného súdu vyhovel trom návrhom na odklad výkonu, uzneseniami z 1. septembra 2015, ***Francúzsko/Komisia*** (T-344/15 R, Zb., EU:T:2015:583) a ***Pari Pharma/EMA*** [T-235/15 R, Zb. (výňatky), vec v odvolacom konaní, EU:T:2015:587], a z 15. decembre 2015, ***CCPL a i./Komisia*** [T-522/15 R, Zb. (výňatky), EU:T:2015:1012].

V už citovanom uznesení *Pari Pharma/EMA* (EU:T:2015:587), ktoré sa týka problematiky zamýšľaného sprístupnenia údajne dôverných informácií Európskou agentúrou pre lieky (EMA) na základe nariadenia č. 1049/2001, predseda Všeobecného súdu zaujal rovnaký prístup ako v prípade zodpovedajúcich uznesení vydaných v roku 2014.[56]

Predseda Všeobecného súdu priznal existenciu *fumus boni iuris*, pričom konštatoval, že išlo o preskúmanie dôvernosti správ týkajúcich sa hodnotenia podobnosti dvoch liekov a klinickej nadradenosti jedného nad druhým. Toto hodnotenie sa týkalo osobitného farmaceutického odvetvia, a to odvetvia liekov na ojedinelé ochorenia, a vzťahovalo sa na farmakokinetické štúdie a štúdie biologickej rovnocennosti, ktoré nastolili otázky vedeckého hodnotenia vysoko technickej povahy. Pri posúdení sporných správ a otázky, či sa EMA dopustila pochybenia, keď zamietla žiadosť žalobkyne o dôverné zaobchádzanie, je predseda Všeobecného súdu konfrontovaný s komplexnými problémami, ktorých riešenie nie je ihneď jasné, ale vyžaduje si podrobné preskúmanie súdom rozhodujúcim vo veci samej.

Podľa predsedu Všeobecného súdu sa výsledok vyváženia záujmov prikláňa v prospech žalobkyne. Vo veci samej súd rozhodne o tom, či má byť rozhodnutie, ktorým EMA prejavila svoj úmysel sprístupniť tretím osobám sporné správy, zrušené z dôvodu porušenia dôvernej povahy týchto správ. Na to, aby sa zachoval potrebný účinok rozsudku, ktorým by sa zrušilo toto rozhodnutie, však žalobkyňa musí byť schopná zabrániť tomu, aby EMA sprístupnila uvedené správy. Takýto rozsudok by totiž prišiel o svoj potrebný účinok, ak by sa zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, čím by sa EMA umožnilo sprístupniť tieto správy a *de facto* prejudikovať zmysel budúceho rozhodnutia vo veci samej.

Pokiaľ ide o naliehavosť, predseda Všeobecného súdu uznal závažnosť uvádzanej ujmy, keď zdôraznil, že na účely konania o nariadení predbežného opatrenia treba vychádzať z domnienky dôvernosti informácií nachádzajúcich sa v sporných správach. Keďže tieto správy sa týkali výrobnej a obchodnej činnosti žalobkyne, predstavovali nehmotný majetok, ktorý sa mohol použiť na konkurenčné účely a ktorého hodnota by výrazne klesla, ak by stratili svoju dôvernú povahu. Pokiaľ ide o nenapraviteľnosť ujmy, ktorá môže byť spôsobená sprístupnením sporných správ tretím osobám, ktoré o toto sprístupnenie požiadali na základe nariadenia č. 1049/2001, predseda Všeobecného súdu zastával názor, že žalobkyňa by sa nachádzala v situácii zraniteľnosti, ktorá je prinajmenšom natoľko hrozivá ako situácia vyvolaná uverejnením na internete. Tieto tretie osoby by sa totiž okamžite dozvedeli citlivé informácie a mohli by ich čo najskôr využiť v hospodárskej súťaži a oslabiť

55 | Tri rozhodnutia boli prijaté sudcom rozhodujúcim o nariadení predbežného opatrenia, ktorý nahradil predsedu Všeobecného súdu v súlade s ustanoveniami článku 157 ods. 4 a článku 12 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, a to uznesenia zo 17. apríla 2015, *CGI Luxembourg a Intrasoft International/Parlament* (T-769/14 R, EU:T:2015:227), z 12. júna 2015, *Cofely Solelec a i./Parlament* (T-224/15 R, EU:T:2015:377), a z 15. októbra 2015, *Ahrend Furniture/Komisia* (T-482/15 R, EU:T:2015:782).

56 | Išlo o uznesenia z 13. februára 2014, *Luxembourg Pamol (Cyprus) a Luxembourg Industries/Komisia* (T-578/13 R, EU:T:2014:103), a z 25. júla 2014, *Deza/ECHA* (T-189/14 R, EU:T:2014:686), voči ktorým neboli podané odvolania (pozri výročnú správu 2014, s. 161 a 162).

tak súťažné postavenie žalobkyne. Vzhľadom na to, že sprístupnenie dokumentu na základe nariadenia č. 1049/2001 má účinok *erga omnes*, namietanú ujmu zjavne nemožno vyčísliť, keďže neurčitý a neobmedzený počet súčasných a potenciálnych konkurentov na celom svete môže získať tieto informácie, aby ich mnohokrát použil z krátkodobého, strednodobého alebo dlhodobého hľadiska.

Okrem toho aj keby nebolo možné kvalifikovať uvádzanú ujmu ako nenapraviteľnú, predseda Všeobecného súdu by nemohol skúmať dôvernosť každého jednotlivého údaja uvedeného v sporných správach, aby vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia len čiastočne. Vzhľadom na zvláštnosti sporov týkajúcich sa ochrany údajne dôverných dokumentov nie je tiež vhodné, aby uvažoval o prijatí čiastkového rozhodnutia spočívajúceho v tom, že prizná ochranu len niektorým údajom a zároveň umožní sprístupnenie ostatných údajov. Ak by totiž súd rozhodujúci vo veci samej uznal v prípade sporných správ zásadu všeobecnej domnienky dôvernosti, tieto správy by sa nesprístupnili ani čiastočne. Vzhľadom na svoje právomoci, ktoré majú čisto vedľajšiu povahu, by teda sudca rozhodujúci o nariadení predbežného opatrenia nemal pripraviť rozhodnutie súdu vo veci samej o jeho potrebný účinok.

Predseda Všeobecného súdu napokon pripomenul, že kritérium súvisiace s nenapraviteľnosťou ujmy má čisto sudcovský pôvod a nie je uvedené v Zmluvách ani v rokovacom poriadku, a nemožno ho uplatniť, pokiaľ je nezlučiteľné s požiadavkami účinnej predbežnej ochrany. Články 278 ZFEÚ a 279 ZFEÚ ako ustanovenia primárneho práva však dovoľujú sudcovi rozhodujúcemu o nariadení predbežného opatrenia nariadiť odklad výkonu, ak usúdi, že „si to okolnosti vyžadujú“, a nariadiť „nevyhnutné“ predbežné opatrenia. Podľa predsedu Všeobecného súdu pritom v predmetnej veci boli splnené tieto podmienky o to viac, že tak podanie žaloby vo veci samej, ako aj podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nebolo možné považovať za taktiku žalobkyne na zdržiavanie s cieľom oddialiť sprístupnenie sporných správ bez legitímneho dôvodu.

V už citovanom uznesení ***Francúzsko/Komisia*** (EU:T:2015:583) predseda Všeobecného súdu vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý podala Francúzska republika a ktorým sa domáhala odkladu výkonu sprístupnenia dokumentov, ktoré zaslala Komisii a ktoré sa Komisia rozhodla sprístupniť tretím osobám na základe uplatnenia nariadenia č. 1049/2001.

Komisia, ktorá vo veci samej spochybnila dôvernosť sporných dokumentov, neuznávala ani to, žeby sudca rozhodujúci o nariadení predbežného opatrenia musel zamedziť sprístupneniu týchto dokumentov, lebo inak by rozsudok, ktorý sa mal vydať vo veci samej, prišiel o svoj potrebný účinok.

Predseda Všeobecného súdu pripustil existenciu *fumus boni iuris*, pričom sa domnieval, že diskusia medzi účastníkmi konania sa týka právne významnej otázky vzťahujúcej sa na obsah článku 4 ods. 5 nariadenia č. 1049/2001 – namietaného Francúzskou republikou – ktorý priznáva členským štátom prednostné postavenie v porovnaní s ostatnými držiteľmi dokumentov, pričom stanovuje, že na rozdiel od nich má každý členský štát možnosť požiadať inštitúciu, aby bez jeho „predchádzajúceho súhlasu“ nesprístupnila dokument pochádzajúci od tohto štátu. Vo svojom rozsudku z 21. júna 2012, *IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds/Komisia*[57], totiž Súdny dvor rozhodol, že konajúcej inštitúcii neprislúcha uskutočnenie preskúmania, ktoré by išlo nad rámec overenia jednoduchej existencie odôvodnenia odkazujúceho na výnimky stanovené v článku 4 ods. 1 až 3 nariadenia č. 1049/2001, zatiaľ čo Všeobecný súd vo svojom rozsudku zo 14. februára 2012, ***Nemecko/Komisia***[58], uviedol, že táto inštitúcia mohla *prima facie* preskúmať dôvodnosť odôvodnenia uvedeného dotknutým členským štátom na podporu svojho nesúhlasu so sprístupnením sporných dokumentov.

Výsledok vyváženia záujmov sa priklonil na stranu Francúzskej republiky. Predseda Všeobecného súdu totiž konštatoval, že súd vo veci samej rozhodne o tom, či má byť rozhodnutie, ktorým Komisia prejavila svoj úmysel uverejniť sporné správy, zrušené z dôvodu porušenia ich dôvernej povahy. V záujme zachovania potrebného

57 | C-135/11 P, Zb., EU:C:2012:376, body 63 a 64.

58 | T-59/09, Zb., EU:T:2012:75, body 51 až 53 a 57.

účinku rozsudku, ktorým by sa zrušilo toto rozhodnutie, však Francúzska republika musela byť schopná zamedziť tomu, aby Komisia predčasne pristúpila k takémuto uverejneniu, čo by *de facto* prejudikovalo zmysel budúceho rozhodnutia vo veci samej.

Pokiaľ ide o naliehavosť, Francúzska republika tvrdila, že sporné dokumenty obsahovali dôležité skutočnosti v rámci konania, v ktorom vystupovala proti Komisii a ktoré bolo veľmi podobné fáze pred podaním žaloby v rámci konania o nesplnení povinnosti, keďže viedla diskusiu s Komisiou s cieľom zblížiť rozdielne stanoviská. Podľa Francúzskej republiky bolo možné dosiahnuť tento cieľ iba v prostredí vysokej vzájomnej dôvery, ktorá by bola narušená predčasným uverejnením dokumentov zaslaných v rámci tohto konania, keďže takéto uverejnenie by ohrozilo jej stratégiu obhajoby v neskoršom spore. Predseda Všeobecného súdu usúdil, že takáto obhajoba je súčasťou štátnych úloh Francúzskej republiky a že sporné uverejnenie by vážne ohrozilo splnenie týchto úloh. Ujma spôsobená týmto uverejnením by bola takisto nenapraviteľná, keďže dôsledkom neskoršieho zrušenia napadnutého rozhodnutia by už nebolo odstránenie jeho účinkov a vzhľadom na nepeňažnú povahu ujmy by ju už nebolo možné napraviť prostredníctvom žaloby o náhradu škody podanej proti Komisii.

Vo veci, v ktorej bolo vyhlásené už citované uznesenie ***CCPL a i./Komisia*** (EU:T:2015:1012), podalo päť spoločností, ktoré boli členmi združenia a ktorým boli uložené pokuty za účasť na karteli na trhu s balením potravín, návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhali odpustenia povinnosti zriadiť bankovú záruku na zabezpečenie svojich pokút. Predseda Všeobecného súdu vo svojom uznesení pripomenul, že oslobodenie od povinnosti zriadiť bankovú záruku môže byť priznané iba v prípade, že navrhovateľ poskytne dôkaz, že je preňho objektívne nemožné túto záruku zriadiť, alebo - alternatívne - že by jej zriadenie ohrozilo jeho ekonomické prežitie. Hoci predseda Všeobecného súdu uznal, že žalobkyne sa snažili riadne a včas získať takúto záruku, konštatoval, že tieto snahy boli márne, lebo dvanásť bánk oslovených v tejto súvislosti im vyslovilo svoje zamietavé stanovisko vzhľadom na ich neistú finančnú situáciu. V tejto súvislosti predseda Všeobecného súdu odmietol uplatniť na združenie, ktorého členmi boli žalobkyne, koncept skupiny z dôvodu, že medzi ich záujmami neexistovalo dostatočne úzke prepojenie záujmov.

Bola potvrdená existencia *fumus boni iuris* v prípade subsidiárneho návrhu zameraného na zníženie pokút, ktorý sa zakladal najmä na žalobnom dôvode týkajúcom sa nezohľadnenia platobnej schopnosti žalobkýň, pričom predseda Všeobecného súdu sa domnieval, že nemohlo byť vylúčené, že by súd vo veci samej využil svoju neobmedzenú súdnu právomoc v oblasti pokút a znížil by pokuty uložené žalobkyniam.

Predseda Všeobecného súdu teda nariadil požadované oslobodenie, ale pod podmienkou, že žalobkyne budú pravidelne informovať Komisiu o uplatňovaní plánu reštrukturalizácie skupiny CCPL a že čo najskôr začnú platiť splátky uloženej pokuty tak, že jej budú vyplácať sumu zodpovedajúcu tomu, s čím súhlasili v tomto pláne, ako aj mesačné splátky vyplývajúce z príjmov získaných z predaja niektorých obchodných podielov.

V oblasti verejného obstarávania boli vydané viaceré uznesenia v rámci posunu judikatúry, ktorý nastal uznesením zo 4. decembra 2014, *Vanbreda Risk & Benefits/Komisia*[59], a ktorého zásada bola potvrdená uznesením z 23. apríla 2015, *Komisia/Vanbreda Risk & Benefits*[60]. Na pripomenutie, podľa tejto novej judikatúry je podmienka týkajúca sa naliehavosti v tomto osobitnom sporovom konaní zmiernená v tom zmysle, že na jej splnenie môže postačovať závažná, no nie nenapraviteľná ujma, pokiaľ sa preukáže osobitne vážny *fumus boni iuris.* Toto zmiernenie sa však uplatňuje iba vtedy, ak je návrh na nariadenie predbežného opatrenia podaný neúspešným uchádzačom pred uzavretím zmluvy medzi verejným obstarávateľom a podnikom úspešného uchádzača a počas suspenzívnej lehoty desiatich dní[61], pod podmienkou, že verejný obstarávateľ dodržal túto

59 | T-199/14 R, Zb. (výňatky), EU:T:2014:1024.

60 | C-35/15 P(R), Zb., EU:C:2015:275.

61 | Stanovená v článku 171 ods. 1 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 362, s. 1).

suspenzívnu lehotu pred uzavretím zmluvy a neúspešný uchádzač mal k dispozícii dostatok informácií na uplatnenie svojich práv na obhajobu v uvedenej lehote.

V už citovaných uzneseniach ***CGI Luxembourg*** *a* ***Intrasoft International/Parlament*** (EU:T:2015:227), ***Cofely Solelec a i./Parlament*** (EU:T:2015:377) a v uznesení z 25. júna 2015, ***Banimmo/Komisia*** (T-293/15 R, EU:T:2015:438), tak sudca rozhodujúci o nariadení predbežného opatrenia, ktorý *inaudita altera parte* nariadil predbežné opatrenia požadované neúspešnými uchádzačmi, rozhodol o zastavení konania po tom, čo vzal na vedomie, že verejný obstarávateľ zrušil rozhodnutia o odmietnutí ponúk predložených týmito uchádzačmi.

Naproti tomu v uznesení z 15. júna 2015, ***Close a Cegelec/Parlament*** [T-259/15 R, Zb. (výňatky), EU:T:2015:378], predseda Všeobecného súdu po tom, čo konštatoval, že verejný obstarávateľ plne dodržal suspenzívnu lehotu pred uzavretím zmluvy s podnikom úspešného uchádzača a že neúspešní uchádzači, ktorí boli včas informovaní o odmietnutí ich ponúk, mali možnosť účinne podať svoje žaloby o neplatnosť a návrhy na nariadenie predbežného opatrenia, uviedol, že zmiernenie podmienky týkajúcej sa naliehavosti sa v danej veci nemôže uplatniť, keďže tieto žaloby a návrhy neboli podané v suspenzívnej lehote desiatich dní od oznámenia rozhodnutia o odmietnutí ponuky a uzatvorení zmluvy. Keďže uvedení uchádzači nepreukázali nebezpečenstvo spôsobenia závažnej a nenapraviteľnej ujmy, ich návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý.[62]

62 | Ostatné návrhy na nariadenie predbežného opatrenia v oblasti verejného obstarávania boli rovnako zamietnuté vzhľadom na neexistenciu osobitne vážneho *fumus boni iuris* a nedostatok naliehavosti [uznesenia z 24. marca 2015, *Europower/Komisia*, T-383/14 R, Zb. (výňatky), EU:T:2015:190; zo 17. júla 2015, *GSA a SGI/Parlament*, T-321/15 R, EU:T:2015:522, a *Ahrend Furniture/Komisia*, už citované, EU:T:2015:782].

B | ZLOŽENIE VŠEOBECNÉHO SÚDU

(Protokolárny poriadok k 31. decembru 2015)

Prvý rad zľava doprava:

Predsedovia komôr G. Berardis, M. van der Woude, A. Dittrich, S. Papasavvas, podpredseda Všeobecného súdu H. Kanninen, predseda Všeobecného súdu M. Jaeger, predsedníčka komory M. E. Martins Ribeiro, predsedovia komôr M. Prek, S. Frimodt Nielsen a D. Gratsias.

Druhý rad zľava doprava:

Sudcovia C. Wetter, M. Kăncheva, J. Schwarcz, I. Pelikánová, O. Czúcz, F. Dehousse, I. Wiszniewska-Białecka, I. Labucka, A. Popescu a E. Buttigieg.

Tretí rad zľava doprava:

Sudcovia I. S. Forrester, S. Gervasoni, A. Collins, E. Bieliūnas, V. Tomljenović, V. Kreuschitz, I. Ulloa Rubio a L. Madise, tajomník E. Coulon

1. ZMENY V ZLOŽENÍ VŠEOBECNÉHO SÚDU V ROKU 2015

Na Súdnom dvore sa 7. októbra 2015 konalo slávnostné zasadnutie pri príležitosti jednak obnovy mandátov a jednak zloženia sľubu a nástupu nových členov inštitúcie do funkcie.

Vzhľadom na skončenie funkcie Nicholasa Jamesa Forwooda zástupcovia vlád členských štátov Európskej únie rozhodnutím zo 16. septembra 2015 vymenovali za sudcu Všeobecného súdu Iana Stewarta Forrestera, ktorý N. J. Forwooda nahradil na obdobie zostávajúceho mandátu, a to od 1. októbra 2015 do 31. augusta 2019. Sudca Forrester na tomto zasadnutí zložil sľub pred Súdnym dvorom.

2. PROTOKOLÁRNE PORIADKY

OD 1. JANUÁRA 2015 DO 6. OKTÓBRA 2015

M. JAEGER, predseda Všeobecného súdu
H. KANNINEN, podpredseda Všeobecného súdu
M. E. MARTINS RIBEIRO, predsedníčka komory
S. PAPASAVVAS, predseda komory
M. PREK, predseda komory
A. DITTRICH, predseda komory
S. FRIMODT NIELSEN, predseda komory
M. van der WOUDE, predseda komory
D. GRATSIAS, predseda komory
G. BERARDIS, predseda komory
N. J. FORWOOD, sudca
F. DEHOUSSE, sudca
O. CZÚCZ, sudca
I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, sudkyňa
I. PELIKÁNOVÁ, sudkyňa
I. LABUCKA, sudkyňa
J. SCHWARCZ, sudca
A. POPESCU, sudca
M. KĂNČEVA, sudkyňa
E. BUTTIGIEG, sudca
C. WETTER, sudca
V. TOMLJENOVIĆ, sudkyňa
E. BIELIŪNAS, sudca
V. KREUSCHITZ, sudca
A. COLLINS, sudca
I. ULLOA RUBIO, sudca
S. GERVASONI, sudca
L. MADISE, sudca

E. COULON, tajomník

OD 7. OKTÓBRA 2015 DO 31. DECEMBRA 2015

M. JAEGER, predseda Všeobecného súdu
H. KANNINEN, podpredseda Všeobecného súdu
M. E. MARTINS RIBEIRO, predsedníčka komory
S. PAPASAVVAS, predseda komory
M. PREK, predseda komory
A. DITTRICH, predseda komory
S. FRIMODT NIELSEN, predseda komory
M. van der WOUDE, predseda komory
D. GRATSIAS, predseda komory
G. BERARDIS, predseda komory
F. DEHOUSSE, sudca
O. CZÚCZ, sudca
I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, sudkyňa
I. PELIKÁNOVÁ, sudkyňa
I. LABUCKA, sudkyňa
J. SCHWARCZ, sudca
A. POPESCU, sudca
M. KĂNČEVA, sudkyňa
E. BUTTIGIEG, sudca
C. WETTER, sudca
V. TOMLJENOVIĆ, sudkyňa
E. BIELIŪNAS, sudca
V. KREUSCHITZ, sudca
A. COLLINS, sudca
I. ULLOA RUBIO, sudca
S. GERVASONI, sudca
L. MADISE, sudca
I. S. FORRESTER, sudca

E. COULON, tajomník

3. BÝVALÍ ČLENOVIA VŠEOBECNÉHO SÚDU

(podľa poradia nástupu do funkcie)

David Alexander Ogilvy Edward (1989 – 1992)
Christos Yeraris (1989 – 1992)
José Luís Dda Cruz Vilaça (1989 – 1995), predseda v rokoch 1989 – 1995
Jacques Biancarelli (1989 – 1995)
Donal Patrick Michael Barrington (1989 – 1996)
Romain Alphonse Schintgen (1989 – 1996)
Heinrich Kirschner (1989 – 1997)
Antonio Saggio (1989 – 1998), predseda v rokoch 1995 – 1998
Cornelis Paulus Briët (1989 – 1998)
Koen Lenaerts (1989 – 2003)
Bo Vesterdorf (1989 – 2007), predseda v rokoch 1998 – 2007
Rafael García–Valdecasas y Fernández (1989 – 2007)
Andreas Kalogeropoulos (1992 – 1998)
Christopher William Bellamy (1992 – 1999)
André Potocki (1995 – 2001)
Rui Manuel Gens de Moura Ramos (1995 – 2003)
Pernilla Lindh (1995 – 2006)
Virpi Tiili (1995 – 2009)
Josef Azizi (1995 – 2013)
John D. Cooke (1996 – 2008)
Jörg Pirrung (1997 – 2007)
Paolo Mengozzi (1998 – 2006)
Arjen W. H. Meij (1998 – 2010)
Mihalis Vilaras (1998 – 2010)
Nicholas James Forwood (1999 – 2015)
Hubert Legal (2001 – 2007)
Verica Trstenjak (2004 – 2006)
Daniel Šváby (2004 – 2009)
Ena Cremona (2004 – 2012)
Vilenas Vadapalas (2004 – 2013)
Küllike Jürimäe (2004 – 2013)
Enzo Moavero Milanesi (2006 – 2011)
Nils Wahl (2006 – 2012)
Teodor Čipev (2007 – 2010)
Valeriu M. Ciucă (2007 – 2010)
Santiago Soldevila Fragoso (2007 – 2013)
Laurent Truchot (2007 – 2013)
Kevin O'Higgins (2008 – 2013)

PREDSEDOVIA

José Luís Dda Cruz Vilaça (1989 – 1995)
Antonio Saggio (1995 – 1998)
Bo Vesterdorf (1998 – 2007)

TAJOMNÍK

Hans Jung (1989 – 2005)

C | SÚDNE ŠTATISTIKY VŠEOBECNÉHO SÚDU

ČINNOSŤ VŠEOBECNÉHO SÚDU VO VŠEOBECNOSTI

1. Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2011 – 2015)

ZAČATÉ KONANIA

2. Charakteristika konaní (2011 – 2015)
3. Charakteristika žalôb (2011 – 2015)
4. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2011 – 2015)

SKONČENÉ KONANIA

5. Charakteristika konaní (2011 – 2015)
6. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2015)
7. 2011-Oblasť, ktorej sa konanie týka (2011 – 2015) (rozsudky a uznesenia)
8. Rozhodovacie zloženie (2011 – 2015)
9. Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2011 – 2015) (rozsudky a uznesenia)

PREBIEHAJÚCE KONANIA K 31. DECEMBRU

10. Charakteristika konaní (2011 – 2015)
11. Oblasť, ktorej sa konanie týka (2011 – 2015)
12. Rozhodovacie zloženie (2011 – 2015)

RÔZNE

13. Konania o nariadení predbežného opatrenia (2011 – 2015)
14. Skrátené súdne konania (2011 – 2015)
15. Rozhodnutia Všeobecného súdu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Súdny dvor (1990 – 2015)
16. Rozdelenie odvolaní podaných na Súdny dvor podľa druhu konania (2011 – 2015)
17. Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2015) (rozsudky a uznesenia)
18. Výsledky odvolaní podaných na Súdny dvor (2011 – 2015) (rozsudky a uznesenia)
19. Celkový vývoj (1989 – 2015) (začaté, skončené, prebiehajúce konania)

1. ČINNOSŤ VŠEOBECNÉHO SÚDU EURÓPSKEJ ÚNIE VO VŠEOBECNOSTI – ZAČATÉ, SKONČENÉ, PREBIEHAJÚCE KONANIA (2011 – 2015)[1] [2]

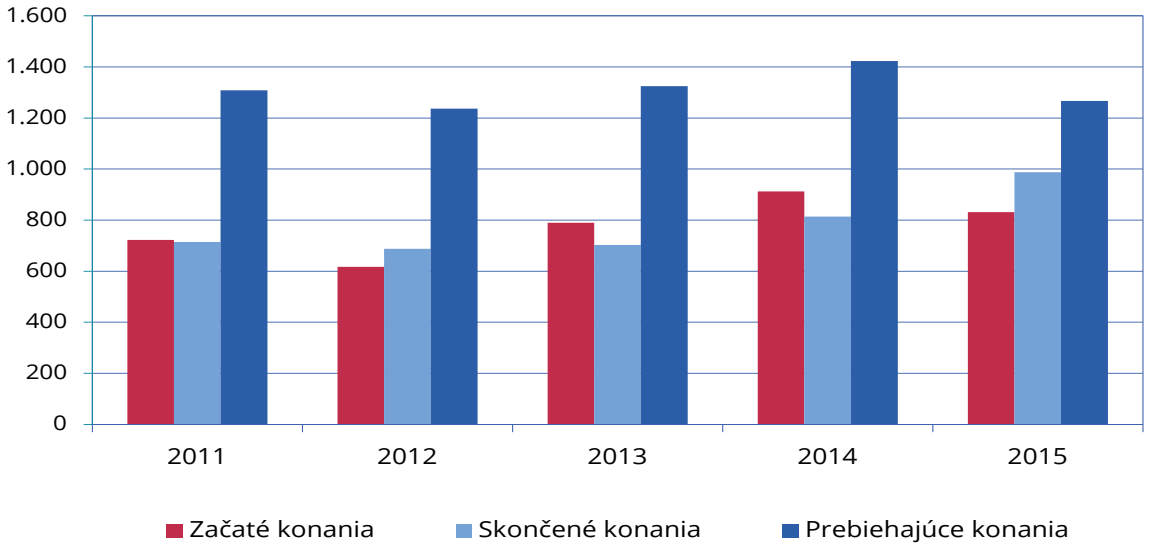

	2011	2012	2013	2014	2015
Začaté konania	722	617	790	912	831
Skončené konania	714	688	702	814	987
Prebiehajúce konania	1308	1237	1325	1423	1267

1 | Pokiaľ nie je uvedené inak, táto tabuľka a tabuľky na nasledujúcich stranách zohľadňujú osobitné konania.

Za „osobitné konania" sa považujú: návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie (článok 41 Štatútu Súdneho dvora, článok 166 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu); návrh tretej osoby na zmenu rozhodnutia (článok 42 Štatútu Súdneho dvora, článok 167 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu); výklad rozsudkov a uznesení (článok 43 Štatútu Súdneho dvora, článok 168 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu); obnova konania (článok 44 Štatútu Súdneho dvora, článok 169 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu); právna pomoc (článok 148 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu); opravy rozsudkov a uznesení (článok 164 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu) a námietka proti nahraditeľným trovám konania (článok 170 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu).

2 | Pokiaľ nie je uvedené inak, táto tabuľka a tabuľky na nasledujúcich stranách nezohľadňujú konania o nariadení predbežného opatrenia.

2. ZAČATÉ KONANIA – CHARAKTERISTIKA KONANÍ (2011 – 2015)

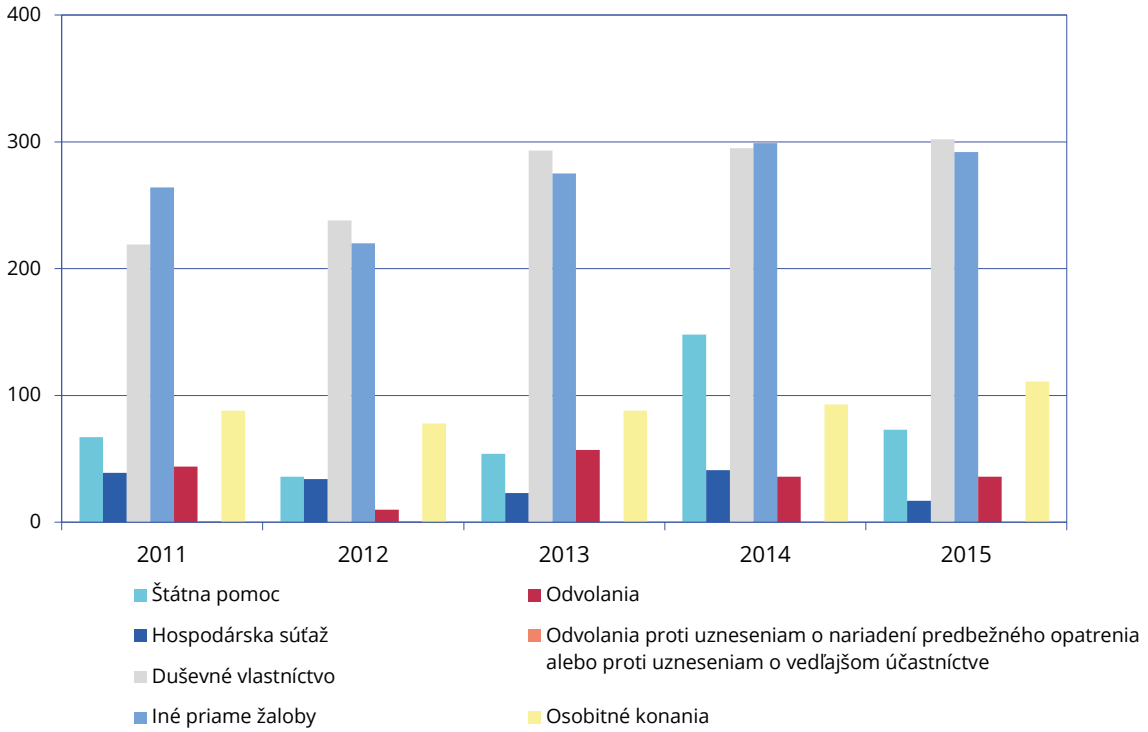

	2011	2012	2013	2014	2015
Štátna pomoc	67	36	54	148	73
Hospodárska súťaž	39	34	23	41	17
Duševné vlastníctvo	219	238	293	295	302
Iné priame žaloby	264	220	275	299	292
Odvolania	44	10	57	36	36
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	1	1			
Osobitné konania	88	78	88	93	111
Spolu	**722**	**617**	**790**	**912**	**831**

3. ZAČATÉ KONANIA – CHARAKTERISTIKA ŽALÔB (2011 – 2015)

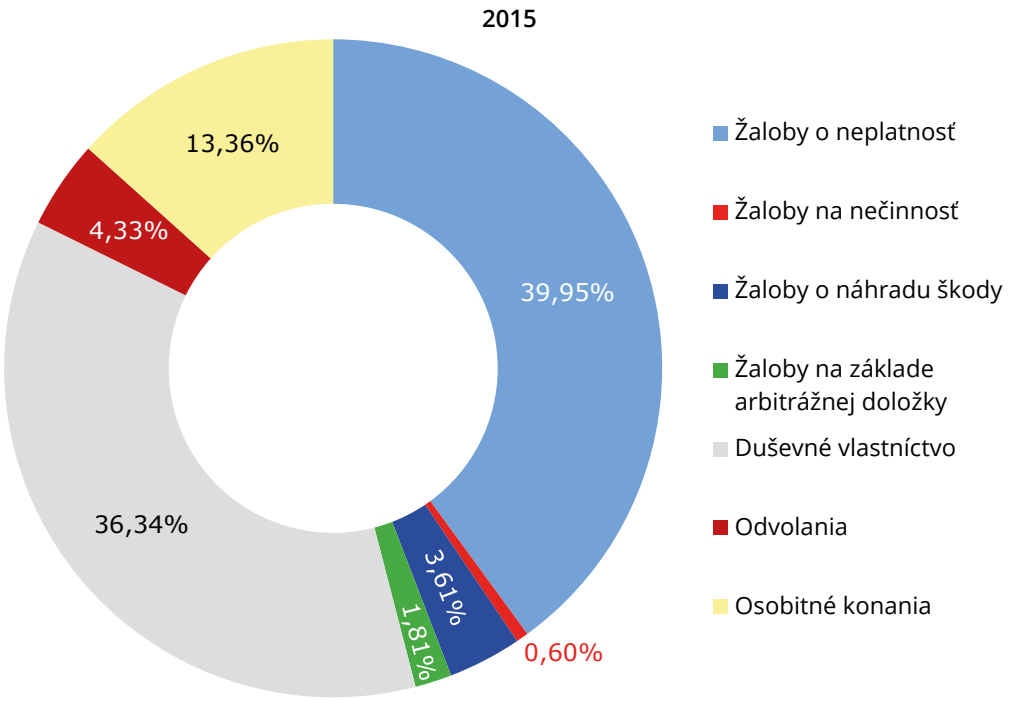

	2011	2012	2013	2014	2015
Žaloby o neplatnosť	341	257	319	423	332
Žaloby na nečinnosť	8	8	12	12	5
Žaloby o náhradu škody	16	17	15	39	30
Žaloby na základe arbitrážnej doložky	5	8	6	14	15
Duševné vlastníctvo	219	238	293	295	302
Odvolania	44	10	57	36	36
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	1	1			
Osobitné konania	88	78	88	93	111
Spolu	**722**	**617**	**790**	**912**	**831**

4. ZAČATÉ KONANIA – OBLASŤ, KTOREJ SA KONANIE TÝKA (2011 – 2015)

	2011	2012	2013	2014	2015
Aproximácia právnych predpisov			13		1
Arbitrážna doložka	5	8	6	14	15
Colná únia a spoločný colný sadzobník	10	6	1	8	
Dane	1	1	1	1	1
Doprava	1		5	1	
Duševné a priemyselné vlastníctvo	219	238	294	295	303
Energia	1		1	3	3
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom)		1		4	7
Hospodárska a menová politika	4	3	15	4	3
Hospodárska súťaž	39	34	23	41	17
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	3	4	3	3	5
Inštitucionálne právo	44	41	44	67	53
Kultúra			1		
Obchodná politika	11	20	23	31	6
Občianstvo Únie				1	
Obmedzujúce opatrenia (vonkajšia činnosť)	93	59	41	69	55
Ochrana spotrebiteľa			1	1	2
Podnikové právo				1	1
Politika rybárstva	3		3	3	
Poľnohospodárstvo	22	11	27	15	37
Pridruženie zámorských krajín a území			1		
Priemyselná politika				2	
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	1		6	1	
Prístup k dokumentom	21	18	20	17	48
Pristúpenie nových štátov			1		
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	3	2	12	3	5
Sloboda usadiť sa				1	
Slobodné poskytovanie služieb		1		1	
Sociálna politika	5	1		1	
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov			1		
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika			2		
Štátna pomoc	67	36	54	148	73
Transeurópske siete			3		
Turizmus			2		
Verejné obstarávanie	18	23	15	16	23
Verejné zdravie	2	12	5	11	2
Voľný pohyb kapitálu					2
Voľný pohyb osôb					1
Voľný pohyb tovaru			1		2
Vonkajšia činnosť Európskej únie	2	1		2	1
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport	2	1	2		3
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor	4	3	5	2	10
Zamestnanie			2		
Životné prostredie	6	3	11	10	5
Spolu Zmluva o ES/ZFEÚ	**587**	**527**	**645**	**777**	**684**
Služobný poriadok úradníkov	47	12	57	42	36
Osobitné konania	88	78	88	93	111
SPOLU CELKOVO	**722**	**617**	**790**	**912**	**831**

5. SKONČENÉ KONANIA – CHARAKTERISTIKA KONANÍ (2011 – 2015)

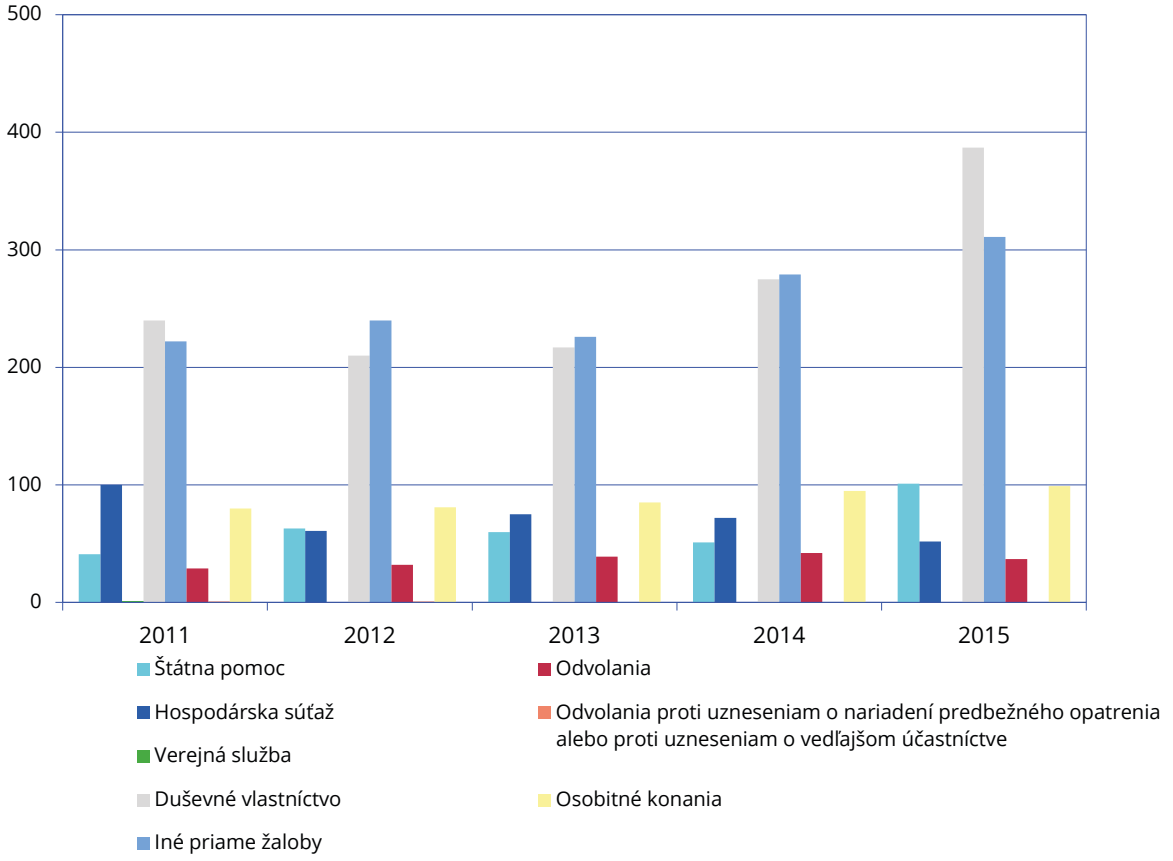

	2011	2012	2013	2014	2015
Štátna pomoc	41	63	60	51	101
Hospodárska súťaž	100	61	75	72	52
Verejná služba	1				
Duševné vlastníctvo	240	210	217	275	387
Iné priame žaloby	222	240	226	279	311
Odvolania	29	32	39	42	37
Odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo proti uzneseniam o vedľajšom účastníctve	1	1			
Osobitné konania	80	81	85	95	99
Spolu	**714**	**688**	**702**	**814**	**987**

6. SKONČENÉ KONANIA – OBLASŤ, KTOREJ SA KONANIE TÝKA (2015)

	Rozsudky	Uznesenia	Spolu
Arbitrážna doložka	2		2
Colná únia a spoločný colný sadzobník	3	1	4
Dane		1	1
Doprava	2	1	3
Duševné a priemyselné vlastníctvo	299	89	388
Energia	1		1
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom)	1	4	5
Hospodárska a menová politika	5	4	9
Hospodárska súťaž	47	5	52
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	3	3	6
Inštitucionálne právo	19	39	58
Obchodná politika	15	9	24
Obmedzujúce opatrenia (vonkajšia činnosť)	38	22	60
Ochrana spotrebiteľa	1	1	2
Podnikové právo		1	1
Politika rybárstva	1	2	3
Poľnohospodárstvo	28	4	32
Priemyselná politika		**2**	**2**
Prístup k dokumentom	15	6	21
Pristúpenie nových štátov	1		1
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	4	5	9
Sloboda usadiť sa		1	1
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika		1	1
Štátna pomoc	34	67	101
Verejné obstarávanie	12	10	22
Verejné zdravie	10	5	15
Voľný pohyb kapitálu		2	2
Voľný pohyb osôb		1	1
Voľný pohyb tovaru		2	2
Vonkajšia činnosť Európskej únie	1	1	2
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor	2		2
Životné prostredie	2	16	18
Spolu Zmluva o ES/ZFEÚ	**546**	**305**	**851**
Služobný poriadok úradníkov	23	14	37
Osobitné konania	1	98	99
SPOLU CELKOVO	**570**	**417**	**987**

7. SKONČENÉ KONANIA – OBLASŤ, KTOREJ SA KONANIE TÝKA (2011 – 2015)

(ROZSUDKY A UZNESENIA)

	2011	2012	2013	2014	2015
Aproximácia právnych predpisov				13	
Arbitrážna doložka	6	11	8	10	2
Colná únia a spoločný colný sadzobník	1	6	9	6	4
Dane		2		2	1
Doprava	1	1		3	3
Duševné a priemyselné vlastníctvo	240	210	218	275	388
Energia			1	3	1
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom)		2			5
Hospodárska a menová politika	3	2	1	13	9
Hospodárska súťaž	100	61	75	72	52
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	9	12	14	1	6
Inštitucionálne právo	36	41	35	33	58
Obchodná politika	10	14	19	18	24
Občianstvo Únie				1	
Obmedzujúce opatrenia (vonkajšia činnosť)	32	42	40	68	60
Ochrana spotrebiteľa	1				2
Podnikové právo					1
Politika rybárstva	5	9	2	15	3
Poľnohospodárstvo	26	32	16	15	32
Pridruženie zámorských krajín a území				1	
Priemyselná politika					2
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti		2	7	1	
Prístup k dokumentom	23	21	19	23	21
Pristúpenie nových štátov					1
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	4	1	6	3	9
Sloboda usadiť sa					1
Slobodné poskytovanie služieb	3	2		1	
Sociálna politika	5	1	4		
Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov			1		
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika				2	1
Štátna pomoc	41	63	59	51	101
Transeurópske siete				1	
Turizmus			1	1	
Verejné obstarávanie	15	24	21	18	22
Verejné zdravie	3	2	4	10	15
Voľný pohyb kapitálu					2
Voľný pohyb osôb	2	1			1
Voľný pohyb tovaru			1		2
Vonkajšia činnosť Európskej únie	5		2		2
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport	1	1	1	2	
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor	5	3	4	1	2
Zamestnanie			2		
Životné prostredie	22	8	6	10	18
Spolu Zmluva o ES/ZFEÚ	**599**	**574**	**576**	**673**	**851**
Spolu Zmluva o UO			**1**		
Spolu Zmluva o AE	**1**				
Služobný poriadok úradníkov	34	33	40	46	37
Osobitné konania	80	81	85	95	99
SPOLU CELKOVO	**714**	**688**	**702**	**814**	**987**

8. SKONČENÉ KONANIA – ROZHODOVACIE ZLOŽENIE (2011 – 2015)

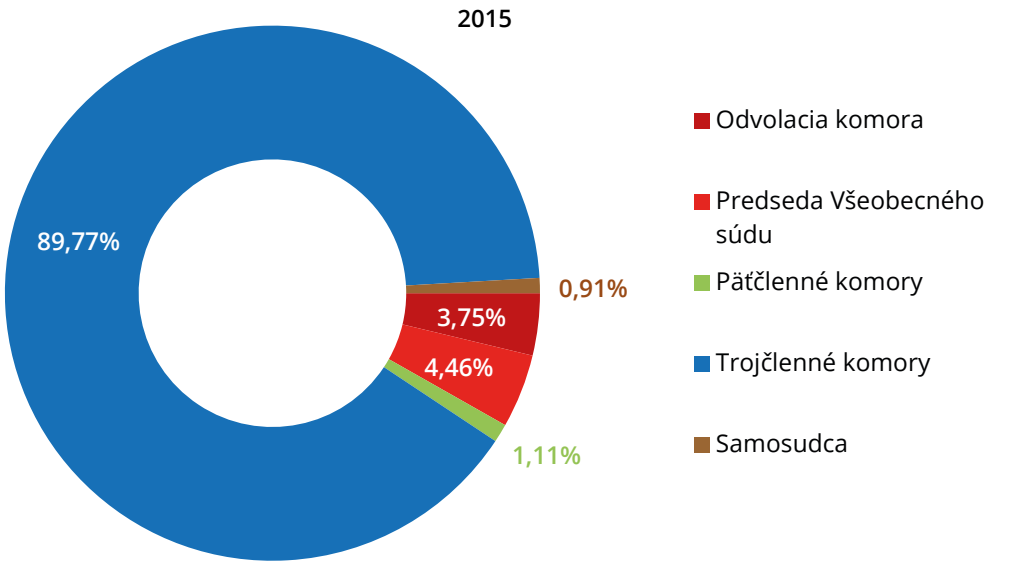

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu	Rozsudky	Uznesenia	Spolu
Odvolacia komora	15	16	31	17	23	40	13	47	60	21	32	53	23	14	37
Predseda Všeobecného súdu		54	54		47	47		38	38		46	46		44	44
Päťčlenné komory	19	6	25	9		9	7	1	8	9	7	16	8	3	11
Trojčlenné komory	359	245	604	328	264	592	378	218	596	398	301	699	538	348	886
Samosudca													1	8	9
Total	**393**	**321**	**714**	**354**	**334**	**688**	**398**	**304**	**702**	**428**	**386**	**814**	**570**	**417**	**987**

9. SKONČENÉ KONANIA – DĹŽKA TRVANIA KONANÍ V MESIACOCH (2011 – 2015)

(ROZSUDKY A UZNESENIA)

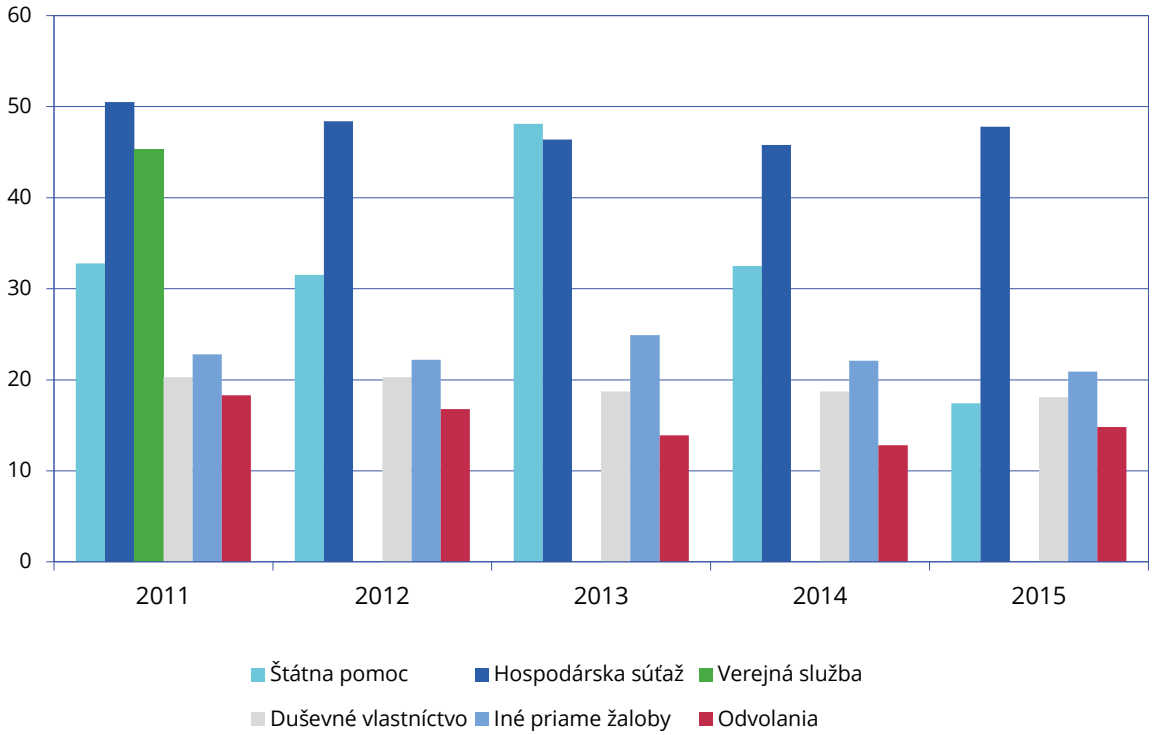

	2011	2012	2013	2014	2015
Štátna pomoc	32,8	31,5	48,1	32,5	17,4
Hospodárska súťaž	50,5	48,4	46,4	45,8	47,8
Verejná služba	45,3				
Duševné vlastníctvo	20,3	20,3	18,7	18,7	18,1
Iné priame žaloby	22,8	22,2	24,9	22,1	20,9
Odvolania	18,3	16,8	13,9	12,8	14,8
Všetky veci	**26,7**	**24,8**	**26,9**	**23,4**	**20,6**

1| Výpočet priemernej dĺžky trvania konaní nezohľadňuje: veci, v ktorých bolo rozhodnuté medzitýmnym rozsudkom; osobitné konania; odvolania proti uzneseniam o nariadení predbežného opatrenia alebo uzneseniam o vedľajšom účastníctve. Dĺžka trvania konaní je vyjadrená v mesiacoch a v desatinách mesiaca.

10. PREBIEHAJÚCE KONANIA K 31. DECEMBRU – CHARAKTERISTIKA KONANÍ (2011 – 2015)

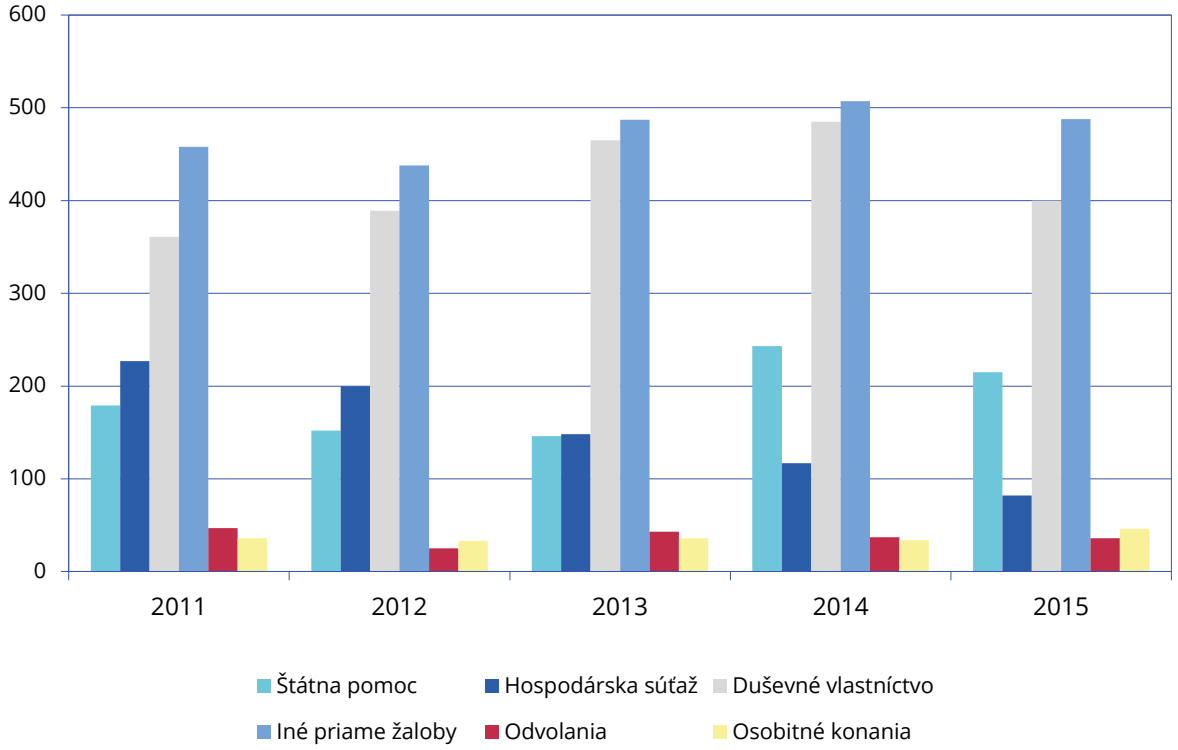

	2011	2012	2013	2014	2015
Štátna pomoc	179	152	146	243	215
Hospodárska súťaž	227	200	148	117	82
Duševné vlastníctvo	361	389	465	485	400
Iné priame žaloby	458	438	487	507	488
Odvolania	47	25	43	37	36
Osobitné konania	36	33	36	34	46
Spolu	**1308**	**1237**	**1325**	**1423**	**1267**

11. PREBIEHAJÚCE KONANIA K 31. DECEMBRU – OBLASŤ, KTOREJ SA KONANIE TÝKA (2011 – 2015)

	2011	2012	2013	2014	2015
Aproximácia právnych predpisov			13		1
Arbitrážna doložka	18	15	13	17	30
Colná únia a spoločný colný sadzobník	15	15	7	9	5
Dane	1		1		
Doprava	1		5	3	
Duševné a priemyselné vlastníctvo	361	389	465	485	400
Energia	1	1	1	1	3
Finančné predpisy (rozpočet, finančný rámec, vlastné zdroje, boj proti podvodom)	2	1	1	5	7
Hospodárska a menová politika	3	4	18	9	3
Hospodárska súťaž	227	200	148	117	82
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	32	24	13	15	14
Inštitucionálne právo	41	41	50	84	79
Kultúra			1	1	1
Obchodná politika	35	41	45	58	40
Obmedzujúce opatrenia (vonkajšia činnosť)	89	106	107	108	103
Ochrana spotrebiteľa			1	2	2
Podnikové právo				1	1
Politika rybárstva	25	16	17	5	2
Poľnohospodárstvo	61	40	51	51	56
Pridruženie zámorských krajín a území			1		
Priemyselná politika				2	
Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	3	1			
Prístup k dokumentom	40	37	38	32	59
Pristúpenie nových štátov			1	1	
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	7	8	14	14	10
Sloboda usadiť sa				1	
Slobodné poskytovanie služieb	1				
Sociálna politika	4	4		1	1
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	1	1	3	1	
Štátna pomoc	178	151	146	243	215
Transeurópske siete			3	2	2
Turizmus			1		
Verejné obstarávanie	43	42	36	34	35
Verejné zdravie	5	15	16	17	4
Voľný pohyb osôb	1				
Vonkajšia činnosť Európskej únie	2	3	1	3	2
Všeobecné a odborné vzdelávanie, mládež a šport	1	1	2		3
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor	7	7	8	9	17
Životné prostredie	18	13	18	18	5
Spolu Zmluva o ES/ZFEÚ	**1223**	**1176**	**1245**	**1349**	**1182**
Spolu Zmluva o UO	**1**	**1**			
Služobný poriadok úradníkov	48	27	44	40	39
Osobitné konania	36	33	36	34	46
SPOLU CELKOVO	**1308**	**1237**	**1325**	**1423**	**1267**

12. PREBIEHAJÚCE KONANIA K 31. DECEMBRU – ROZHODOVACIE ZLOŽENIE (2011 – 2015)

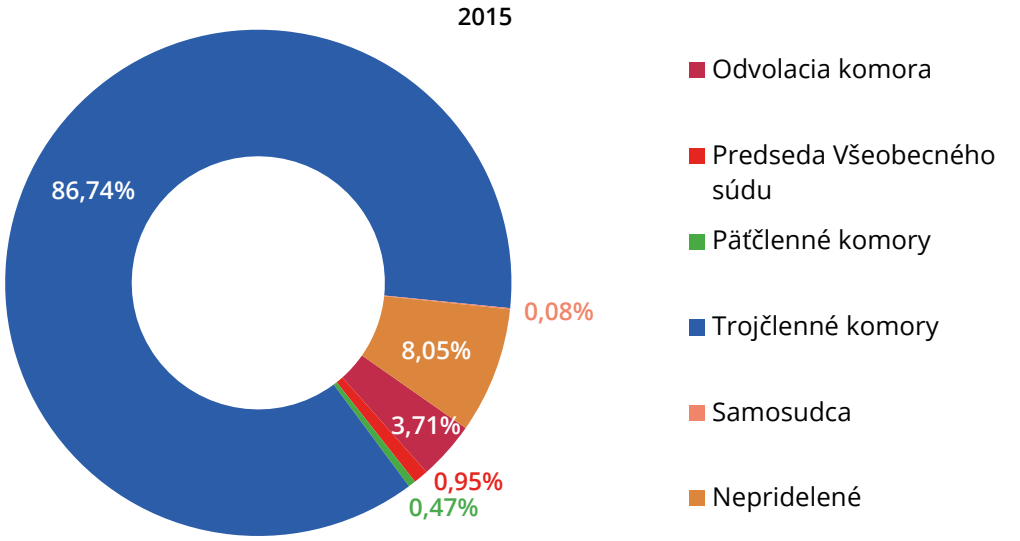

	2011	2012	2013	2014	2015
Odvolacia komora	52	40	51	37	47
Predseda Všeobecného súdu	2	1	1	1	12
Päťčlenné komory	16	10	12	15	6
Trojčlenné komory	1134	1123	1146	1272	1099
Samosudca					1
Nepridelené	104	63	115	98	102
Spolu	**1308**	**1237**	**1325**	**1423**	**1267**

13. RÔZNE – KONANIA O NARIADENÍ PREDBEŽNÉHO OPATRENIA (2011 – 2015)

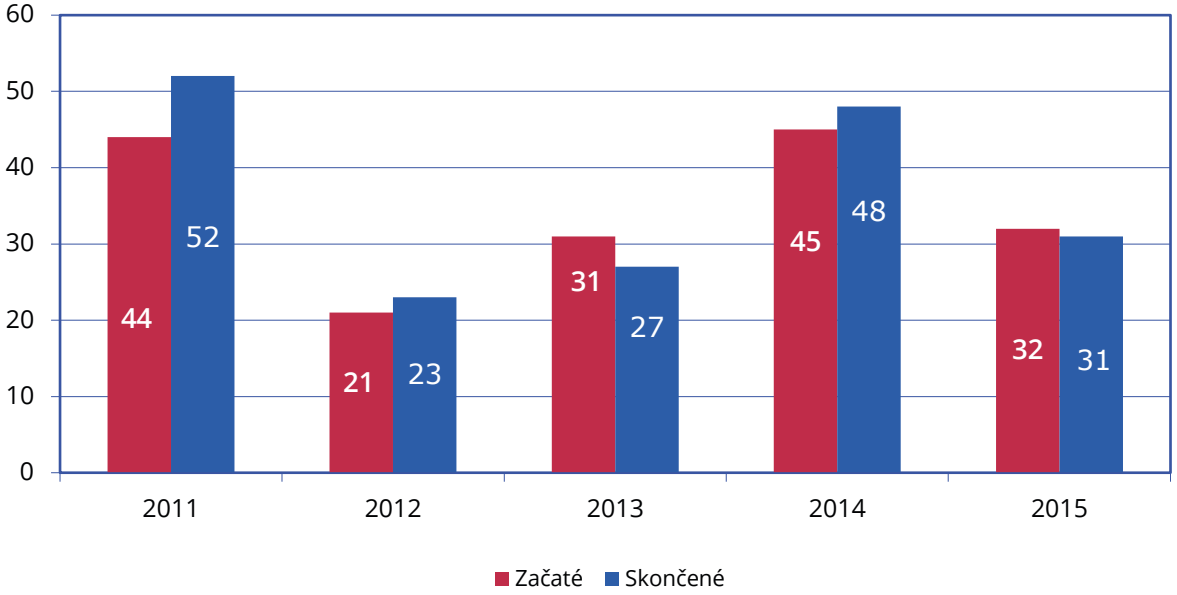

Rozdelenie v roku 2015

	Začaté konania o nariadení predbežného opatrenia	Skončené konania o nariadení predbežného opatrenia	Výsledok rozhodnutia		
			Schválenie	Výmaz/ Zastavenie konania	Zamietnutia
Energia	1	1			1
Hospodárska a menová politika	1	1			1
Hospodárska súťaž	2	2	1		1
Inštitucionálne právo	2	2		1	1
Obmedzujúce opatrenia (vonkajšia činnosť)	4	4			4
Ochrana spotrebiteľa	1	1			1
Poľnohospodárstvo	6	4			4
Prístup k dokumentom	4	2	2		
Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemických látok (nariadenie REACH)	3	3			3
Štátna pomoc		2			2
Verejné obstarávanie	5	7		3	4
Voľný pohyb kapitálu	1	1			1
Životné prostredie	2	1			1
Spolu	**32**	**31**	**3**	**4**	**24**

14. RÔZNE – SKRÁTENÉ SÚDNE KONANIA (2011 – 2015)[1]

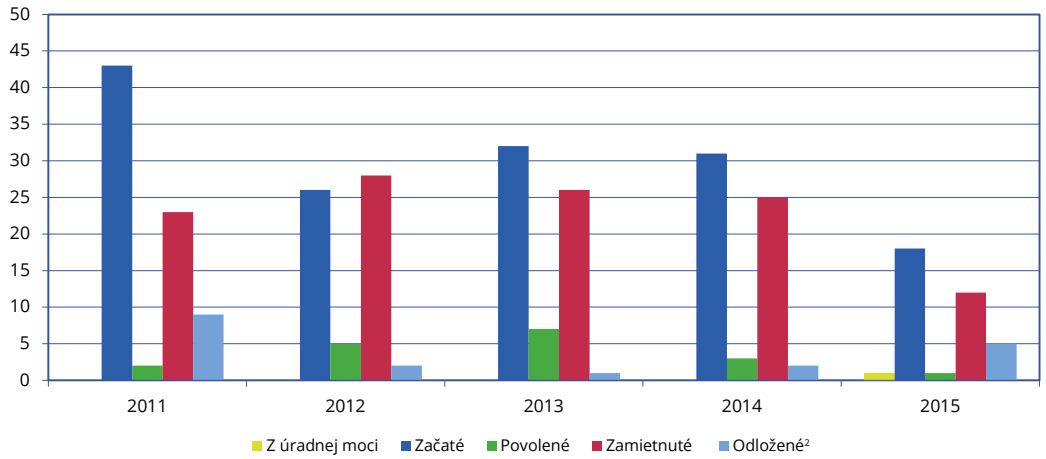

	2011					2012					2013					2014					2015				
	Z úradnej moci	Začaté	Výsledok rozhodnutia			Z úradnej moci	Začaté	Výsledok rozhodnutia			Z úradnej moci	Začaté	Výsledok rozhodnutia			Z úradnej moci	Začaté	Výsledok rozhodnutia			Z úradnej moci	Začaté	Výsledok rozhodnutia		
			Povolené	Zamietnuté	Odložené[2]			Povolené	Zamietnuté	Odložené[2]			Povolené	Zamietnuté	Odložené[2]			Povolené	Zamietnuté	Odložené[2]			Povolené	Zamietnuté	Odložené[2]
Prístup k dokumentom		2		1			1		2			1		1			2		2			2		2	
Vonkajšia činnosť Európskej únie																						1		1	
Poľnohospodárstvo												1		1								1		1	
Štátna pomoc				2			2			2							13	2	10			3		2	
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť							1		1																
Hospodárska súťaž		4		4			2		2			2		2			1		1						
Inštitucionálne právo		1			1		1		1								1			1		2			**2**
Energia												1		1											
Životné prostredie		2		2								5	5				1						1		
Voľný pohyb kapitálu																						2			**2**
Verejné obstarávanie												2		1			1		2		1	1			**1**
Obmedzujúce opatrenia (vonkajšia činnosť)		30	2	12	7		10	4	16			4		4			9		9			4		4	
Obchodná politika		3		2			3		2			15	2	14	1										
Hospodárska a menová politika																						1		1	
Sociálna politika		1			1																				
Verejné zdravie							5	1	3			1		2			3	1	1	1					
Služobný poriadok úradníkov																						1		1	
Colná únia a spoločný colný sadzobník							1		1																
Spolu		**43**	**2**	**23**	**9**		**26**	**5**	**28**	**2**		**32**	**7**	**26**	**1**		**31**	**3**	**25**	**2**	**1**	**18**	**1**	**12**	**5**

1| O prejednaní a rozhodnutí veci v skrátenom súdnom konaní na Všeobecnom súde môže Všeobecný súd rozhodnúť na žiadosť hlavného účastníka konania a od 1. júla 2015 z úradnej moci.

2| Do kategórie „odložené“ patria tieto prípady: späťvzatie návrhu, späťvzatie a prípady, keď je o žalobe rozhodnuté uznesením ešte predtým, než je rozhodnuté o návrhu na prejednanie a rozhodnutie veci v skrátenom súdnom konaní.

15. RÔZNE – ROZHODNUTIA VŠEOBECNÉHO SÚDU, PROTI KTORÝM BOLO PODANÉ ODVOLANIE NA SÚDNY DVOR (1990 – 2015)

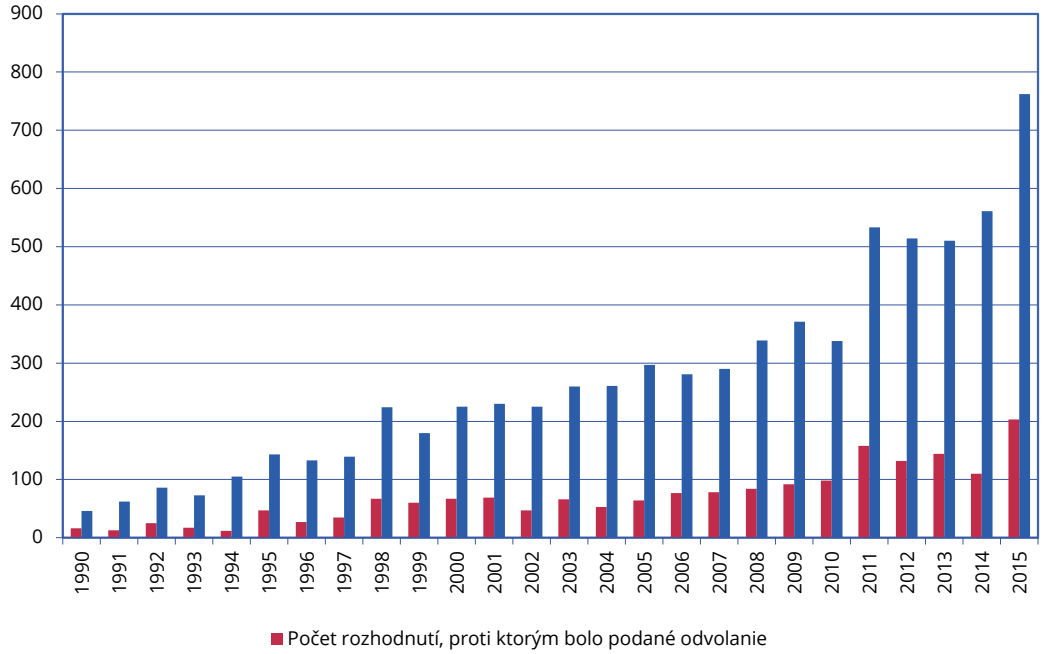

	Počet rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie	Spolu rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie[1]	Percentuálny podiel rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie
1990	16	46	35%
1991	13	62	21%
1992	25	86	29%
1993	17	73	23%
1994	12	105	11%
1995	47	143	33%
1996	27	133	20%
1997	35	139	25%
1998	67	224	30%
1999	60	180	33%
2000	67	225	30%
2001	69	230	30%
2002	47	225	21%
2003	66	260	25%
2004	53	261	20%
2005	64	297	22%
2006	77	281	27%
2007	78	290	27%
2008	84	339	25%
2009	92	371	25%
2010	98	338	29%
2011	158	533	30%
2012	132	514	26%
2013	144	510	28%
2014	110	561	20%
2015	203	762	27%

1 | Spolu rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie – rozsudky, uznesenia o nariadení predbežného opatrenia a o zamietnutí vstupu vedľajšieho účastníka do konania a všetky uznesenia, ktorými sa konanie končí, iné než uznesenia o výmaze či postúpení, v prípade ktorých lehota na podanie odvolania uplynula alebo bolo podané odvolanie.

16. RÔZNE – ROZDELENIE ODVOLANÍ PODANÝCH NA SÚDNY DVOR PODĽA DRUHU KONANIA (2011 – 2015)

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Rozhodnutia, proti ktorým bolo podané odvolanie	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	**Odvolania v %**	Rozhodnutia, proti ktorým bolo podané odvolanie	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	**Odvolania v %**	Rozhodnutia, proti ktorým bolo podané odvolanie	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	**Odvolania v %**	Rozhodnutia, proti ktorým bolo podané odvolanie	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	**Odvolania v %**	Rozhodnutia, proti ktorým bolo podané odvolanie	Rozhodnutia, proti ktorým možno podať odvolanie	**Odvolania v %**
Štátna pomoc	10	37	**27%**	18	52	**35%**	16	52	**31%**	15	77	**19%**	22	75	**29%**
Hospodárska súťaž	49	90	**54%**	24	60	**40%**	28	73	**38%**	15	44	**34%**	32	61	**52%**
Verejná služba	1	1	**100%**												
Duševné vlastníctvo	39	201	**19%**	41	190	**22%**	38	183	**21%**	33	209	**16%**	64	334	**19%**
Iné priame žaloby	59	204	**29%**	47	208	**23%**	62	202	**31%**	47	231	**20%**	85	290	**29%**
Odvolania					2									2	
Osobitné konania				2	2	**100%**									
Spolu	158	533	**30%**	132	514	**26%**	144	510	**28%**	110	561	**20%**	203	762	**27%**

17. RÔZNE – VÝSLEDKY ODVOLANÍ PODANÝCH NA SÚDNY DVOR (2015)

(ROZSUDKY A UZNESENIA)

	Zamietnuté odvolanie	Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie	Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie	Výmaz/Zastavenie konania	Spolu
Colná únia a spoločný colný sadzobník	5				5
Duševné a priemyselné vlastníctvo	31		2	3	36
Energia			1		1
Hospodárska a menová politika	1				1
Hospodárska súťaž	14	3		2	19
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	1	3			4
Inštitucionálne právo	10	1	1	4	16
Obchodná politika	1		1		2
Občianstvo Únie	1				1
Politika rybárstva	1				1
Poľnohospodárstvo	4	3			7
Prístup k dokumentom	1	2			3
Slobodné poskytovanie služieb	1				1
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	6				6
Štátna pomoc	12	1	1	1	15
Verejné obstarávanie	3	1			4
Verejné zdravie	3				3
Výskum, technologický rozvoj a kozmický priestor	1				1
Zamestnanie	1				1
Zásady práva Únie	1				1
Životné prostredie	1	5			6
Spolu	**99**	**19**	**6**	**10**	**134**

18. RÔZNE – VÝSLEDKY ODVOLANÍ PODANÝCH NA SÚDNY DVOR (2011 – 2015)

(ROZSUDKY A UZNESENIA)

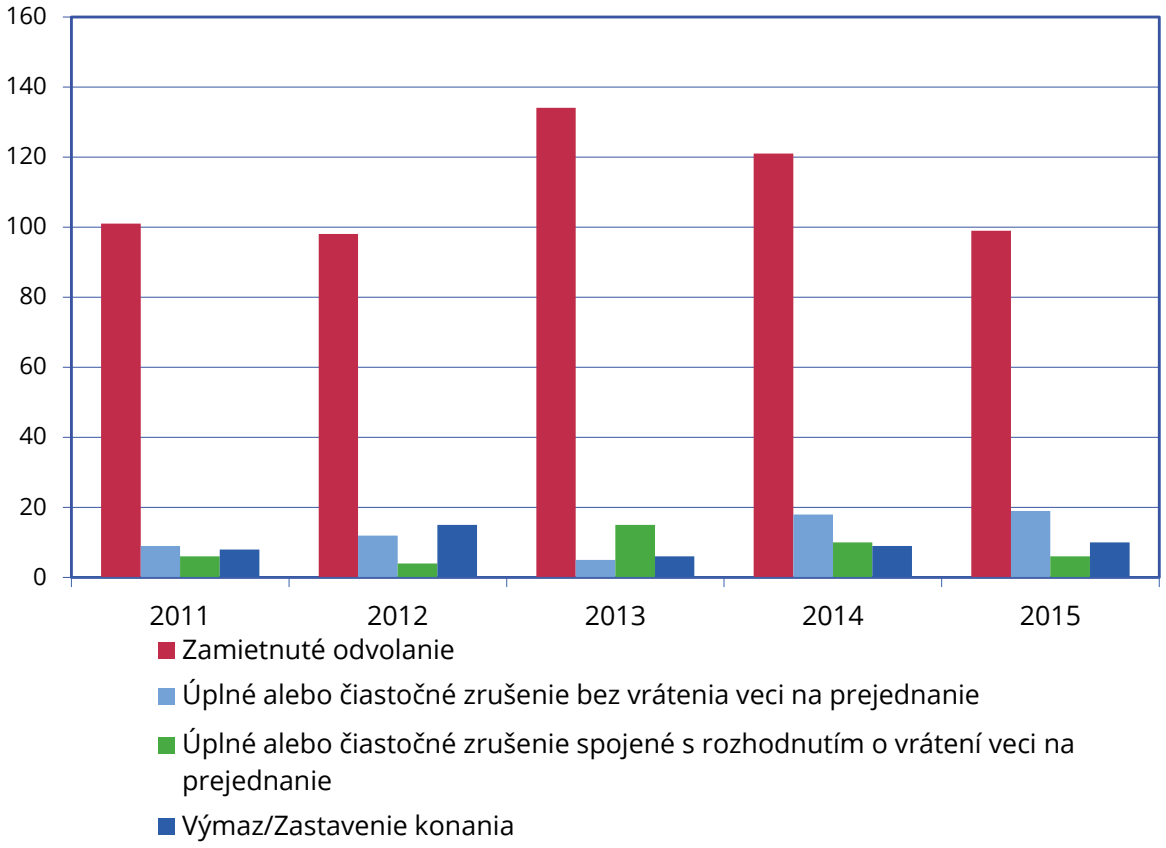

	2011	2012	2013	2014	2015
Zamietnuté odvolanie	101	98	134	121	99
Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie	9	12	5	18	19
Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie	6	4	15	10	6
Výmaz/Zastavenie konania	8	15	6	9	10
Spolu	**124**	**129**	**160**	**158**	**134**

19. RÔZNE – CELKOVÝ VÝVOJ (1989 – 2015)

ZAČATÉ, SKONČENÉ, PREBIEHAJÚCE KONANIA

	Začaté konania[1]	Skončené konania[2]	Prebiehajúce konania k 31. decembru
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1117
1998	238	348	1007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1174
2005	469	610	1033
2006	432	436	1029
2007	522	397	1154
2008	629	605	1178
2009	568	555	1191
2010	636	527	1300
2011	722	714	1308
2012	617	688	1237
2013	790	702	1325
2014	912	814	1423
2015	831	987	1267
Spolu	**12483**	**11216**	

1 | 1989: Súdny dvor postúpil 153 vecí novozriadenému Súdu prvého stupňa.
1993: Súdny dvor postúpil 451 vecí z dôvodu prvého rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.
1994: Súdny dvor postúpil 14 vecí z dôvodu druhého rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.
2004 – 2005: Súdny dvor postúpil 25 vecí z dôvodu tretieho rozšírenia právomocí Súdu prvého stupňa.

2 | 2005 – 2006: Súd prvého stupňa postúpil 118 vecí novozriadenému Súdu pre verejnú službu.

KAPITOLA III

SÚD PRE VEREJNÚ SLUŽBU

A | ČINNOSŤ SÚDU PRE VEREJNÚ SLUŽBU V ROKU 2015

Predkladateľ: predseda Súdu pre verejnú službu **Sean VAN RAEPENBUSCH**

Zo súdnych štatistík Súdu pre verejnú službu za rok 2015 vyplýva, že počet začatých vecí (167) stúpol v porovnaní s predchádzajúcim rokom (157). Počet skončených vecí v roku 2015 (152) je rovnaký, ako počet skončených vecí v minulom roku.

Počet prebiehajúcich konaní sa k 31. decembru 2015 zvýšil na 231 konaní oproti 216 konaniam v roku 2014. Treba však poznamenať, že v uplynulých dvoch rokoch musel Súd pre verejnú službu prerušiť konanie v mnohých veciach týkajúcich sa jednak prevodu skôr nadobudnutých práv na dôchodok do systému dôchodkového zabezpečenia Európskej únie a jednak uplatnenia reformy Služobného poriadku úradníkov Európskej únie (ďalej len „služobného poriadku“) a Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie (ďalej len „PZOZ“)[1], a to čakaním na rozhodnutia Všeobecného súdu Európskej únie. V dôsledku toho, hoci v 54 prerušených konaniach týkajúcich sa prevodu práv na dôchodok došlo v nadväznosti na rozsudky Všeobecného súdu Európskej únie z 13. októbra 2015 k ich pokračovaniu, 23 konaní vo veciach tejto povahy ostalo naďalej k 31. decembra 2015 prerušených, resp. pokiaľ ide o reformu služobného poriadku a PZOZ, takých konaní ostalo prerušených 28. Spolu s ďalšími žalobami, o ktorých konanie bolo z rozličných dôvodov prerušené, celkovo v 69 veciach boli konania ku koncu roka prerušené, čo tvorí približne 30 % počtu prebiehajúcich konaní.

Priemerná dĺžka konania, do ktorej sa nezapočítava prípadná dĺžka prerušenia konania, sa ako taká skrátila z 12,7 mesiaca v roku 2014 na 12,1 mesiaca v roku 2015. Treba pripomenúť, že v roku 2013 táto dĺžka bola 14,7 mesiaca.

Predseda Súdu pre verejnú službu navyše prijal v priebehu posudzovaného obdobia 2 uznesenia o nariadení predbežného opatrenia. Tento údaj potvrdzuje dlhodobé znižovanie počtu návrhov na nariadenie predbežných opatrení v sporoch v oblasti verejnej služby, pretože 11 takých uznesení bolo prijatých v roku 2012, 3 v roku 2013 a 5 v roku 2014.

Zo štatistík súdu za rok 2015 tiež vyplýva, že keby sa nepočítali vrátené veci po preskúmaní, proti 33 rozhodnutiam Súdu pre verejnú službu bolo podaných 35 odvolaní na Všeobecný súd Európskej únie, čo predstavuje skoro rovnaký počet ako v roku 2014 (36). 33 takto napadnutých rozhodnutí predstavuje len 28,21 % počtu napadnuteľných rozhodnutí vydaných Súdom pre verejnú službu v porovnaní s 36,36 % rozhodnutí v roku 2014 a 38,89 % rozhodnutí v roku 2013. Navyše z 37 odvolaní prejednaných v roku 2015 bolo 22 zamietnutých a v 14 prípadoch sa odvolaniu úplne alebo čiastočne vyhovelo, pričom 7 vecí, v ktorých bolo rozhodnutie zrušené, boli vrátené Súdu pre verejnú službu na ďalšie konanie. Len jedno odvolanie bolo vymazané z registra. Z toho vyplýva, že v 7 veciach, v ktorých bolo rozhodnutie zrušené, t. j. v polovica odvolaní, ktorým bolo vyhovené, sú tieto zrušenia výsledkom rozdielneho výkladu používaného jednak Súdom pre verejnú službu a jednak Všeobecným súdom Európskej únie len v dvoch oblastiach: týkajúcej sa zmlúv podľa PZOZ a týkajúcej sa prevodu práv na dôchodok.

Navyše 14 vecí skončilo urovnaním sporu zmierom podľa rokovacieho poriadku v porovnaní s 12 vecami za predchádzajúci rok. Toto predstavuje najlepší výsledok, aký kedy Súd pre verejnú službu v tejto súvislosti dosiahol.

V nasledujúcej časti sú uvedené najvýznamnejšie rozhodnutia Súdu pre verejnú službu.

1 | Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1023/2013 z 22. októbra 2013, ktorým sa mení Služobný poriadok úradníkov Európskej únie a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 287, s. 15).

I. PROCESNÉ OTÁZKY

Podľa ustanovení článku 91 ods. 1 služobného poriadku má žaloba, bez ohľadu na konanie o sťažnosti, smerovať proti pôvodnému aktu spôsobujúcemu ujmu. V tejto súvislosti sa ustálila judikatúra v tom zmysle, že žaloba, aj keď formálne smerujúca proti zamietnutiu sťažnosti, má za následok začatie konania súdu o akte spôsobujúcom ujmu, proti ktorému sa sťažnosť podala, okrem prípadu, keď dosah zamietnutia sťažnosti je odlišný od dosahu aktu, proti ktorému bola sťažnosť podaná. V uznesení z 15. júla 2015, ***De Esteban Alonso/ Komisia*** (F-35/15, EU:F:2015:87, ktoré je predmetom odvolania), Súd pre verejnú službu však zdôraznil, že síce platí, že žalobu treba chápať ako podanú proti pôvodnému aktu vzhľadom na účel sťažnosti, ktorým je umožniť administratíve preskúmať tento akt, konanie pred podaním žaloby sa napriek tomu vyvíja, takže menovací orgán alebo orgán oprávnený uzatvárať pracovné zmluvy (ďalej len „OOUPZ“) môže pri zamietnutí sťažnosti zároveň zmeniť dôvody, na základe ktorých tieto orgány prijali napadnutý akt. Môže tak spraviť aj v prípade, keď v sťažnosti nebola uvedená žiadna nová a podstatná skutočnosť. V dôsledku toho Súd pre verejnú službu rozhodol, že hoci žalobu treba chápať ako podanú proti pôvodnému aktu, treba sa ňou zaoberať s ohľadom na rozhodnutie, ktorým sa sťažnosť zamieta.

II. HMOTNOPRÁVNE OTÁZKY

VŠEOBECNÉ PODMIENKY PLATNOSTI AKTOV

1. CHARTA ZÁKLADNÝCH PRÁV EURÓPSKEJ ÚNIE

Súd pre verejnú službu vo svojom rozsudku z 30. júna 2015, ***Petsch/Komisia*** (F-124/14, EU:F:2015:69) rozhodol, že hoci právo pracovníkov na informácie a konzultácie a právo na kolektívne vyjednávanie, ktoré sú zakotvené v článkoch 27 a 28 Charty základných práv Európskej únie, sa môžu uplatňovať vo vzťahoch medzi inštitúciami Únie a ich zamestnancami, prináleží právu Únie, aby upravilo ich výkon v súlade so samotným znením týchto článkov. Súd pre verejnú službu dospel v tejto súvislosti k záveru, že všeobecné vykonávacie ustanovenia (ďalej len „VVU“) môžu predstavovať takú úpravu, pričom s ohľadom na právo Únie spresnil prípady a podmienky, za akých sa vyššie uvedené práva môžu uplatňovať.

2. HIERARCHIA NORIEM

Z rozsudkov Súdu pre verejnú službu z 30. júna 2015, ***Petsch/Komisia*** (F-124/14, EU:F:2015:69) a z 8. júla 2015, ***DP/ACER*** (F-34/14, EU:F:2015:82) vyplýva, že ak je inštitúcia alebo agentúra oprávnená prijať VVU v rámci článku 110 odseku 1 služobného poriadku, ktorých cieľom je doplniť alebo vykonať hierarchicky vyššie a záväzné ustanovenia služobného poriadku alebo PZOZ, príslušný orgán nemôže postupovať *contra legem*, najmä prijatím ustanovení, ktorých uplatnenie by bolo v rozpore s ustanoveniami služobného poriadku alebo by zbavilo toto ustanovenie akéhokoľvek potrebného účinku, ani porušovať všeobecné právne zásady. VVU totiž môžu stanoviť kritéria schopné usmerniť administratívu pri výkone jej diskrečnej právomoci alebo spresniť pôsobnosť ustanovení služobného poriadku, ktoré sú nejasné. Naopak, tieto ustanovenia nemôžu zúžiť pôsobnosť služobného poriadku alebo PZOZ, ani ustanoviť pravidlá, ktoré sa odchyľujú od ustanovení vyššej právnej sily alebo všeobecných právnych zásad.

3. PRÁVO BYŤ VYPOČUTÝ

Súd pre verejnú službu preskúmal podmienky, za akých porušenie práva byť vypočutý predstavuje podstatnú formálnu náležitosť a odôvodňuje zrušenie napadnutého rozhodnutia, a v rozsudkoch z 9. septembra 2015, ***De Loecker/ESVČ*** (F-28/14, EU:F:2015:101) a z 8. októbra 2015, ***DD/FRA*** (F-106/13 a F-25/14, EU:F:2015:118, ktorý je predmetom odvolania), uplatnil judikatúru, podľa ktorej je nevyhnutné preskúmať, či by bez tejto vady konania mohlo konanie viesť k inému výsledku. Vo veci *De Loecker/ESVČ* Súd pre verejnú službu dospel k záveru, že tomu tak nebolo v danom prípade, pretože žalobca bol prijatý ako vedúci delegácie, ktorý sa dopustil vážnych pochybení vo vedení tejto delegácie, v dôsledku čoho došlo k strate dôvery zo strany OOUPZ v jeho riadiace schopnosti, a napokon, že v rámci prijatia rozhodnutia pred zmenou miesta jeho pridelenia do sídla Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ďalej len „ESVČ") ho ESVČ v súvislosti s jeho pochybeniami vypočula. Vo veci *DD/FRA* Súd pre verejnú službu však spresnil, že so zreteľom na základnú povahu dodržania práva byť vypočutý, ako je zakotvené v článku 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv Európskej únie, prináleží žalovanému účastníkovi konania, ktorý prijal sporné rozhodnutie a ktorý z tohto dôvodu lepšie pozná skutočnosti, ktoré predchádzali jeho prijatiu, preukázať, že aj keby bol žalobca riadne vypočutý, nemohol by prijať iné rozhodnutie. Tento rozsudok možno prirovnať k rozsudku zo 16. decembra 2015, ***DE/EMA*** (F-135/14, EU:F:2015:152), ktorým Súd pre verejnú službu zrušil z dôvodu porušenia práva byť vypočutý rozhodnutie o zaradení žalobcu do postavenia „mimo aktívnej služby", pretože konštatoval, že sa nedalo vylúčiť, že keby bol žalobca vypočutý, OOUPZ by mohol prijať iné rozhodnutie o jeho ponechaní v službe, keďže Európska agentúra pre lieky (EMA) nepredložila nijaký dôkaz umožňujúci dospieť k záveru, že napadnuté rozhodnutie by prijala v každom prípade, a keďže podľa tvrdenia žalobcu mohol OOUPZ predložiť informácie o tom, že vychádzal z nesprávneho výkladu skutočností.

Okrem toho v rozsudku z 8. októbra 2015, ***DD/FRA*** (F-106/13 a F-25/14 (EU:F:2015:118, ktorý je predmetom odvolania) Súd pre verejnú službu dospel k záveru, že ak sa preukáže, že žalobcove práva na obranu boli porušené, administratíva nemôže tvrdiť, že tieto práva však boli dodržané a *posteriori* tak, že dotknutý úradník mohol uplatniť svoje tvrdenia proti rozhodnutiu spôsobujúcemu ujmu v rámci konania o sťažnosti stanoveného v článku 90 ods. 2 služobného poriadku. Účinkom sťažnosti podanej na základe uvedeného ustanovenia totiž nie je prerušiť výkon napadnutého rozhodnutia, takže napriek sťažnosti malo toto rozhodnutie bezprostredné negatívne účinky na situáciu žalobcu, hoci tento žalobca nemohol predtým uvedené rozhodnutie ovplyvniť.

4. FORMÁLNE ODÔVODNENIE

Súd pre verejnú službu v rozsudku z 18. novembra 2015 ***Diamantopulos/ESVČ*** (F-30/15, EU:F:2015:138) zdôraznil skutočnosť, že prvoradou úlohou odôvodnenia je znížiť riziko svojvoľnosti tým, že ukladá administratíve povinnosť usporiadať svoje úvahy do koherentného celku, a tak ju prinútiť k logickému vyjadreniu jej názoru a dosahu jej rozhodnutia na základe relevantných tvrdení, ktoré sú jednoznačné, neobsahujú rozpory a sú dostatočné.

5. ZJAVNE NESPRÁVNE POSÚDENIE

Súd pre verejnú službu v rozsudku z 18. mája 2015, ***Bischoff/Komisia*** (F-36/14, EU:F:2015:48), pripomenul svoju skoršiu judikatúru, podľa ktorej možno pochybenie kvalifikovať ako zjavné iba vtedy, ak ho možno ľahko odhaliť z hľadiska kritérií, ktorým má podľa zámeru normotvorcu podliehať výkon širokej miery voľnej úvahy

administratívou. V dôsledku toho s cieľom preukázať, že došlo zjavne nesprávnemu posúdeniu skutkového stavu, ktoré môže odôvodniť zrušenie rozhodnutia, musia byť dôkazné prostriedky, ktoré má predložiť žalobca, dostatočné na to, aby sa posúdenie skutkového stavu zohľadnené administratívou v jej rozhodnutí stalo neprijateľným. Inými slovami, žalobný dôvod založený na zjavnom pochybení treba zamietnuť, ak napriek dôkazným prostriedkom predloženým žalobcom možno napádané posúdenie stále pripustiť ako pravdivé alebo prijateľné.

6. VÝKON PREDCHÁDZAJÚCEHO ROZSUDKU O ZRUŠENÍ

Judikatúra sa ustálila v tom zmysle, že na dosiahnutie súladu s rozsudkom o zrušení a na jeho úplné vykonanie je inštitúcia, ktorej akt bol zrušený, povinná dodržať nielen výrok rozsudku o zrušení, ale aj dôvody, ktoré viedli k výroku a o ktoré sa rozsudok nevyhnutne opiera. Súd pre verejnú službu vo svojom rozsudku z 18. novembra 2015, ***Diamantopulos/ESVČ,*** F-30/15 (EU:F:2015:138) navyše zdôraznil, že jednak opatrenia na vykonanie rozsudku o zrušení musia tiež dodržiavať všetky ustanovenia práva Únie, najmä služobný poriadok, ako ho vykladá judikatúra, a jednak rozsudky o zrušení sa musia vykonať v súlade so zásadou dobrej viery, v súlade s ktorou musí administratíva pri svojom konaní vždy postupovať.

V tom istom rozsudku Súd pre verejnú službu okrem toho rozhodol, že základný dôvod povinnosti odôvodnenia, ktorý bol uvedený vyššie, ako aj povinnosti, ktoré prináležia administratíve podľa článku 266 ZFEÚ, keď niektorý z jej aktov bol pre nedostatok odôvodnenia zrušený, ukladá administratíve dve na seba nadväzujúce povinnosti. V prvom rade administratíva musí s ohľadom na odôvodnenie, ktoré je nevyhnutným podkladom výroku rozsudku o zrušení, vykonať skutočné opätovné preskúmanie dôvodov, ktoré aj keď neboli uvedené v zrušenom rozhodnutí, mohli však tvoriť jeho základ. Následne je úlohou administratívy výslovne uviesť takto opätovne preskúmané dôvody v odôvodnení, ktorým sa má nahradiť odôvodnenie zrušeného rozhodnutia.

PRÁVA A POVINNOSTI ÚRADNÍKOV A ZAMESTNANCOV

1. POVINNOSŤ POSKYTNÚŤ POMOC

V rámci uznesenia z 15. júla 2015, ***De Esteban Alonso/Komisia*** (F-35/15, EU:F:2015:87, ktoré je predmetom odvolania), mal Súd pre verejnú službu príležitosť pripomenúť účel povinnosti poskytnúť pomoc stanovenej v článku 24 služobného poriadku. Účelom tejto povinnosti je poskytnúť úradníkom a zamestnancom istotu tak v prítomnosti, ako aj do budúcnosti s cieľom umožniť im, aby si vo všeobecnom záujme služby lepšie plnili úlohy. Povinnosť inštitúcie poskytnúť pomoc má preto chrániť tak jej zamestnancov, ako aj jej vlastné záujmy a spočíva teda na predpoklade jednoty záujmov. Súd pre verejnú službu v dôsledku toho pripomenul, že povinnosť poskytnúť pomoc má zabezpečiť ochranu úradníkov ich inštitúciou proti konaniam tretích osôb a nie proti aktom samotnej inštitúcie, na preskúmanie ktorých sa vzťahujú iné ustanovenia služobného poriadku. Súd pre verejnú službu na základe toho dospel k záveru, že žalobca sa nemôže odvolávať na článok 24 služobného poriadku s cieľom žiadať od Komisie náhradu trov, ktoré vynaložil na svoju obhajobu v rámci trestného konania, ktoré ešte prebiehalo a v ktorom inštitúcia sledovala opačný záujem z pozície účastníka uplatňujúceho občianskoprávne nároky.

2. OBŤAŽOVANIE

Rozsudkom z 26. marca 2015, ***CW/Parlament*** (F-124/13, EU:F:2015:23), Súd pre verejnú službu rozhodol, že hoci predloženie veci týkajúcej sa psychického obťažovania poradnému výboru, ako aj konzultácia s ním môžu byť v niektorých prípadoch žiaduce, najmä s cieľom mediácie, nepredstavuje nevyhnutnú predchádzajúcu podmienku možnosti každého úradníka podať žiadosť o pomoc v zmysle článku 24 služobného poriadku za podmienok upravených v článkoch 90 a 91 tohto poriadku.

Súd pre verejnú službu ďalej rozhodol vo svojom rozsudku zo 6. októbra 2015, ***CH/Parlament*** (F-132/14, EU:F:2015:115), ktorý sa týkal člena Európskeho parlamentu, že pokiaľ bola orgánu riadne doručená žiadosť o pomoc v čase, keď zamestnanec i dotknutý člen Parlamentu vykonávali svoje funkcie v rámci tejto inštitúcie a ak existujú vážne pochybnosti o existencii psychického obťažovania, je tento orgán povinný začať administratívne vyšetrovanie s cieľom zistiť skutkový stav a musí viesť toto vyšetrovanie až do konca, a to aj po prípadnom odchode dotknutého člena alebo zamestnanca z inštitúcie. V prípade, že skutkový stav sa preukáže, závery vyšetrovania musia slúžiť na určenie primeraných opatrení na poskytnutie nápravy v predmetnom prípade a zabráneniu tomu, aby sa podobná situácia opakovala v budúcnosti. Súd pre verejnú službu tiež uviedol, že vyšetrovanie môže byť užitočné pre obeť pri jej úsilí o dosiahnutie náhrady prípadnej ujmy, a naopak, ak závery vyšetrovania vyvracajú tvrdenia údajnej obete, môže toto vyšetrovania umožniť dotknutej osobe dosiahnuť nápravu krivdy, ktorú jej tieto obvinenia spôsobili.

V tom istom rozsudku zo 6. októbra 2015, ***CH/Parlament*** (F-132/14, EU:F:2015:115), Súd pre verejnú službu okrem toho rozhodol, že inštitúcia môže uložiť postih osobe uvedenej v sťažnosti na obťažovanie iba vtedy, ak dokazovanie s istotou preukazuje existenciu správania obvinenej osoby, ktoré poškodzuje riadne fungovanie služby alebo dôstojnosť a dobrú povesť obete. Súd pre verejnú službu navyše zdôraznil, že to platí *a fortiori* vtedy, keď obvinená osoba zastáva volený mandát ustanovený v Zmluvách.

3. POVINNOSŤ ZACHOVÁVAŤ LOJÁLNOSŤ A DÔSTOJNOSŤ FUNKCIE

V rozsudku z 26. marca 2015, ***CW/Parlament*** (F-124/13, EU:F:2015:23), Súd pre verejnú službu napokon rozhodol, že hoci zaslanie správ, ktoré obsahujú hanlivé alebo zlomyseľné vyjadrenia nadriadenými, možno považovať za prejav obťažovania v zmysle článku 12a služobného poriadku, povinnosť lojálnosti uvedená v článku 11 služobného poriadku, ako aj povinnosť každého úradníka podľa článku 12 služobného poriadku zdržať sa každého konania a správania, ktoré by mohlo nepriaznivo ovplyvniť dôstojnosť jeho funkcie, zahŕňajú povinnosť každého podriadeného zdržať sa neopodstatneného spochybňovania autority svojich nadriadených. V každom prípade tieto dve ustanovenia ukladajú povinnosť preukázať mieru a obozretnosť tak pri zasielaní e-mailov obsahujúcich také spochybňovanie, ako aj pri výbere ich adresátov.

4. POVINNOSŤ STAROSTLIVOSTI

Súd pre verejnú službu vo svojom rozsudku z 18. mája 2015, ***Bischoff/Komisia*** (F-36/14, EU:F:2015:48), pripomenul judikatúru týkajúcu sa povinnosti starostlivosti. Z tejto judikatúry vyplýva, že povinnosť starostlivosti, ktorú má administratíva voči svojim zamestnancom, vyjadruje rovnováhu medzi vzájomnými právami a povinnosťami stanovenými služobným poriadkom vo vzťahoch medzi verejným orgánom a zamestnancami verejnej služby. Táto povinnosť znamená najmä to, že orgán pri rozhodovaní o postavení úradníka alebo

zamestnanca prihliada na všetky skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť jeho rozhodnutie, a pritom zohľadňuje nielen záujem služby, ale aj záujem dotknutého úradníka. Súd pre verejnú službu však tiež pripomenul, že ochrana práv a záujmov úradníkov je vždy obmedzená dodržiavaním platných právnych noriem.

SLUŽOBNÝ POSTUP ÚRADNÍKOV A ZAMESTNANCOV

1. PRIJÍMANIE DO ZAMESTNANIA

Súd pre verejnú službu vo svojom rozsudku zo 6. októbra 2015, ***FE/Komisia*** (F-119/14, EU:F:2015:116, ktorý je predmetom odvolania), rozhodol, že oznámenie o výberovom konaní by bolo pozbavené svojho účelu, keby menovací orgán mohol vylúčiť z rezervného zoznamu úspešného uchádzača odvolaním sa na podmienku prípustnosti alebo spôsob jej uplatňovania, ktoré sa nenachádzajú ani v uvedenom oznámení, ani v služobnom poriadku, a ktoré v každom prípade neboli pred prijatím oznámenia o výberovom konaní uverejnené spôsobom prístupným, či nevyhnutne známym výberovej komisii ani dotknutým uchádzačom. Oznámenie o výberovom konaní totiž predstavuje normatívny právny rámec každého výberového konania na obsadenie pracovného miesta v inštitúciách Únie v tom zmysle, že s výnimkou ustanovení služobného poriadku vyššej právnej sily, stanovuje jednak rozdelenie právomocí medzi menovacím orgánom a výberovou komisiou pri organizácii a priebehu skúšok výberového konania a jednak podmienky týkajúce sa účasti uchádzačov, najmä ich profilu a ich konkrétnych práv a povinností.

Súd pre verejnú službu uplatnil vo svojom rozsudku ***Kakol/Komisia*** z 22. januára 2015 (F-1/14 a F-48/14, EU:F:2015:5, ktorý je predmetom odvolania pred Všeobecným súdom Únie) judikatúru, podľa ktorej platí, že keď sú podmienky pripustenia do výberového konania v po sebe nasledujúcich oznámeniach o výberovom konaní formulované rovnako alebo podobne, možno kvalifikáciu uchádzača alebo jeho odbornú prax posúdiť v neskoršom výberovom konaní menej priaznivo ako pri skoršom iba vtedy, ak odôvodnenie rozhodnutia jasne vysvetľuje tento rozdiel v posúdení, pričom však táto povinnosť odôvodnenia je uložená iba vtedy, keď dotknutá osoba upozornila výberovú komisiu na skutočnosť, že bola pripustená k účasti na skoršom podobnom výberovom konaní. V danom prípade Súd pre verejnú službu dospel k záveru, že sporné výberové konanie sa podobalo inému výberovému konaniu, na ktorom bola účasť žalobkyne pripustená, napriek skutočnosti, že jedno predstavovalo výberové konanie v rámci „rozšírenia“, a teda „podliehalo odchylnému režimu“, a druhé bolo „bežným“ verejným výberovým konaním, čo podľa tvrdenia Komisie znamenalo, že relevantnosť odborných predpokladov uchádzačov sa nemala posudzovať rovnakým spôsobom. Súd pre verejnú službu v tejto súvislosti rozhodol, že účel výberového konania vyplýva z opisu úloh, ktoré majú úspešní uchádzači plniť, a nie z podmienky štátnej príslušnosti, ktorú musia spĺňať.

V súvislosti so skúšobnou dobou, ktorú možno úradníkom alebo zamestnancom stanoviť, Súd pre verejnú službu vo svojom rozsudku ***Murariu/EIOPA*** (F-116/14, EU:F:2015:89) v podstate rozhodol, že administratíva má na základe právomoci organizovať svoje služby možnosť stanoviť úradníkovi, ktorý už bol vymenovaný do stálej služby a je úspešným uchádzačom výberového konania do vyššej platovej triedy, alebo zamestnancovi, ktorý už bol potvrdený na konci skúšobnej doby, novú skúšobnú dobu v prípade, ak dotknutá osoba má obsadiť nové pracovné miesto zahŕňajúce podstatnú zmenu povahy jej povinností.

2. POVÝŠENIE

Súd pre verejnú službu vo svojich rozsudkoch z 18. marca 2015, ***Ribeiro Sinde Monteiro/ESVČ*** (F-51/14, EU:F:2015:11, ktorý je predmetom odvolania) z 22. septembra 2015, ***Silvan/Komisia*** (F-83/14, EU:F:2015:106, ktorý je predmetom odvolania) a z 15. decembra 2015, ***Bonazzi/Komisia*** (F-88/15, EU:F:2015:150), pripomenul, že menovací orgán má pri povyšovaní úradníkov právomoc vykonať porovnávacie hodnotenie zásluh podľa postupu alebo metódy, ktoré považuje za najvhodnejšie, pretože vzhľadom na širokú mieru voľnej úvahy, ktorou disponujú inštitúcie pri realizácii cieľov článku 45 služobného poriadku v súlade so svojimi vlastnými potrebami organizácie a riadenia svojich zamestnancov, inštitúcie nemajú povinnosť prijať konkrétny systém hodnotenia a povyšovania. Súd pre verejnú službu vo vyššie uvedených rozsudkoch však tiež pripomenul, že právomoc takto priznaná menovaciemu orgánu je obmedzená nevyhnutnosťou vykonať porovnávacie hodnotenie zásluh so starostlivosťou a nestrannosťou v záujme služby a v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania a že v dôsledku toho treba uvedené hodnotenie vykonať s použitím zdrojov informácií a údajov, ktoré sú porovnateľné. V tejto súvislosti Súd pre verejnú službu spresnil, že hoci samozrejme nemožno tvrdiť, že podľa článku 43 služobného poriadku sa vyžaduje použitie číselného a analytického hodnotenia, povinnosť vykonať porovnanie zásluh na rovnom základe s použitím porovnateľných zdrojov informácií a údajov, obsiahnutá v článku 45 služobného poriadku, vyžaduje postup alebo metódu, ktorá je schopná neutralizovať subjektivitu vyplývajúcu z hodnotení vykonaných rôznymi hodnotiteľmi. Vzhľadom na tieto predpoklady dospel Súd pre verejnú službu v rozsudkoch ***Silvan/Komisia*** a ***Bonazzi/Komisia*** k záveru, že na rozdiel od systému povyšovania zavedeného na ESVČ a opísaného v rozsudku ***Ribeiro Sinde Monteiro/ESVČ***, systém povyšovania zavedený Komisiou spĺňa požiadavky služobného poriadku, lebo vzorové hodnotiace správy uvedené v spise nasvedčovali tomu, že hodnotenie je dôkladné, pričom sa vykonáva a je štruktúrované na základe identických kritérií a parametrov, s ohľadom na ktoré boli rovnako hodnotení všetci dotknutí úradníci, ako aj preto, lebo Komisia predložila presvedčivé dôkazy, pokiaľ ide o pokyny a školenia poskytované hodnotiteľom s cieľom viesť postupy hodnotenia a povyšovania homogénnym spôsobom.

Navyše v rozsudku z 22. septembra 2015, ***Silvan/Komisia*** (F-83/14, EU:F:2015:106, ktorý je predmetom odvolania), Súd pre verejnú službu spresnil, že menovací orgán si pri svojom porovnávacom hodnotení všetkých úradníkov prichádzajúcich do úvahy na povýšenie môže vyžiadať pomoc administratívnych služieb na rôznych stupňoch hierarchie v súlade so zásadami, ktoré sú vlastné fungovaniu každého hierarchicky usporiadaného administratívneho systému a ktoré sú zakotvené v článku 21 prvom odseku služobného poriadku, podľa ktorého je úradník bez ohľadu na jeho služobné postavenie povinný pomáhať a radiť svojim nadriadeným. Súd pre verejnú službu však dodal, že predbežné preskúmanie spisov úradníkov prichádzajúcich do úvahy na povýšenie na každom generálnom riaditeľstve nemôže nahradiť porovnávacie hodnotenie, ktoré má následne vykonať výbor pre povýšenie, keď je to stanovené, a potom menovací orgán. Konkrétne, ak nemá byť porovnávacie hodnotenie zásluh všetkých úradníkov prichádzajúcich do úvahy na povýšenie bezpredmetné, nemožno pripustiť, aby sa tento orgán uspokojil s tým, že preskúma zásluhy úradníkov, ktorí sú v zoznamoch zostavených jednotlivými službami alebo generálnymi riaditeľstvami zaradení najlepšie.

Okrem toho Súd pre verejnú službu jednak pripomenul, že pri rozhodovaní o povýšení, odpracované roky v platovej triede či službe nepredstavujú faktor, ktorý sa musí priamo zohľadniť pri porovnávacom hodnotení zásluh, ako sa vyžaduje podľa článku 45 služobného poriadku, na základe čoho rozhodol vo svojom rozsudku z 15. decembra 2015, ***Bonazzi/Komisia*** (F-88/15, EU:F:2015:150), že skutočnosť, že dotknutá osoba bola určitý počet rokov zaradená v platovej triede nijako nepreukazuje, že má osobitné zásluhy. Považovať odpracované roky v rámci platovej triedy za rozhodujúce kritérium by viedlo k automatickému povyšovaniu, ktoré by bolo v rozpore so zásadou verejnej služby, podľa ktorej prináleží podporovať najvyššiu úroveň spôsobilosti, výkonnosti a správania v službe, ako sú uvedené v článku 27 prvom odseku a článku 43 prvom odseku služobného poriadku.

Nakoniec v tom istom rozsudku Súd pre verejnú službu rozhodol, že hoci paritný orgán, ktorý má pomôcť menovaciemu orgánu pri porovnávacom hodnotení zásluh úradníkov prichádzajúcich do úvahy pre povýšenie zlyhá pri plnení svojej úlohy a neprijme odporúčania, ktoré prijať má, nemôže menovací orgán ponechať povyšovanie nevybavené. V takom prípade je tento orgán povinný sám pristúpiť k porovnávaciemu hodnoteniu zásluh prijatím rozhodnutí o povýšení, no treba pripomenúť, že služobný poriadok neukladá menovaciemu orgánu povinnosť požiadať o vysvetlenia od takého paritného orgánu, ktorého zriadenie je na rozhodnutí každej inštitúcie.

3. DEFINITÍVNE SKONČENIE SLUŽOBNÉHO POMERU

Súd pre verejnú službu vo svojom rozsudku z 18. mája 2015, ***Bischoff/Komisia*** (F-36/14, EU:F:2015:48) pripomenul, že keď menovací orgán zohľadňuje záujem služby, aby rozhodol o žiadosti úradníka o ponechanie v službe po dosiahnutí vekovej hranice upravenej v článku 52 prvom odseku písm. a) služobného poriadku na automatický odchod do dôchodku, má širokú mieru voľnej úvahy, a v dôsledku toho môže Súd pre verejnú službu preskúmať posúdenie tohto orgánu iba v prípade zjavne nesprávneho posúdenia alebo zneužitia právomoci.

V tom istom rozsudku Súd pre verejnú službu spresnil, že v konkrétnom prípade článku 52 druhom odseku služobného poriadku je záujem dotknutého úradníka v zmysle povinnosti starostlivosti zohľadnený tým, že žiadosť zo strany tohto úradníka je nevyhnutným predpokladom každého rozhodnutia o jeho zachovaní v službe po dosiahnutí vekovej hranice upravenej v služobnom poriadku pre automatický odchod do dôchodku. Hneď ako sa menovací orgán dozvie o záujme úradníka prostredníctvom takto podanej žiadosti, rozhodnutie, ktoré musí prijať, závisí výlučne od záujmu služby, ako to navyše vyplýva zo samotného znenia článku 52 druhého odseku služobného poriadku. Ako rozhodol Súd pre verejnú službu, úradník teda nemusí preukazovať menovaciemu orgánu, že má osobný záujem na ponechaní v službe, pretože tento záujem je pri preskúmaní jeho žiadosti irelevantný.

PRACOVNÉ PODMIENKY ÚRADNÍKOV A ZAMESTNANCOV

Pred nadobudnutím účinnosti reformy služobného poriadku a PZOZ bol týždenný pracovný čas konkrétne stanovený na 37 hodín a 30 minút. Hoci nariadením č. 1023/2013 sa nezmenili ustanovenia, ktorými sa stanovuje základný plat úradníkov a zamestnancov, zmenilo sa ním znenie článku 55 ods. 2 služobného poriadku v tom zmysle, že táto doba sa môže pohybovať od minimálne 40 hodín do maximálne 42 hodín týždenne, v závislosti od rozhodnutia prijatého v tejto súvislosti inštitúciou, prípadne orgánom, úradom alebo agentúrou, ktorá ich zamestnáva. V tejto súvislosti Súd pre verejnú službu uviedol vo svojom uznesení z 23. apríla 2015, ***Bensai/Komisia*** (F-131/14, EU:F:2015:34), ako aj v rozsudku z 30. júna 2015, ***Petsch/Komisia*** (F-124/14, EU:F:2015:69), že zamestnanci zamestnaní na zmluvnom základe sú odmeňovaní v závislosti od ich zaradenia do platovej triedy a platového stupňa a poberajú mesačnú odmenu, ktorá nie je závislá od bežného pracovného času. Súd pre verejnú službu pripomenul, že normotvorca môže v zásade kedykoľvek zmeniť práva a povinnosti úradníkov a zamestnancov, v dôsledku čoho rozhodol, že normotvorca mohol zvýšiť týždenný pracovný čas bez zvýšenia mzdy.

FUNKČNÉ POŽITKY A DÁVKY SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA ÚRADNÍKOV

1. PRÍSPEVOK NA USÍDLENIE

V rozsudku z 18. novembra 2015, ***FH/Parlament*** (F-26/15, EU:F:2015:137), Súd pre verejnú službu pripomenul, že cieľom príspevku na usídlenie je umožniť, aby úradník okrem nákladov spojených s presťahovaním, ktoré sú predmetom osobitnej náhrady, mohol znášať nevyhnutné náklady vzniknuté z dôvodu jeho integrácie v novom mieste svojho zamestnania na podstatnú dobu. Z toho vyvodil, že úradníkovi, ktorý má nárok na príspevok na domácnosť a ktorý bol pridelený na miesto, kde býva jeho rodina v zmysle článku 5 ods. 4 poslednej vety prílohy VII služobného poriadku, sa nárok na príspevok na usídlenie neprizná len vtedy, keď sa tento úradník skutočne usadí spolu so svojou rodinou na svojom mieste výkonu práce, pretože v takom prípade mu nevzniknú zvýšené náklady na usídlenie. Také ustanovenia sa naopak neuplatní, ak sa úradník, ktorý poberá príspevok na domácnosť, neusadí alebo nepresídli so svojou rodinou v prípade jeho preloženia, hoci jeho rodina je usadená v mieste jeho nového výkonu práce. V takom prípade môžu totiž dotknutému úradníkovi vzniknúť dodatočné náklady spojené s jeho skutočným usadením sa na inej adrese, než na ktorej býva jeho rodina, a za týchto okolností sa môže domáhať nároku na príspevok na usídlenie, ktorý je v tomto prípade vo výške jednomesačného základného platu.

2. DÔCHODKY

V súlade s článkom 27 prvým odsekom prílohy VIII služobného poriadku má rozvedený manžel úradníka alebo bývalého úradníka nárok na pozostalostný dôchodok, ak preukáže, že má nárok na výživné od bývalého manžela najmä podľa dohody, ku ktorej došlo medzi bývalými manželmi. Súd pre verejnú službu vo svojom rozsudku z 23. marca 2015, ***Borghans/Komisia*** (F-6/14, EU:F:2015:19), uviedol, že úprava výživného medzi bývalými manželmi patrí k majetkovým dôsledkom vyplývajúcim z rozsudku o rozvode. V dôsledku toho Súd pre verejnú službu dospel k záveru, že s cieľom určiť, či sa rozvedený manžel úradníka alebo bývalého úradníka môže domáhať pozostalostného dôchodku z dôvodu dohody, ku ktorej došlo medzi bývalými manželmi, sa nemá použiť autonómny výklad, ale treba odkázať na vnútroštátne právo, ktorým sú upravené účinky rozvodu.

DISCIPLINÁRNE OPATRENIA

V súvislosti s dodržiavaním práva na obhajobu v disciplinárnom konaní podľa služobného poriadku Súd pre verejnú službu rozhodol vo svojom rozsudku z 8. októbra 2015, ***DD/FRA*** (F-106/13 a F-25/14, EU:F:2015:118, ktorý je predmetom odvolania), že článok 2 ods. 2 a článok 3 prílohy IX služobného poriadku ukladajú menovaciemu orgánu povinnosť, keď plánuje začať disciplinárne konanie na základe správy vypracovanej na záver administratívneho vyšetrovania, oznámiť najskôr dotknutému úradníkovi závery vyšetrovacej správy, ako aj všetky dôkazy v spise, aby tento úradník mohol v primeranej lehote na prípravu svojej obhajoby predložiť akúkoľvek užitočnú pripomienku. Skutočnosť, že sa dotknutému úradníkovi ústne oznámili závery vyšetrovacej správy počas jeho vypočutia podľa článku 3 prílohy IX služobného poriadku nemôže stačiť na zabezpečenie dodržania uvedených ustanovení.

Súd pre verejnú službu vo svojom rozsudku z 3. júna 2015, ***Bedin/Komisia*** (F-128/14, EU:F:2015:51), ďalej z článku 25 prílohy IX služobného poriadku vyvodil, že normotvorca chcel zúžiť právomoci menovacieho orgánu týkajúce sa posúdenia skutkových okolností, ktoré sú predmetom disciplinárneho konania, v prípade, keď sa súčasne vedie trestné stíhanie pre rovnaké činy. Z tohto ustanovenia naopak nemožno vyvodiť, že by sa menovací orgán nemohol odchýliť od stanoviska disciplinárnej komisie. Hoci menovací orgán nie je týmto stanoviskom viazaný, disciplinárna komisia nie je zbavená svojej základnej funkcie konzultačného orgánu a dotknutý úradník má vždy záruku vyplývajúcu z jej účasti, pretože menovací orgán má povinnosť odôvodniť každé rozhodnutie o odchýlení sa od stanoviska disciplinárnej komisie, a to vrátane oblasti posúdenia skutkového stavu.

Súd pre verejnú službu vo svojom rozsudku zo 17. marca 2015, ***AX/ECB*** (F-73/13, EU:F:2015:9), navyše rozhodol, že právo na prístup k disciplinárnemu spisu upravené predpismi uplatniteľnými na zamestnancov Európskej centrálnej banky (ECB) sa týka len dokumentov použitých v disciplinárnom konaní a/alebo v konečnom rozhodnutí administratívy a netýka sa iných dokumentov. Dotknutý zamestnanec konkrétne nemá právo získať všetky informácie alebo dokumenty, ktoré sú alebo môžu byť k dispozícii, len z dôvodu, že tento zamestnanec pri vlastnom prešetrovaní sporných skutočností uvažuje o dôkaznej sile takých dokumentov alebo informácií v jeho prospech. Navyše dotknutému zamestnancovi možno odmietnuť poskytnutie správy o činnosti bez toho, aby došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu, ak táto správa mala povahu prípravného záznamu vypracovaného pred začatím disciplinárneho konania, a orgán sa pri prijímaní disciplinárneho postihu o tento záznam neopieral.

V tom istom rozsudku Súd pre verejnú službu napokon rozhodol, že ECB môže v rámci svojej inštitucionálnej autonómie predložiť dôkazy o správaní jedného zo svojich zamestnancov vnútroštátnym justičným orgánom, aby preskúmali, či toto správanie možno kvalifikovať ako trestný čin podľa vnútroštátneho práva a odôvodniť začatie trestného stíhania.

SPORY VYPLÝVAJÚCE ZO ZMLÚV

Súd pre verejnú službu pripomenul, že základom pracovnoprávneho vzťahu dočasného zamestnanca s dotknutou inštitúciou alebo agentúrou je pracovná zmluva, na základe čoho rozhodol vo svojom rozsudku ***Murariu/OOUPZ*** (F-116/14, EU:F:2015:89), že pokiaľ ide o možnosť ukončiť zmluvný vzťah po tom, ako bol založený na základe vzájomného prejavu vôle zmluvných strán, OOUPZ nekoná jednostranne ako menovací orgán, ale je viazaný relevantnými zmluvnými ustanoveniami, ktorého ho spájajú s jeho zamestnancom a v každom prípade článkami 14 a 47 PZOZ. OOUPZ teda nemôže, okrem prípadov uvedených v ustanoveniach týchto podmienok, jednostranne rozviazať svoj zmluvný záväzok s daným zamestnancom. Konkrétnejšie, pracovná ponuka adresovaná kandidátovi s cieľom jeho zamestnania ako dočasného zamestnanca vyjadruje iba úmysel, a z tohto dôvodu predstavuje prípravný akt, ktorý nezakladá práva, keďže ju možno odvolať napríklad vtedy, keď OOUPZ po tom, čo urobil pracovnú ponuku, zistí, že dotknutá osoba nespĺňa jednu z podmienok zamestnania upravených v PZOZ, oznámení o voľnom pracovnom mieste alebo interných ustanoveniach. Situácia je však odlišná vtedy, keď bola táto ponuka prijatá, pretože vzájomný prejav vôle zmluvných strán vedie k vzniku nových povinností zmluvnej povahy, ktoré obmedzujú právomoc uvedeného orgánu konať jednostranne, okrem prípadov výslovne stanovených v PZOZ, ktoré sú uvedené v článku 47 týchto podmienok, a v každom prípade právomoc konať so spätnou účinnosťou.

B | ZLOŽENIE SÚDU PRE VEREJNÚ SLUŽBU

(Protokolárny poriadok k 31. decembru 2015)

Zľava doprava:

Sudcovia E. Perillo a H. Kreppel, predseda komory R. Barents, predseda Súdu pre verejnú službu S. Van Raepenbusch, predseda komory K. Bradley, sudcovia M. I. Rofes i Pujol a J. Svenningsen, tajomníčka W. Hakenberg.

1. ZMENY V ZLOŽENÍ SÚDU PRE VEREJNÚ SLUŽBU V ROKU 2015

V roku 2015 nedošlo v zložení Súdu pre verejnú službu k nijakej zmene.

2. PROTOKOLÁRNY PORIADOK

OD 1. JANUÁRA 2015 DO 31. DECEMBRA 2015

S. VAN RAEPENBUSCH, predseda Súdu pre verejnú službu
R. BARENTS, predseda komory
K. BRADLEY, predseda komory
H. KREPPEL, sudca
M. I. ROFES i PUJOL, sudkyňa
E. PERILLO, sudca
J. SVENNINGSEN, sudca

W. HAKENBERG, tajomníčka

3. BÝVALÍ ČLENOVIA SÚDU PRE VEREJNÚ SLUŽBU

(podľa poradia nástupu do funkcie)

Heikki Kanninen (2005 – 2009)
Haris Tagaras (2005 – 2011)
Stéphane Gervasoni (2005 – 2011)
Irena Boruta (2005 – 2013)

PREDSEDA SÚDU PRE VEREJNÚ SLUŽBU

Paul J. Mahoney (2005 – 2011)

C | SÚDNE ŠTATISTIKY SÚDU PRE VEREJNÚ SLUŽBU

ČINNOSŤ SÚDU PRE VEREJNÚ SLUŽBU VO VŠEOBECNOSTI

1. Začaté, skončené, prebiehajúce konania (2011 – 2015)

ZAČATÉ KONANIA

2. Percentuálny podiel počtu vecí podľa hlavných žalovaných inštitúcií (2011 – 2015)

3. Jazyk konania (2011 – 2015)

SKONČENÉ KONANIA

4. Rozsudky a uznesenia – Rozhodovacie zloženie (2015)

5. Výsledok rozhodnutia (2015)

6. Konania o nariadení predbežného opatrenia (2011 – 2015)

7. Dĺžka trvania konaní v mesiacoch (2015)

PREBIEHAJÚCE KONANIA K 31. DECEMBRU

8. Rozhodovacie zloženie (2011 – 2015)

9. Počet žalobcov

RÔZNE

10. Rozhodnutia Súdu pre verejnú službu, proti ktorým bolo podané odvolanie na Všeobecný súd (2011 – 2015)

11. Výsledky odvolaní na Všeobecnom súde (2011 – 2015)

1. ČINNOSŤ SÚDU PRE VEREJNÚ SLUŽBU VO VŠEOBECNOSTI ZAČATÉ, SKONČENÉ, PREBIEHAJÚCE KONANIA (2011 – 2015)

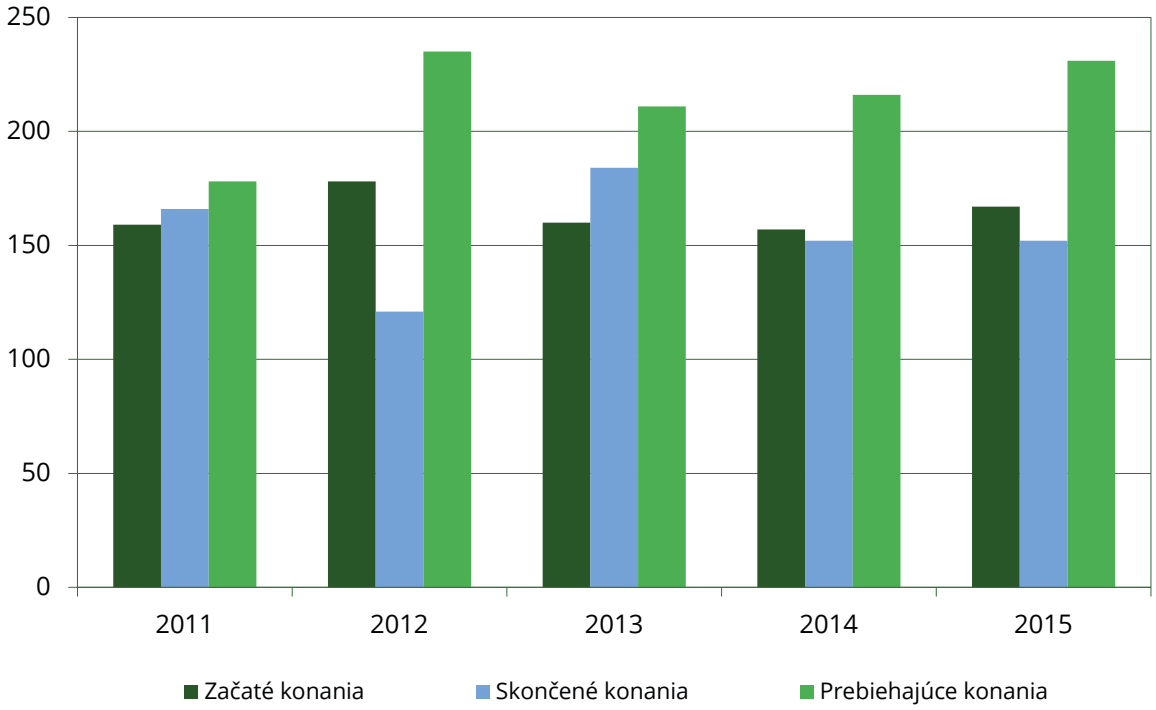

	2011	2012	2013	2014	2015
Začaté konania	159	178	160	157	167
Skončené konania	166	121	184	152	152
Prebiehajúce konania	178	235	211	216	231[1]

Uvedené číselné údaje (približné údaje) uvádzajú celkový počet vecí nezávisle od spojených vecí z dôvodu, že spolu súvisia (jedno číslo konania = jedna vec).

1 | Z toho 69 prerušených konaní.

2. ZAČATÉ KONANIA – PERCENTUÁLNY PODIEL POČTU VECÍ PODĽA HLAVNÝCH ŽALOVANÝCH INŠTITÚCIÍ (2011 – 2015)

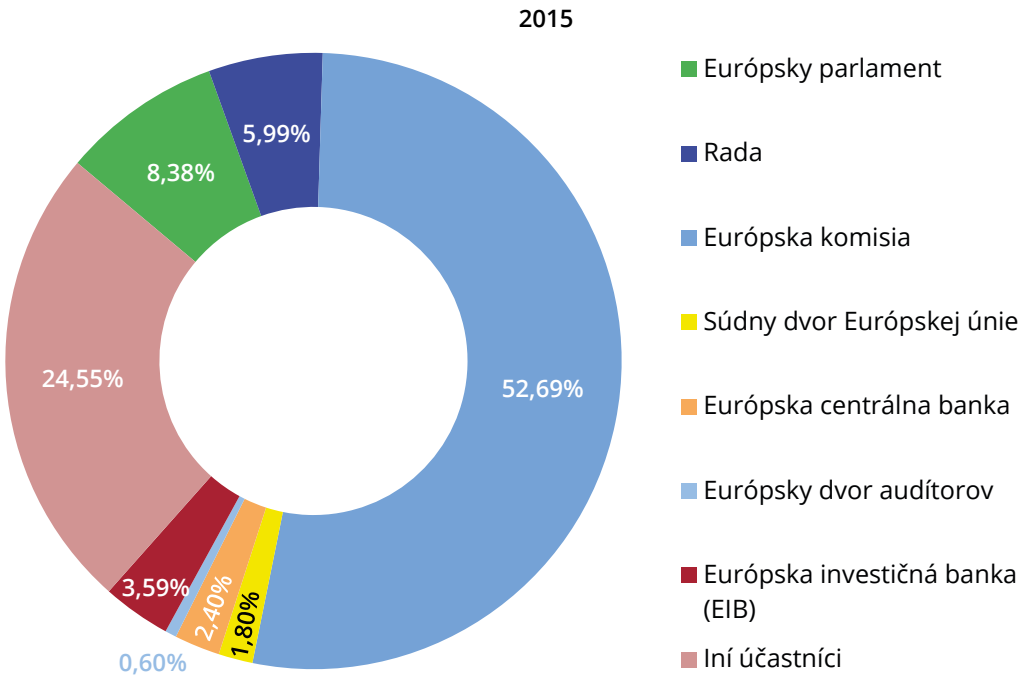

	2011	2012	2013	2014	2015
Európsky parlament	6,29%	6,11%	5,66%	11,80%	8,38%
Rada	6,92%	3,89%	3,77%	8,70%	5,99%
Európska komisia	66,67%	58,33%	49,69%	45,96%	52,69%
Súdny dvor Európskej únie	1,26%		0,63%		1,80%
Európska centrálna banka	2,52%	1,11%	1,89%	1,24%	2,40%
Európsky dvor audítorov	0,63%	2,22%	0,63%	1,24%	0,60%
Európska investičná banka (EIB)	4,32%	4,44%	5,03%	1,24%	3,59%
Iní účastníci	11,40%	23,89%	32,70%	29,81%	24,55%
Spolu	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

3. ZAČATÉ KONANIA – JAZYK KONANIA (2011 – 2015)

Jazyk konania predstavuje jazyk, v ktorom bola podaná žaloba, a nie materinský jazyk alebo štátnu príslušnosť žalobcu.

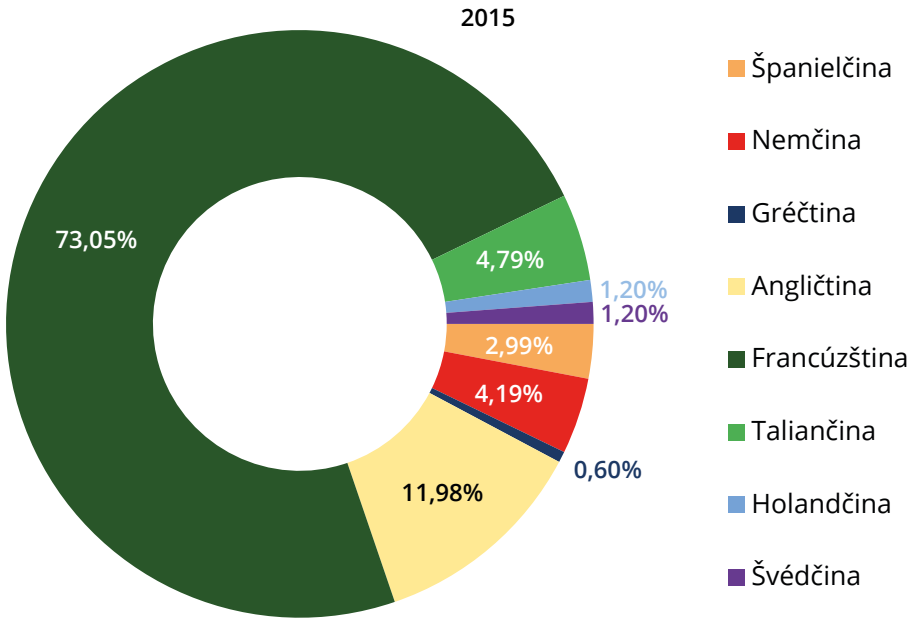

Jazyk konania	2011	2012	2013	2014	2015
Bulharčina		2			
Španielčina	2	3		2	5
Nemčina	10	5	2	9	7
Gréčtina	4	1	4	2	1
Angličtina	23	14	26	23	20
Francúzština	87	108	95	113	122
Taliančina	29	35	21	8	8
Maďarčina	1				
Holandčina	1	6	12		2
Poľština	1	2			
Rumunčina		2			
Slovenčina	1				
Švédčina					2
Spolu	**159**	**178**	**160**	**157**	**167**

4. SKONČENÉ KONANIA – ROZSUDKY A UZNESENIA – ROZHODOVACIE ZLOŽENIE (2015)

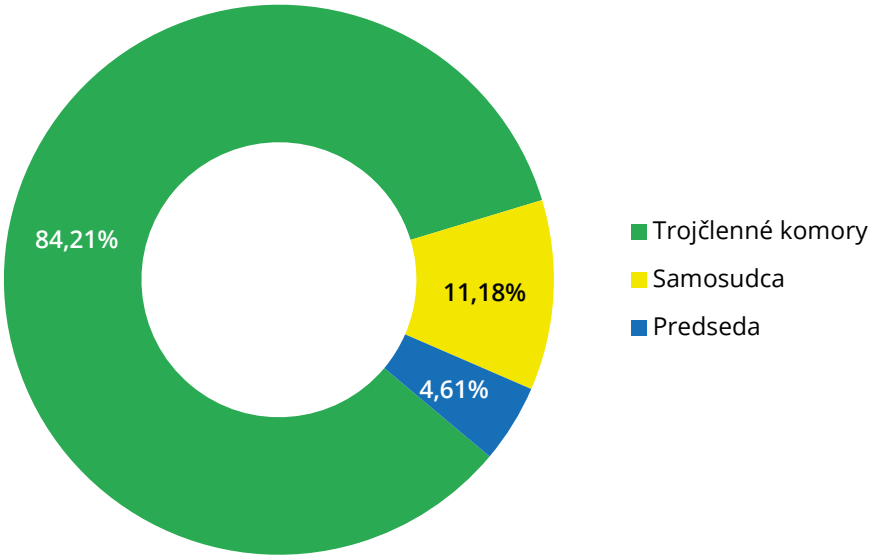

	Rozsudky	Uznesenia o výmaze po urovnaní sporu zmierom[1]	Iné uznesenia, ktorými sa konanie končí	Spolu
Plénum				
Trojčlenné komory	60	14	54	128
Samosudca	15		2	17
Dosiaľ nepridelené veci				
Predseda			7	7
Spolu	**75**	**14**	**63**	**152**

1 | V priebehu roka 2015 sa Súd pre verejnú službu bez úspechu pokúsil o urovnania sporu zmierom v 7 ďalších veciach.

5. SKONČENÉ KONANIA – VÝSLEDOK ROZHODNUTIA (2015)

	Rozsudky		Uznesenia				
	Žaloby, ktorým sa vyhovelo v celom rozsahu alebo čiastočne	Žaloby zamietnuté v celom rozsahu, zastavenie konania	Žaloby/Návrhy [zjavne] neprípustné alebo nedôvodné	Urovnania sporu zmierom po zásahu rozhodovacieho zloženia	Výmazy z iného dôvodu, zastavenie konania alebo postúpenie	Návrhy, ktorým sa vyhovelo v plnom rozsahu alebo čiastočne (osobitné konania)	Spolu
Pridelenie/Zmena miesta pridelenia	2			2			**4**
Výberové konania	2	2	4	2			**10**
Pracovné podmienky/Dovolenka			1				**1**
Hodnotenie/Povýšenie	7	11	3	3	3		**27**
Starobné dôchodky a invalidné dôchodky	2		2		1		**5**
Disciplinárne konania	3	5		1	1		**10**
Prijímanie do zamestnania/Vymenovanie/ Zaradenie do platovej triedy	2	3	6				**11**
Odmena a príspevky	4	4	8	2			**18**
Sociálne zabezpečenie/Choroba z povolania/Pracovné úrazy	1		1	2	1		**5**
Výpoveď alebo neobnovenie zmluvy zamestnanca	7	8	5	1	5		**26**
Iné	4	8	9	1	9	4	**35**
Spolu	**34**	**41**	**39**	**14**	**20**	**4**	**152**

6. UZNESENIA O NARIADENÍ PREDBEŽNÉHO OPATRENIA (2011 – 2015)

Skončené konania o nariadení predbežného opatrenia		Výsledok rozhodnutia		
		Úplné alebo čiastočné pripustenie	Zamietnutie	Výmaz
2011	**7**		4	3
2012	**11**		10	1
2013	**3**		3	
2014	**5**	1	4	
2015	**2**		2	
Spolu	**28**	**1**	**23**	**4**

7. SKONČENÉ KONANIA – DĹŽKA TRVANIA KONANÍ V MESIACOCH (2015)

Skončené konania		Priemerná dĺžka trvania konaní	
		Celková dĺžka trvania konania	Dĺžka trvania konania bez prípadnej doby, počas ktorej je konanie prerušené
Rozsudky	75	16,1	15,9
Uznesenia	77	9,9	8,3
Spolu	**152**	**13,0**	**12,1**

Dĺžka trvania konaní je vyjadrená v mesiacoch a v desatinách mesiaca.

8. PREBIEHAJÚCE KONANIA K 31. DECEMBRU – ROZHODOVACIE ZLOŽENIE (2011 – 2015)

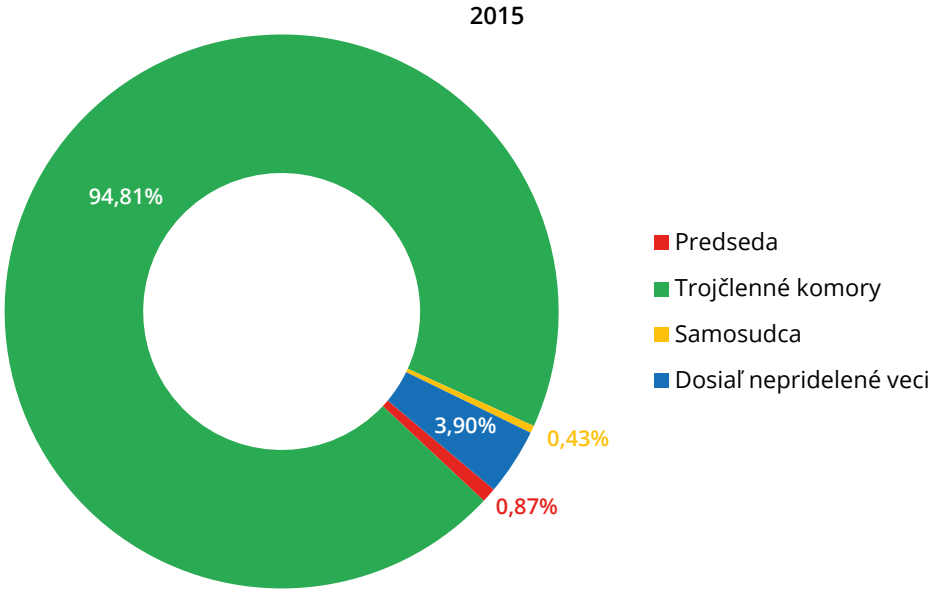

	2011	2012	2013	2014	2015
Plénum		1	1		
Predseda	1		2	1	2
Trojčlenné komory	156	205	172	201	219
Samosudca	2	8	3	2	1
Dosiaľ nepridelené veci	19	21	33	12	9
Spolu	**178**	**235**	**211**	**216**	**231**

9. PREBIEHAJÚCE KONANIA K 31. DECEMBRU – POČET ŽALOBCOV

Počet žalobcov	Oblasti
486	Služobný poriadok – EIB – Odmena – Ročná úprava platov
484	Služobný poriadok – EIB – Odmena – Reforma systému odmeňovania a zvyšovanie platov EIB
451	Služobný poriadok – EIB – Odmena – Nový výkonnostný systém – Udeľovanie prémií
386 (2 vecí)	Služobný poriadok – EIB – Odmena – Ročná úprava platov
35	Služobný poriadok – Vrátenie veci po preskúmaní rozsudku Všeobecného súdu – EIB – Dôchodky – Reforma z roku 2008
33	Služobný poriadok – EIB – Dôchodky – Reforma dôchodkového systému
32 (8 vecí)	Služobný poriadok – Služobný poriadok – Reforma Služobného poriadku z 1. januára 2014 – Nové pravidlá vypočtu cestovných výdavkov z miesta výkonu zamestnania do miesta pôvodu – Vzťah medzi poskytnutím tohto príspevku a postavením expatriovaného pracovníka a pracovníka s bydliskom v zahraničí
30 (4 vecí)	Služobný poriadok – Európsky investičný fond (EIF) – Odmena – Ročná úprava platov
29	Služobný poriadok – Európsky investičný fond (EIF) – Odmena – Reforma systému odmeňovania a zvyšovanie platov EIF
26 (4 vecí)	Služobný poriadok – Služobný poriadok – Reforma Služobného poriadku z 1. januára 2014 – Nové pravidlá vypočtu cestovných výdavkov z miesta výkonu zamestnania do miesta pôvodu – Vzťah medzi poskytnutím tohto príspevku a postavením expatriovaného pracovníka a pracovníka s bydliskom v zahraničí – Zrušenie času na cestu

Výraz „služobný poriadok“ označuje Služobný poriadok úradníkov Európskej únie a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie.

Celkový počet žalobcov vo všetkých prebiehajúcich konaniach (2011 – 2015)

	Celkový počet žalobcov	Celkový počet prebiehajúcich konaní
2011	1 006	178
2012	1 086	235
2013	1 867	211
2014	1 902	216
2015	2 333	231

10. RÔZNE – ROZHODNUTIA SÚDU PRE VEREJNÚ SLUŽBU, PROTI KTORÝM BOLO PODANÉ ODVOLANIE NA VŠEOBECNÝ SÚD (2011 – 2015)

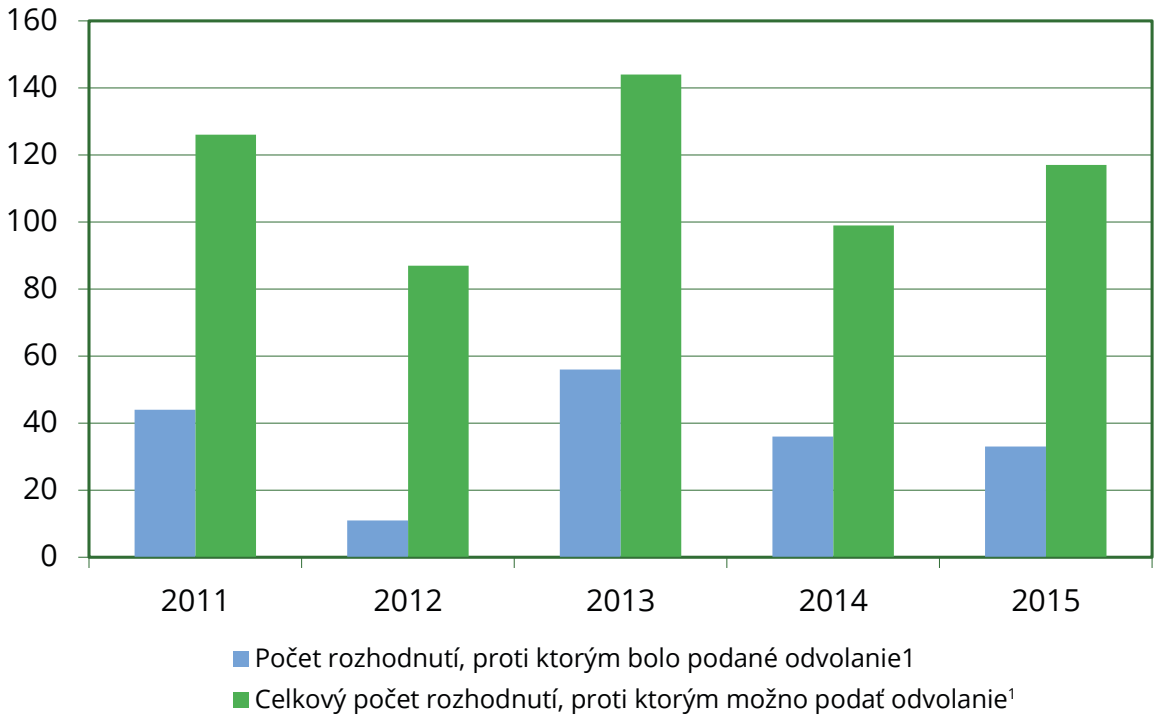

	Počet rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie[1]	Celkový počet rozhodnutí, proti ktorým možno podať odvolanie[1]	Percentuálny podiel rozhodnutí, proti ktorým bolo podané odvolanie [2]
2011	44	126	34,92%
2012	11	87	12,64%
2013	56	144	38,89%
2014	36	99	36,36%
2015	33	117	28,21%

1 | Rozsudky a uznesenia vyhlasujúce žalobu za neprípustnú, zjavne neprípustnú alebo zjavne nedôvodnú, uznesenia o nariadení predbežného opatrenia, zastavení konania, zamietnutí vedľajšieho účastníctva, ktoré boli vyhlásené alebo vydané počas sledovaného roka.

2 | Toto percentuálne vyjadrenie nemusí v danom roku zodpovedať rozhodnutiam, proti ktorým môže byť podané odvolanie, ktoré boli vydané v sledovanom roku, vzhľadom na to, že lehota na podanie odvolania môže spadať do dvoch kalendárnych rokov.

11. RÔZNE – VÝSLEDKY ODVOLANÍ NA VŠEOBECNOM SÚDE (2011 – 2015)

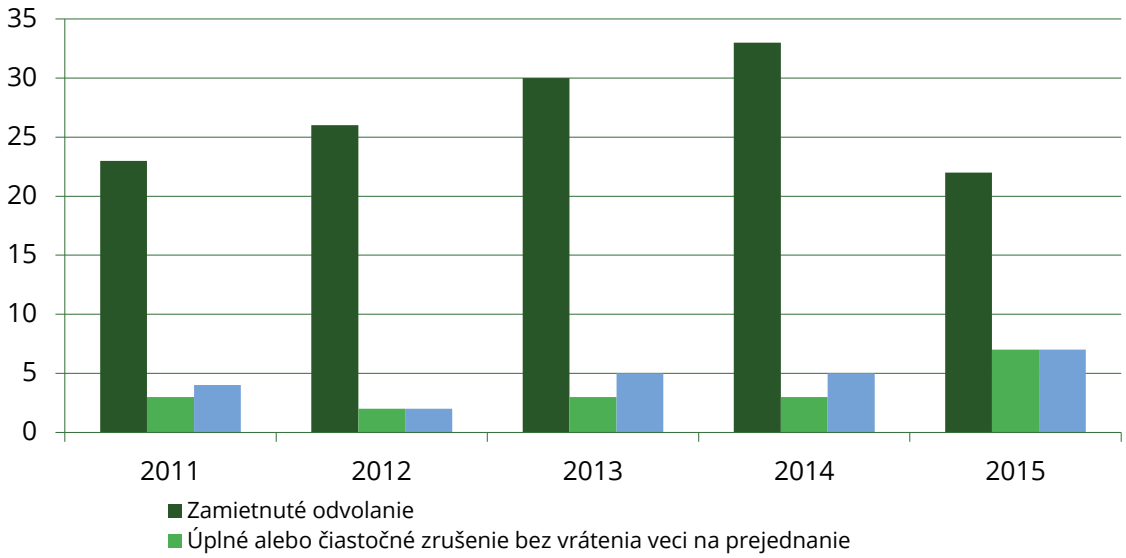

	2011	2012	2013	2014	2015
Zamietnuté odvolanie	23	26	30	33	22
Úplné alebo čiastočné zrušenie bez vrátenia veci na prejednanie	3	2	3	3	7
Úplné alebo čiastočné zrušenie spojené s rozhodnutím o vrátení veci na prejednanie	4	2	5	5	7
Výmaz/Zastavenie konania		3		1	1
Spolu	**30**	**33**	**38**	**42**	**37**

AKO ZÍSKAŤ PUBLIKÁCIE EÚ

Bezplatné publikácie:

- jeden kus:

  prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu);

- viac kusov alebo plagátov/máp:

  na zastúpeniach Európskej únie (http://ec.europa.eu/represent_sk.htm),

  v delegáciách, ktoré sídlia v nečlenských krajinách EÚ (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sk.htm),

  kontaktovaním služby Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sk.htm)

  na bezplatnom telefónnom čísle 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratuit dans toute l'UE) (*).

  (*) Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Platené publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu).

QD-AP-16-001-SK-N

SÚDNY DVOR
EURÓPSKEJ ÚNIE

RIADITEĽSTVO PRE KOMUNIKÁCIU
ODDELENIE ELEKTRONICKÝCH PUBLIKÁCIÍ A MÉDIÍ